

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ
ТА СПОРТУ УКРАЇНИ**

ДОНЕЦЬКИЙ ІНСТИТУТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. МАКСИМА ГОРЬКОГО

Четверта всеукраїнська науково-практична конференція:

**« АНТИКРИЗОВА СТРАТЕГІЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ
МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ»**

**«РЕГІОНАЛЬНА МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА
ЯК ШЛЯХ РОЗБУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ
ДЕРЖАВНОСТІ»**

**З НАГОДИ ХХ-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ
УКРАЇНИ**

Матеріали конференції

Донецьк - 2011

ББК 65. 272
УДК 32:316

Антикризова стратегія регіональної молодіжної політики. Регіональна молодіжна політика як шлях розбудови української державності (З нагоди ХХ-річчя незалежності України) Матеріали регіональної науково-практичної конференції / Під редакцією к. філос. н., доц. Давидова П.Г. – Донецьк: Норд-Прес, 2011. – 177 с.

У матеріалах збірника висвітлюються широке коло філософського, соціально-політичного, психологічного та гуманітарного характеру.

Збірник розрахований на наукових дослідників, викладачів вищої школи, аспірантів, магістрантів, студентів. Яких цікавлять актуальні проблеми регіональної молодіжної політики.

Рекомендовано до друку Вченою радою Донецького інституту залізничного транспорту 26 травня 2011 р., протокол № 6.

Редакційна колегія:

Поддубняк В.І. – к.т.н., професор, ректор ДонІЗТ, (головний редактор); Александровська В.М. – д. філос.н., професор, зав. кафедри соціально-гуманітарних дисциплін ДонНМУ; Давидов П.Г. – к.філос.н., доцент, (редактор та відповідальний секретар); Додонов Р.О. – д.філос.н., професор, зав. кафедри філософії ДонНТУ; Жуков С.М. – д. педагог. н., професор ДонІЗТ; Кальянов А.В. – д.м.н., професор, заст. директора ДІМАУП; Кузнецова О.В. – к. політ.н., доцент ДонІЗТ; Ліпинський В.В. – д.і.н., професор ДонНТУ; Муза Д.Є. д. філос. н., професор ДонНТУ; Поцулко О.А. – к.і.н., доцент ДонІЗТ; Сушинська І.М. – к. філол. н., доцент, ДонІЗТ; Хромова О.І. – к. філос. н. Доцент ДонІЖТ.

Матеріали доповідей та повідомлень, розміщені в збірнику, друкуються мовою оригіналу.

Відповідальний за випуск

П.Г. Давидов

© Донецький інститут залізничного транспорту

СЕКЦІЯ І

ВАЛЕОЛОГІЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО ОБРАЗУ ЖИТТЯ

ПРОБЛЕМА КУРЕНИЯ В УКРАИНЕ

*Бадалян Т.В., ст. 1 курса мед, 1гр, Клевец Л.Н. старший преподаватель,
Донецкий национальный медицинский университет им. М.Горького*

Одной из актуальных проблем современного общества является курение, приводящее к ряду заболеваний и большой смертности.

В среднем это проблема касается каждого 3 человека, проживающего на территории Украины, а самая большая беда общества – пассивное курение. В связи с этим целью нашей работы является характеристика проблемы курения в современной Украине.

Задачи работы: 1) показать статистику курения в Украине; 2) проанализировать риск и смертность населения от курения; 3) рассмотреть влияние сигаретного дыма на здоровых людей.

Первые точные сведения относительно курения относятся к концу 15 столетия, а именно датируются годом открытия Колумбом Америки. Первые европейские поселенцы очень быстро пристрастились к курению и в последствие привезли растение табак и привычку курить в Европу. С первых дней отношение к табаку сложилось очень разное – от моды, престижа, восторга и использования табака в качестве лекарственного средства от всех болезней до преследования и наказания за его курение и распространение. В одних странах использование табака всячески поощрялось, в других упорных курильщиков подвергали жестоким репрессиям. Учитывая, что количество курящих настолько велико во всех странах, то они способны, защищая свое пристрастие, влиять на антитабачное меньшинство. В Украине число курящих, особенно среди трудоспособного населения, является одним из наиболее высоких в индустриально развитых странах мира. В нашей стране курит около 12 миллионов человек, или 41% лиц трудоспособного возраста, и около 40% подростков. Среди женщин в максимально детородном возрасте 20-39 лет хотя бы эпизодически курит каждая третья женщина. Проблема состоит и в том, что уровень табакокурения в мужской популяции на протяжении последних 20 лет остается стабильным или незначительно колеблется, а среди женщин и подростков отмечается совершенно очевидная тенденция к его росту.

Установленные и с достоверностью доказанные соматоневрологические последствия (осложнения) хронической никотиновой интоксикации теперь регистрируют также и у тех некурящих, которые находятся в постоянном контакте с курящими. В этой связи появляется все больше научных данных о триггерном формировании никотинизма у детей, подростков, юношей, как

пассивных курильщиков. Специалистами доказано, что уменьшающаяся продолжительность жизни людей в Украине, наряду с другими причинами и факторами, существенно зависит от массового табакокурения, представляющего собой реальную угрозу здоровью нации и являющегося, таким образом, социально опасным.

Вредному влиянию подвергаются также люди, просто вдыхающие воздух, насыщенный продуктами распада никотина. Особенно это относится к растущему организму ребенка и подростка.

Табакокурение беременных женщин ассоциируется с увеличенным риском прерывания беременности, низким весом новорожденного, внутриутробной смертью и замедлением физического и умственного развития такого ребенка. Имеется также очевидная связь между табакокурением и увеличением частоты аномального плода, снижением случаев беременности, увеличением числа случаев бесплодия. Курильщицы в возрасте 35 лет могут ожидать уменьшение продолжительности жизни в среднем на 5 лет по сравнению с некурящими, а мужчины в среднем на 7 лет. Возраст начала курения в большинстве случаев детско-подростковый, однако, наблюдаются и отдельные случаи начала табакокурения после 30 лет.

По мере формирования табачной зависимости требуется все большая доза никотина, как и любого другого психоактивного вещества при других наркологических заболеваниях. Выделяется 2 механизма толерантности: а) метаболический механизм: повышение активности ферментов, участвующих в нейтрализации (разрушении) психоактивного вещества; б) фармакодинамический механизм, связанный с изменением (снижением) чувствительности рецепторов к никотину.

На начальном этапе формирующейся зависимости курение носит эпизодический, прерывистый, несистематичный и контролируемый характер. Доза никотина, поступающая в организм в процессе ингаляций табачного дыма минимальна, в пределах одной или нескольких сигарет в день. Повышение толерантности к никотину можно констатировать на примере установившихся ритма, регулярности, систематичности курения, постепенном увеличении количества выкуриваемых сигарет (до 20—40 и более штук в сутки).

Таким образом, в ходе проделанной нами работы мы убедились в высоких статистических показателях пагубного влияния курения. Установили, что ежегодно от курения погибает около 5 млн. человек, то есть 1 человек каждые 10 секунд, узнали причину возникновения зависимости к никотину у курящих и его влияние на организм. Показали, что курение окружающих людей негативно влияет на некурящих. Табачный дым, проникающий в организм человека, является причиной многих аномалий развития, снижения рождаемости и большой смертности. Тема требует дальнейшего научного изучения и практических мер по решению проблемы.

ВАЛЕОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ

*Гончарова Е.А. студ. 1-го курса гр. 0509А,
Донецкий национальный университет*

Современное отношение людей к жизни привело нашу цивилизацию лишь к потребительскому отношению во всём и заставило жить одним сегодняшним днём, думая, будто завтра никогда не наступит. Для сохранения и поддержания здоровья людей важное значение имеют условия труда, прожиточный минимум, образ жизни, состояние здравоохранения. Все эти условия жизни людей определяются социальным строем общества. В конечном итоге социальный строй определяет уровень рождаемости, заболеваемости, смертности, продолжительности жизни населения. Эти факторы в свою очередь оказывают положительное или отрицательное влияние на социально-экономический прогресс общества.

Формирование современного образа жизни имеет своей конечной целью совершенствование условий жизни и жизнедеятельности на основе валеологического обучения и воспитания, включающих изучение своего организма и своей личности, освоение гигиенических навыков, знание факторов риска и умение реализовать на практике весь комплекс средств и методов обеспечения здорового образа жизни. Осуществляя сознательную и целенаправленную деятельность, создавая среду обитания и деятельности, влияя на внешние условия, человек приобретает большую свободу и власть над собственной жизнью и обстоятельствами жизни, делая саму жизнь более плодотворной, здоровой и долголетней. Чтобы достичь этого, человек должен, прежде всего, стать носителем идеи здоровья как основного жизненного приоритета – эта проблема и является важнейшей задачей валеологического образования и самообразования.

Следующим этапом валеологического образования должно стать формирование определенной организации самосознания человека, ориентированного на понимание роли и места различных средств, методов и форм здорового образа жизни и на умение применить их в своей жизнедеятельности. При этом важно, что в каждом случае валеологическое образование становится элементом культуры именно данного человека, и здесь неприемлемы подходы массовой медицины, для которых свойственны всеобщие, единые нормы и рекомендации. С этих позиций под валеологической культурой следует понимать осознание человеком ценности здоровья в ряду жизненных приоритетов и определяющее его бережное отношение к своему здоровью и к здоровью окружающих людей.

Формирование современного образа жизни осуществляется через информацию, получаемую человеком извне, и через коррекцию образа жизни благодаря обратной связи, анализу собственных ощущений, самочувствия и динамики объективных показателей, их соотношения с имеющимися у него валеологическими знаниями. Для каждого человека формирование своего

образа жизни представляет собой исключительно длительный процесс и может продолжаться всю жизнь. Обратная связь от наступающих изменений срывает не сразу, положительный эффект перехода на рациональный образ жизни иногда отсрочен на годы. Вот почему, к сожалению, люди, не получив быстрого результата, возвращаются к прежнему образу жизни. В этом нет ничего удивительного, так как новый образ жизни предполагает отказ от многих ставших привычными приятных условий жизнедеятельности и, наоборот, – постоянные и регулярные тяжелые для неадаптированного к ним человека нагрузки и строгую регламентацию образа жизни. В первый период перехода к здоровому образу жизни особенно важно поддержать человека в его стремлении, обеспечить его необходимыми консультациями (так как в этот период он постоянно испытывает дефицит знаний в различных аспектах обеспечения нового образа жизни), указывать на положительные изменения в состоянии его показателей.

Для формирования и осуществления образа жизни может быть применима информационная система, плодотворно использующая и реализующая соответствующие системы физической культуры, медицины, кибернетики, физиологии, психологии, педагогики и т.д. Она должна учитывать основные особенности контингента и целей, условий и факторов, влияющих на валеологическую деятельность, организуемую и обеспечиваемую социальными и производственно-техническими, научно-информационными и коммуникационными структурами и т.п.

Моральный фактор стал одним из ведущих в решении проблемы эффективности научного труда, ускорения научного прогресса. В наше время, когда уровень развития науки и техники стал повышаться с каждым годом, особенно остро встает проблема деонтологии как учения о долге, науке о моральном, эстетическом, и интеллектуальном облике человека. Несмотря на существенные успехи в разработке проблем деонтологии, отмечается недостаточность теоретической разработки отдельных аспектов деонтологии, сдерживающих (наряду с другими факторами) ее широкое использование на практике. Особенно сложными в деонтологическом отношении являются вопросы, связанные с новыми активными и рискованными методами развития современного общества.

Естественно, что путь каждого человека к своему индивидуальному образу жизни отличается своими особенностями как во времени, так и по траектории, но это не имеет принципиального значения – важен конечный результат.

ВАЛЕОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ: ИСТОРИКО-КУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ

*Инина В.И., студ. II-ЗС, Давидов П.Г. к.филос. н., доцент,
Донецкий институт железнодорожного транспорта*

*«Здоровье - не всё, но мы без здоровья - ничто»,
Сократ.*

Что такое здоровый образ жизни, каждый понимает по-своему. Но существует ли какой-нибудь первоисточник или самая авторитетная концепция? Откуда он вообще взялся, этот здоровый образ жизни, и почему вошел в моду?

1989 год. Авторство термина приписывается профессору-фармакологу Израилю Брехману. Он – первый, кто начал продвигать научную концепцию здорового образа жизни среди медиков: его доклады на конференциях пользовались небывалым успехом. В идеях Брехмана не было ничего такого, о чем нам сейчас не известно: полноценный сон, сбалансированное питание, движение, свежий воздух – и далее со всеми остановками.

2001 год. Министерство образования исключает предмет «Валеология» из учебных планов ВУЗов из-за сильного смешения этой дисциплины с оккультными науками. Так бы и сгинуло в Украине понятие «здоровый образ жизни», если бы оно не оказалось экспортированным на запад. Прошло чуть меньше десятка лет – и здоровый образ жизни вернулся к нам под европейским лейблом. Как же обстоит дело с ведением здорового образа жизни в других странах?

Например: Япония: лозунг - работать головой

Меньше есть, больше спать, постоянно заставлять свой мозг работать, уметь расслабляться, не одеваться слишком тепло, уметь смеяться, уважать друг друга в семье, не курить и не пить. Парадокс в том, что здоровье для японцев – не цель, а средство, позволяющее долго и усердно работать. Поэтому наиболее соблюдаемое правило долгожителей – заставлять свой мозг работать (или хотя бы заставлять свое тело ходить на работу).

Украина: говорим одно, делаем другое, а думаем при этом третье. Первый лозунг - отдохнем и расслабимся. А это значит: пиво, шашлык и сигареты. Второй лозунг «гром не грянет – мужик не перекрестится». Это значит, что забота о своем здоровье состоит для них в своевременном обращении к врачу. Побывав на приеме и накупившись таблеток, люди готовы поставить галочку в графе «здоровье». Это значит можно облегченно вздохнуть и жить до следующего неприятного симптома. Что и влечет сокращение продолжительности жизни населения и увеличение количества больных хроническими неинфекционными заболеваниями.

Безусловно, ведущее место среди немедицинских причин потери здоровья и смерти принадлежит социальным факторам. Это и различные виды «химической» зависимости, такие как табакокурение, алкоголизм, наркомания.

О вреде курения сказано не мало, однако беспокойство учёных и врачей, вызванное распространением этой пагубной привычки, растёт, так как пока ещё значительное число людей не считают курение вредным для здоровья.

Живущие в постоянно накуренных помещениях чаще и больше страдают заболеванием органов дыхания. Табачный дым задерживает солнечные ультрафиолетовые лучи, которые важны для организма растущего ребёнка, отрицательно влияет на обмен веществ, ухудшает усвояемость сахара и разрушает витамин «С».

Курение табака – не безобидная привычка, от которой можно отказаться без усилий. Постепенно число выкуриваемых сигарет возрастает, процесс курения перерастает в привычку.

Самыми популярными мотивами, по которым люди курят, на взгляд опрошенных (как мужчин, так и женщин), являются:

По привычке - 50%;

Чтобы снять напряжение - 38%;

Чтобы поддержать компанию - 34%;

Чтобы расслабиться - 33%;

Чтобы отвлечься от неприятных мыслей - 30%;

Чтобы сделать перерыв в работе - 24%;

Для удовольствия - 24%;

Потому что все вокруг курят - 22%;

Чтобы казаться взрослее - 18%.

Подводя итог можно сделать вывод:

Здоровый образ жизни должен целенаправленно формироваться в течение всей жизни человека, а не зависеть от обстоятельств и жизненных ситуаций. В этом случае он будет являться рычагом первичной профилактики, укрепления и формирования здоровья, будет совершенствовать резервные возможности организма.

СУЩНОСТНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА «КУЛЬТУРЫ ЗДОРОВЬЯ ЛИЧНОСТИ»

*Калашикова И.А., студ. гр. П-3С, Давидов П.Г. к филол. н., доцент,
Донецкий институт железнодорожного транспорта*

Формирование общей культуры личности современного общества выступает центральной проблемой системы образования. Одно из решающих мест в решении этой проблемы должно занимать формирование культуры здоровья личности, которое является составным компонентом его общей культуры. Эта проблема может быть рассмотрена в рамках системного подхода.

Проблема здоровья индивидуума как субъекта современного общества всегда была предметом неослабевающего внимания ученых, медиков и педагогов. Необходимо осуществлять качественные преобразования во всех

сферах общественной жизни, в том числе и системы образования, которая обеспечивает быстрые темпы развития суверенной Украины.

Культура как универсальное явление пронизывает все сферы общественной жизни и виды человеческой деятельности. В зависимости от этого выделяют разнообразные виды культуры: политическую, экономическую, духовную, правовую, физическую, культуру здоровья и др. На основе этого можно выделить культуру здоровья как относительно самостоятельное социальное явление.

Культура здоровья понимается нами как часть общей культуры личности. Она существенно отличается от других разновидностей культуры своими структурными элементами и содержанием и находится в сфере познания валеологической науки.

Культура здоровья – это важный составной компонент культуры человека, обусловленный материальной и духовной средой жизнедеятельности общества и проявляемый в системе ценностей, знаний, потребностей, умений и навыков личности по формированию, сохранению и укреплению ее здоровья.

Система знаний о формировании, сбережении и укреплении здоровья развивает валеологическое сознание, а знания, проверенные на практике, превращаются в убеждения, руководствуясь которыми личность реализует себя в полной мере в процессе жизнедеятельности.

Культура здоровья функционирует, как сложная динамическая система и призвана обнаруживать влияние на формирование гуманистических ценностных ориентаций и поведения личности в обществе. Ведение личностью здорового образа жизни – это показатель степени владения культурой здоровья. Общество заинтересовано в том, чтобы процесс овладения культурой здоровья был целенаправленным и эффективным. От этого в значительной степени зависит настоящее и будущее Украины.

Сущностная характеристика культуры здоровья личности является показателем целостного развития личности и характеризуется взаимодействием мировоззрения, ценностных ориентаций, жизненных позиций, знаний, средств деятельности по формированию, сохранению и укреплению здоровья. Культуре здоровья присущи динамические признаки, отражающие ее специфику и неповторимость как самостоятельного явления в области здоровья.

Культура здоровья личности – это не только конечный результат ее развития, но и динамичный процесс взаимодействия с культурными ценностями. Такое взаимодействие включает в себя этапы выявления, усвоения, создания и передачи представлений о здоровье как социальную духовную ценность.

Овладение культурой здоровья предоставляет возможность каждому молодому гражданину Украины сделать свою жизнь более счастливой и полноценной.

МЕДИКО-СОЦИАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННЫХ ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ (НА ПРИМЕРЕ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ)

*Коваленко Н.С., студ. 1 курс 6 гр. м/п, Белоусова В.Ю. преподаватель,
Донецкий медицинский университет им. М.Горького*

Одной из актуальных проблем медицинской и социальной сфер является проблема заболеваемости детей. **Цель** данной работы – анализ медико-социальных проблем современных детей и подростков (на примере РФ).

Задачи:

1) охарактеризовать тенденции заболеваемости у подростков (на примере РФ);

2) выделить факторы, влияющие на здоровье детей и подростков.

Проведенные учеными исследования показали, что дети являются наиболее уязвимой группой риска. Результаты Всероссийской диспансеризации детей 2002 года подтвердили тенденции в состоянии здоровья детей, сформировавшиеся за прошедший десятилетний период – снижение доли здоровых детей (с 45,5 % до 33,89 %) с одновременным увеличением вдвое удельного веса детей, имеющих хроническую патологию и инвалидность. На фоне неуклонного уменьшения численности детей отмечаются неудовлетворительные показатели состояния их здоровья. Число детей-инвалидов в возрасте до 18 лет составляет более 605 тыс. человек, оно увеличилось за последние 10 лет более чем на 150 тыс. Существует тенденция к снижению числа детей, имеющих нормальную массу тела, и увеличению числа низкорослых детей. Число практически здоровых детей в регионах, в частности, на Дальнем Востоке снизилось до 30 %, нервно-психические нарушения выявляются у 60 % выпускников школ. Показатели психической болезненности детского населения и подростков в два раза выше, чем взрослых, и имеют неуклонную тенденцию к росту. За последние десять лет детский алкоголизм вырос в два раза и продолжает расти. Смертность от самоубийств очень высока по сравнению с другими странами, суициды наблюдаются даже у детей 5-10 лет. Следует отметить, что состояние здоровья детей, проживающих в сельской местности, значительно хуже, чем детей-горожан. Так, здоровые дети, проживающие в городе, составляют 36,9%, тогда как в сельской местности здоровых детей 29,02%. У сельских детей показатель заболеваемости впервые в жизни выявленной патологией выше, чем в городах.

Эти тенденции в значительной мере зависят от низкого уровня доходов, что подтверждает расширяющийся разрыв в показателях здоровья детей между различными странами с высоким и низким уровнем доходов: В последнее десятилетие показатели здоровья в большинстве стран Евросоюза увеличились, но снизились в большинстве новых независимых государств бывшего СССР. В «Докладе о состоянии здравоохранения в Европе, 2002 г.», который обсуждался на 52-ой сессии Европейского регионального комитета ВОЗ, эксперты указали на то, что показатели здоровья детей является зеркальным отражением социально-экономического уровня их семей.

Таким образом, в данной работе мы охарактеризовали тенденции заболеваемости детей и подростков, а также выделили факторы, влияющие на их здоровье, на примере Российской Федерации.

К РАССМОТРЕНИЮ ПРОБЛЕМЫ ЗАБОЛЕВАЕМОСТИ ДЕТЕЙ В СОВРЕМЕННОЙ УКРАИНЕ

*Коваленко Н.С., студ. 1 курса 6 гр. м/п, Глухова О.Г., преподаватель,
Донецкий национальный медицинский университет им. М.Горького*

Одной из актуальных проблем медицинской сферы является проблема заболеваемости детей в современной Украине.

Цель данной работы – рассмотрение проблемы заболеваемости детей в современной Украине.

Задачи:

- 1) выделить тенденции заболеваемости детей;
- 2) проанализировать влияние школьного обучения на здоровье детей.

Негативные тенденции в состоянии здоровья детей за последнее десятилетие приобрели устойчивый характер и стали еще более очевидными, а численность населения неуклонно уменьшается.

По данным Министерства здравоохранения Украины, наиболее часто школьники страдают нарушением зрения и заболеваниями органов пищеварения. За 2009 год количество детей с хроническими патологиями выросло на 4%. По мере продвижения по школьной лестнице наблюдается рост числа хронических заболеваний. Так, по результатам профилактических осмотров, 6% детей поступает в школу уже с хроническими патологиями, среди школьников таких 15%.

Основоположник гигиены Эрисман в начале XX века ввел понятие «школьные болезни», относя к ним близорукость, сколиоз и анемию. Для современного этапа анемия уже не актуальна, сейчас распространена проблема избыточного веса – следствие малоподвижного образа жизни. Среди причин избыточного веса – несбалансированное питание, продолжительное сидение за компьютером. В санитарных правилах по школе все прописано: после каждого урока – перерыв, есть большие перемены, режим проветривания, физкультминутка на уроке, как должен сидеть ученик за партой и сколько времени ребенок должен выполнять домашнее задание. Но не всегда реальность соответствует прописанным нормам, при проведении реальных измерений ученые очень часто выявляют перегрузку детей. За последние десятилетия заболеваемость в различных возрастных группах увеличилась на 18-20%. Здоровье 30% выпускников школ не выдерживает критериев профессионального отбора, что является причиной ограничений в выборе профессии. Кроме того, более 70 % выпускников школ не годны к военной службе по состоянию здоровья и физической

подготовленности, самое страшное – среди подростков до 27% возросла частота психических расстройств и отклонений в поведении.

Совершенно очевидно, что в настоящее время для коренного улучшения ситуации с состоянием здоровья детей необходимо комплексное решение наиболее актуальных проблем детского здравоохранения. Для их решения разработана комплексная стратегии сохранения здоровья нации.

Таким образом, в данной работе мы выделили тенденции заболеваемости детей, а также проанализировали влияние школьного обучения на здоровье детей. Тема требует дальнейшего научного изучения и мер по практическому решению.

К РАССМОТРЕНИЮ ПРОБЛЕМЫ НАРКОМАНИИ СРЕДИ МОЛОДЁЖИ

*Кошкин К.Д., ст. 1 курс СФ 5 гр., Рыженко И.В. преподаватель,
Донецкий национальный медицинский университет им. М.Горького*

В последние пять лет XX века в Украине число школьников и студентов, употребляющих наркотики, возросло почти в 8 раз. Получили распространение «семейная» наркомания и даже приобщение родителями малолетних детей к наркотикам, это обуславливает актуальность выбранной нами темы.

Цель данной работы - характеристика проблемы наркомании среди молодёжи. Задачи:

1) Рассмотреть статистические данные по проблеме наркомании среди молодёжи;

2) Предложить некоторые возможные пути решения данной проблемы.

За последние 10 лет в Украине впервые с установленным диагнозом «наркомания» было взято под наблюдение 9600 подростков. В сравнении с предшествующим годом рост почти на 80%. В 90-е годы XX века этот рост увеличился в 19 раз. Число смертных случаев от употребления наркотиков за это же время увеличилось в Украине в 12 раз, а среди детей в 42 раза. Все большее пристрастие к наркотикам проявляют женщины, в том числе матери-одиночки и несовершеннолетние матери, – новое явление нашей современности. Иными словами, наркоопасность воспроизводится внутри общественного организма как болезнетворный паразит. За счет этого наше общество теряет молодёжь, т.е. значительную часть потенциально наиболее активных граждан.

В наши дни существуют реабилитационные центры, в которых работают различные специалисты, психологи. Ведь наркомания – это не физическая зависимость, а скорее психологическая. В этих центрах также им дают методон, который, по словам врачей, может заменить привыкание к тем или иным наркотикам, и не несёт никакого вреда организму, но тем не менее начинается привыкание к нему. Так же возможны и другие способы

избавления от наркозависимости, например переливание крови наркоману. В некоторой степени оно тоже может помочь. Церкви, в свою очередь, пытаются помочь побороть этот недуг, этим занимается и православная, и протестантские церкви. Но иногда протестантские церкви не борются с наркоманией, а пытаются обратить людей в свою веру. В некоторых городах есть закрытые общества, которые тоже помогают с этой проблемой. Но как говорят врачи, бывших наркоманов не бывает, при малейшем стрессе есть вероятность, что человек снова начнёт употреблять наркотики.

Таким образом, в данной работе мы рассмотрели статистические данные по проблеме наркомании среди молодёжи и предложили некоторые возможные пути решения данной проблемы.

СОЦИОЛОГИЯ ДОСУГА КАК ВАЛЕОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ

*Кутукова И.Е., студ. 2-3С, Давидов П.Г., к филос. н., доцент,
Донецкий институт железнодорожного транспорта*

Досуг традиционно является одной из важнейших сфер жизнедеятельности молодежи. Трансформации всех сторон жизни общества привели к изменению социокультурной ситуации в области досуга. Молодежь представляет собой особую социальную группу, наиболее восприимчивую к социокультурным инновациям, которые оказывают различное по своей направленности влияние на становление личности молодого человека.

Досуг для современной молодежи является одной из первостепенных ценностей, в этой области реализуются многие социокультурные потребности молодых людей. Для досуговой сферы жизнедеятельности в наибольшей степени характерна свобода личности, которая проявляется в выборе форм, места, времени проведения досуга. Именно в сфере досуга молодые люди более чем где-либо выступают в качестве свободных индивидуальностей. Сфера досуга характеризуется свободой от профессиональных и семейно-бытовых обязанностей, кроме того, в ее рамках ослабляется институциональное давление на личность молодого человека. Поэтому в современном обществе, в котором наблюдается нестабильность нормативно-ценностных систем, проблема досуга молодежи приобретает особую остроту.

Повышенный интерес к социологическому исследованию досуга определяется также изменениями содержания и структуры досуга под воздействием социокультурных трансформаций, произошедших в стране (смены ценностных установок молодежи, развития социальной инфраструктуры, появления новых информационных технологий). Это диктует необходимость типологизации досугового поведения молодежи в соответствии со сложившейся социокультурной ситуацией в современном мире.

Актуализация вопросов молодежного досуга обусловлена и тем, что молодое поколение, в соответствии со своими социокультурными потребностями, время досуга посвящает в основном общению в молодежных компаниях, группах сверстников, где формируется особая молодежная субкультура, влияющая на становление личности молодого человека. Молодежные субкультуры представляют собой явление, обусловленное как характером культуры и социальных взаимодействий современного общества, так и принципиальным изменением в его рамках места и роли молодежи. В связи с тем, что негативные проявления в сфере досуга во многом обусловлены его неорганизованностью, возникает необходимость определения способов регулирования досуговой сферы жизнедеятельности молодежи. Таким образом, досуг как социокультурная сфера жизнедеятельности современной молодежи требует глубокого научного осмысления.

Различные аспекты молодежной проблематики находят довольно обстоятельное освещение в научной литературе. В своих монографиях и научных статьях И.В. Бестужев-Лада, В.Ю. Вишневский, Л.В. Генин В.А. Сиберева, М.Р. Радовель рассматривают молодежь как особую социально-демографическую группу, анализируют ее проблемы в условиях трансформирующегося социума.

Исследование молодежного досуга весьма многоаспектно и подразумевает под собой изучение разнообразных процессов и явлений в жизни молодежи, а именно – социализации, воспитания молодежи, профессионального становления, образа жизни, ценностных ориентации и т.д.

Молодежь является объектом исследования как особая социокультурная группа.

Предметом исследования выступают основные признаки и особенности досуга как специфической сферы жизнедеятельности современной молодежи.

Цель исследования – на основе социологического анализа выявить структурно-функциональные характеристики досуговой сферы жизнедеятельности современной молодежи. Достижение этой цели предполагает решение следующих задач:

1. Эксплицировать теоретико-методологические основания социологического анализа досуга и уточнить его понятие.
2. Изучить структуру и функции досуговой сферы жизнедеятельности.
3. Рассмотреть современную молодежь как субъект досуговой деятельности.
4. Выявить направления изменений досуговой деятельности молодежи в условиях трансформации социокультурной ситуации в современном обществе.
5. Определить взаимосвязь между досуговой сферой жизнедеятельности и молодежной субкультурой.
6. Проанализировать эффективность существующей системы управления досуговой сферой жизнедеятельности.

В условиях трансформации социокультурной ситуации, ослабления роли традиционных институтов социализации молодежи происходят структурно-функциональные изменения досуговой сферы жизнедеятельности, основной

направленностью которых является увеличение рекреационно-развлекательной составляющей в содержании видов досуговой деятельности. Это проявляется в возникновении новых форм досуга, в наполнении прежних форм досуга новым содержанием, в изменении роли досуга в процессе становления личности молодого человека.

ФІЗИЧНЕ І ПСИХІЧНЕ ЗДОРВ'Я ЛЮДИНИ ЯК СКЛАДНИКИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

*Луньов Є.Г. студ. групи П-ЗС., Сушинська І.М. к філог. н, доцент,
Донецький інститут залізничного транспорту*

"Здоровий спосіб життя" – це види і способи діяльності, спрямовані на збереження і зміцнення здоров'я; форми матеріальної і духовної усвідомленої активності особистості у напрямі повноцінного виконання біологічних і соціальних функцій, задоволення життєвих потреб і досягнення довголіття; повсякденна життєдіяльність людини із забезпечення гігієнічних норм, зміцнення адаптивних можливостей організму, відновлення сил.

Основними елементами здорового способу життя, сукупна дія яких забезпечує оздоровлення організму, є рухова активність без примусу, відмова від шкідливих звичок, збалансоване харчування, сприятливий психологічний клімат в суспільстві, загартовування тощо.

Основними складовими здорового способу життя є: дотримання режиму праці і відпочинку; фізична активність і загартовування; раціональне харчування; психогігієна і психопрофілактика; охорона навколишнього середовища; самоконтроль за станом здоров'я, самооздоровлення із використанням традиційних і нетрадиційних методів; профілактика наркоманії і токсикоманії, вживання алкоголю; статеве виховання і сексуальна культура, профілактика зараження ВІЛ; особиста гігієна і своєчасне звернення до лікаря, складові здорового способу життя включають різноманітні елементи, що стосуються всіх сфер здоров'я – фізичної, психічної, соціальної і духовної. Найважливішими, як на нашу думку, є харчування (зокрема якісна питна вода, необхідна кількість вітамінів, мікроелементів, протеїнів, жирів, вуглеводів, спеціальних продуктів і харчових добавок), побут (якість житла, умови для пасивного і активного відпочинку, рівень психічної і фізичної безпеки на території життєдіяльності), умови праці (безпека у фізичному й психічному аспектах, наявність стимулів для професійного розвитку), рухова активність (використання засобів фізичної культури і спорту, різноманітних систем оздоровлення, спрямованих на підвищення рівня фізичного розвитку, його підтримку, відновлення сил після фізичних і психічних навантажень).

Становлення здорового способу життя є тривалою в часі, систематичною, усвідомленою діяльністю людини у напрямі поліпшення успадкованих резервів фізичного, психічного здоров'я як основи якісного

виконання біологічних і соціальних функцій, духовного розвитку, досягнення життєвого і професійного довголіття. Системотвірним компонентом такої діяльності є формування стійкої мотивації на здоровий спосіб життя.

Валеологічний аспект психічного здоров'я – це управління станом психіки (мисленням, почуттями, емоціями) з елементами самопізнання та психічного оздоровлення. Психіка – сфера мислення, почуттів та емоцій, інтеграція цих окремих автономних систем у цілісну особистість. Психічне здоров'я, разом із фізіологічним, входить до загального здоров'я. Першопричина, яка є поштовхом до різних захворювань і неадекватних форм поведінки, у першу чергу, пов'язана із психікою. Саморозвиток особи – це допомога не лише собі, але й оточуючим. Ознаками здоров'я особистості є вміння людини регулювати свої вчинки та поведінку у межах соціальних груп, її здатність до саморегуляції, тобто уміння в бадьорому стані керувати психікою, правильно та свідомо оцінювати суб'єктивне та об'єктивне "Я". Американський психолог Маслоу вважає, що здорова людина – це перш за все людина щаслива, яка живе у гармонії сама із собою, не відчуває внутрішнього розладу, здатна захищатись, але першою не нападати ні на кого.

Психічне здоров'я асоціюється з такою метою існування людини, як потреба у самореалізації у соціальній сфері життя. Людина може себе реалізувати в суспільстві тоді, коли має достатній рівень психічної енергії, яка визначає її працездатність (сили), і, в той же час, достатню пластичність і гармонійність психіки, які дозволяють їй адаптуватись у суспільстві, бути адекватною його вимогам. Окрім сили (потужності) та гармонійності психічного здоров'я, для здорової особистості характерна стійка "Я-концепція" позитивна, адекватна, стабільна самооцінка.

Валеогенез (формування, розвиток та закріплення здоров'я) на психічному рівні слід розглядати під кутом здатності психіки до самореалізації (самовідновлення та саморегуляції). Чим потужніші ці механізми, тим вища динамічна стійкість психіки. Але на психічному рівні ці механізми усвідомлюються, а не є автоматичними, як це ми спостерігаємо на тілесному (фізичному) рівні, тобто у психічному валеогенезі ці механізми знаходяться під контролем волі. Людина здатна свідомо допомогти собі у вирішенні психічних проблем.

Отже, здоров'я значною мірою залежить від здорового способу життя, як активного формування здоров'я, включаючи всі його компоненти. Для формування здоров'я необхідне глибоке розуміння чинників здоров'я і хвороби; вміле використання методів, які зміцнюють здоров'я: фізичне, психічне, соціальне та духовне; набуття навичок оздоровчих, загальнозміцнювальних методів і формування ціннісного ставлення та установки на здоровий спосіб життя.

ЧИ БУДЕ У МАЙБУТНЬОМУ МАТЕРІАЛ ДОСЛІДЖЕНЬ ДЛЯ ГЕРОНТОЛОГІЇ?

*Поцулко О.А. к. і. н., доцент,
Донецький інститут залізничного транспорту*

У свій час відомий письменник, лауреат Нобелівської премії Еліас Каретті називав смерть найбільшою несправедливістю у світі й казав, що якби людина могла жити 200 або 300 років, її життя було б навдивовижу повніше й багатше, ніж це можливо сьогодні. Письменник вірив, що завдяки успіхам біологічних наук так і станеться «найближчим часом». Що ж думають про це вчені в нашу епоху стрімкого розвитку біо-, нано-, нейрон-, гено- й інших технологій?

Британський фахівець з біології старіння Девід Гемс вважає, що із сучасної точки зору смерть у результаті старіння – побічний продукт еволюції. А професор Гарвардського медичного інституту Девід Сінклер хоче лікувати проблеми, викликані старінням. Цим він має намір перемогти старість. Учений відносить старіння до розряду хвороб. Старість, стверджує він, тільки тому виключають зі списку захворювань, що кожна людина рано чи пізно нею хворіє. Професор прогнозує: нинішнє покоління останнє, яке орієнтується на життєвий шлях довжиною всього 80 – 85 років. «У наступні десять, максимум п'ятнадцять років, я передбачаю появу радикальних змін у медицині, – заявив він журналу *Technology Review*. – Завдяки їм можна буде одночасно лікувати багато хвороб, пов'язаних з віком. Із цього покористуються молоді і люди середнього віку. Наші діти, досягши 95 років, ще гратимуть в теніс зі своїми онуками».

Старіння викликають багато причин, щодо яких учені ще не мають однозначної думки. Однак не обов'язково знати до дрібниць, як діє механізм старіння. Досить того, що дослідники вже відкрили деякі важливі гени, які регулюють процеси старіння.

Коли говорять про продовження людського життя, важливо зрозуміти, про який саме граничний вік ідеться. Якщо, наприклад, взяти Біблію, то наші далекі предки були супердовгожителами: Адам жив 930 років, Сиф – 912 років, Мафусаїл – 969 років. Настільки ж довго, відповідно до Старого Заповіту, жили й інші біблійні персонажі. Можливо, ці цифри не варто сприймати буквально. Однак навіть якщо вони метафора, біблійний текст повідомляє про те, що за давніх часів люди жили довго.

За останні 150 років в індустріально розвинених країнах очікувана тривалість життя щорічно зростала на три місяці – за півтора сторіччя термін перебування людини на землі зріс приблизно на 37,5 року. І продовжує, до речі, зростати. Чи є межа цьому процесу?

Німецький демограф Джеймс Вепель пророкує, що більшість сучасних немовлят проживуть 100 і більше років. Сміливіші прогнози дає фахівець в галузі молекулярної генетики Крістофер Енглерт, що займається вивченням генетичних основ старіння, очолює робочу групу в Інституті геронтології

імені Лейбніца (Німеччина). Він вважає, що межею є вік 120 років. Логіка його міркувань така. Мріяти про 130 років безглуздо – досі нікому ще не вдавалося дожити до такого поважного віку. Правда, ставити планку 110 років теж не має сенсу, адже Жанна Кальмент, що була найстаршою жінкою планети, дожила до 122 років. Зауважимо, оцінки німецького генетика повністю збігаються з параметрами, згаданими в Старому Заповіті: «І сказав Господь: нехай будуть дні їх 120 років».

Можливі наслідки подовження людського життя є предметом численних дискусій. Соціологи вважають, що якщо період трудової діяльності залишиться таким же, як сьогодні, витрати на пенсійне забезпечення істотно зростуть. А оскільки фінансовими резервами, достатніми для підтримки таких видатків, не володіє жодна держава у світі, неминуче підвищиться і термін виходу на пенсію – років до 80 як мінімум. Фінансисти бачать у цьому інший аспект: якщо люди зможуть зберігати повноцінне здоров'я хоча б років на десять довше, ніж сьогодні, суспільство заощадить сотні мільярдів на медичному обслуговуванні старих. Ці кошти можна було б спрямувати на соціальні програми або, наприклад, на освіту. А психологи намагаються спрогнозувати, як зміняться родинні стосунки – адже замість нинішніх трьох – чотирьох поколінь у родині з'являться п'ять – шість.

І все ж таки, чи реально продовжити фазу здорового життя? Уже згаданий британський біолог Девід Гемс переконаний, що реально. Він вважає дуже імовірною появу в не дуже віддаленому майбутньому анти вікових засобів, що сповільнюватимуть старіння. Правда, дуже спірним залишається питання, чим же займатимуться люди всі ці довгі роки? Одні вчені стверджують, що людям буде нудно й тужливо. І навіть, що вони ще не раз пошкодують, що їм продовжили життя. Інші ж дотримуються прямо протилежної точки зору. Зокрема, президент університету «Техніон» у Хайфі філософ Аарон Бен-Зеєв вважає, що якщо людство зуміє жити здоровим і навчиться наповнювати своє життя багатьма цікавими видами діяльності, то нудьга йому не загрожує. Він пророкує, що в часи довголіття повернеться, нарешті, справжня любов. Коротке життя, стверджує філософ, ми часто проживаємо з тими, кого насправді не любимо. Але хто є захоче, щоб так було, коли життя стане довгим?

Мабуть, саме істотне питання полягає навіть не в тім, на скільки саме років або десятиліть удасться продовжити людське життя, а в тім, чи можливо зробити його вічним? Дослідники людського мозку й штучного інтелекту схильні дати позитивну відповідь – вони працюють над створенням різного роду нейропротезів, які дозволять відновити порушені функції нервової системи пацієнтів. Американський невролог Девід Ігумен не відкидає, що в найближчому майбутньому з'явиться можливість створити машину, ідентичну мозку, і людина зможе копіювати свою свідомість на кремнієві мікрочіпи. Така технологічна сторона безсмертя – не тіла, але духу.

А втім, відомі вчені в унісон заявили, що вічного життя на землі однаково досягти не вдасться. А згадана інсталяція людської свідомості на

жорсткий диск комп'ютера – не більш ніж гарна фантазія. На сьогодні вона практично неможлива.

А ми, у свою чергу, заявляємо, щоб відповісти на питання: чи може бути вічне життя, треба його дочекатися. Доживемо – побачимо.

SLOW MOVEMENT AS A CHALLENGE TO THE TRANSIENCE OF MODERN LIVE

Potsulko Yan O., Form 8-A, teacher Gutsaluk I.V.

Slow Movement emerged in 1986 began with a campaign against the opening of a restaurant in downtown Rome McDonald's. After 13 years Norwegian Geir Berthelsen developed the concept of «Slow Planet» basic commandments that: eat, travels, read, love, go shopping leisurely.

The supporters of the ideology of deliberateness appeared in Ukraine though most of them do not guess they are «Slowlifers». But how can try to protect them from hostile environment. Some such as refuse from home Internet. Home for them is a place for creativity and communication with friends and if at the weekend need a network then go to the office. Some and get rid of TV.

Ukrainian slowfoods object to says them «organization» and enthusiasm slow food – «activity». This hobby for him is part of them life. There are: and businessmen, and painters, and students, and family programmers. They together with wine.ua provide «school of wine» where learn to recognize shades of taste. They equip excursion on retrieval authentic products, for example, transcurption cheese, milk of buffaloes, rare cream wines. They gather to organize tripilski meal, it is wish to clear up, what our ancestors ate when potato have been yet in March 2011 year in Kanev. They dream for a long time to make gastronomic map of Ukraine where each rejoin will be offed own meal. Has not get happened rare exception gastronomic face most districts of country not the most expressive. In contrast, for example to Italy there is a determine place, where you are easiest way to ensure, what dishes and wines are served at the table.

«I don't like to hot Estonian guy of anecdotes» – anticipates 34-year programmer Ilya Stepun. «My deliberation not from the northern temperament, and result of conscious choice. Someone sitting in traffic jams an apartment a ten minute walk from the office». Ilya did so: some months ago he leased two-room apartment in one of the most districts in Kiev and rents one-room near the office.

Ilya has shaking all year round films, music and books from the Internet half year ago. Do not bother even what to look listen and read it lacked the time.

And just bought another terabyte disk to store all this stuff thinking. Blog of critic Michelangelo Matos from Seattle helped him to get. He urged music lovers to join the experiment, do not listened already purchased.

Recipe of brakes was effective. Ilya suffered a principle to films and books with the beginning: he downloads from the network no more two films in week-as many sees. On his opinion, the point is not, to keep up all novelties, eat as much as

possible hamburgers and in a hurry to take a ride around the world to then boast of visas stamped passport. First having appeared in major museums of the world like New York MoMA, he with amazement saw on people-watch rest in the lobby instead of wide-eyed scamper for halls with masterpieces.

In this connection we want to remember words of Greek philosopher Zeno: «Quick Achilles will never overtake the tortoise when she found a mile ahead. When he'll run this mile turtle crawl 100 meters ahead».

What quickly comes to move more often have to stop. Such stops are all spiritual practices. Judaism is devoted to this Saturday which is called an island of peace. She is used for to hear distinctly that mean, in workaday vanity roll by.

Slowlifers connection skeptical for offered mobile phones on weekends or idea to move on foot in big city. Benefit from the fact that you sit with a disabled mobile and all the while thinking about missed calls or hours to walk to town close zero. They are advised not to substitute a nice gesture, but to start with the main skill to have fun and not «serve a number». For example with a habit to take a leave of at least three weeks in a row performing at the same place at least 7 – 10 days.

Whether it is possible to recognize the modern slowlifers? Can. If he is first looking for work near the place where he lives or a house close to work and secondly trying to live without a mobile phone and the Internet at least a week in the third takes the annual leave of not less than three weeks in row, fourth thinks evil of fast food and try not to use frozen foods, in the fifth has a meditative hobby like embroidery breeding colors or yoga, sixthly prefer «consumption» of books they read on the diagonal, in seventh part in sessions of tantric sex or interested in this topic.

СЕКЦІЯ II

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ СВІТОВОЇ КРИЗИ

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ СУСПІЛЬСТВО: КРИЗОВІ ЯВИЩА ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

*Діденко С.В. студ. гр. 2-3С, Сушинська І.М., к.філог. н., доцент,
Донецький інститут залізничного транспорту*

Сучасний стан державотворення й націотворення в Україні супроводжується гострими кризовими явищами. Але це не є характерним лише для сьогодення. Протягом усієї історії Україна перебувала у кризовому стані. Для аналізу сьогоденної політичної ситуації, варто зазирнути на сто років назад. Після Революції 1917 року і громадянської війни Україна не реалізується як держава. Всі спроби Центральної Ради, Директорії – марні і навіть жалюгідні. Проте, водночас поширюється достатньо потужний повстанський рух. На той час українці ще не розуміють, що таке впорядкована структура влади й навіщо вона потрібна. Після завершення громадянської війни та встановленні Радянської влади, починаються голодомори та репресії. Завдання цих операцій – винищення породи людей-повстанців.

Друга Світова війна, утворення масового повстанського руху на Західній Україні. Після його придушення радянська влада встановлюється по всій країні. До цього часу підсвідомо українець – це ватажок, польовий командир, і аж ніяк не президент чи адміністратор. Наприкінці 50-х рр. в Україні не лишається можливостей й місця для підпілля, зникає інструмент для самоствердження. Але тепер українці починають усвідомлювати структуру влади та йти до неї. На початку 60-х рр. українці поступово витісняють із владних ланок росіян та представників інших національностей. Яскраве тогочасне свідчення інтеграції українців до влади – процес українізації. Вона відбувається згори донизу. До того вона впроваджувалася з підпілля, тобто знизу. Найяскравіший представник українізації того періоду – П. Шелест. Тепер переслідування українців і звинувачення в націоналізмі відбуваються серед представників влади. СРСР починає розпадатися, як і всі великі держави, його розвалили самі можновладці. Дисиденти або революціонери на зникнення Союзу практично жодним чином не вплинули.

Україна здобуває незалежність. Українці, які перебували при владі, отримали можливість діяти самостійно, без вказівок. Виникає багатопартійна та виборча системи. Досить широкий вплив отримує Верховна Рада. Доводиться здійснювати зовнішню політику. Таким чином, політичні дії опиняються у новій ситуації. Розпочинається отримання нового досвіду керівництва. Під час Союзу досвід керування був зовсім інший. Керівники самостійної України – це вихідці з радянського партактиву. Нові люди, які

з'явилися за часи Незалежності – це олігархи. Вони не є бюрократичною елітою, і за СРСР не були тими, ким є зараз. Тільки самостійність країни дає їм можливість стати на ноги. З'являються мільйонери та мільярдери, але вони не є повною мірою людьми з вулиці, піднятися їм допомагають родинні та кримінальні зв'язки.

Отже, незалежність, здобута Україною в 1991 році, не тільки розпочала нову сторінку в історії розвитку країни, але й визначила низку завдань, без вирішення яких можливості інтегрування України в світове суспільство значно зменшуються. Розбудова незалежної України об'єктивно потребує входження її у світове суспільство на організаційно-економічних засадах ринкових відносин на принципах рівноправності та взаємної вигоди у співробітництві. З'явилися питання щодо модернізації всієї інфраструктури країни до рівня міжнародних стандартів, особливо у галузях економіки, медицини, освіти та в суспільно-політичній сфері – щодо досягнення відкритого, демократичного суспільства, охорони природних ресурсів, управління людськими ресурсами та розвиток нових інформаційно-комунікаційних технологій. Об'єктивна необхідність інтеграції України у світове господарство і розвитку її міжнародних відносин безпосередньо впливає передусім з потреб використання у національній системі відтворення міжнародного поділу праці для прискорення переходу до ринкової економіки країни з метою її розвитку і зростання багатства суспільства. Така необхідність сприяє формуванню ефективної структури економіки країни. Зовнішньоекономічні зв'язки в процесі інтеграції України у світове господарство охоплюють також комплекс екологічних проблем, що розв'язуються спільними зусиллями. Нарешті, розвиток зовнішньоекономічних відносин відкриває додаткові можливості у створенні належних умов для задоволення життєвих потреб народу України.

Україна – це держава, яка на даний час підписала сім ключових міжнародних угод та конвенцій ООН по правам людини. Україна разом з 188 іншими країнами, які підтримали і зобов'язались втілювати в життя Декларацію Тисячоліття та Цілі Розвитку Тисячоліття, що були затверджені на Генеральній Асамблеї ООН. Високий рівень конкуренції на світовому ринку, гнучкість стратегії й тактики товаровиробників потребують створення в Україні структур, які б забезпечували і координували функціонування зовнішньоекономічного комплексу, а також, усієї інфраструктури зовнішніх економічних зв'язків (страхового та інформаційного обслуговування, судових і арбітражних органів тощо). Отже, реформа зовнішньоекономічного комплексу не може здійснюватись у відриві від реформування самої економічної системи в Україні. Це має для нашої країни принципове значення.

РАЗВИТИЕ ВНЕШНЕТОРГОВЫХ СВЯЗЕЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ

Жовнир Т.Ю. студ. I курса

Донецкий национальный университет

Национальные органы управления, реализуя независимую внешнеэкономическую политику, нацеленную на защиту внутренних интересов, принимают решения по проблемам участия в развитии разнообразных форм международных экономических отношений (МЭО). При этом меры, утверждаемые на правительственном уровне, координируются и согласуются с документами и мероприятиями (конвенции, резолюции, соглашения, процедуры, рекомендации и пр.) других стран, наднациональных органов и международных экономических организаций.

Это позволит создать механизм адаптации для вхождения Украины через интеграцию в международные экономические отношения, определить место государства в механизме регулирования, приспособиться к процессам глобализации.

Поэтому, эта тема является актуальной на сегодняшний день, хотя довольно изученной.

Цель работы состоит в исследовании такой экономической категории как внешнеторговые связи, выявлении и изучении путей их совершенствования.

Определяющим фактором как национального, так и международного развития является глобализация мировой экономики, которая превращается в доминирующую тенденцию мирохозяйственных процессов. В ходе разработки национальной стратегии развития, которая обеспечивала бы глобальную интеграцию Украины в мировые экономические структуры, необходимо в полной мере учитывать особенности процесса глобализации и её противоречивый характер.

Парадокс глобализации в том, что чем богаче и крепче внутренние связи общества, тем выше степень его экономической и социальной консолидации, и чем полнее реализуются его внутренние ресурсы, тем успешнее оно способно использовать преимущества интеграционных связей и адаптироваться к условиям

Интеграционная деятельность в Украине находится только на начальном этапе своего развития. Этому процессу способствовало принятие независимости Украины, выхода ее из состава СССР, где ее внешнеэкономические связи были блокированы границами Советского Союза

В дальнейшем интеграция Украины в мировую экономику требует радикальных рыночных преобразований во всей внутренней хозяйственной системе, которые способствовали бы реализации основных направлений эффективной интеграционной деятельности нашей страны.

Інтеграція України повинна проходити по найбільш ефективним напрямкам, які давали б можливість нашій країні забезпечити достатній рівень стабільності економіки і благополуччя населення.

Вибір напрямку інтеграції України буде в основному залежати від стратегічних цілей, які буде переслідувати наша країна на шляху приєднання до світового економічного простору. Але незалежно від того, який з запропонованих напрямків займе лідируюче місце в інтеграційній політиці України, відкритим залишається питання подолання основних проблем, які можуть в значительній мірі негативно впливати на ефективну інтеграцію нашої країни до світової економіки.

Наша держава тільки входить до системи світової економіки, і від того, як цей процес буде відбуватися, залежить, перш за все, можливість подальшого економічного і соціального розвитку держави як органічної підсистеми світової економіки.

Таким чином, для вирішення основних проблем на шляху інтеграції України до світової економіки потрібні глибокі ринкові зміни в усій внутрішній економічній і соціальній системі нашої країни.

Інтеграційна діяльність в Україні повинна здійснюватися по найбільш ефективним напрямкам, основними з яких є участь в міжнародних економічних організаціях, здійснення багатобічного взаємодія з іншими державами і по можливості лібералізація зовнішньої торгівлі і залучення іноземних інвестицій. Тільки спрямованість нашої держави на вступ до системи світової економіки на рівних правах з іншими державами зможе забезпечити населенню України надійне соціально-економічне становище в майбутньому.

Так само повинно звертатися значительна увага до подолання основних проблем, які можуть виникати на шляху інтеграції України до світової економіки.

В кінці хотілося б відзначити, що інтеграція України до міжнародної економіки викличе не тільки значительні структурні перебудови в економіці нашої країни, але і сприятливо вплине на світову економічну ситуацію в цілому і можливо спровокує позитивні зміни в інших пострадянських державах.

ПРОБЛЕМИ ПОДОЛАННЯ КРИЗИ І ВІДБУДОВИ ЕКОНОМІКИ

Кисиленко А.І. студ. гр. ІІ-ЗС, Сушинська І.М. к філог. н., доцент,

Донецький інститут залізничного транспорту

Основною специфікою сучасного життя є щонайпотужніший дисонанс між відчуттями практично будь-якої людини і тією інформацією, яку вона отримує з більш менш офіційних джерел. Те, що політична та економічна криза триває, зрозуміло практично кожному: зростання цін на продукти

харчування, проблеми з бізнесом, зростання податків, посилення тиску держави на малий та середній бізнес. Подібні явища спостерігаються практично у всіх країнах світу, більш того, в деяких це вже починає призводити до соціально-політичних наслідків.

Офіційні особи і організації майже демонстративно ігнорують ті моменти, які свідчать про наростання кризи. Найяскравіше це виявилось в дискусіях у Давосі де, загалом, тон задавали не політики, а бізнесмени, яким, начебто, у нинішній ситуації варто говорити про кризу. Але такі обговорення були відсутні.

Розвиток кризи майже неминуче призведе до украй негативних наслідків, і в цьому сенсі події в Тунісі або Єгипті сповна можуть стати актуальними для Європи або США через 3-5 років. Головною проблемою тут є зникнення феномену «середнього» класу. Для України це більш ніж актуально, оскільки у нас рівень життя нижче, ніж в Європі, але наші лібералісти, як і їх колеги у всьому світі, категорично відмовляються цю проблему обговорювати, віддаючи перевагу міркуванням на тему про те, як добре ми житимемо до 2020 року. Втім, у міру наближення до цього самого 2020 року, терміни, мабуть, відсуватимуться.

Владні кола найбільших країн світу дивляться на кризу не як учасники, а, швидше, як спостерігачі. Це взагалі справа небезпечна, а якщо врахувати специфіку підходу до таких показників людей, які особисто зацікавлені в тому, щоб вони були не реальні, а хороші, то, швидше за все, розвиток кризи в черговий раз відбудеться зненацька.

Існують деякі підстави вважати, що та модель розвитку економіки, що дала розвиток нашому світу, рухається до свого природного кінця. Це означає, що нам, в досить близькій перспективі, доведеться формувати нову модель.

Більшість респондентів оцінюють існуючі в Україні умови для розвитку бізнесу, як незадовільні і вимагають від органів влади неухильного виконання законодавства всіма учасниками ринку, в тому числі державними структурами. Підприємці очікують зниження податкового навантаження, зниження орендної плати, мінімізації перевірок державними контролювальними органами, спрощення системи оподаткування, зниження рівня корупції, податкових канікул у перші кілька років після початку бізнесу, більше ділової та маркетингової інформації.

Більшість опитаних керівників, власників підприємств і підприємців вказують п'ять основних причин, що стримують розвиток малого та середнього бізнесу: 1) загальна політична та економічна нестабільність і, як наслідок, невпевненість і непередбачуваність бізнесу; 2) недосконалість законодавства. Непрозорість та складність податкової системи; 3) надмірне втручання державних органів у справи бізнесу; 4) корупція; 5) нестача кваліфікованих кадрів і фінансових коштів.

Сьогодні українським підприємцям не вигідно виробляти продукцію для реалізації, їм вигідніше імпортувати товари для внутрішнього ринку.

Вони не чекають допомоги від банків, вказують на неефективність судової влади та відсутності захисту прав власності.

Бізнесмени, не відчуваючи стабільності, втратили відчуття перспективи і не знаходять зиску від інвестування в інноваційні технології. І, як наслідок, Україна змушена виробляти і експортувати переважно товари з низькою доданою вартістю, тобто продукт, який створюється виключно або, головним чином, за рахунок експлуатації дешевих людських і природних ресурсів.

Можливо, для істориків та економістів майбутнього, які звернуться до аналізу подій, фактів і закономірностей розвитку посткомуністичного світу після розвалу СРСР, феномен українського варіанту «економічного дива», коли в найкоротші терміни рівень життя більшості населення країни виявився нижче межі бідності і навіть фізичного виживання, буде становити значний теоретичний інтерес. «Українська модель» першого етапу посткомуністичної трансформації суспільства, за всієї її економічної неефективності, виявилася спроможною в одному – здатності зберегти в країні мир і уникнути відкритої внутрішньої агресії і кровопролиття. І дійсно, факт залишається фактом: з погляду внутрішньополітичної стабільності Україна виявилася однією з небагатьох колишніх радянських республік, яким вдалося уникнути непримиренної конфронтації різних політичних сил і кровопролитних конфліктів.

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ВАЖЕЛІ РОЗБУДОВИ НАШОЇ ДЕРЖАВИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

*Костиця І.В. студ. II-ОПУТ(б), Давидов П.Г. к філос.. н., доцент,
Донецький інститут залізничного транспорту*

Зараз як ніколи стоїть питання розбудови нашої держави на сучасному етапі та роль права у нашому житті. З моменту проголошення Декларації про державний суверенітет від 16 липня 1990 р., Акта проголошення Незалежності України від 24 серпня 1991 р. та Конституції України від 28 червня 1996 р. – економічною основою правової держави є виробничі відносини, що базуються на багатоукладності, на різних формах власності, як рівноправних і однаковою мірою захищених юридично. У правовій державі власність належить безпосередньо виробникам і споживачам матеріальних благ; індивідуальний виробник виступає як власник продуктів своєї особистої праці. Соціальну основу правової держави утворює саморегулююче цивільне суспільство, що поєднує вільних громадян – носіїв суспільного прогресу.

У центрі уваги такої держави знаходяться люди та їхні інтереси. Через систему соціальних інститутів, суспільних зв'язків створюються необхідні умови для реалізації кожним громадянином своїх творчих, трудових можливостей, забезпечується плюралізм думок, особистості права і волі. Моральну основу правової держави утворюють загальнолюдські принципи

гуманізму та справедливості, рівності і свободи особи. Конкретно це виражається у демократичних методах державного управління, справедливості і правосуддя, у пріоритеті прав і свобод особи у взаємних з державою, захисту прав меншості, терпимості до різних релігійних світоглядів. Сучасна держава – це ринкова держава. Суть ринкової економіки полягає у вільному товарообміні, визнанні непорушності приватної власності і законних інтересах власника, волі праці і приватного підприємця.

Слід врахувати, що об'єктивна необхідність реформ ще не означає реальної можливості їхнього здійснення. Обираючи напрями стратегічного розвитку України, не можна не зважати на певну слабкість і розмитість демократичного ідеалу і цінностей, сприяння їх як необмеженої свободи, зниження ролі державного регулювання суспільних відносин, нерозвиненість соціальної структури, громадського суспільства, невизначеність домінуючих цілей розвитку, фактичну департизацію народу України, рівень громадської культури населення. Адже кожна політична партія є виразником інтересів певних соціальних верст, промислових чи аграрних груп, прихильників певних поглядів, ідей тощо. Проте багатопартійність має і зворотній, негативний бік в утвердженні демократії. Так, надмірна багатопартійність у сучасній Україні зумовлена створенням кланово-родових нечисленних партій під конкретного лідера, який зловживає демократичними гаслами, що призводить «тупцювання на місці» в питаннях реформ, жорстокого протистояння, нестабільності в суспільстві.

На нинішньому вирішальному етапі реформ, коли основним мотивом економічної політики стає орієнтація держави на зростання добробуту народу завдяки пожвавленню підприємництва і посиленню ринкових регуляторів у стимулюванні відродження національної економіки, назріла нагальна потреба у реформуванні податкової системи, створенні цілісного, узгодженого стабільного та раціонального податкового законодавства. Тому для затвердження податкового законодавства потрібно розробити нову концепцію податкового законодавства, а саме розробити диференційований підхід сплати податків суб'єктами господарської діяльності (залежно від обороту підприємства). Для прийняття податкового кодексу поставити учасників господарської діяльності в однакові умови – зменшити до мінімуму пільги, і надавати їх в особливих випадках, які б передбачали сплату податків у пільговому режимі і здійснювати сплату податків відповідно до прийнятих податкових кодексів, що призведе до поповнення бюджету і буде відслідковуватися сплата податків більш прозоро. Крім цього, розробити механізм, який би передбачив добровільність сплати податків учасниками податкових відносин і у виняткових випадках на засадах фіскального методу. Виходячи з вказаного вище, – це було б одним із важелів поповнення бюджету. На сьогоднішні різноманітність правових актів, які регулюють податкове законодавство, не дає змоги розробити концепцію матеріального права, бо відсутній податковий кодекс. На сучасному етапі економічного розвитку держави утворилися умови для створення податкових судів, які б входили до

судової системи і за наявності таких судів якісніше було б вирішувати справи між державою та суб'єктами господарської діяльності. Крім цього, зменшити ставку оподаткування з прибутку до 15 %, а податок на додану вартість до 10 % з поступовим його складуванням, що зменшить податковий тиск на платників податків, у результаті чого «тіньові виробники» розпочнуть сплачувати податки в межах податкового законодавства.

На сьогодні потребує на державному рівні вирішити питання з визначенням конкретних економічних зон нашої держави, а саме, які області повинні виготовляти продукцію промисловості, а які сільського призначення, та з визначенням пріоритетних видів продукції. Наприклад, східні області з розвинутим промисловим потенціалом більше уваги звертали на виготовлення промислової групи, а західні на виготовлення продуктів сільського виробництва і в такому випадку розподіл продуктивних сил передбачав б збалансований підхід держави на розвиток конкретних областей і в цілому держави.

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ

*Костиця І.В. студ. гр. II – ОПУТб, Поцулко О.А. к. і. н., доцент,
Донецький інститут залізничного транспорту*

Безпосередня й активна участь України в сучасних інтеграційних процесах об'єктивно зумовлена перевагами міжнародного поділу праці, а також потребою подолати штучну відокремленість нашої держави від світового господарства, до якої спричинилися односторонній її розвиток в межах СРСР, деформовані зовнішньоекономічна політика й механізми зовнішньоекономічної діяльності, нерозвинені товарно-грошові відносини та національні ринки товарів, послуг, праці та капіталу.

Для ефективної й організаційно оформленої інтеграції України в сучасні світогосподарські зв'язки необхідні певні політико-правові, економічні, соціально-культурні та інфраструктурні передумови.

До основних політико-правових передумов інтеграції відносять: 1) політичне визначення України; 2) забезпечення територіальної цілісності та створення адекватної системи національної безпеки; 3) безумовне виконання міжнародних зобов'язань, особливо в сфері прав людини; 4) пряма участь у регіональних і глобальних політичних процесах; 5) формування відповідного законодавства і вироблення ефективних механізмів та інструментарію його виконання.

Щодо економічних передумов інтеграції, то вони формуються завдяки таким основним чинникам, як: 1) економічне та інституційне забезпечення суверенітету; 2) оцінка економічного потенціалу і напрямів структурної перебудови; 3) розробка та реалізація обґрунтованої програми переходу до ринкових відносин з пріоритетом роздержавлення й приватизації,

соціального захисту населення; 4) оцінка експортного потенціалу, вироблення експортно-імпоротної стратегії та адекватного механізму регулювання зовнішньоекономічної діяльності; 5) запровадження національної грошової одиниці з включенням її в систему міжнародних розрахунків; 6) розв'язання проблеми зовнішньої заборгованості та розділу активів колишнього СРСР шляхом відповідних переговорних процесів.

Формуючи інтеграційну стратегію і тактику, слід урахувати особливості України як потенційної учасниці міжнародних економічних угруповань, а саме: відсутність досвіду державності, необхідність здобуття справжнього суверенітету; нерозробленість політико-правових регуляторів та інструментів; нерозвиненість ринкових відносин; інерція погіршення економічного стану; запас соціальної витримки населення, який виснажується.

Інтеграція України в світове господарство можлива різними, але водночас взаємопов'язаними шляхами: через активну та ліберальну зовнішньоекономічну політику; за рахунок формування середовища, сприятливого для іноземного підприємництва й інвестування та транснаціоналізації високомонополізованих підприємств; через укладання двосторонніх міждержавних економічних угод та участь у багатосторонніх міжурядових переговорах; за рахунок інтенсифікації східноєвропейських інтеграційних процесів та формування передумов інтеграції в західноєвропейські інтеграційні структури.

На процеси включення України до сучасної системи світогосподарських зв'язків впливають конкретні внутрішньоекономічні та зовнішньоекономічні фактори, що формуються в системі передумов, особливостей і шляхів інтеграції. Серед внутрішньоекономічних факторів принциповим є перехід України до ринкової економіки, для чого потрібні розроблення і реалізація відповідної довгострокової програми. Така програма має, по-перше, враховувати сучасний соціально-економічний стан та особливості України; по-друге, бути адаптованою до еволюціонуючого зовнішнього середовища; по-третє, спиратися на досвід переходу до ринкових відносин інших постсоціалістичних країн.

Важливе значення має такий довгостроковий фактор, як структурна перебудова національної економіки, орієнтована на сучасні техніко-технологічні, економічні, екологічні і соціальні стандарти. Деформована структура національної економіки не відповідає критеріям суверенного розвитку України як з точки зору оптимальних пропозицій самозабезпечення та зовнішньоекономічної спеціалізації, так і з науково-технологічних, соціальних і особливо екологічних позицій.

Назвемо найважливіші негативні характеристики структури економіки України:

- велика питома вага фізично та морально застарілої техніки в складі основних виробничих фондів (понад 60 %), що стала результатом переважання екстенсивних методів розвитку економіки, і насамперед її базових галузей;

- диспропорції в системі самозабезпечення ключових галузей життєдіяльності країни;

- незбалансованість галузевої структури промисловості з так званої її соціальної орієнтації (потенціал промисловості на 90 % формують важкі галузі; питома вага виробництва предметів споживання становить близько 30 %, тоді як у розвинутих країнах – 50 – 60 %).

Таким чином, включення України до будь-яких інтеграційних угруповань у такому стані, без чіткого бачення перспектив структурної реорганізації, може призвести не лише до консервації, а й до посилення негативних тенденцій у всіх галузях національної економіки. І навпаки, участь України в інтеграційних процесах за умов цілеспрямованої внутрішньої структурної політики дасть змогу ефективніше й швидше виправити деформовану економіку, виходячи саме з таких пріоритетів структурної переорієнтації.

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ УКРАИНСКОГО ОБЩЕСТВА В УСЛОВИЯХ МИРОВОГО КРИЗИСА

Пискунова Е.С. студентка

Донецкий национальный университет

Нынешний экономический кризис сказался не только на состоянии мировой экономической системы, но и затронул украинскую экономику. Он является наиболее глубоким за несколько последних десятилетий.

В «Экономическом словаре» кризис определен как переворот, пора переходного состояния, перелом, при котором неадекватность средств достижения цели рождает непредсказуемые проблемы. Кризисом можно назвать ситуацию когда: в результате функционирования имеет место ущерб; невозможно продолжение деятельности в рамках прежней модели; неотлагательно требуется принятие решения; появляется шанс на обновление.

Экономический кризис появляется в нарушении равновесия между спросом и предложением на товары и услуги. Его реалиями являются разлад национальной денежной системы, отражающейся на бюджете страны, резкий дефицит дохода, падение курса национальной валюты, отрицательный торговый баланс, не контролируемая инфляция.

Мировой кризис в Украине характеризуется инфляцией, безработицей, сокращением производства, дефолтом, ростом преступности и общим падением уровня жизни. В стране имеют место политическая и экономическая нестабильность, неадекватная финансовая политика, низкая продуктивность труда, экономическое давление других стран, высокий уровень коррупции и отсутствие государственной программы развития экономики.

Положительным следствием кризиса является лишь приведение цен к реальному уровню, например, на нефть и недвижимость.

Сложившаяся ситуация привела к угрозе банкротства ряда

коммерческих банков. Это произошло, прежде всего, из – за легкого доступа к потребительскому и ипотечному кредитованию. Банки легко «раздавали» кредиты в иностранной валюте, не оценив в должной мере риски и платежеспособность заемщика. Как результат – массовые неплатежи по валютным кредитам, так как у большей части населения Украины доходы в национальной валюте, а иностранную приходится приобретать.

Резко ухудшило ситуацию изменение курса доллара. Заемщику стало очень сложно исполнять свои кредитные обязательства перед банками. Нехватка ликвидности заставила банки приостановить кредитование или предоставлять его на трудновыполнимых условиях.

Таким образом, большинство компаний, предприятий, учреждений из-за невозможности получить кредит теряют способность к поддержанию и развитию своей деятельности и вынуждены закрываться, а это приводит к очередной волне безработицы.

Наиболее "пострадавшей" сферой экономики стало строительство - отрасль, которая больше других стимулирует занятость населения и рождает активный спрос на продукцию других отраслей экономики, особенно металлургической. Строительная отрасль и металлургические предприятия играют огромную социальную роль в регионах, в которых они базируются, обеспечивая население рабочими местами и социальной инфраструктурой, а местные бюджеты - налоговыми отчислениями.

Поскольку украинская металлургия имеет достаточно выраженную географическую концентрацию, она обеспечивает занятость почти половины трудоспособного населения отдельных регионов, поэтому и последствия кризиса для регионов в указанной отрасли уже стали достаточно болезненными. Сокращение персонала или уменьшение заработной платы планируют многие металлургические комбинаты. В условиях приостановки работы металлургических предприятий заработная плата становится основной статьёй расходов. Ее сокращают такие металлургические гиганты, как Мариупольский завод им. Ильича, "Запорожсталь", "Арселор Миттал - Кривой Рог". Сотрудникам предлагают взять отпуска в связи с простым мощностей, им сокращают социальный пакет. Также планируется приостановить действие части пунктов социального договора.

В условиях мирового кризиса возрастает молодежная безработица, что негативно влияет на социально-психологическое развитие молодых людей. Происходит депрофессионализация молодежи, прекаризация молодой рабочей силы, формируется слой «негарантированных» работников, работающих без официального оформления, без положенных социальных гарантий, посезонно, от случая к случаю, что негативно сказывается на их профессиональном и социальном положении.

Следует отметить, что экономические кризисы случались в мире уже не один раз, и будут продолжаться в дальнейшем. Определённых методов для их избегания не существует, но основываясь на уроках прошлого можно предположить, что для оздоровления финансовой системы и страны в целом

необходимо рефинансирование банков, развитие внутреннего рынка путем переориентирования экономики на внутреннее потребление. Особое внимание стоит уделить механизму ценообразования, снижению налогового давления, а также созданию свободных экономических зон.

Таким образом, совершенствование экономических отношений и финансового регулирования во внутренней и внешнеэкономической политике позволит с наименьшими потерями выйти из кризиса, обеспечить достойный уровень жизни и благосостояния украинских граждан.

ГОСУДАРСТВЕННАЯ МОЛОДЕЖНАЯ ПОЛИТИКА В УКРАИНЕ

Письменная А.А. студ. гр. 0501-А УФФ,

Донецкий национальный университет

Будущее развития общества, да и успешность вообще, любых общественно-экономических, политических преобразований в стране зависят от условий социализации и развития молодого поколения.

В Украине, как и в мире, молодежь является самой активной частью населения, и ее численность – это не только характеристика возрастного состава населения государства. Во-первых, молодежь является прямым показателем уровня рождаемости, то есть молодежь – демографические перспективы государства. Во-вторых, благодаря увеличению численности молодого населения, в последние годы, молодежь стала более активно принимать участие в общественно-политической жизни страны, что непосредственно является огромным плюсом. В-третьих, от молодежи зависит и уровень развития государства, молодежь – наиболее трудоспособная часть населения страны, следовательно, большую часть потребляемой продукции и производимых услуг в стране производит именно молодежь.

В данный момент, главными задачами государственной молодежной политики являются:

- повышение качества современного образования молодежи;
- переориентация системы подготовки специалистов согласно потребностям рынка труда с учетом перспектив реструктуризации существующей в Украине модели экономики на модель «экономики знаний»;
- разработка и внедрение механизма привлечения молодежи к научной и научно-технической деятельности, улучшение системы поддержки молодых ученых;
- использование системы профориентации в работе с молодежью с целью; сбалансирования потребностей рынка работы и рынка образовательных услуг;
- усиление работы относительно трудоустройства и занятости молодежи;
- усовершенствование и внедрение экономически удобных механизмов; гарантированного обеспечения молодых людей первым рабочим местом путем предоставления работодателям преференций при создании дополнительных рабочих мест для молодежи;

- урегулирование процесса трудовой миграции путем заключения межправительственных соглашений с целью обеспечения социальной защиты граждан, которые работают за пределами государства;
- разработка и внедрение механизмов создания благоприятных условий для облегчения субъектам предпринимательства «вхождения в рынок», прежде всего доступа к кредитным ресурсам;
- формирование здорового образа жизни, профилактика распространения ВИЧ/СПИДа, алкогольной, наркотической зависимости;
- внедрение механизмов государственного и общественного контроля за сохранением существующих и строительством новых физкультурно-спортивных и оздоровительных объектов, прежде всего в малых городах и сельской местности;
- национально-патриотическое воспитание молодого поколения, направленное, прежде всего, на преодоление взаимной отчужденности молодежи разных регионов Украины и консолидацию украинской нации, формирование толерантности в молодежной среде;
- развитие льготного досрочного государственного кредитования молодежи и молодых семей, обеспечение жильем детей и молодёжи;
- поддержка инициативы молодежи относительно ее участия в общественной жизни страны, содействие укреплению функционирующих и образованию новых общественных молодежных и детских объединений, поощрение волонтерского движения.

Стоит отметить, что молодежь как специфическая социально-демографическая группа общества характеризуется не только возрастными признаками, но и местом, которое она занимает в социальной структуре общества, своим общественным назначением. Именно молодые люди выступают проводником демографического, социально-экономического, политического и духовного прогресса, определяющим фактором преобразований, отвечающих назревшим потребностям сегодняшнего дня.

Сегодня Украина осуществляет реальные шаги по адаптации критериев национального развития к стандартам Европейского Союза. В этом процессе нельзя недооценивать значение молодежи. Ведь от того, насколько молодое поколение будет готово взять на себя ответственность за развитие государства, как активно и конструктивно присоединится к общественным процессам, насколько инициативно будет принимать участие в решении неотложных задач, в значительной мере будет зависеть судьба страны, завтрашний день которой принадлежит именно молодому населению.

Можно констатировать и то, что именно привлечение молодежи к реализации молодежной политики, сотрудничество органов государственной власти с общественными организациями является неотъемлемым атрибутом современного демократического государства в вопросах регулирования социальных отношений. Наличие и действенность молодежных общественных организаций является, в сущности, показателем развития гражданского общества.

ФОРМУВАННЯ ПАРАДИГМИ СУБ'ЄКТ-СУБ'ЄКТНОГО УПРАВЛІННЯ У КОНТЕКСТІ ЗВОРОТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Попов С.М. к. т. н., доцент,

*доктор філософії, професор, старший науковий співробітник
Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя, Україна*

Модель суб'єкт-суб'єктного управління, що являла собою цілісну теорію, яка базувалася на прямих і зворотних зв'язках, між власне політичною системою і зовнішнім середовищем, намагався побудувати Д. Істон у доробках «Модель для політичного дослідження» (1965), «Системний аналіз політичного життя» (1965), у відомому смислі залучаючи до цієї теорії кібернетичні принципи «чорного ящика» і «зворотного зв'язку», і використовуючи при цьому у ході концептуалізації системний підхід і елементи загальної теорії систем.

Для побудови теоретичної моделі суб'єкт–суб'єктного управління Д. Істон залучає чотири базові категорії: 1) політична система; 2) середовище; 3) реакція системи на вплив середовища; 4) зворотний зв'язок, чи вплив системи на середовище. Д. Істон розглядає політичну систему як механізм формування і функціонування влади у суспільстві з приводу розподілення цінностей і ресурсів, виробляє відповідні реакції на імпульси, що поступили. Політична система, взаємодіючи з зовнішнім середовищем, виробляє відповідні реакції на імпульси, що поступають у систему.

У цьому відношенні він чітко визначив межі політичної системи, використовуючи поняття «вхід» і «вихід». На «вході» він виділив два основних елементи: вимоги і підтримку. Вимоги – це будь-яке звернення до владних структур з приводу розподілення цінностей у суспільстві. Д. Істон виділив три основних види вимог: 1) розподілення; 2) регулювання; 3) комунікації. Підтримка розглядалася як лояльне відношення зі сторони суспільства до політичної системи, яка забезпечує стабільність функціонування політичної системи. Політична система, реагуючи на впливи зовнішнього середовища, перетворює вимоги і підтримку на «виході» у рішення і дії, які мають форму нових законів, заяв, регламентів. Політичні дії здійснюються у вигляді різних заходів по регулюванню і вирішенню важливих проблем суспільного життя. У цьому відношенні політична система здійснює активний вплив на інші підсистеми суспільства. У відповідності з цією моделлю механізм функціонування політичної системи включає чотири періоди. По-перше, це «вхід», вплив зовнішнього середовища (соціального і позасоціального, природного) на політичну систему у формі вимог і підтримки. По-друге, «конверсія» (чи перетворення) соціальних вимог у підготовку альтернативних рішень, що являються певним реагуванням уряду. По-третє, це «вихід», прийняття рішень та їх реалізація у формі практичних акцій. І, наприкінці, по-четверте, результати діяльності уряду впливають на зовнішнє середовище через «петлю зворотного зв'язку». Політична система являється «відкритою системою», яка отримує постійні імпульси із зовнішнього середовища. ІІ

основною метою являється виживання і збереження стійкості системи через посередництво адаптації і пристосування до середовища. В основі цього механізму лежить принцип, згідно якого політична система для підтримки внутрішньої стабільності повинна постійно реагувати на порушення її балансу з зовнішнім середовищем.

В інформаційно-кібернетичній моделі К. Дойча здійснюється спроба інтерпретувати політичне життя через призму кібернетичного аналізу і комунікативних механізмів. К. Дойчем розробляється складна модель функціонування політичної системи як сукупності інформаційних потоків, побудована на принципі зворотного зв'язку. В його моделі політичної системи виділяються чотири блоки, пов'язані з різноманітними фазами проходження інформаційно-комунікативних потоків: 1) отримання і відбір інформації; 2) обробка і оцінка інформації; 3) прийняття рішень; 4) здійснення рішень із зворотним зв'язком. По-перше, політична система приймає інформацію через так звані «рецептори», до яких відносяться інформаційні служби, центри вивчення суспільної думки, в основі яких відбувається селекція, систематизація і первинний аналіз даних. По-друге, на наступній фазі відібрана інформація підлягає обробці у рамках блоку «пам'яті і цінностей», де вона, з однієї сторони, порівнюється з наявною інформацією, а з іншої, відбувається оцінювання через призму цінностей, норм і стереотипів. По-третє, після отримання кінцевої оцінки ступеня відповідності політичної ситуації своїм пріоритетам і цілям уряд (як центр прийняття рішень) приймає відповідні рішення з урегулювання поточного стану системи. І, наприкінці, так звані «ефектори» (виконавчі органи та ін.) на останній фазі регулюють рішення, а потім їх результати слугують новою інформацією через «зворотний зв'язок» для «рецепторів», що сприяє виведенню системи на новий цикл функціонування. К. Дойч виокремлює при цьому три основних типи комунікацій у політичній системі: 1) особисті, неформальні комунікації; 2) комунікації через організації, коли контакт з урядом здійснюється через посередництво партій, груп тиску та ін.; 3) комунікації через ЗМІ.

Суб'єкт-суб'єктне відношення має важливе методологічне значення у будь-якій діяльності, в управлінні, зокрема, наявність у агентів відношення власної суб'єктивності передбачає і можливість реалізації їх потенційної суб'єктивності. Будь-яка діяльнісна активність, пов'язана з суб'єктивністю, передбачає відповідальність, яка має соціальну природу. Суб'єктивний агент тільки тоді являється суб'єктом, якщо він у першу чергу контролює себе, свою власну свідомість, і тільки внаслідок цього, об'єкт відношення. Аналогічний підхід пов'язаний з розумінням того, що сьогодні суб'єкти управління діють не тільки у ситуації обмежених ресурсів, частина яких майже не поповнювана, але й в ситуації, коли впливи на об'єкт, приводять часто до негативних побічних результатів, які часто неможливо прогнозувати. Участь у відношенні управління двох суб'єктивних агентів створює певні проблеми з певною мірою активності агентів взаємодії і, на основі цього, формування суб'єкт-суб'єктного відношення, в контексті якого

суб'єкт відношення повинен бути відповідальним за результати управлінського впливу. Підтвердженням цього слугують багаточисельні теорії про соціальну відповідальність менеджменту, політики і управління технологічними процесами.

УПРАВЛІННЯ НАУКОВОЮ РОБОТОЮ ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В КОНТЕКСТІ НОВОЇ СВІТОГЛЯДНОЇ ПАРАДИГМИ

*Сбруєв М.Г.завідуючий відділом інтелектуальної власності,
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка*

За роки незалежності в нашій країні істотно змінилася соціокультурна ситуація. Україна поступово стає відкритим суспільством, що розбудовує ринкову економіку й правову державу, збільшує рівень свободи і відповідальності людини як за власне благополуччя, так і за благополуччя всього соціуму. Держава має потребу в мобільних і висококваліфікованих фахівцях, здатних приймати самостійні відповідальні рішення в умовах невизначеності глобалізованого ризиконебезпечного суспільства. Такі потреби висувають особливі вимоги до системи освіти, яка на сьогодні обумовлена досить вузькими прагматичними установами, орієнтацією на вузькодисциплінарний підхід без міжпредметних зв'язків, жорстке розмежування гуманітарних та природничих дисциплін. Як наслідок, маємо не тільки фрагментарність бачення реальності, але і її деформацію, що не дозволяє людині адекватно реагувати ні на економічну нестабільність та екологічну кризу, ні на девальвацію моральних норм та політичну невизначеність.

Сучасний світ визначає нестабільність, неоднозначність, різноманітність та розпад звичних стереотипів, стрімка зміна видів та методів діяльності. В складних, суперечливих та конфліктних умовах поступово формується нове – планетарне суспільство. Освіта, як соціальний інститут і засіб соціалізації людини потребує орієнтації на нову стратегію, на нові методології мислення і пізнання, які обумовлені фактом існування відкритого, нелінійного світу, що постійно змінюється. Сьогоднішні умови вимагають від освіти виконувати не тільки традиційну функцію передачі соціального досвіду, але в значно більшій мірі – випереджаючу, превентивну функцію підготовки людини до життя в ризиконебезпечному суспільстві.

Тому філософія управління науковою роботою в університеті повинна спиратися на ідеї цілісності, індивідуалізації і фундаментальності освіти з урахуванням парадигмальних змін в сучасній науці та переходу її в міждисциплінарну стадію постнекласичної науки.

Разом з тим наука все більш стає діяльністю, яка спрямована на генерацію нових технологій, в тому числі і освітніх. Університетська дослідницька діяльність теж суттєво змінюється: її цілями все більш стає не саме пізнання, а процес перетворення (за допомогою технологій)

навколишнього світу, зокрема соціуму (за допомогою сучасних освітніх і виховних технологій). Сучасне дослідження виявляється прообразом технологічного способу освоєння й, більше того, бачення світу. Питання істинності, якості знання, одержаного в процесі дослідження, відходять на другий план. У цьому контексті інтерес представляє не знання як таке, не та або інша інтерпретація ефекту, виявленого в результаті дослідження, але ефект сам по собі, точніше – ті перетворення, за допомогою яких він реалізується і може бути відтвореним скільки завгодно разів. Тобто для сучасного комерціалізованого і конкурентного світу саме технологічний контекст є найбільш значущим і привабливим з економічної точки зору. Сьогодні філософська дилема «пояснювати – змінювати» однозначно вирішується на користь «змінювати».

На основі накопиченого нового наукового знання про університетську освіту в постіндустріальному суспільстві та з урахуванням нової світоглядної парадигми колектив СумДПУ імені А.С.Макаренка здійснює системні дослідження, що включають такі напрями:

- з'ясування впливу глобалізації, інтернаціоналізації, розвитку інформаційно-комунікаційних та мережевих технологій на інноваційний розвиток закладів освіти;
- формування уявлення про педагогічну освіту як відкриту, гнучку, соціокультурну, наукову систему, що розвивається і змінюється у часі і просторі;
- розробка нової методології визначення місця і ролі освіти, зокрема педагогічної, на всіх рівнях функціонування інформаційного суспільства;
- запровадження індустрії наукомістких технологій та узгодження інноваційного розвитку з процесами глобалізації та стандартизації і впровадження нових технологій освіти;
- з'ясування ролі і місця педагогічного університету у вітчизняному й світовому освітньому просторі;
- дослідження функціонального та управлінського вимірів інноваційної освіти у ризиконебезпечному суспільстві: визначення та формулювання сенсу та функцій інноваційної освіти в соціально-токсичному суспільстві, розробка механізмів трансформації основних соціальних систем та методологічної свідомості;
- розробка сучасних підходів до оцінки якості університетської освіти.

Успішність тієї або іншої держави у XXI ст. в значній мірі залежить від потенціалу нації, який складається з інтелектуального і психологічного (мотиваційного, волевого, мобілізаційного та креативного) потенціалу окремих людей і всього суспільства, а також здатності нації відтворюватися, тобто її демографічного стану. Тому, на нашу думку, управління науковою роботою педагогічного університету, перш за все, повинно бути спрямовано на вирішення саме цих актуальних завдань.

Університет – одна з наших найцінніших інституцій. У будь-якої нації, яка прагне до конкуренції в глобальному світі, мають бути Якісні університети, і саме тому правильно обрана філософія управління науковою діяльністю повинна стати одним з головних інструментів реалізації великого соціального проекту по формуванню майбутнього України.

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УКРАЇНІ

Чиканчи Є.А., студ.,

Одеської національної академії харчових технологій

З проголошенням незалежності в Україні розпочався процес формування громадських молодіжних організацій, які на сьогодні є чи не найбільшими виразниками інтересів української молоді і потребують активної підтримки уряду в області законодавства. Становлення української державності вимагало розробки національного законодавства щодо реалізації державних програм, в тому числі і з питань молодіжної політики. Протягом минулих років була прийнята низка нормативно-правових документів, спрямованих на соціальний захист молоді та підтримку молодіжного руху в Україні. Головним напрямком державної молодіжної політики є розвиток і захист інтелектуального потенціалу молоді, забезпечення її зайнятості та правового захисту [1, 47].

Основа правової бази діяльності молодіжних організацій складають:

Декларація «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» від 15 грудня 1992 року № 2859-ХІІ (зі змінами);

Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 5 лютого 1993 року № 2998-ХІІ (зі змінами);

Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» від 1 грудня 1998 року № 281-ХІV (зі змінами);

Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» від 21 червня 2001 року № 2558-ІІІ (зі змінами);

Закон України «Про Загальнодержавну програму підтримки молоді на 2004 - 2008 роки» від 18 листопада 2003 року № 1281-ІV (зі змінами);

Постанова Кабінету Міністрів України від 08.08.2007 № 1016 «Про затвердження Державної цільової програми роботи з обдарованою молоддю на 2007-2010 роки»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2009 № 41 „Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009 – 2015“.

Молодіжні громадські організації, їх спілки користуються правами, наданими їм Законом України «Про об'єднання громадян», Законом України «Про молодіжні та дитячі громадські організації», іншими законодавчими актами. Засновниками молодіжних громадських організацій можуть бути

громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, які досягли 15-річного віку. Членські внески і добровільні пожертвування, отримані від юридичних чи фізичних осіб, що спрямовуються на здійснення статутної діяльності молодіжних громадських організацій та їх спілок, не є об'єктом оподаткування.

Молодіжні громадські організації залучаються органами виконавчої влади та місцевого самоврядування до розроблення і обговорення проектів рішень з питань державної молодіжної політики. Молодіжні громадські організації, їх спілки несуть відповідальність за порушення ними законодавства. За неподання звіту про використання бюджетних коштів, інших матеріальних цінностей, наданих молодіжним громадським організаціям та їх спілкам або нецільове використання таких цінностей, отримання їх з порушенням законодавства винні особи несуть відповідальність, передбачену законодавством України.

Існує Національна рада молодіжних організацій України (НРМОУ) – загальнонаціональна спілка, що об'єднує більшість молодіжних організацій України. Діяльність НРМОУ спрямована на розвиток прогресивного молодіжного руху, активізацію громадської діяльності молоді в Україні, відродження національної культури і духовності, формування демократичного суспільства, економічного становлення держави, інтеграцію в європейські та міжнародні молодіжні структури [2].

Таким чином, на сьогоднішній день створено добру правову базу для розвитку та діяльності молодіжних організацій, що полегшує їх взаємодію з органами державної влади, дозволяє уникнути непорозумінь та юридичних суперечок.

Література:

1. Декларація «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» / Нормативно-правова база громадських молодіжних організацій. – К.: Четверта хвиля, 2001. – С. 46-48.
2. Національна рада молодіжних організацій України: [Електронний ресурс] / Довідник молодіжних організацій // Режим доступу до довідника: <http://www.whoiswho.org.ua/2003/?pageId=22>

СЕКЦІЯ ІІІ

ТРАНСФОРМАЦІЯ СВІТОГЛЯДНИХ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ОРІЄНТИРІВ МОЛОДІ ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

ОРІЄНТИРИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

*Авакумова К.В. студ. гр. ІІ – ОПУТб, Поцулко О.А. к. і. н., доцент,
Донецький інститут залізничного транспорту*

Процес світового розвитку спричинив виникнення низки глобальних проблем, до яких відносять, перш за все, екологічні, демографічні, економічні, соціально-біологічні, соціально-політичні, культурні, етико-моральні. Сучасну ситуацію можна схарактеризувати як боротьбу країн великої сімки за панівне становище у світі. На перший план виходять матеріальні цінності, що характерно для всіх верств населення і для всіх країн світу. Найпроблемнішим аспектом глобалізації є те, що в сучасному світі значно поглиблюється прірва між багатими та бідними націями. Країни, які характеризуються економічною слабкістю, стають заручниками політичних ігор більш розвинених держав і разом з цим потрапляють під їх колоніальну залежність. Зникають кордони між країнами, насамперед, задля досягнення економічних цілей, а не культурних. До основних тенденцій світового розвитку також відносимо й інтерсоціалізацію, що надалі може призвести до інтернаціоналізації всіх сфер життєдіяльності.

Відбувається перетворення людей на космополітів – інтернаціоналістів, і особливо активну участь у цьому процесі бере сучасна молодь, несвідомо відходячи від своїх національних культур, що відображається в її поведінці, поглядах. Наприклад, значна частина української молоді переймають зовнішній вигляд та поведінку представників інших культур (американської, особливо негритянської, китайської), що не відповідає національному менталітетові. Особливо це стосується молоді, яка належить до різних субкультур.

Унаслідок глобалізаційних процесів із культурного обігу викорінюється національне та класичне мистецтво, елементи національного виховання, освіти. Народну культуру більша частина молоді сприймає як непотрібний пережиток. Глобалізаційні процеси можуть призвести до втрати національних культур, їхнього розчинення в загальному наднаціональному просторі. Ми вважаємо, що ці процеси можна схарактеризувати не як культурне взаємозбагачення, а як крок до втрати національних особливостей.

Так, значну роль у культурному розвитку та наднаціональному культурному обміні відіграє саме молодь, але, аналізуючи стан світогляду сучасної молоді, можна підійти до невтішних прогнозів. Світоглядний комплекс сучасної молоді внаслідок глобалізаційних процесів значною мірою спотворено. Традиційно ціннісні орієнтації молоді формуються

в процесі виховання й навчання, але в сучасному світі цей процес значно підкорений аспектам глобалізації й передовсім тотальній інформатизації.

У молоді починає втрачатися функція вибірковості інформації. На сучасному етапі «фільтрація» інформації є складним процесом, не кажучи вже про те, що наявність «фільтрів» у кожного споживача інформації дуже різноманітна і за видом, і за якістю. Стійкість до системи впливу інформаційних елементів характеризує непідготовленість суспільства загалом і молоді зокрема, до цих впливів, до критичного сприймання матеріалу.

Суспільство, яке на перший план поставило матеріальний добробут та збагачення, формує відповідну культуру й життєві потреби молоді. Електронні ЗМІ заповнюють значну частину їхнього вільного часу й виступають як важливий інструмент світоглядних установок та культурних орієнтирів сучасної молоді. Культ моди, речей, споживання оволодіває свідомістю молоді й набуває універсального характеру, що призводить загалом до уніфікації культур, смаків, поглядів та світосприйняття людей.

Дослідження змін, що відбуваються у свідомості сучасної молоді (зміна соціальної мотивації, переоцінка цінностей тощо) викликає в нас занепокоєння, бо за останні роки значно знизилась значущість таких загальнолюдських цінностей, як праця, творчість, гуманізм, свобода, солідарність, чесність, вихованість, інтелігентність, сім'я народ, нація. За сучасних умов більшість молоді живе за спрощеною системою світосприйняття, суттєво уніфікувалися світоглядні та соціокультурні орієнтири.

Сьогодні спостерігаємо тенденцію до подальшої деморалізації та дегуманізації соціокультурних цінностей, що виявляється в надмірній зацікавленості молоді до сцен та епізодів насильства, сексу, жорстокості, несправедливості, які культивують у сучасному мистецтві, телебаченні, кінематографі, музиці, літературі. Серед соціокультурних цінностей переважають споживацькі, егоїстичні орієнтації.

За останні роки більшість молодих людей починають переналаштовуватися на матеріальні цінності, їх досить сильно приваблюють гроші, легкі заробітки, бізнес. Глобальні процеси причиняють підміну одних цінностей іншими, не завжди істинними. Псевдоцінності, що охоплюють молодь, заважають їхньому культурному, духовному й матеріальному розвитку. Значна частина молоді вважає, що алкоголь і наркотики стимулюють творчість і тому є цінними, виникає ілюзія того, що оволодіння грошима, коштовностями, владою відкриває шлях до загальнолюдських цінностей (добра, любові, краси, гармонії) тощо. Такі погляди, безперечно, є хибними.

Таким чином, глобалізація має низку негативних тенденцій: втрачаються здобутки національних культур, внутрішній світ людини не ускладнюється, а, навпаки, спрощується, спостерігається тенденція до уніфікації людських цінностей, що врешті-решт заважає розвитку людської особистості. Глобалізаційні процеси не сприяють формуванню особистісного рівня індивідуального й суспільного буття, а ведуть до остаточної перемоги безособистісного начала над особистісним.

ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНИХ ЗАСАД МОЛОДІ У КОНТЕКСТІ РОЗБУДОВИ ДЕМОКРАТІЇ

*Андрієнко О.В., к. філос. н., доцент,
Донецький національний університет*

Молодь – це майбутнє будь-якої країни. Тому виховання її переконань, цінностей, світогляду в цілому, без перебільшення можна назвати завданням національного значення. З часів перебудови, коли в країнах колишнього СРСР розповсюдились явища аномії, світоглядної дезорієнтації та соціальної деривації, ситуація значно покращилась. Проте досі на поверхню вийшла низка інших, не менш складних проблем. На зміну комуністичної моделі світогляду прийшов тотальний плюралізм поглядів, який приніс із собою не лише відчуття свободи, але й дефрагментацію світогляду, виявив невміння орієнтуватись у шаленому інформаційному потоку.

Метою нашої роботи є дослідження шляхів формування стабільних світоглядних уявлень молоді в умовах демократизації суспільства.

З огляду на гостру проблему дегуманізації сучасного соціуму, ми вважаємо приділити особливий акцент на моральному аспекті формування світогляду. Моральний компонент демократичного світогляду закладається двома регулятивними механізмами: зовнішніми та внутрішніми. До зовнішніх відносяться вищезгадані норми групової моралі. Вони почасти спираються на силу звичаю і природно витікають з особливостей соціального середовища. Внутрішні механізми ще називають «моральнісними». Вони є більш особистісними, нерозривно пов'язані зі свободою волі і походять, так би мовити, «зсередини», з особистих переконань і світоглядних уявлень. Невідповідність зовнішніх та внутрішніх регуляторів породжує внутрішні моральні конфлікти, своєрідну «драматургію духу». Необхідно на державному рівні посилити моральну складову в освітній галузі. Це має обов'язково включати відповідну інформацію у ЗМІ, а також припинення катастрофічного скорочення гуманітарних дисциплін у вищій школі. Сучасна вища школа повинна дещо змінити свої стратегічні завдання і надавати громадянам не просто широкі та глибокі знання, але передусім навчити самостійно їх здобувати і творчо застосовувати. Розбудова демократії можлива лише за умови участі громадян з інноваційним світоглядом та самостійною особистісною позицією, визначити яку стає дедалі важче, знаходячись на перехресті потужних інформаційних потоків.

Крім морального опертя, світогляд громадян демократичного суспільства тісно пов'язаний із релігією. Найбільш поширені та авторитетні релігійні традиції сучасності, такі як християнство, іслам, буддизм, індуїзм, юдаїзм, за період свого існування перетворились з суто духовної на міцну суспільну силу, що накладає відбиток свого сакрального авторитету на політичні, культурні, економічні та інші соціальні процеси. Негативним чинником, що досі впливає на суспільний світогляд, є жорсткі утиски релігійної свободи «атеїстичних» радянських часів. Як справедливо відмічає

професор Є. Дулуман, релігія є основою світогляду для значної частини населення, а насильство у сфері світогляду – це не насильство у певній частковій сфері проявлення людини, а насильство над людиною взагалі. Для демократичного суспільства подолання цієї проблеми є цілком необхідним кроком. Наявність релігійної свободи у суспільстві значним чином сприяє становленню демократії.

Таким чином, формування світогляду молоді демократичного суспільства безпосередньо залежить від морально-релігійного та освітнього факторів, через які відбувається виховання демократичної культури, критичного мислення, толерантності, свободи та креативності.

ЧЕЛОВЕК И МАШИНА В ЭПОХУ ПОСТИНДУСТРИАЛИЗМА
*Артамонов А. А. студ. 2 курса социально-гуманитарного факультета
Бердянский государственный педагогический университет*

Наше время можно охарактеризовать как эпоху постиндустриализма. Бурный научно-технический прогресс приводит к распространению и повсеместному внедрению машин, в результате чего все человечество оказывается в плену у современных технических разработок. Развитие средств коммуникации уменьшает ценность информации, поскольку доступ к ней стал простым и дешевым. Обесценивание информации порождает постмодернизм как духовно-культурное явление. Официальной наукой утверждается ведущая роль биологического начала в природе человека. Усугубляется конкуренция между членами общества, и при этом принимают крупные размеры процессы глобализации. Данное обстоятельство делает необходимым исследование влияния научно-технического прогресса на человека. Данным вопросом занимались деятели различных наук: психологии (Эрих Фромм), истории (Освальд Шпенглер, Льюис Мамфорд), философии (Николай Бердяев). Целью работы является освещение взаимоотношений человека и машины сегодня.

Развитие машинного производства и распространение машин приводит к негативным последствиям во всех сферах общественной жизни: в социально-экономической, поскольку разрушает социум, раскалывая его на искусственные объединения людей, в политической, поскольку разрушает различия между странами и нациями, сводя на нет самобытность народов, в религиозной, поскольку превращает все основные достижения культуры в товары широкого потребления.

Эрих Фромм называет современную всеобщую зависимость от машин и информационных технологий одной из форм массовой некрофилии в глобальном масштабе [5, 82 с.]. Дальнейшее развитие современных средств коммуникации и машин может привести к еще большему усугублению развития «синдрома распада», ведущего к потере человеком интереса к жизни, о чем также писал и Эмиль Дюркгейм в своей работе «Самоубийство:

социологический этюд». Показательным является тот факт, что Япония, занимающая ведущие позиции в развитии науки и техники, занимает также первое место по количеству ежегодных суицидов. Фромм называет участью человека при капитализме отчуждение, понимая под ним такой тип современного опыта, когда человек «перестает быть центром собственного лица, хозяином своих поступков; наоборот – эти поступки и их последствия подчиняют его себе, им он повинуется и порой даже превращает в некий культ» [6, 230 с.]. Сегодня потеря доступа к интернету и мобильной связи равноценны социальному самоубийству, что делает человека пленником собственных изобретений.

Стоит также заметить, что, согласно совместному прогнозу Эдуарда Афонаина, Александра Бандурки и Андрея Мартынова, сделанному для Украины, постиндустриализм, придя на смену индустриализму, принесет для среднестатистической личности такие изменения, как увеличение периода социализации, сдвиг периода самореализации, а также увеличение периода старости [1, 12 с.]. Данные, полученные на основе изучения социальных циклов в Украине, имеют большое значение, поскольку показывают ситуацию в отдельно взятой стране.

Для управления техникой человек создал сложнейший социальный механизм [4, 535 с.]. Бердяев подчеркивает, что социальные группы, цель которых – обеспечение работы машины, и традиционная социальная группа соотносятся так же, как машина и живая природа [2, 10 с.]. Человек, будучи включенным в социальную группу не свойственной для человеческого существа природы, «превращается в экономический атом, пляшущий под дудку столь же атомистического управления» [6, 231 с.].

Таким образом, машина накладывает на человека отпечаток искусственности, отсутствия жизни, свойственный машинам. Человек, образ и подобие Бога, принимает образ и подобие машины, постепенно все более и более приобретая качества искусственного механизма. Его жизнь подчинена механистическому ритму, не допускающему изменения привычного жизненного графика [3, 239 с.]. При этом человек не только духовно преобразуется в искусственное существо. Современные научные достижения позволяют заменить большую часть органов и тканей человеческого тела, что превращает организм человека в организацию его тканей и органов – неестественное сочетание, свойственное машинам.

Литература:

1. Афонін Е. А., Бандурка О. М., Мартинов А. Ю. Велика розтока (глобальні проблеми сучасності: соціально-історичний аналіз) / Укр. тов.-во сприяння соц. інноваціям, Від. Інф.-бібл. забезпечення Апарату Верховної Ради України. – К.: Видавець ПАРАПАН, 2002. – 352 с. – (Сер. «Відкрита дослідницька концепція»; Вип. №2).
2. Бердяев Н. А. Человек и машина: Проблема социологии и метафизики техники // Путь. – Май 1933. – №38. – С. 3-38.

3. Льюис Мамфорд. Механический ритм жизни // «Иностранная литература», 1966, №1. – С.239-240.
4. Шпенглер О. Закат Европы. Очерки морфологии мировой истории. 2. Всемирно-исторические перспективы/Пер, с нем. и примеч. И. И. Маханькова. – М.: Мысль, 1998. - 606, [1] с., 1 л. портр.
5. Эрих Фромм. Душа человека / Эрих Фромм, пер. с нем. В. Закса. – М.: АСТ: АСТ МОСКВА, 2010. – 251, [5] с. – (Философия. Психология).
6. Эрих Фромм. Человек одинок // «Иностранная литература», 1966, №1. – С.230-233.

ВЛИЯНИЕ ИНТЕРНЕТА НА ПОЛИТИЧЕСКУЮ АКТИВНОСТЬ МОЛОДЕЖИ

*Байло А.Е., ст. 1 курса, 2 -гр. Александровская В.Н. д. филос. н., професор,
Донецкий национальный медицинский университет им. М.Горького*

Сегодня Интернет – это качественно новый шаг в развитии масс-медийных технологий. Он обуславливает информационное, коммуникативное, организационное объединение современного мира, выступает инструментом современной жизни, влияя на все аспекты деятельности общества. Появление такого технического средства общения, как Интернет, создало в информационном пространстве политики, сфере политических коммуникаций качественно новую ситуацию. Это обуславливает актуальность выбранной нами темы. Предметом исследования выступают формы и направления политической активности молодежи в Сети. Цель работы состоит в анализе влияния и выявления взаимосвязи политической коммуникации в Интернете на политическую активность молодежи. Для достижения цели необходимо решить следующие задачи: 1)показать специфику политических коммуникаций в Интернете; 2)рассмотреть влияние политических коммуникаций в Интернете на основные формы политической активности молодежи.

Под политической активностью понимается деятельность политических групп или индивидов, связанная с формулированием и выражением собственных потребностей и интересов, со стремлением изменить существующий политический или социально-экономический порядок и соответствующие политические институты. Пользователи глобальной сети могут выражать политическую активность посредством включения в групповое обсуждение актуальных общественно-политических тем, событий, а так же инициировать обсуждение, используя большой арсенал текстовых, аудиовизуальных знаков и символов. Все это говорит о возрастающей роли индивида в формировании картины политического мира. В то же время, выражение личного мнения инвелируется, поскольку характер существующих виртуальных потоков информации обладает чрезмерной скоростью и объемом. Большое количество коммуникативных интеракций в Интернете усложняет процесс качественного общения и снижает рефлексию получаемых

сообщений, а также пропорционально отнимает время и ограничивает в пространстве по отношению к социальным действиям в реальности.

Интернет отличается от традиционных СМК (телевидение, радио, пресса) тем, что создает своих «героев», в нем кристаллизуются новые семантические нормы и правила взаимоотношений, через сеть организуются социальные действия. Более того, Интернет обладает собственной экономикой (виртуальные деньги), культурой общения и организационной структурой. Сетевая организация виртуального пространства позволяет индивиду самостоятельно выбирать референтные источники получения информации, облегчает функцию обратной связи, открывает возможности для распространения собственных политических взглядов, организации коллективных действий. Все это создает в совокупности так называемый «политический сегмент» Интернета. Исходя из этого, можно сделать вывод, что в Сети меняется роль коммуникатора - вместо получателя политической информации он становится политически активной фигурой, которая интерпретирует политическую реальность в соответствии с собственными интересами, ценностями, религиозными и идеологическими предпочтениями. Общепринято считать, и это подтверждают исследования, что Интернетом пользуются преимущественно представители молодого поколения. Безусловно, наличие свободного информационного пространства имеет свои преимущества в процессе становления гражданского общества, повышения информационной открытости государственных органов, свободного обмена мнениями на любые общественно-политические темы. В то же время важно понимать, что Интернет оказывает существенное влияние на политическую социализацию молодых людей. Сегодня трудно контролировать политическое содержание глобальной сети, которое не всегда соответствует целям социализации. В современных реалиях политическое поведение молодежи имеет характер конформизма и абсентеизма. Другими словами, ценностных ориентаций молодого человека может быть недостаточно, чтобы прийти на избирательный участок или митинг, но это не означает, что он полностью исключен из политического процесса. Для тех молодых людей, кто выбрал Интернет в качестве средства выражения политической активности, социальное действие трансформируется в пространство виртуального общения. Соответственно, коммуникативные акты в Интернете приводят к изменениям в социальной реальности.

В политической активности молодежи можно выделить пять составных компонентов:

Во-первых, мыслительная активность. Как правило, путем интеллектуальных операций молодежь формирует отношение к политикам, политическим институтам, осваивает идейное поле политики, осмысливает собственные интересы и потребности. В Интернете это происходит в диалектическом процессе формулирования собственного мнения (как правило, в форме комментария) по той или иной политической тематике и восприятию политической информации через знаково-символическую систему.

Во-вторых, электоральная активность. Имеется в виду деятельность, связанная с участием в избирательном процессе в качестве непосредственно субъектов политики или выполнение всевозможных функций в ходе предвыборной кампании. Здесь Сеть имеет скорее второстепенное значение, как источник получения обратной связи в контексте осуществления политической деятельности, если, конечно, она не связана с необходимостью регулярного присутствия в виртуальном пространстве.

В-третьих, стихийно-массовая активность. Деятельность по организации массовых политических акций и участие в них. В рамках данной формы, роль Интернета не сводится только к решению организационных задач, с его помощью возможно привлечение новых сторонников политической акции. Более того, в нем могут зарождаться сами идейные основания для организации коллективных действий.

В-четвертых, структурная активность. Она означает участие молодых людей в политических организациях и движениях. В данном случае Интернет выполняет информативную функцию, предоставляя возможности для повышения узнаваемости молодежной организации, привлечения сторонников.

В-пятых, профессиональная активность. Сюда относится участие в политической жизни как в одной из профессиональных областей. В последнее время отмечается усиление конкурентной среды на рынке молодых политиков, что отчасти связано с ростом структурной активности молодежных общественных объединений. Интернет для начинающих политиков является дополнительной площадкой для отстаивания собственной политической позиции, продвижения и поиска сторонников предлагаемых идей.

Таким образом, Интернет, в той или иной степени, затрагивает все формы политической активности молодежи. Как наиболее продвинутая социальная группа пользователей Сети, молодые люди все больше оценивают мир политического через «зеркало виртуальности».

В результате данного анализа мы пришли к выводу, что встраивание политического сегмента Интернета в политическое пространство приведет к виртуализации форм и направлений политической активности, определяющих социализацию молодежи. В результате складывания новой субкультуры молодые люди будут воспринимать онлайн-митинги, дискуссии, акции протеста, или предвыборные Интернет-технологии как более предпочтительную альтернативу традиционным демократическим институтам или механизмам политики. Это в свою очередь означает, что постепенно произойдет изменение в структуре гражданского участия в политике, где способ организации групповых и массовых движений все больше будет основываться на сетевом принципе и координации через Интернет.

Литература:

1. Українське суспільство 1992-2010. Соціологічний моніторинг /За ред. д.е.н. В.Ворони, д.соц.н М. Шульги. – К.:Інститут соціології НАН України, 2010.

2. Карпенко О.М., Ламанов И.А. Молодежь в современном политическом процессе в России. М.: Издательство Современного гуманитарного университета, 2006. – 560 с.
3. Молодежь выбирает Интернет. // Режим доступа: <http://www.mediarevolution.ru/audience/perception/255.html>.

ТРАНСФОРМАЦІЯ СВІТОГЛЯДНИХ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ОРІЄНТИРІВ МОЛОДІ У СОЦІАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Оксана Бакай студ. 4 курсу 411-уї групи

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

Глобальні соціокультурні процеси все більше впливають на трансформацію українського суспільного життя. Проблеми взаємозв'язку і взаємозалежності процесу духовного розвитку студентської молоді і середовища її існування обумовлені принциповою зміною економічних, політичних, соціальних і духовних передумов, в яких особистість розпочинає розбудовувати (конструювати) свій життєвий шлях, набувати соціальний досвід, формувати усталений світ соціокультурних цінностей. Отже, дослідження взаємозв'язку функціонування соціального середовища і особистості студента має як теоретичне, так і практичне значення для аналізу, вивчення та прогнозування процесів, які відбуваються у суспільстві і впливають на формування молоді у складному й суперечливому процесі її соціалізації. Виходячи з можливості та актуальності проблеми взаємодії соціального середовища і особистості на сучасному етапі розвитку суспільства, в статті ставимо *мету* дослідити окремі аспекти сутності соціального середовища та його впливу на розвиток молоді особистості, динаміку зміни її смисложиттєвих орієнтирів, вибору життєвого шляху.

Розгляд проблем трансформації світоглядних та соціокультурних орієнтирів молоді на сучасному етапі розвитку суспільства став можливим завдяки фундаментальним дослідженням цього тематичного поля такими фахівцями як: А. Архангельський, З. Барбашова, Ю. Вишневський, Л. Коган, В. Кремень, М. Михальченко, С. Попов, Ян Щепанський, А. Арнольдів, В. Андрущенко, В. Борисов, В. Давидович, А. Дорошенко, М. Злобіна, І. Кан, С. Кримський, Л. Сохань, М. Тарасенко та ін. [1].

Початок нового тисячоліття знаменується створенням глобального інформаційного суспільства, становленням нового технологічного способу виробництва, характеризується переходом від ресурсно-затратного типу економічного розвитку до інноваційного, поширенням постмодерністської метасвідомості. Все більшого визнання отримує думка, що добробут сучасного суспільства, в першу чергу, залежить від таких важливих факторів, як освіта, культура, новітні технології. Головним ресурсом ефективно функціонуючих систем господарювання стають творчі, інноваційні здібності людей, у тому

числі студентської молоді, інтелектуальний потенціал. В інноваційному типі розвитку чільне місце займає особистість з інноваторським духом, яка прагне до самовдосконалення, збагачення знаннями.

Нове соціально-економічне, духовне наповнення отримує поняття «інноваційний тип розвитку» в умовах зростаючого впливу глобалізації, яка відбувається на тлі переходу від індустріальної до постіндустріальної стадії економічного розвитку. В умовах глобалізації вибудовується нова модель сучасного соціокультурного розвитку, в основі якої лежать здатності суспільства формувати, розповсюджувати, застосовувати знання, генерувати нове знання [2, с. 186–187].

Відтак, формування смисложиттєвих орієнтирів студентської молоді у значній мірі визначається конкретними параметрами впливу соціального середовища, його сутнісними характеристиками, що повинні враховувати органи державної влади та громадські організації при виробленні та впровадженні державної молодіжної політики на загальнодержавному, регіональному і локальному рівні.

Багато зараз залежить від молоді, але не менше завдання покладене і на плечі батьків, які зобов'язані більше уваги приділяти своїм дітям, не загострювати підліткові протиріччя своєю безкомпромісністю, підштовхуючи дитину назустріч бруду і духовному занепаду світу підворіть, до хибних ідеалів. Вони повинні навчитися ненав'язливо контролювати життя підлітка-студента (що він (вона) читає, дивиться, яку музику слухає, в якому колі спілкується тощо). Тільки у разі гідного прикладу і правильної поведінки старшого покоління, оптимальної державної молодіжної політики наше суспільство буде здатне знову переродитися.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Соціокультурні реалії ХХІ століття обумовлюють якісно нові базові характеристики соціального середовища. Органи державної влади та громадські організації зобов'язані проводити постійний моніторинг у молодіжному середовищі, а його результати використовувати при розробці та впровадженні у життя молодіжних програм та проектів. Подальшої розробки потребують питання організаційної побудови соціального середовища, світоглядно-методологічних засад формування смисложиттєвих орієнтирів студентської молоді за умов глобалізації.

Література:

1. Зінченко О. Нові виклики часу // День. – 2009. – 9 бер. (№ 58).
2. Золотухина-Аболина Е.В. Постмодернизм: распад сознания // Общ. науки и современность. – 2007. – № 4. – С. 185–192.

ТОШНОТА КАК ФИЗИОЛОГИЧЕСКАЯ РЕАКЦИЯ НА СОЦИАЛЬНЫЕ ОТНОШЕНИЯ (РОМАН «ТОШНОТА» Ж.-П. САРТРА)

*Бычкова М.М., студ. 6 гр. 2 курс, Огородник И.С., к. филос. наук, доцент,
Донецкий национальный медицинский университет им. М. Горького.*

Отчуждение человека в мире и в мире самого человека, кризисные ситуации делают человека беззащитным даже перед самим собой, что может привести человека к потере самого себя: утратить цель и смысл жизни. Управляемый человек различными социальными институтами и государством, которые ведут его или тащат по пути, чуждому человеку, лишают его свободы и способности творить свою собственную историю, то есть свою жизнь, свою индивидуальность, свои взаимоотношения с другими людьми. Опасность этого состоит в том, что порождается стандартизированная личность, против которой выступает герой Ж.-П. Сартра Антуан Рокантен.

«Тошнота» – пр роман Ж.-П.Сартра, философа XX века, который вплотную подошел к экзистенциальной теории с характерными ей темами одиночества и поиска абсолютной свободы. Повествование о нескольких днях жизни Антуана Рокантена в форме дневниковых записей пронизано острым ощущением абсурдности жизни, приводящей героя к физиологическому чувству тошноты. Состояние Тошноты – это суть бытия людей, застрявших "в сутолоке дня". Это та самая "другая сторона отчаяния", по которую лежит Свобода. И что же делать с этой свободой человеку, обезумевшему от одиночества с оголенной плотью? «У меня нет друзей – может быть, поэтому моя плоть так оголена? Ни дать, ни взять – ну, да, ни дать, ни взять, природа без человека». [1.10].

У Сартра «человек осужден быть свободным», поэтому свобода представлялась, как раз и навсегда данное: свобода выбора, которую никто не может отнять у человека. С понятием свободы Сартр связывает понятие «отчуждение», посредством которых личность рассматривается, как отчужденное существо. «У меня есть только мое тело, одинокий человек со своим одиноким телом не может удержать воспоминания, они проходят сквозь него. Я не имею права жаловаться: я хотел одного – быть свободным». [1.38].

Одиночество и свобода, которые выбирает герой, также становятся для него мучительны. Желание быть свободным обостряет и сами чувства Антуана. Так, физиологическое ощущение тошноты – «резкое, неприятное чувство внизу живота» – определяется им, как социальное состояние – «долгий зуд разочарования». [1, 11]. Для Антуана Тошнота – описание состояния окружающего его мира и отношений между людьми. «Тошнота не во мне: я чувствую ее там, на той стене, на этих подтяжках, повсюду вокруг меня. Она составляет одно целое с этим кафе, а я внутри». [1.11].

Антуан отделяет себя от толпы, от других людей: у них нет времени думать о том, о чём думает Антуан, они скорее думают о работе.

Существование Антуана «обрекает» его на свободу, которая воспринимается героем как тяжкое бремя. Отдыхающую толпу он называет «трагической», а себя всё-таки ставит выше остальных людей. Наряду с этим, он видит и других людей, подобных себе, которые отказались ради свободы даже от семьи, но одиноки в своем одиночестве. «Он одинок, как я, он глубже погряз в одиночестве. ... он ждет твоей Тошноты или чего-нибудь в этом роде. ...теперь уже есть люди, которые меня узнают: поглядев на меня, они думают: «Этот из наших.» ... помочь мы ничем друг другу не можем. Люди семейные сидят по домам посреди своих воспоминаний. А мы, два беспамятных обломка, – здесь». [1.38].

И тему времени в связи с Тошнотой интересно рассматривает Сартр. Отношения Антуана со временем особые, он убеждён, что видит его «в наготу», то есть он видит, как время медленно осуществляется, как оно наступает, и от этого становится тошно, иногда время скользит, задевая Антуана, а иногда он практически физически чувствует его.

Размышляя, Антуан понимает, что его существование не просто бесполезно, а что он «лишний» в этом мире. К такому страшному выводу герой приходит, размышляя о том, что на самом деле все окружающие его предметы связывает только одно – бесполезность. Эта мысль приводит героя к идее самоубийства, которую он не реализует, так как рассуждает следующим образом: моя смерть излишня, излишний мой труп, излишня моя кровь, я был лишним для вечности. Как лишний человек, он находит ключ к Существованию, ключ к своей Тошноте – это абсурдность.

«Тошнота» - это роман о человеке, который потерял веру в то, что его жизнь имеет какой-либо смысл: не одиночество его поглощает, а он сам ему отдается, у него нет сил найти мотивацию для дальнейшей жизни. Ему мерзок и противен окружающий мир и люди, живущие в нем, мир противен до тошноты.

Параллель с героем Сартра в современном мире мы видим в том, что современная молодежь, сама не замечая того, осознанно или неосознанно обрекает себя на одиночество, все больше и больше удаляясь от реального мира в мир виртуальный. Общаясь с помощью компьютеров и телефонов, лишает молодежь себя непосредственного эмоционально-чувственного восприятия собеседника. Реальный мир заменяют виртуально-игровым, что приводит к восприятию мира, как игры, где можно вернуться на тот же уровень, попытаться преодолеть препятствия еще и еще раз, «получить еще одну жизнь». Это все притупляет чувство реальности, где совершённую ошибку нельзя исправить нажатием кнопки возврата, снижает уровень ответственности за то, что делается и говорится, отчуждает человека, в результате чего приходит одиночество со всеми своими негативами.

Литература:

1. <http://lib.rus.ec/b/145395/read>.

СПЕЦИФИКА МОЛОДЕЖНОЙ СУБКУЛЬТУРЫ

Васильева А.В. студ. 1-го курса, УФФ

Донецкий национальный университет

Сегодня целый комплекс противоречивых проблем, неоднозначность процессов, происходящих в молодёжной среде и в нашем обществе в целом, вызывают бурные споры. К сожалению, наш государственный аппарат продолжает удивлять мыслящую половину человечества своим ничтожным вниманием к молодёжным проблемам или попытками решать их административными методами.

Молодежная субкультура – частный случай проявления субкультуры вообще. Эпитет «молодежная» сразу определяет некую культурную нишу, которую занимают люди, объединенные по принципу возраста. Учет особой психологии возраста в культуре бесспорно важен, так как он накладывает существенный отпечаток на духовность и менталитет.

Итак, молодежь – неотъемлемая часть любого общества, независимо от его сущностных характеристик.

Молодежная культура представляет собой субкультуру с достаточно четко очерченными границами. Ее характеризуют такие особенности, как отчуждение от старшего поколения, от его ценностей и норм, уход в сферу досуга, в котором ведущими являются общение, развлечение и самообразование, связанные с коммуникативной деятельностью. В отношении к культуре преобладает потребление над творчеством, что отражает в целом жизненные позиции молодежи, сформированные всей социальной средой, ориентированной многие годы на воспитание добросовестного исполнителя и пассивной личности.

В последние десятилетия выделилась наиболее активная часть молодежи, выражающая протест против официальной культуры, существующей социальной системы и формирующая свои ценности, нормы и образцы жизнедеятельности. Такое явление в молодежной культуре представляет собой контркультуру и находит выражение в неформальном самодетельном движении разных направлений. В этом молодежном движении выделяются группы, объединенные по способу времяпрепровождения, социальной позиции, образу жизни, участию в альтернативном творчестве и др.

Отношение молодежи к чтению, кино, театру и музыке показывает, что преобладающее большинство проявляет тенденции к потреблению легких, развлекательных видов и жанров искусства, и лишь небольшая часть понимает, интересуется произведениями классики мировой и отечественной культуры. Примерно такая же картина наблюдается в отношении к музеям и выставкам. Но нельзя в этом винить только молодежь. Ее предпочтения в сфере художественной культуры обусловлены социальными процессами, происходящими в обществе, отражают социальный и психологический облик своего времени, нормы, потребности, идеалы целого социального организма.

В основе молодежной субкультуры лежит особый способ мироотношения со своей системой духовных ценностей. Молодежная субкультура – это и особый образ жизни, который разделяют в основном живущие им непосредственно или сочувствующие. Какие цели ставят перед собой молодые в жизни: изменить мир, свою жизнь, сделать ее другой, сбросить с себя ярмо стереотипов, отказаться от социальных канонов, утвердить жизненную альтернативную позицию по отношению к ранее существующей и закрепить ее в различных социокультурных догмах. Система ценностей, разделяемая молодежью, носит, как правило, автономный характер.

ВЛИЯНИЕ РЕКЛАМЫ НА ЦЕННОСТИ И СТИЛЬ ЖИЗНИ МОЛОДЁЖИ УКРАИНЫ

*Вдовиченко А.В. студ. 1-го курса, УФФ,
Донецкий национальный университет*

В современном обществе все сферы жизни человека пронизывает реклама. Реклама постепенно становится двигателем торговли, каковым она и должна быть.

Одной из задач рекламы является – воздействовать на покупателя в нужном направлении. Реклама использует приемы манипулирования сознанием, способные изменить или укрепить взгляды на что-либо, навязать идеи, стереотипы, мотивации, направлять поведение людей. В соответствии со всем этим реклама оказывает влияние на формирование ценностей и изменение стиль жизни, как конкретного индивида, так и общества в целом.

Реклама оказывает многоплановое влияние на человека, на его представления и оценки. Её воздействие может носить как прямой, так и косвенный характер. Реклама оказывает опосредованное влияние на формирование мнений и поведения людей, общественного сознания.

Реклама распространяет социальные ценности. Она способствует формированию стиля жизни, стереотипов, которые отражают культурные особенности стран и народов.

Рекламу можно рассматривать как специфическую форму пропаганды. Внедряя в сознание людей определенные ценности, реклама пропагандирует определенный образ жизни.

Реклама играет огромную роль в становлении определенного образа жизни современного человека. Реклама формирует представления о нормах и правилах поведения людей в различных ситуациях и таким образом выполняет задачу социализации, приобщения человека к общественной жизни. Она диктует моду на те или иные товары.

Как было отмечено выше, одной из форм влияния рекламы на ценности и стиль жизни является – становление «одномерного» человека, главной целью

которого является потребление. И в этом плане потребление становится не только «конечной целью бытия», но и критерием социальной стратификации.

Среди множества мотивов, толкающих человека на покупку, особенно распространенный и широко используемый рекламой оказался «мотив престижа и употребления».

Это означает, что наиболее охотно люди покупают то, что утвердит их общественный статус или поможет уподобиться тем, чей статус в данной иерархии представляется завидным, достойным подражания. Вследствие этого и сам товар становится ненастоящим «виртуальным» так как оценивается не с точки зрения его основных, существенных качеств, а исходя из престижа, моды и тому подобных факторов, соответствующих надуманной, сформированной рекламой мотивации. Над реальными, базовыми потребностями надстраиваются виртуальные, необязательные. В результате возникает система виртуальных ценностей, не имеющих никакого отношения к реальному бытию.

Зачастую роль социализирующего механизма берет на себя реклама – это выражается в том, что именно в рекламных сообщениях содержатся те желательные для современного общества модели и нормы поведения, ценности, которые позволяют индивиду наиболее полно и гармонично включиться в окружающую действительность. И если человек хочет чувствовать себя комфортно, в сложившейся ситуации, то он осознанно или не осознанно принимает эти ценности.

Наиболее значимыми ценностями, пропагандируемыми рекламой сегодня являются: оптимизм, профессионализм, успешность, индивидуализм, уверенность в собственных силах, мобильность, свобода, независимость, получение от жизни всего. В связи с опорой на эти ценности и складывается стиль и образ жизни современного человека.

С одной стороны реклама задает ценности и этим самым она определяет стиль жизни, поведение и существование человека и общества. И в этом плане влияние рекламы можно рассматривать как негативный аспект. В данном случае складывается представление о человеке как о безличном существе, которым можно манипулировать и деятельность которого можно направлять в то или иное русло, изначально задавая ему стиль потребления. То есть, навязывая определенные ценности с помощью рекламы, в дальнейшем вся производимая продукция, будет опираться на данные ценности, и все меньше будут учитываться пожелания и ценности конкретного человека.

Но в то же время реклама помогает процессу социализации человека в современном мире, так как она выдвигает именно те ценности современности, которые являются наиболее актуальными и востребованными. А принятие и усвоение этих ценностей, позволит человеку нормально существовать в данном обществе, не вступая в конфликт с окружающей действительностью, где деятельность и поведение человека, со

сложившимися у него ранее и достаточно укоренившимися ценностями – не соответствует требованиям окружающего мира.

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЯК ЕКОНОМІЧНА, ПОЛІТИЧНА І КУЛЬТУРНА РЕАЛЬНІСТЬ

*Воронкова В.Г., д. філос. н., професор,
Запорізька державна інженерна академія, м. Запоріжжя, Україна*

В самому широкому смислі під економічною глобалізацією розуміється зникнення економічних меж між державами, формування нових міжкордонних механізмів нагромадження і руху капіталів. Економічна глобалізація співпадає з процесами глобалізації і включає процеси економічної систематизації, встановлення і розвитку міждержавних відносин, виникнення глобальної культури і глобальної свідомості. Економічна глобалізація включає систематичне взаємопереплетіння всіх економічних і соціальних зв'язків, які не можуть бути автаркічними (ізолюваними), так як вони впливають один на одного.

Економічна глобалізація передбачає розвиток комунікацій, переміщення товарів, послуг, людей, капіталів, а також розмивання кордонів національних держав.

Економічна глобалізація сприяє становленню гнучкого і багатоцентрового характеру міжнародних відносин. Економічну глобалізацію слід розглядати як процес інтеграції різноманітних культур в єдину ринкову логіку, так як формування культури є одночасно результатом глобалізації, умовою її подальшого розвитку. В процесі глобалізації формується одноманітність соціально-економічних умов і в той же час спостерігається збільшення індивідуалізму. Економічна глобалізація – це процес, що означає формування „homo economicus”, який підпорядковує людську діяльність інтересам грошового нагромадження. „Бережлива раціональність” розчиняє всі минулі цінності в ринковій вартості, заміщує основні моральні цінності людства цінностями „раціональної ефективності”. В її основі лежить утилітаристська модель: моральне те, що приносить найбільшу користь.

Глобальна політика зводиться до правил, які необхідні для ринкового обміну: правова захищеність, свобода обміну, виконання прийнятих на себе обов'язків. Процеси економічної глобалізації є найбільш вагомими серед процесів сучасності. В сучасних умовах інтенсифікація процесів глобалізації сприяє перетворенню світу в цілісність, тому найбільш адекватно об'єктивна специфіка міжнародних економічних відносин виражається за допомогою категорії „глобальної економіки”, сутність якої проявляється в зростаючій інтернаціоналізації сучасного суспільного життя. Економічна глобалізація тісно пов'язана з економічною інтеграцією. По-перше, економічна інтеграція – об'єм міжнародної торгівлі, інвестицій і різного роду розрахунків; по-друге, персональні контакти – міжнародні поїздки і туризм, об'єм

міжнародних телефонних переговорів, поштових відправлень; по-третє, технологія, якість користувачів Інтернету, Інтернет-серверів; по-четверте, включеність в міжнародну політику – членство в міжнародних організаціях, кількість посольств. Найбільш глобалізованою країною є Ірландія, на другому місці – Сінгапур, на третьому – Швейцарія. Крім них, до числа найбільш глобалізованих країн відносяться Нідерланди, Фінляндія, Канада, США, Нова Зеландія, Австрія, Данія, Швеція, Великобританія, Австралія, Чехія, Франція, Португалія, Норвегія, Німеччина, Словенія і Малайзія.

Економічна глобалізація – це процес небаченого збільшення обсягів міжнародних трансакцій у торгівлі, фінансовій та інвестиційній сферах, переміщення інформації, ідей та культурних цінностей, пов'язаних із технологічним обміном. *Економічна глобалізація* – це нова (специфічна) стадія (етап, конкретно-історична форма) процесу інтернаціоналізації або наслідок інтенсифікації дії закону інтернаціоналізації господарських зв'язків різних підсистем світової економіки. Таким чином, економічна глобалізація – процес, що звільняє рух товарів, послуг, капіталів і робочої сили від національних перешкод; правова і економічна основа міжнародного бізнесу. Головна мета міжнародної економічної глобалізації – встановлення міцних всебічних торгово-економічних зв'язків між національними господарствами, зрощення національних процесів відтворення, зближення соціальних та інституційних структур різних країн. Найбільший рівень стиглості економічної глобалізації – на економічному просторі європейського континенту. Економічна глобалізація має сукупність економічних правил, що базуються на дерегуляції та приватизації національних економік з метою укріплення їх конкурентоспроможності і збільшення їх привабливості для іноземного капіталу.

Основними ознаками глобалізації є створення умов для формування нової реальності з новою соціальною структурою, специфічною економікою та особливою віртуальною культурою (М. Кастельс).

Глобалізація збільшує кількість можливостей для розвитку і сприяє появі ризикованих тенденцій, вона сприяє розвитку космополітичного світогляду і провокує відродження різного роду *фундаменталістів*. Глобалізоване інформаційне суспільство потребує нової ідентичності і ця ідентичність формується в лоні інформаційного суспільства. Глобалізація співпадає з *модернізацією* і розвивається з XVI ст., включаючи процеси економічної систематизації, встановлення і розвитку міждержавних відносин, виникнення *глобальної культури* чи *глобальної свідомості*. Глобалізація включає систематичне взаємопереплетіння всіх індивідуальних економічних, політичних, соціальних, культурних зв'язків, які не можуть бути розрізнені і залежать один від одного. Географічні межі в епоху глобалізації втрачають свої межі і глобалізація посилює *уніфікацію* людського суспільства, тобто є феноменом “стиснення”. Глобалізація посилює тенденцію *модернізації* суспільства і вона є неможливою без “*третьої хвилі демократизації*”; глобалізація сприймається як розмивання влади держави; глобалізацію ототожнюють з наднаціональною солідарністю; обмежують сферою

комунікаційних структур (розповсюдження інформації, динаміку людей і товарів); глобалізацію як процес інтеграції різноманітних культур в єдину ринкову логіку; в умовах глобалізації створюються одноманітність соціально-економічних умов; сутність процесів глобалізації зводиться до інтернаціоналізації сучасного суспільного життя.

ВПЛИВ КУЛЬТУРИ НА СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

*Воропаєва Т.С. канд. психол. наук, доцент, Центр українознавства,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка*

Відомо, що активізація глобалізаційних процесів призводить до прискорення внутрішніх трансформаційних процесів в Україні, що вимагає особливо пильної уваги до проблеми формування національно свідомої і духовно багатой особистості. Адже тільки ті держави, яким вдасться зберегти свою національну ідентичність та національне обличчя, свій тип екзистенції та креативності, свій тип духовності, не піддадуться деструктивним глобалізаційним схемам. Отже, проблема впливу культури на становлення і розвиток особистості є надзвичайно важливою.

Особистість – це системна соціальна якість, яку набуває індивід в процесі функціонування, розвитку та уособлення в рамках суспільних відносин (соціально-економічних, політичних, соціокультурних, етнонаціональних та ін.), в результаті соціалізації й виховання, що дозволяє йому включатись в різні види діяльності, розгортати, змінювати, утверджувати і вдосконалювати себе, здійснювати своє ставлення до світу, пізнавати і перетворювати його. Особистість – це об'єкт і суб'єкт культурно-історичного процесу та власного життя, ця системна соціальна якість індивіда виявляється і формується в процесі різних видів діяльності та спілкування. Особистість – це об'єднуюче начало, яке з'єднує різні психічні процеси (пізнавальні, емоційні, вольові) індивіда, це система внутрішніх умов (що виступають опосередковуючою ланкою для зовнішніх впливів на людину) і механізмів, які зумовлюють сталість, специфічність і організацію поведінки особи. Інтегративний підхід до людини передбачає розгляд її в аспекті включеності у загальні взаємозв'язки: 1) єдність Людини і Природи (М. Бердяєв), 2) єдність Людини і Світу (С. Рубінштейн), 3) єдність Людини (як мікрокосма) і Універсума (П. Флоренський). Ці «зовнішні» підстави розвинутої особистості реалізуються в її «внутрішній» цілісності, тобто у внутрішньо-особистісному смислового та буттєвого центрі, адже онтологічним ядром особистості є її ціннісно-смилова сфера (саме тому апеляція до самооцінки, самоповаги та системи особистісних смислів є одним з найдієвіших виховних впливів на особистість).

В реальному житті людина постає як єдине ціле, як унікальний суб'єкт у всій різноманітності своїх загальнолюдських, індивідуально-неповторних, соціально-типових та національно-специфічних властивостей і проявів. Отже, людина – це тілесно-душевно-духовна цілісність. Узагальнивши дослідження В. Зінченка, Є. Ісаєва та В. Слободчикова, можна стверджувати, що основними цілісними модусами людини є: організм, індивід, суб'єкт, особа (як самість), особистість, індивідуальність, універсум. Тілесна сутність людини розкривається через її організмові та індивідні характеристики; душевна сутність – через характеристики суб'єкта та особи (як самості); духовна сутність – через особистісні, індивідуальні та універсальні характеристики. Людина як особистість є вищою системною цілісністю усіх її складних якостей, психічних процесів, властивостей і станів, свідомості і несвідомого.

Сутнісними якостями людини (які проявляються як потенційні здібності), на нашу думку, є: 1) потенційна універсальність (яка забезпечує можливість присвоєння різноманітного змісту, форм і способів життя); 2) потенційна безмежність (яка дозволяє виходити «за межі» звичайного, наявного, відомого, засвоєного та ін.); 3) здатність до ідентифікації; 4) здатність до відособлення; 5) рефлексивність; 6) інтенційність; 7) суб'єктність. Всі ці сутнісні якості мають духовну природу, вони є основою власне людського способу життєдіяльності, умовою і підґрунтям особистісної свободи, емпатії, творчості і прагнення до досконалості. Вони не тільки взаємопов'язані й взаємозумовлені, але й якісно детермінують різні види активності та функціональні вияви особистості (гру, навчання, працю, спілкування, міжособистісні стосунки, творчість тощо).

Інтегруючою силою людини як «тілесно-душевно-духовної цілісності» є ціннісно-смилова система, а основними засобами такого зв'язування й інтегрування є рефлексія та мотиваційно-смилові механізми. Началом, конститууючим особистість, є духовне буття, яке звернуте до іншої людини, до суспільства, нації, роду людського загалом. Саме духовний принцип зв'язує особистість з культурою, нацією, суспільством, усім людським родом в його часово-просторовому та культурно-історичному розгортанні. Саме духовний принцип допомагає особистості адекватно відповісти на світоглядні й сенсожиттєві запитання, визначити, що є найголовнішим і найціннішим для неї. Саме духовність являє собою той необхідний всім нам «соціальний винахід», ту культурну цінність, яка має бути відроджена і засвоєна українською нацією в умовах глобалізаційного тиску. Таким чином, основними умовами становлення і розвитку повноцінної особистості в умовах глобалізації є не тільки подолання тоталітаризму, розвиток демократії та громадянського суспільства, але й: 1) створення «духовної вертикалі» (термін В. Петренка) в індивідуальній системі цінностей і пріоритетів, втілюючи цю «вертикаль» у конкретних цілях, утверджуючи її діями, вчинками та життєвим вибором; 2) забезпечення повноцінного функціонування і розвитку системи базових підвалин особистості; 3) оптимізація духовного буття людини (через забезпечення особи «духовним

обладнанням» (термін В. Зінченка), через уведення її в «духовну майстерню» (термін В. Зінченка) нації і людства, через стимулювання «духопровідності» (термін В. Соловійова) між полем національної культури та особистістю). Всі ці положення можна «перекласти» мовою сучасної виховної практики.

НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ СЛУЖІННЯ ГРОМАДІ В КОНТЕКСТІ ПАРТНЕРСТВА АМЕРИКАНСЬКОЇ ШКОЛИ ТА ГРОМАДИ

Голубкова Н.Л., старший викладач,

Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка

Сполучені Штати Америки є тією країною, у якій запровадження партнерства школи та громади визнано одним із провідних завдань для всіх шкіл на законодавчому рівні держави. З прийняттям освітнього Акту “Цілі 2000: Закон про освіту Америки” (1994) в багатьох штатах та шкільних округах одним із основних напрямів шкільної політики стало налагодження та розвиток зв’язків з громадами. Значна частина дослідників та педагогів-практиків США визнала надзвичайно важливою і потрібною співпрацю з громадами, їхню підтримку школи та участь у шкільному навчально-виховному процесі і вважають таке партнерство корисним не лише для учнів і вчителів, але й для самих громад. Одним із аспектів зазначеного партнерства є проекти служіння громаді та навчання через служіння громаді.

Аналіз науково педагогічної літератури свідчить, що в кінці ХХ-го – на початку ХХІ-го ст. поряд з волонтерством (volunteering), яке є характерною особливістю американської демократії, проекти служіння громаді (community service) та навчання через служіння громаді (service learning) набули широкої популярності в США та привернули увагу науковців і педагогів країни. Доцільно зазначити, що 83% середніх шкіл Сполучених Штатів надають своїм учням можливість для участі у проектах служіння громаді, 50% громадських коледжів (community colleges) мають курси, які пов’язані з навчанням через служіння громаді.

Традиційно, проекти служіння громаді заохочують школярів і студентів добровільно відпрацювати разом певну кількість годин на користь громаді. Навчання через служіння громаді подібно до проектів служіння громаді також передбачає компонент волонтерства, але обов’язково включає зв’язок з навчальними планами шкіл та коледжів, тобто є інтеграцію проектів служіння громаді в академічні навчальні програми.

У Законі про служіння нації та громаді (1990) (The National and Community Service Act of 1990) навчання через служіння громаді визначається як педагогічний засіб, який надає учням можливість навчатися та розвиватися у процесі активної роботи в ефективно спланованих та організованих проектах, що проводяться в громаді та спрямовані на задоволення її потреб. Такі проекти узгоджені з початковими, середніми, старшими середніми школами, вищими навчальними закладами та

інституціями громади і сприяють формуванню активної громадянської позиції підростаючого покоління країни та вихованню у молоді цінностей та переконань притаманних громадянам демократичного суспільства [4, с. 5].

Варто зазначити, що активізації широкомасштабних ініціатив навчання через служіння громаді сприяла публікація в 1993 році новаторської наукової розвідки Дж. Кретцманн (John Kretzmann) та Дж. МакНайт (John McKnight), в якій науковці, досліджуючи питання формування громад як соціального феномену, проаналізували внутрішні ресурси громад, які дають можливості подивитися на громади з позицій їх сильних сторін, а не слабких. А саме, громади мають достатній внутрішній потенціал вирішувати існуючі в них соціальні проблеми [2].

Усвідомлюючи ті ресурси, які мають громади, К.Дж. Коліба (Christopher J. Koliba), Е.К. Кемпбелл (Erica K. Campbell), К. Шапіро (Carolyn Shapiro) констатують, що залучення школярів до навчання через служіння громаді, як засіб заохочення молоді працювати на благо громади, сприяє тому, що громади, в свою чергу, більш активно підтримують школи, а саме: а) надають фінансову та матеріальну допомогу; б) члени громади передають школярам свої знання і досвід [1, с. 685].

Наслідки участі молоді у проектах служіння громади та залучення до навчання через служіння громаді можуть бути різними, але ціла низка американських дослідників (М. Йатес (Miranda Yates), Дж. Йоунісс (James Youniss), Дж.Л. Перрі (James L. Perry), М.С. Катула (Michael C. Katula) та інші) визнають, що ті молоді люди, які були залучені до таких проектів, займають більш активну громадянську позицію, як протягом навчання в школі так і в дорослому житті, усвідомлюють різноманітність американського суспільства, стають більш толерантними у різноманітному суспільстві країни, беруть активну участь у волонтерських проектах навіть після закінчення навчання [3; 5].

Вважаємо, що подальше дослідження специфічних особливостей впливу проектів служіння громаді та навчання через служіння громаді, як один з аспектів партнерства школи та громади, на виховання та становлення активної громадянської позиції американських школярів є перспективним і дасть можливість глибше усвідомити та оптимізувати аналогічні процеси, які впливають на виховання підростаючого покоління в нашій країні.

Література:

1. Koliba C.J., Campbell E.K., Shapiro C. The practice of service learning in local school-community contexts // Educational Policy. – November, 2006. – Vol. 20, № 5. – P. 683 – 717
2. Kretzmann J P., McKnight J.L. Building communities from the inside out: A path toward finding and mobilizing a community's assets. – Chicago: ACTA, 1997. – 376 p.
3. Perry J., Katula M.C. Does Service Affect Citizenship? // Administration and Society. – 2001 – Vol. 33, № 3. – P. 330-365.

4. The national and community service act of 1990. – Washington, DC: Corporation for National Service, 1990. – 133 p.
5. Yates M., Youniss J. Community service and political identity development in adolescents // Journal of Social Issues. – 1998. – Vol. 54, № 3. – P. 495-512.

ОСОБЕННОСТИ ВЫРАЖЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНО – КУЛЬТУРНЫХ КОМПОНЕНТОВ COEUR - СЕРДЦЕ, ВМЕ – ДУША (НА МАТЕРИАЛЕ ФРАНЦУЗСКОГО, УКРАИНСКОГО, РУССКОГО, ЯЗЫКОВ)

*Довженко С.В. старший преподаватель,
Донецкий институт железнодорожного транспорта*

Проблема взаимодействия языка и культуры одно из актуальных направлений в современной лингвистике.

Проблема взаимовлияния языка и культуры активно обсуждается в гуманитарных науках еще со времен В. фон Гумбольдта, который говорил о «национальном духе» т.е. об особенностях национальной психологии, менталитета и культуры того или иного лингво-культурного сообщества.

Язык и культура находятся в сложных отношениях взаимовлияния и взаимозависимости. Эти отношения делают невозможным полное изучение культуры определенного лингво-культурного сообщества вне языка, и наоборот – изучение языка невозможно без знания основ культуры того лингво-культурного сообщества, для представителей которого этот язык является родным.

Наше внимание будет сконцентрировано на анализе фразеологических единиц (ФЕ), потому что именно они наиболее ярко представляют духовную культуру народа, его национальный характер, его менталитет.

Материалом для анализа в данной работе являются ФЕ французского, украинского, русского языков с компонентом *coeur - сердце* (франц.) – *сердце – душа* (укр., рус.).

Так, украинские и русские ФЕ основываются на противопоставлении тела как материального компонента *сердцу (душе)* – морально-эмоциональному ядру человека. Сфера иррационального, не контролируемого разумом, выступает здесь главной. Чувства, мысли, желания, внутренняя речь и вообще мыслительные способности – все это сосредоточено в душе. Душа – это обычно то, что скрыто от людских глаз. Так, И.В. Урысон считает, что «совокупность контекстов употребления этого слова диктует представление оместилище для внутренней жизни человека и, более того, об «органе», выполняющем важнейшие функции внутренней жизни» [5; 197].

Например: рус. *душа не лежит, радуется, наболело на душе*; укр. *душа болить, поривається, радіє*; рус. *сердце не лежит, подсказывает, не обманывает*; укр. *серце ниє, рветься, підказує*. Рассматриваемой группе

ФЕ присуще ярко выраженное оценочное значение, которое может быть и положительным и отрицательным.

С другой стороны, существуют фразеологические единицы отражающие метафорическое видение мира человеком, например, такие как: **рус. *принимать близко к сердцу, золотое сердце, сердцу не прикажешь***; **укр. *серце холодне, гаряче серце, покласти руку на серце***; в которых замена компонента *сердце* компонентом *душа* невозможно.

Таким образом, анализ рассматриваемых русских и украинских ФЕ свидетельствует о специализации существительного *сердце* в переносном значении «символ переживаний, чувств, настроения человека», т.е. богатства эмоциональной природы человека.

Рассмотрим русско – французские параллели. В русско-французских переводах наиболее ярко проявляются особенности национального характера. Это отражается в раскрытии уникального соотношения понятия *душа - сердце* в русской и французской культурах. Во французском языке события эмоциональной жизни и вообще внутреннего мира человека происходят в *сердце*. В большинстве случаев русское *душа* переводится как *сердце*. Например: *j'ai le coeur gros – у меня наболело на душе; je n' y ai pas le coeur – у меня душа к этому не лежит; le coeur sur la main – душа нараспашку; rire de tout son coeur – смеяться от всей души; j'ai le coeur brisé - душа рвется на части.*

Реже компонент *coeur* переводится на русский язык как *сердце*. Проиллюстрируем это следующими примерами: *avoir le coeur lourd – камень на сердце; а coeur ouvert – положила руку на сердце; n'avoir pas le coeur pour ... – сердце не лежит; le coeur pleur – сердце плачет; le coeur sur la paume – сердце на долони.*

Иногда компонент *душа* (в рус.) переводится при помощи конструкций, в которых такой компонент на французском языке отсутствует:

n'avoir pas de goйт a ... – душа не привертается; avoir une peur bleue ... – душа в н'яти пишла; vivre en parfaite harmonie – жити душа в душе.

Интересными являются примеры с компонентом «душа», где «*вте*» (франц.) соответствует – «душа» (рус., укр.), хотя следует отметить, что таких примеров немного.

Donner une вте a gch – вкладывать душу; faire rendre l'вте a gn – отправить на тот свет; se donner corps et вте – оставаться телом и душой; se glisser dans l'вте – закрадываться в душу.

Таким образом, перевод обнаруживает национальную специфику компонента *сердце – душа*, который является эмоциональным, интеллектуальным и волевым центром языковой личности. Именно компонент *душа* (в укр., рус. языках) и *coeur – сердце* во французском языке отражают принципиальное различие между русской, украинской и французской психологией.

Литература:

1. Арутюнова Н.Д. Язык и мир человека. – М., 1999

2. Голубовська І.О. Душа і серце в національно-мовних картинах світу. Мовознавство, 2002 –№ 4-5 – С.40-47.
3. Гудков Д.Б. Межкультурная коммуникация: проблемы обучения. – М.: Изд-во МГУ, 2000. – 118 с.
4. Dictionnaire des expressions et locutions / Par A. Rei et S. Chantreau. – Paris: Robert, 1998. – 888 p.
5. Зеленская В.В. Коммуницирующая личность в аспекте языковых реализаций. – Кубань.: Изд-во КГУ, 2000. – 197-198 с.
6. Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник / Укладачі І.О. Олійник, М.М. Сидоренко. – К.: Рад.школа, 1978.-447с.
7. Французско-русский фразеологический словарь / под ред. Я.И. Рецкера. – М.: Гос. Изд-во иностранных и национальных словарей, 1963. – 1111с.
8. Фразеологічний словник української мови. – К.: Наукова думка, 1993.
9. Фразеологический словарь русского языка / под ред. А.И. Молоткова. – М.: Изд-во «Советская энциклопедия», 1968. – 543.

ПОНИМАНИЕ СМЫСЛА ЖИЗНИ СОВРЕМЕННОЙ УКРАИНСКОЙ МОЛОДЕЖЬЮ

*Доценко Н.П., студ. 1 курс, 9 мед-проф. гр., Смеричевский Э.Ф. к. ф. н., доцент
Донецкий национальный медицинский университет им. М.Горького*

Вопрос о том, в чем смысл жизни – всегда был, есть и будет актуальным. «Идущий со стадом, своей тропы не протопчет», – так гласит народная мудрость. Цель данной работы – анализ понимания смысла жизни современной украинской молодежи. Задачи:

- 1) провести вторичный анализ данных социологического исследования;
- 2) предложить рекомендации для определения смысла жизни современной молодежи.

Основой работы является социологический опрос, проведенный молодежной общественной организацией «Молодежь за трудовую Украину» среди учащихся 8-11 классов, а также среди студентов ВУЗов. В опросе, который проходил в Киеве, приняло участие 480 молодых людей. На вопрос: «Какие качества человека Вы считаете главными?» - 41% участников ответили «доброта», 32% - «честность», 21% - «порядочность», 4% - «ответственность», 2% - «любовь, целеустремленность». На вопрос: «Какие из нижеприведенных ценностей Вы считаете главными?» - 66% ответили «семья», 19% - «материальные блага», 7% - «образование», 5% - «патриотизм», 3% - остальное. Социологический опрос завершился простым вопросом: «Имеете ли Вы цель в жизни, если да, то какую?» Практически 100% ответили, что цель в жизни у них есть, но сформулировать что-то конкретное не смогли. Так, наиболее употребляемыми общими фразами были: «прожить жизнь достойно», «заработать много денег, обеспечить свою семью», «достичь чего-нибудь» и т.д.

Каждый человек в этой жизни должен уметь выделить приоритеты и на их основе сформировать свою систему ценностей. Но, конечно же, это практически невозможно сделать, если в обществе отсутствует ценностно-духовная парадигма, разрушенная при распаде Советского Союза и не нашедшая замены. Мы все идем куда-то и к чему-то. Все различие между нами заключается в одном: в цели, которую мы перед собой поставили.

Что ты хочешь? Зачем ты живешь? К чему ты хочешь прийти?

Если определиться с целью, то пути к этой цели появятся сами по себе. Нужно будет только выбрать подходящий путь. Обстоятельства всегда предлагают нам наиболее легкий путь в достижении цели: идти за вожаком, влиться во что-то уже существующее, отобрать, украсть. Но «легкое» не всегда означает – «правильное». В первую очередь – правильное для себя, чего мы искренне хотим, и за что не будет стыдно перед самим собой. Нужно прислушиваться к себе. Уважать свою точку зрения, не бояться ее отстаивать. Суметь познать самого себя – вот главная цель в нашей жизни. «Суди сам себя! Если ты сумеешь правильно осудить себя, то сможешь судить и других...» – это слова Антуанна де Сент Экзюпери, к которым стоит прислушаться.

На основе проведенной работы можно сделать вывод, что многие представители современной молодежи не имеют конкретных целей в этой жизни, их ценностные ориентации и идеалы довольно размыты, что связано с кризисом ценностно-духовной парадигмы украинского общества и проблемами социализации. Таким образом, в данной работе мы провели вторичный анализ данных социологического исследования и предложили рекомендации для определения смысла жизни современной молодежью. Тема требует дальнейшего научного изучения и практических мер по решению рассмотренной проблемы.

СТРЕМЛЕНИЯ, ЦЕЛИ И ДОСТИЖЕНИЯ СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЕЖИ

*Жукова О.С. студ. 1 курса, 0501А гр. УФФ,
Донецкий национальный университет*

Сравнение современных молодых людей с их ровесниками в 90-х г.г. показывает, что весьма позитивно изменились их социальные настроения: они уверенней смотрят в будущее и спокойней относятся к настоящему. Их основные качества: уверенность в себе, оптимизм, инициативность, ориентация на совмещение карьеры и семьи, аполитичность, конформизм, прагматизм и склонность к долгосрочному планированию. Они нацелены на успех, при этом понимают его не так, как их предшественники. На первое место теперь выходит не материальная составляющая, а карьера и профессиональный рост. Высокая зарплата рассматривается уже не как самоцель, а скорее как бонус. Не то чтобы деньги стали менее важными, просто нынешняя молодежь никогда не «выживала» и «не сводила концы с концами», она напрочь лишена инстинкта

накопления на черный день и поэтому может себе позволить уделять больше внимания другим вещам. Цель данной работы состоит в философском анализе аксиологических установок и стремлений современной молодёжи.

Нацеленность на семью и детей – одна из важных характеристик нового поколения. Они верят в традиционные семейные ценности и мечтают о счастливом браке и потомстве. Причем и парни, и девушки одинаково. Только не сейчас. «Поколение стабильности» откладывает рождение детей, но не потому, что не верит в завтрашний день или собственные силы сегодня. Они хотят сначала отучиться, потом немного попутешествовать, затем планируют много-много работать, потом желательно купить квартиру и машину и лишь после заводить детей, подходя к этому делу со всей ответственностью.

Дети нового поколения – большие трудоголики. Изначально имея представление о работе своей мечты, они хотят попробовать себя и в других сферах. Чаще указывают, что лучше чувствуют себя в условиях стабильности, но при этом готовы экспериментировать опять же саморазвития ради. Четко осознают свои цели и знают, чем готовы жертвовать ради их достижения. Многие готовы работать по 12 – 16 часов, иметь ненормированный график работы, отказывать себе в отдыхе и развлечениях, согласны переехать в другой город. Зато, в отличие от молодежи 90-х г.г., сегодняшние 16 – 25-летние в большинстве своем не готовы рисковать здоровьем, работать на непрестижной, пусть и хорошо оплачиваемой работе, заниматься тяжелым физическим неквалифицированным трудом. Престижно – это теперь совсем не обязательно высокая должность. Если в 90-х г.г. чуть ли не каждый второй указывал, что мечтает стать как минимум президентом крупной компании, а то и всей страны, то сейчас социологи отмечают снижение уровня должностных притязаний в пользу более реальных. Дети нового поколения не витают в облаках, мечтая о портфелях и зарплатах, они хотят быть просто менеджерами, юристами, маркетологами, руководителями отделов, а то и вовсе секретарями. Уже сегодня они четко представляют, кем будут к 30 годам.

Сегодня новое поколение готово завоевывать мир и считают себя самым прогрессивным и адаптированным к жизни поколением чуть ли не за всю историю человечества. Какие проблемы их ждут завтра никто предугадать не берётся даже в самые стабильные времена новое поколение остаётся непредсказуемым элементом общества.

ВПЛИВ ІНТЕРНЕТ-ЕТИКЕТУ НА ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ОРІЄНТИРІВ МОЛОДІ: НА ПРИКЛАДІ ІНТЕРНЕТ-СПІВТОВАРИСТВ

Картавенко П.А., старший викладач

Донецький інститут залізничного транспорту

Якщо ще 15 років тому молодь спілкувалася за допомогою телефонів, листів, зустрічалася з друзями вдома або в кафе, ходила в кіно, то зараз, з появою Інтернету, з'явилися нові форми спілкування, новий молодіжний

етикет в мережі Інтернет. Інтернет дає можливість молоді спілкуватись, не виходячи з дому, знаходити нову інформацію, нових друзів одним кліком комп'ютерної «мишки». Інтернет здійснює особливо потужний вплив на молодь, стає для підлітка основним джерелом інформації.

В мережі Інтернет існують свої правила поведінки, свій сетевий етикет. Сетевий етикет можна назвати одним словом «Сетикет, нетикет (складається зі слів «сеть» (англ. net) и «етикет») – правила поведінки, спілкування в Сеті, традиції та культура Інтернет-товариств, яких дотримується більшість» [1, 155]. В Інтернеті з'являється багато співтовариств, які можуть вплинути на становлення світогляду молоді людини як позитивно, так і негативно.

Одним з позитивних прикладів є спільнота «Особистість.com». Основною метою існування такої спільноти є пошук та об'єднання справжніх цілеспрямованих особистостей – дорослих та підлітків, які хочуть розвиватися, зростати інтелектуально, знаходити однодумців, нові можливості для втілення своїх мрій. Між членами співтовариства виникають взаємини, які утримують їх у ньому.

В Інтернет – співтоваристві у молоді людини створюється віртуальна особистість, яка може відрізнятись від його реальної особи і може бути навіть більш важливою для нього. Таким чином, деякі люди настільки захоплюються віртуальним простором, що віддають перевагу всесвітній мережі, а ніж реальному життю. Такі люди здатні проводити біля екрана комп'ютера по 18 годин на день. Дане явище називається Інтернет – залежністю. Залежність є психологічною і полягає в нав'язливому бажанні підключитися до Інтернету і нездатності вчасно відключитися від нього. Наслідками залежності стають нерозуміння рідних, сварки і падіння соціального статусу людини. Адже саме молодь від 13-19 років легко піддається впливу.

До того як вступити в будь-яке співтовариство, молодим людям слід ознайомитися з основними правилами Інтернет – етикету. Дуже часто молодь, спілкуючись в Інтернеті, забуває про правила етикету, починає дуже бурно обговорювати якусь тему, потім забуває тему обговорення, і починає «мовну війну», переходячи на особистості. Такий вид суперечки називається «флейм» (от англ. flame – «полум'я»). Як правило, флейм виникає спонтанно, співрозмовники наприкінці дискусії почувають себе не дуже гарно, розуміючи, що багато наговорили один одному, але не вирішили проблеми. Щоб запобігти суперечки, треба постаратися дуже чітко сформулювати свою точку зору співрозмовнику. Вступаючи в суперечку молоді люди не повинні забувати, що вони спілкуються з людьми, хоча їх і не бачать, бути ввічливими та старатися поважати співрозмовника, стримувати свої емоції, чітко висловлювати свою позицію.

Для запобігання конфлікту в Інтернеті працюють модератори, які контролюють співрозмовників і виявляють «тролів». Тролі – це люди, які анонімно реєструються в мережі Інтернет на блогах та форумах лише для розміщення провокаційних коментарів. Єдина мета тролів – пошуткувати,

створити конфлікт та заплутати співрозмовників. «Тролінг – це побічний ефект онлайн – анонімності. Джудіт Донат, спеціаліст з Інтернету з Гарвардського університету, назвала таку поведінку грою в обман особистості» [2, с. 43]. Але слід зазначити, що більшість Інтернет – співтовариств не вимагають обов'язкового реєстрування під реальним іменем. Будь-яка людина може користуватися будь-яким нікнеймом. І, навіть, після виявлення модераторами мережі такого «порушника», він може зареєструватися під іншим іменем.

Спробою вирішення проблеми тролінгу стала поява соціальної мережі Facebook. Головною умовою вступу будь-якої людини до мережі Facebook є реєстрація під справжнім іменем. Більшість учасників Facebook дотримується правил добровільно, оскільки бажає спілкуватися з реальними друзями, а не вигаданими. В Facebook немає функції використання живої веб-камери, це значно полегшує спілкування, людина почуває себе більш впевнено. Ще однією перевагою Facebook є те, що учасники можуть використовувати свої облікові дані на сайтах мережі. Мережа пропонує іншим компаніям доручити роботу з коментарями на їхніх сайтах. Але не всі користувачі Інтернету згодні реєструватися під справжнім іменем. Багато людей вважають, що Facebook є фактичним сховищем особистої інформації більшості Інтернет – користувачів. Будь-яка людина, яка зареєструвалася в мережі Facebook, може заходити на сторінки користувачів та довідуватись будь-яку інформацію і використовувати її як заманеться [2].

Таким чином, Інтернет мережа з'явилась не так давно і проблеми впливу на формування соціокультурних орієнтирів молоді ще не вивчені, а саме Інтернет-етикет знаходиться в стадії формування. Просте перенесення традиційного етикету в Інтернет мережу недоречне.

Література:

1. Мери Митчелл, Джон Корр Деловой этикет. – ООО АСТ: ООО Астрель. – Москва, 2004. – 286 с.
2. The Economist Newspaper Limited 2011 / Український тиждень № 14 (179)8-14.04.2011. – С.43

МОЛОДІЖНА СУБКУЛЬТУРА ЕМО В УКРАЇНІ

*Качмар Л.В. студ. гр. П – Т., Поцулко О.А. к. і. н., доцент,
Донецький інститут залізничного транспорту*

На сьогоднішній день у світі, в тому числі й в Україну, існує велика кількість різноманітних субкультур, в тому числі молодіжних. Будучи і раніше недостатньо добре дослідженими і привертаючи до себе лише досить поверхову увагу засобів масової інформації, вони, тим не менш, є одним з найважливіших факторів, що впливають на життя не тільки багатьох молодих людей в області їх особистих поглядів і життєвих установок, але і зачіпають сферу соціальних і творчих, у тому числі й музичних, переваг всього

суспільства в цілому. Субкультура ЕМО, відносно нещодавно з'явилася в нашій країні, фактично до цих пір не була достатньо серйозно досліджена в будь-якій мірі ні як соціальне, ні як творче, перш за все музичне, явище. При цьому вона робить істотний вплив на життя багатьох людей, особливо підлітків та молоді, що перебувають у найбільш активній віковій категорії.

Перш за все потрібно зрозуміти звідки коріння і сама назва субкультури «Емо». Це слово пішло від англійського «emotions» (емоції). Культура має на увазі під собою яскравий зовнішній вигляд, емоційних людей і таку ж саме музику. Але крім цього мало хто знає, що «емо» – це термін, що означає особливий вид хардкор – музики, заснований на сильних емоціях в голосі вокаліста і мелодійною, але іноді хаотичної або повністю відсутньої музичної складової. Відмінні особливості цього стилю – манера вокалу, що включає в себе найчастіше вереск, стогін, шепіт, рев. На базі шанувальників і споріднених жанрів виникла однойменна субкультура, яка і отримала назву ЕМО.

Сенс філософії субкультури ЕМО полягає в тому, щоб епатувати, яскраво подати себе навколишнім, слухати емоційну музику. Прийнято поділяти емоків на тру і позерів: тру – це справжні емо, позери – це ті, які хочуть бути схожими на емо, але такими не є. Дійсними цінностями емо визнають емоції, справжні почуття, а не їх подібність, що є відображенням сьогоденної дійсності, в якій немає часу для кохання, і немає місця для слабостей. Труємо, не будуть понтуватися, адже вони визнають для себе важливими такі моральні якості, як співчуття, співпереживання, і взагалі для емо не властиві холодність і байдужість до інших, вони не зацікавлені в собі й своїх проблемах, вони відкриті світу, і з розпростертими обіймами приймають все, що дає їм цей світ, з усіма розчаруваннями. Вони можуть заподіювати собі фізичний біль, щоб заглушити біль душевну. Деякі наносять собі каліцтва, але вони не будуть кричати про це на весь світ, і тим більше загрожувати іншим покінчити з собою. Труємо всією душею приймають такі ідеали, як вірність, любов на все життя, відданість, дружба. Серед труємо не знайдеш бабіїв або завзятих зрадниць, бо зрада – суперечить їхній ідеології. Звідси стає зрозуміло, чому емо так важко переживають розставання, раз любов одна єдина і ти вирішив, що ти її зустрів, а вона зникла, то ти втрачаєш сенс життя. Тобі здається, що більше жити нема чого, звідси біль і подряпини.

Але емо люблять життя у всіх її проявах і біль для них – лише нова емоція, що дає новий стан. Вони ніколи не залишать життя з власної волі, вірячи в те, що вони в цьому світі не просто так, що вони повинні отримати від життя все. Емоції вони переживають на грані, бо життя одне і треба сьогодні випробувати все. Вони вірять, що живуть не просто так, вони прагнуть до кращого, щоб життя стало кращим і кожна людина стала щасливішою, вони живуть, щоб прикрасити цей світ і зробити його трохи світлішим, хоча і не вважають його поганим. І сльози – це не символ емо. Емо всі емоції відчувають дуже сильно, якщо страждають – то моторошно, але якщо веселяться, то до істеричного сміху, радіють як діти, стрибають, від надлишку почуттів обіймають інших, сміються до сліз, вони в усьому

прагнуть бути ширими і відкритими, тому що брехня позбавляє справжніх почуттів і цінностей, а значить і справжньої близькості з людиною. Вони насолоджуються кожною хвилиною свого життя.

Основною атрибутикою емо є поштова торба через плече, покрита латками і значками; значки, причеплені до одягу і, іноді, до взуття; яскраві різнокольорові браслети на руках, особливо популярні СНЕП або панк – атрибутика (напульсники із шипами); крупні намиста яскравих кольорів на шії; м'які іграшки у вигляді ведмедиків, яким емо – кіді розпорюють животи і зашивають товстими нитками. Такі іграшки відіграють роль своєрідних талісманів. Що стосується одягу емо, то в основному практикується чорно-рожевий колір: чорний колір означає депресію, нещастя, у свою чергу рожевий – відображає радісні моменти. Це виклик загальній похмурості, заперечення зв'язку стилю емо з готичною субкультурою і наближення до поп – панку; джинси вузькі і чорні, звужені до низу; на джинсах подвійний ремінь. Тобто, один основний ремінь звичайного крою, а от другий із заклепками, три залізні смужки, так званий трехполостник; проклепані ремені різних кольорів та напульсники; тонкі кофти з поліестера, з цікавими і забавними принтами, що зображають мультиплікаційних героїв чи рок – музикантів; щільні олімпійки і ніяких мішкуватих речей; вузькі трохи затерті майки з хеві метал – дизайном (Motorhead, Metallica, Iron Maiden); різноманітні кольорові шарфи; рукавички без пальців і браслети з черепами або подібними приколами. Емо – прихильники музики Rites of Spring, Moss Icon, The Hated, Indian Summer, Julia, Jane Air, а також російських музикальних колективів – «30 днів лютого», «Орігамі» та інших.

Таким чином, незважаючи на те, що внаслідок неминучого взаємодії з представниками інших субкультур і суспільства в цілому, емо поступово перестануть бути єдиною цільною субкультурою, на даному тимчасовому відрізку молодіжний рух емо представляє собою яскраве соціальне і культурне явище.

ЖІНОЧА ЗЛОЧИННІСТЬ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТА БІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

*Клименко Т.В., студ., 031 група Губенко Г.В., к.філос. н, доцент
Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка*

У суспільстві інтерес до проблеми жіночої злочинності завжди був неабиякий. Це, зокрема, можна пояснити, якщо хочете, патріархальною будовою суспільства, історією, менталітетом. Всі хочуть побачити її – ту, яка є берегинею домашнього спокою, яка є люблячою матір'ю і дружиною, яка є просто жінкою. Як вона змогла вчинити злочин? Як посміла переступити поріг закону і справедливості?

В напрямку дослідження злочинності жінок можна визначити що: чоловіча жорстокість багато в чому має природній, тваринний характер,

жіноча жорстокість є більш «олюдненою» і формується не стільки підсвідомою сферою «ВОНО», скільки розумною сферою людського «Я». Будь-які, навіть найуніфікованіші людські поривання і бажання, проходячи через свідомість жінки, набувають певного специфічного забарвлення, джерелом якого перш за все є жіноча чуттєвість. Саме гіпертрофована чуттєвість є рідною сестрою жорстокості, особливо якщо вона має або природні аномалії, або позбавлена можливості нормального функціонування внаслідок тих чи інших обставин. Ось чому жорстокість жінок-злочинців ніколи не буває послідовною і продуктивною, на відміну від жорстокості чоловіків.

Також не можна забути і про фізіологічні фактори жіночої злочинності (фази менструального циклу, вагітність, період клімаксу), оскільки в організмі жінки відбуваються певні гормональні «бурі», які мають вплив і на психіку. Адже не випадково дослідження медицини враховуються законодавцями при конструюванні статей закону. Але в Україні на сьогодні немає жодної фундаментальної наукової роботи з цього питання.

В галузі правової соціології фактично нічого не сказано про жіночу злочинність, окрім розділів, присвячених звалтуванню та проституції, а більшість теорій девіації майже повністю ігнорують жінок. Причини тут, мабуть, ті самі, що й в інших випадках гендерних відмінностей. Гендерна різниця в кримінальних нахилах раніше нерідко пояснювалась нібито природженими біологічними та психологічними відмінностями, маючи на увазі неоднакову силу, пасивність чи прагнення до відтворення роду. Сьогодні ми розглядаємо "жіночі" і "чоловічі" якості, як ті, що сформовані під впливом суспільства. Хоча жіноча поведінка не менш, ніж чоловіча, соціально детермінована, вона, проте, через вплив ідеології та інших чинників, часто стримана, контрольована, чого аж ніяк не скажеш про поведінку чоловіків.

Останніми роками спостерігається помітна криміналізація прекрасної половини населення України. Якщо в 1996 році до кримінальної відповідальності було притягнуто 59 тис. жінок, то в 2011 році ця цифра становить понад 73 тис. жінок.

Отже, потрібно реалізувати такі програми щодо усунення вищезазначеної проблеми: виховна робота із засудженими жінками; впровадження комплексної системи психологічного, педагогічного впливу на засуджених (аутогенні тренінги, індивідуальні програми самовиховання, заняття в групах); проведення семінарів, лекцій тощо. Завданням таких програм є: допомогти в самопізнанні засуджених-жінок; сформувати вміння володіти власними емоціями, прагнення до самовдосконалення; визначити позитивні настанови, почуття впевненості у собі. Як ми бачимо, стан жіночої злочинності значною мірою є показником морального здоров'я суспільства, індикатором його духовності, ставлення до загальнолюдських цінностей. Злочинність жінок має певні особливості, що визначаються її соціально-психологічними й біологічними характеристиками.

ЦЕННОСТНЫЕ ОРИЕНТАЦИИ МОЛОДЕЖИ В ПРОЦЕССЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО САМООПРЕДЕЛЕНИЯ

*Кобзарь Ю. Д. студентка,
Донецкий национальный университет*

На современном этапе развития общества сама жизнь требует от молодых людей более четкого представления о своем будущем в период выбора профессии. И чем раньше они начнут задумываться и заниматься этим вопросом, тем правильнее будет их выбор. Внимание к проблеме профессионального самоопределения вызвано не только актуальной необходимостью адаптации к современным социально-экономическим условиям, но и естественной для молодых людей потребностью найти свое место в жизни. Актуальность темы обусловлена также тем, что продолжает оставаться разрыв между требованиями профессионально -личностно-ориентированной парадигмы образования и унифицированным характером профессионализации специалистов.

Студенческая молодежь – динамично развивающаяся социальная группа, активно участвующая в процессе воспроизводства социально-профессиональной структуры общества. Усложнение производственных процессов, бурный научно-технический прогресс повышают значение данной социальной группы в современном обществе. Характерным процессом современного мира является увеличение численности студенчества. Трансформационные процессы, происходящие в украинском обществе, оказывают противоречивое влияние на профессиональный выбор современной молодежи. Как показывают многолетние исследования жизненных и профессиональных планов выпускников средних школ, профессиональные ориентации молодежи смещаются в сторону современных рыночных профессий. В результате молодые люди при поступлении в вуз часто руководствуются не интересом к выбираемой профессии, а теми социальными благами, которые она может принести (престиж, высокая зарплата и т.п.). Негативные социальные последствия такого выбора проявляются в выпуске избыточного количества специалистов финансово-экономического, управленческого и юридического профиля, большинство которых не могут найти работу по специальности, недостатке на рынке труда специалистов менее престижных, но востребованных профессий.

Стереотипы формирования социальных и профессиональных ценностей в молодежной среде могут быть принципиально различными по своему содержанию, направленности и социальной продуктивности. Известно, что сейчас в сознании молодежи активная жизненная позиция все реже связывается с продуктивным трудом и участием в общественно-политической жизни страны. Учащаяся молодежь демонстрирует откровенное нежелание включаться в деятельность в сфере материального производства.

Оптимальное решение вопроса «кем быть?», поиском которого неизбежно приходится заниматься каждому человеку на определенном этапе возрастного и социального развития, является жизненно важным не только для него лично, но и для общества в целом. Помочь молодому поколению в его профессиональном самоопределении призвана профессиональная ориентация.

Сегодня процесс профессионального самоопределения осложнен кризисными явлениями переходного периода. Ситуация, сложившаяся на рынке труда, характеризуется по крайней мере двумя негативными тенденциями для молодежи, прежде всего для выпускников вузов:

- в государственных структурах существует низкая оплата труда специалистов с высшим образованием;
- в коммерческой сфере выпускникам вузов предоставляется работа высокооплачиваемая, но не требующая высокой квалификации и интеллектуального потенциала.

Такие процессы угрожают потерей для промышленности, науки, образования молодых, перспективных кадров, а для тех, кто уходит в коммерцию, – потерей квалификации. Происходит обесценивание знаний и соответствующих специальностей, по которым осуществляется подготовка в вузах. Все это отражается в сознании студенческой молодежи: меняются ее ценностные ориентации, потребности, жизненные планы.

В профессиональном самоопределении студенчества можно выделить ряд стадий, когда проблема выбора актуализируется в том или ином ее аспекте. Для первокурсников – это адаптация к новым условиям обучения, определенные сомнения в правильности сделанного выбора. На выпускных курсах решается вопрос о специализации в рамках выбранной профессии, о конкретном месте работы. В отличие от первокурсников выпускники осмысливают свой выбор уже не с точки зрения соответствия специальности своим личным интересам и склонностям, а с точки зрения востребованности на рынке труда. Третий курс является переходным: адаптационный период завершен, актуализируются профессиональные интересы и перспективные планы.

Таким образом, выбор профессии – это один из важнейших вопросов для молодого человека. Это всегда было важным. Правильный выбор – залог удачной производственной карьеры, основа создания финансового благополучия семьи, активной жизненной позиции. профессиональная ориентация и ожидания большинства студентов средних специальных учебных заведений не направлены на работу по получаемой профессии. Для обеспечения квалифицированными кадрами, необходим, в первую очередь, их осознанный выбор профессии, а так же важную роль должны играть сами учебные заведения.

МЫСЛИ О ДУШЕ ФИЛОСОФОВ И УЧЕНЫХ

*Кульбака Е.Н., студ. 5 гр. 2 курс, Огородник И.С., доцент, к. филос. наук,
Донецкий национальный медицинский университет им. М. Горького*

Теологи и религиозные философы решили для себя вопрос о существовании души однозначно: душа есть. Философы и ученые, решая вопрос о существовании души в различные исторические эпохи решают его по-разному в зависимости от идеологической направленности. В современном обществе вырос интерес к этому вопросу и люди обращаются за ответом к трудам ученых философов, т. к. их знания помогали решить многие проблемы человечества.

Духовный мир человека являет собой нечто единое, целостное. Эта единость – цельность с древних времен именуется душой. Будучи единой – цельным образованием, душа внутри себя есть нечто функционально дифференциальное, т. к. душевными явлениями считают ум, волю, характер, темперамент, память, тончайший мир эмоций и др.

С приходом к власти большевиков душа оказалась под идеологическим запретом. Она была цензурно поставлена под запрет, вследствие чего не только философия, но и психология оказалась без души. Считалось, что это религиозное и идеалистическое понятие. Слово «душа» употреблялось на бытовом уровне, а в науке её заменили словами «психика», «сознание».

И.П. Павлов считал, что такие области знания как философия, религия, искусство, литература и исторические науки соединяются, чтобы подойти к тайне души, сознания, разума. Споры шли о сущности, возможностях и о путях познания сознания: одни исходили из познаваемости природы души и сознания, другие, отрицали эту возможность. Э. Дюбуа – Реймон утверждал: понять сознание – столь же тщетная попытка, как и стремление увидеть из окна самого себя идущим по улице.

Аристотель отводил исследованию о душе первое место в ряду других наук, познание души способствует познанию всякой истины, особенно при изучении природы, т.к. душа- начало живых существ.

И. Кант в своей лекции о душе выдвинул тезис: «Душа представляет собой простую субстанцию. Хорошо, но означает ли это что она занимает место в пространстве? Если да, то душа материальна и тогда должна открыться возможность её измерить. Ещё проблема. Сохраняет ли душа своё бытие после смерти тела? Весьма вероятно».[2, с.57]

Глубоко прав А. Бергсон, говоря, что в каждом из чувств человека отражается все содержание души как единое – цельного феномена.

При всей уникальности души каждой личности, можно говорить о человеческой душе вообще. «Человеческая душа – это самая дивная на свете сказка? Какой прекрасный мир заключен в нашей груди! Высоко одарены те, кто осознает в себе это богатство! Ещё более одаренными и счастливыми должно почитать тех, кто не только умеет разглядеть в себе эту залежь

драгоценных камней, но извлечь их наружу и ограничить, чтобы они заиграли дивным огнём!» [1, с.271]

Душа представляет собой ту часть духовной деятельности человека, в которой, по Гегелю, ещё сильна связь с телесностью человека.

Душа, несмотря на то, что проявляя в себе бесконечную множественность чувств, мыслей, желаний, волевых устремлений и целеполаганий, тем не менее всегда остается сама собой, она свой характер духовного единства передает всей этой множественности проявлений, делая её своей, только одному человеку принадлежащей.

*Свобода, неволя, покой и волнение
Проходят и снова являются,
А он всё один, и в стихийном стремлении
Лишь сила его открывается.*

(Соловьев В.С. Как в чистой лазури затихшего моря.) [3, с.706]

Душа, различные её свойства, сознание развиваются с развитием человеческого мозга.

Ученые И.М. Сеченов, И.П. Павлов, Н.Е. Введенский, А.А. Ухтомский и их последователи раскрыли рефлекторную природу психофизиологических процессов и дали понимание психики как системы активной деятельности, развивающейся под влиянием внешнего мира.

Духовный мир человека, его душу, нельзя ни осязать, ни обнаружить физическими приборами или химическими реактивами. В коре головного мозга мы находим не мысли, а серое вещество. Сознание существует как субъективный образ объективного мира. Поэтому для понимания души важным является следующее определение идеальности: *идеальное есть нечто противоположное материальному, но такое, которое в то же время сохраняет свое совечное единство с ним.* Душа, связанная с деятельностью человеческого мозга, имеет вместе с тем и свое специфическое материальное облачение в тончайшую «ткань» биополя, ауры, что придает ей относительно самостоятельное бытие, на чем строились представления древности о бессмертии души.

Литература:

1. Гофман Э. Т. Избранные сочинения в 3 т., т.2.
2. Гулыга А. Кант. М., 1977
3. Соловьёв В. С. Соч. В 2 т – М.: Мысль.1988

ВЛИЯНИЕ СРЕДСТВ МАССОВОЙ ИНФОРМАЦИИ НА ВОСПИТАНИЕ ПОДРАСТАЮЩЕГО ПОКОЛЕНИЯ

*Кундрюкова И.С. студ. 1-го курса, УФФ
Донецкий национальный университет*

Живя в современном мире, мы постоянно сталкиваемся со средствами массовой информации. Они настолько прочно основались в нашей

повседневности, что мы даже представить себе не можем своего существования без них.

Данная тема особенно актуальна сегодня, когда речь заходит об отсутствии контроля над рынком средств массовой информации, неконтролируемой подаче информации различной аудитории, что в конечном счете пагубно сказывается на формировании морально-нравственных ценностей подрастающего поколения.

Средства массовой информации – это учреждения, созданные для открытой, публичной передачи с помощью специального технического инструментария различных сведений любым лицам.

СМИ занимают огромное место в жизни отдельного человека и общества в целом. Телевидение, радио, печать, Интернет стали основными источниками информации, формирующими внутренний мир человека.

Молодежь почти ежедневно использует СМИ в качестве главного источника информации. При этом основным источником является телевидение. Однако все большее значение приобретает Интернет.

Исследования социокультурной ситуации показывают, что интенсивное развитие медиаккультуры, в особенности аудиовизуальной, все более активно влияет на общественное сознание как мощное средство информации, культурных и образовательных контактов, как фактор развития творческих способностей личности.

Процесс воспитания современной молодежи представляет собой специально организованную деятельность, направленную на формирование определённых качеств человека под влиянием разнообразных факторов социальной жизни.

Особое беспокойство вызывает факт воздействия современных СМИ на молодое поколение. Современные СМИ в силу своей распространенности стали практически идеальным средством влияния. При этом объектом этого влияния может оказаться как отдельный человек, так и группа людей, и даже общество. Цели этого влияния могут варьироваться в достаточно широком диапазоне: от побуждения до террора.

Социальные, нравственные качества молодежи формируются по образу и подобию всего того, что они слышат и видят, сознают и переживают, погружаясь в конкретную социально-культурную среду. Поэтому одной из острых проблем в Украине является нравственное и духовное воспитание молодежи на фоне интенсивного развития средств массовой информации, которые, к нашему общему сожалению, не всегда представляют человеку лучшие образцы массовой культуры.

Ведущую позицию в развитии личности молодого человека занимают телевидение и современные компьютерные технологии. Поступающая с экранов информация представлена разнообразным спектром развлекательных и телевизионных передач, а так же проектов, телесериалов, кинофильмов всех имеющихся в современной киноиндустрии жанров.

Информационные потребности и тематические интересы молодежи зависят от содержания предлагаемой информации и от ситуативных социально – психологических факторов: таких, как популярность, злободневность, престижность определенных тем, лиц и явлений.

Педагоги и психологи отмечают наличие воспитательного потенциала телепродукции, представляющего систему ценностных отношений с различными объектами и явлениями мира, такими как, человек, родина, природа, труд, семья, познание, любовь и соответствие их общечеловеческим ценностям, а так же характер и сила эмоционального воздействия на зрителей.

СМИ в условиях рынка утратили свои некогда важнейшие функции воспитания человека, формирования личности, просвещения. Сегодняшние СМИ – это бизнес, главная цель которого, извлечение прибыли. На пути к достижению этой цели используются все средства, позволяющие привлечь массовую аудиторию. Не поднимать человека в его лучших проявлениях, а удовлетворять его сиюминутные запросы, не гражданский институт, а сфера услуг – таким образом, сместился центр тяжести.

ФУТБОЛЬНЫЕ ХУЛИГАНЫ

*Кюрджиев А.С. студ. 1-го курса УФФ
Донецкий национальный университет*

Футбольное хулиганство очень тесно связано с самой игрой практически с момента ее зарождения в Великобритании. На начальной стадии становления футбола как профессионального спорта постоянно упоминалось о так называемых «грубых парнях», которые приносили много хлопот во время матчей. Самые злостные и отчаянные противостояния и потасовки проходили между болельщиками команд из одного города или области страны. Такая вражда тянется на протяжении долгих лет, а представители разных сторон ненавидят друг друга на протяжении нескольких поколений.

Первые официально зарегистрированные сообщения о драках между фанатами появились еще в XIX веке. Однако из-за двух Мировых войн насилие на стадионах Англии резко сократилось, а футбол стал приобретать положительную репутацию. К сожалению, так продлилось лишь до 1960-х годов, когда футбольное хулиганство превратилось в одну из первостепенных проблем в Великобритании. В результате в несколько раз вырос уровень преступности и насилия на улицах, стали появляться различные группировки, такие как печально известные Teddy boys. Помимо всего прочего, хулиганство включало в себя проявления расизма и ультраправого радикального настроения против темного населения. Именно в этот период футбольные хулиганы Великобритании стали формировать группы (так называемые «фирмы»), которые развились до масштабов,

известных нам уже сегодня. И если еще в 70-х и 80-х к этому относились больше как к развлечению, то в начале 90-х группировки стали напоминать военные подразделения. В каждой из «фирм» выбирался свой лидер, который выступал в качестве стратега. Были также свои разведчики, совсем еще маленькие подростки, которые бегали по городу в поисках группировки соперника, при этом, не привлекая к себе никакого внимания.

Однако, из-за того, что уважение к команде все-таки было привилегированным чувством у любого, уважающего себя фаната, разборки решили перенести подальше от футбольных арен на заброшенные пустыри, где полиция не станет мешать вышибать мозги из неугодных соперников. Массовые драки проходили исключительно по обоюдной договоренности, при этом выбирали место, время и допустимое оружие (в основном – биты, кастеты, бутылки и ножи). Последней каплей, которая полностью удалила драки далеко от стадионов, стал кошмар в Хиллсброу.

Естественно, что власти Великобритании всеми способами пытаются противостоять подобному поведению болельщиков. Полицейские и служба безопасности стадионов сообща разрабатывают тактику отсечения хулиганов и всеми способами препятствуют попаданию таких фанатов на стадион. Бывали случаи, когда болельщиков гостевой команды конная полиция встречала еще при выходе из поезда. Для того, что бы выделяться из толпы рядовых болельщиков, в моде стали определенные бренды одежды, в которой при этом удобно было драться. Такие марки как Fred Perry, Henry Lloyd, Merc и многие другие стали отличительным внешним видом хулигана. Из-за этого они получили название «кэжуалс» (от англ. – casuals – повседневный, обычный). При этом каждого из них объединяет не столько любовь к футболу, сколько желание доказать соседней «фирме» из Южного Лондона, что Северяне сильнее. Не удивительно, что такое поведение было замечено болельщиками всей Европы, которые тут же переняли стиль английских футбольных хулиганов и начали во всем им подражать. Современные технологии и Интернет намного упростили возможность свободного распространения подобной литературы и всевозможных видеороликов, включающих известнейшие противостояния, например фанатов Манчестер Юнайтед и Лидс в Рокдейле.

ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ РЕЛІГІЙНОГО ФАНАТИЗМУ

Москвінова В.В. студ., 1 курс, гр. ЕПР-10.

Красноармійський індустріальний інститут

ДВНЗ Донецький державний технічний університет

Глибокі та радикальні зміни, які відбулися на теренах України, сприяли виробленню нової парадигми в поясненні сутності людини, її місця та ролі в суспільстві, де одним із визначальних чинників є релігійний.

Феномен фанатизму завжди викликав підвищений інтерес як у філософів, так і у релігійних мислителів, політиків, діячів культури, оскільки дане явище в різних своїх формах знаходить відображення у всіх сферах суспільного життя. У сучасних умовах проблема релігійного фанатизму набула особливої актуальності не тільки тому, що даний феномен характеризується деструктивною спрямованістю. Досягнення сучасної цивілізації і зумовлений ними феномен соціальної відчуженості особистості сприяють формуванню соціально активного і мобільного релігійного фанатика, чий соціально-політичний настрої реалізуються вже не стільки у формі традиційного релігійного очікування, скільки в прагненні власними деструктивними зусиллями перетворити соціальне середовище. Підвищена небезпека релігійного фанатизму полягає в тому, що він може бути використаний як фактор маніпуляції свідомістю і поведінкою віруючих. Отже, вивчення і аналіз такого явища, як релігійний фанатизм, сьогодні потребує комплексного та неупередженого дослідження [5].

Метою статті є спроба проаналізувати сутність жіночого релігійного фанатизму, з'ясувати форми його прояву та наслідки.

Об'єктом дослідження є релігійний фанатизм.

Предметом є сутність та прояви феномену жіночого фанатизму.

Уперше термін фанатизм у вживання ввів Ж. Боссюе (1627-1704), католицький єпископ, але згадки про фанатиків пов'язують із Давнім Римом, а точніше, із храмовими жерцями, які проявляли особливий релігійний потяг. Та, без сумніву, дух фанатизму існував за довго до того, як Рим звів свої храми.

Фанатизм – це сліпа пристрасна відданість своїй вірі й нетерпимість до інших вірувань, іновірців [1]. Фанатизм визначається як стан, пов'язаний з особистісною структурою, що характеризується впевненістю в необхідності фіксації на якомусь звуженому змісті чи системі цінностей [2]. До впевненості додається висока ступінь ідентифікації особи з цим явищем; з інтенсивністю переживань; тривалістю та наполегливістю, результатом яких є те, що людина займає визначену позицію і постійно перебуває у її межах. При цьому можливе інтенсивне впровадження в життя власної концепції, неприйняття якої іншими людьми, викликає активну боротьбу як моральну, психологічну, так і фізичну із застосуванням усіх можливих методів. Психологи вважають, що корінь фанатизму в незадоволенні оточуючим світом і в бажанні «прогнути» його під себе. Це і є основною причиною агресивності фанатиків.

Залежно від змісту ідей чи системи цінностей, фанатизм розділяють: релігійний фанатизм, політичний, правовий, расовий, спортивний, фанатизм обов'язку, фанатизм у мистецтві тощо. Зазначимо, що наведені види фанатизму відрізняються тільки основною ідеєю, а загальні їхні характеристики тотожні.

Особливістю релігійного фанатизму є перевага емоційного над раціональним; оскільки деякі релігійні догми не можна пояснити, у них просто треба вірити [3]. Саме на основі такої відданої віри відбирають кандидатів у фанатики. Ними найчастіше є люди навіюваного типу (за

статистикою 15% жінок і 7% чоловіків), які з легкістю піддаються різного роду маніпуляціям, гіпнозу та не здатні до об'єктивної оцінки ситуації. У більшості випадків, це молоді люди, які сприймають оточуючий світ через призму «підліткового максималізму»; у них занижений інстинкт самозбереження, менше соціальних обов'язків. Як правило, це особи які не змогли повною мірою самореалізуватися в суспільстві. На противагу їм, фанатиками можуть бути агресивні, морально сформовані, харизматичні особи. На основі такої психологічної протилежності прояви фанатизму класифікують. Розрізняють есенціальний та індуцируваний фанатизм.

Найпоширенішими проявами релігійного фанатизму є тероризм та релігійний екстремізм, які іноді мають політичний підтекст. Тероризм – це суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я безвинних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей [4]. Релігійний екстремізм – це вид екстремізму, що полягає у діяльності політичних партій, громадянських і релігійних об'єднань, інших організацій, фізичних осіб, в основі якої лежить релігійна концепція [4].

За останній час у засобах масової інформації все частіше з'являються повідомлення про терористичні акти чи релігійні сутички, у яких активну участь приймають жінки. Однак, жінки дуже рідко стають засновниками чи лідерами руху релігійних фанатиків, оскільки в релігії їм відводиться другорядна роль (мусульманська культура стверджує, що жінку створив диявол, китайці вірять, жінка уособлює начало «їнь», а народи Африки вірять, що у жінки немає душі), але на роль індуцируваних фанатиків жінки підходять якнайкраще. Завдяки особливостям нервової системи, жінки більш емоційні, легше піддаються впливу, вірні ідеалам та цілям. Експерт із тероризму У. Лакер вважає, що жінки-терористки більш мужні, агресивні та фанатичні. Генетичні особливості організму сприяють тому, що почуття жінки можуть доходити до крайнощів: любов переходить у самопожертву, а ненависть – у вбивство. Жінки дуже часто не замислюються про наслідки, для них важливий лише процес і результат. Крім того, більшість жінок невдоволені своїм соціальним положенням та «другорядністю» у сучасному житті. Це сприяє тому, що жінки почали масово заявляти про свої права. Боротьба за емансипацію, фемінізм, тероризм. Психологи стверджують, що для багатьох жінок тероризм стає універсальним способом самоствердження. При цьому відмічають, що психічними захворюваннями чи схильністю до суїциду смертниці не страждають (принаймні, переважна більшість). Виникає питання: чому вони обирають такі радикальні засоби боротьби? Існують різні причини. Деяких жінок вербують і силоміць змушують вбивати, спираючись на релігійні (боротьба з «невірними»), психологічні (помста, визнання та ін.) чи матеріальні (деяким сім'ям смертниць виплачують матеріальну допомогу) мотиви. Певною мірою, цьому сприяють засоби масової інформації. Їхні повідомлення стають

своєрідною рекламою жінок-смертниць, до яких ЗМІ проявляють особливу увагу. І, напевно, найголовнішою причиною є зміна моралі та світосприйняття людей, спричинена сучасним кінематографом. «Містер і місіс Сміт», «з Парижу з любов'ю», «Її звали Нікіта» - далеко не повний перелік популярних фільмів, які зображують сильну жінку, жінку-кіллера, жінку-смертницю. Це призводить не тільки до того, що людство нормально сприймає сильну жінку, а й до того, що змінюється сама жіноча свідомість та визначення свого місця в житті. Варто поглянути на факти, щоб зрозуміти до чого призвела така зміна моралі. 2002р. в Єрусалимі Вафа Ідріс, перша в сучасній історії «жива бомба» вбила 1 і поранила 150 людей. Вибух у П'ятигорську; замах на колишнього президента Чечні А. Кадірова; захоплення заручників «Норд-Ост» та інші інциденти, у яких брали участь жінки.

Яскравим прикладом релігійного екстремізму була діяльність «Білого братства» (Всесвітньої церкви «Велике Біле братство», ЮСМАЛОС, юсмаліани). Була заснована на початку 90-х рр. ХХст. Марією Цвігун та Юрієм Кривоноговим. 10 листопада 1993р., у день «кінця світу», передвіщеного Марією Деві Христос (Цвігун), юсмаліни намагалися влаштувати масове самогубство у Софіївському соборі м. Київ. Це далеко не єдиний приклад прояву релігійного фанатизму.

Аналіз певних проявів релігійного фанатизму дає змогу не лише виокремити його характерні особливості, а й уможлиблює глибоке розуміння суспільства, у межах якого вони виникають з метою попередження руйнівних наслідків.

Підсумовуючи все вищесказане, варто відмітити, що фанатизм – явище масове, а фанатики – це люди з егоцентричним світосприйняттям, яких разом утримує не тільки віра в одну й ту ж ідею, а й так званий «груповий нарцисизм», тобто гордість від приналежності до якогось об'єднання. Єресь – протилежність фанатизму. Після розчарування у своїй ідеї багато фанатиків стають єретиками і починають протестувати проти віри у будь-що. Єресь може бути одним із методів боротьби з фанатизмом.

Участь жінок у релігійному фанатизмі, тероризмі і релігійному екстремізмі розглядається психологами та дослідниками як один із способів радикального самоствердження чи заява про свої права. Це свідчить про глобальну зміну моралі та деградацію людяності. Замість того щоб дарувати життя, жінки починають його забирати, знаходячи моральне виправдання аморальним вчинкам. Рано чи пізно це призведе до непоправних наслідків. Одночасно виникає питання стосовно того, чи зможуть жінки зруйнувати стереотип, який існував протягом двох тисячоліть. Чи зможуть вони «прогнути» світ під себе, чи їхня жорстока спроба залишиться безрезультатною? На це питання відповідь час.

Література :

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / укладач і головний редактор Бусел В.Т. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2004. – 1440с.

2. Короленко Н. П., Дмитриева Н.В. Социодинамическая психиатрия/ Н.П. Короленко, Н.В. Дмитриева// Н.-издательство НГПУ, 1999.- с. 332-340.
3. Релігієзнавчий словник / за редакцією професорів Колодного А. і Лобовика Б. – К.: Четверта хвиля, 1996.- 392с.
4. Расюк Е. Кримінологічні основи тероризму та релігійного екстремізму / Едуард Расюк // Кримінологія. – 2010. - №6. - С. 148-152.
5. Бурлак С.М. Релігійний фанатизм: релігієзнавчо-психологічна сутність та форми прояву: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філософ. наук: спец. 09.00.11 «Релігієзнавство» / С.М. Бурлак. – К., 2005. – 16с.

ФИЛОСОФСКИЕ АСПЕКТЫ ДУХОВНОЙ КУЛЬТУРЫ ОБЩЕСТВА

*Мулякко Д.И., студ. II-ОПУТ, Давидов П.Г. к.филос. н., доцент,
Донецкий институт железнодорожного транспорта*

Общество не может развиваться без окультуренного, одухотворенного Человека. Об этом свидетельствуют социокультурная динамика и история развития цивилизаций. Чем выше “культурность” членов общества, тем выше уровень одухотворённости каждой личности, тем выше мораль, общественные идеалы, духовные потребности и культурные смыслы человеческого бытия.

Состояние духовной культуры личности в большей степени определяется духовной культурой общества. На общую картину духовности негативно влияют антикультурные процессы, явления, которые имеют место в современной жизни. Среди них:

- деинтеллектуализация общества и связанное с ней катастрофическое падение престижа профессионализма, творчества, научного потенциала (по данным ЮНЕСКО Украина в 2000 году занимала 57 место по коэффициенту интеллектуализации молодежи);

- смена иерархии ценностей, которая обусловлена сменой общественных отношений, появлением рыночных отношений, которые, в какой-то мере и имеют изуродованный характер и порождают такие явления антикультурного плана как коррупция, повышенная криминогенность, упрощение идеалов, их направленность на узкопрагматические цели. Эти проявления антикультуры (их можно назвать намного больше) свидетельствуют о необходимости целенаправленной работы над сохранением и развитием духовной культуры общества, и каждой личности.

Философский анализ современной мировой общекультурной ситуации позволяет определить факторы, которые детерминируют развитие духовной культуры:

- индивидуализация социально-практической деятельности, конечный результат которой определяется “интегральным личностным эффектом”,

превращением энергии духа внутреннего мира индивидуальности на основе качественной своеобразности;

- социальная адаптация личности, которая является формой взаимодействия индивида как субъекта самооценности и общества как социокультурной системы и требует чёткой духовной ориентации и общезначимых норм, которые разделяются людьми одной эпохи, в проектировании культуры жизненного самоопределения.

Веками учёные всех отраслей знаний стремятся приблизиться к тайнам природы и сущности Личности, т.к. её тайна и “одиночество никому не понятна до конца” (М.О. Бердяев).

Коллективизм, массовость, демонстративность отодвинули на второй план личность с её неповторимой индивидуальностью и духовным миром. Как точно подметил Ю.М. Лотман в одной из телепередач “Моральные проповеди” у нас нет культуры ценить другого человека, мы хотим, чтобы она была такой, как “Я”. Хотя общество держится на отличности между людьми, и нужно обеспечить человеку право быть другим. Значит, неслучайно сегодня произошло изменение основной парадигмы образования и воспитания, суть которой лежит в приоритете личности, лично ориентированному процессу овладения всеми богатствами культуры и проектирования внутреннего духовного мира, отношение к человеку как к высшей ценности.

Каждому человеку присуща духовная ориентация системы высших сакральных ценностей, которые не только компенсируют претензии материального характера, а и отбивают наличие духовной потребности осветить смысл жизни – единственного чудотворного феномена, который дан человеку, и активизировать свой внутренний мир на усовершенствование.

Формирование духовной культуры предусматривает вычленение основных смыслообразующих доминант для каждого векового периода в их иерархичной структуре: эмоциональная культура, духовные потребности, духовные ценности, гуманитарное мировоззрение и индивидуальный уровень рефлексии, морально-эстетический идеал, творческая деятельность. Каждый вековой этап духовного развития является сенситивным для восприятия общечеловеческих норм жизнедеятельности, для работы души.

ВОЗДЕЙСТВИЕ РЕКЛАМЫ НА ПОВЕДЕНИЕ ЧЕЛОВЕКА

*Окробелаишвили К.А., студ. 1 курса, 6 гр. пед. Рыженко И.В. преподаватель,
Донецкий национальный медицинский университет им. М.Горького*

В современном мире человек практически не может не столкнуться с рекламой, которой становится все больше и больше. Реклама все чаще вмешивается в жизнь человека, управляя им на осознанном и бессознательном уровнях. Это подтверждает актуальность выбранной нами темы. Цель данной работы – анализ воздействия рекламы на поведение

человека. Задачи: 1) рассмотреть особенности восприятия людьми влияния на них рекламы; 2) описать способы воздействия на человека, которые используются в рекламе.

Потребители, как правило, не хотят признавать, что их действия в рамках покупательского поведения – это результат воздействия в той или иной форме, включая даже целенаправленное программирование. Им кажется, что потребность в товаре существовала у них задолго до того, как они о нем узнали из рекламы. Покупатели редко признаются самим себе или другим людям в том, что их “использовали”, навязав не существовавшую ранее потребность, и тем самым лишили их возможности сознательного выбора товара. Иногда люди думают, особенно в юности, что они независимы, свободны в поступках, что общество не может повлиять на их решения или на их поведение. Стоит, однако, предложить такому человеку выполнить действия, которые не соответствуют его социальному статусу или социальной роли, как он испытывает весьма дискомфортное чувство, которое является одним из наиболее сильных регуляторов поведения.

Наибольшее управление покупательским поведением происходит, когда рекламой занимаются популярные люди. Образ таких людей в совокупности с продуманным ходом рекламы очень хорошо закрепляется в голове у человека. А многократное повторение той самой рекламы все сильнее и сильнее откладывает уже именно сам рекламируемый товар у нас в мозгу. И в дальнейшем, зайдя в супермаркет, мы непроизвольно потянемся к товару, образ которого уже давно сидит в нашем подсознании. Реклама задает нам совершенно необычные нормы поведения в самых повседневных ситуациях. Применяемые в современных условиях средства рекламы разнообразны, многие из них технически весьма совершенны, имеют сложную классификацию по назначению, месту применения, характеру использования, степени эмоционального и психологического воздействия на людей. Таковы приемы внушения, убеждения, навязывания достоинств предмета, идеи, личности или явления. При этом специалисты рекламы опираются на знание психологии, включающие, в частности, знания о психологическом и эмоциональном воздействии на человека соотношений цветовых оттенков в рекламе, её структурных частей, об использовании шрифтов, форматов, периодичности появления объявлений. Рекламные произведения, выполненные на высоком творческом уровне, могут обладать большой художественной ценностью, эстетической выразительностью. Нередко они перерастают в образы-символы, воздействующие на духовный и эмоциональный мир человека и оказывающие влияние на формирование его убеждений, ценностных ориентаций, эстетических образов. Выразительность и смысловая насыщенность рекламного произведения воздействуют на сознание человека, заставляя его не только ознакомиться с рекламным сообщением, но и принять рекламную идею в качестве руководства к действию. Необходимо разумное применение рекламы и контроль ее качества и количества для ограничения влияния на внутренний мир человека.

ФУТБОЛЬНЫЕ ФАНАТЫ – ОДНА ИЗ РАЗНОВИДНОСТЕЙ СУБКУЛЬТУРЫ

*Папин А.В. студ 1-го курса ДонНУ, УФФ
Донецкий национальный университет*

Как известно, на сегодняшний день футбол является одной из самых популярных игр в мире. Существует множество команд, каждая из которых требует соответственной поддержки, как материальной, так и моральной. Исторически так сложилось, что у каждой футбольной команды есть свои болельщики, которых называют футбольными фанатами.

Цель работы заключается в том, чтобы охарактеризовать, проанализировать фанатское субкультурное движение, как с положительной, так и с отрицательной стороны; сделать вывод о том, как это движение влияет на положение общества в целом.

Из-за широкого освещения футбола телевидением и прессой, а также в результате постоянных контактов фан-групп из разных стран, произошло создание общемировой фанатской субкультуры, рассматривая и анализируя которую, можно выделить следующие моменты:

1. Фанаты (фаны) футбольных команд, близкая к криминальным субкультурам группа. Специфика этой субкультуры в том, что она требует от участников минимума усилий и не затрагивает глубоко образ жизни.

2. Футбольные фанаты – сложное по организации сообщество. Основное средство отличия фанатов – шарф ("роетка", "роза").

3. Кого можно считать футбольным фанатом, а кого просто болельщиком – это один из самых спорных вопросов, который так до сих пор и не прояснён. Но всё же для отнесения болельщика к числу фанатов есть некоторые критерии.

4. В субкультуре фанатского движения центральную роль играют специфические коллективные практики (выезды на матчи, определенные наборы движений, осуществляемые под ритм, который задается фанатскими песнями или так называемыми "кричалками"), которые создают то, что можно назвать стилем жизни фаната. Большинство именно это и привлекает.

5. Субкультура фанатов оппозиционна по отношению к общей культуре общества и имеет довольно значительный потенциал агрессии.

6. Субкультура фанатов довольно легко уживается с рядом других субкультур, в основном музыкальных. Она оказалась вполне приемлемой для представителей целого ряда других субкультур: скинов, киноманов, алисоманов, панков и т.д.

В заключение можно сказать, что фан-движение уже представляет собой значимое социальное явление, которое дошло до такого уровня развития, когда с ним вынуждены считаться. Оно может оказать значительное влияние на социальную жизнь общества. Фанаты оказывают определенное внимание, например, на политические выборы. Многие

политики уже сейчас обращают внимание на футбольных фанатов, включают в свои политические программы специфические лозунги.

ЯЗЫК ВЗАИМООТНОШЕНИЙ: ВОЗДЕЙСТВИЕ МЕНЯЮЩЕГОСЯ МИРА

*Придуха Ю.А., студ. гр. 034, Губенко А.В. к. филос. н., доцент,
Сумской государственной педагогической университет им. А.С.Макаренка*

Веками у людей складывались стереотипные представления о образе мужчины и женщины. Эти стереотипы касаются как личностных черт мужчин и женщин, так и особенностей их поведения. Одним из таких стереотипов, например, есть высказывание что женщина «преданная хранительница домашнего очага».

Особенно ярко гендерные стереотипы проявляются в рекламе. Как правило, женщина «подается» следующим образом: либо как деталь кухонного интерьера и спальни, либо с бесчисленными стиральными порошками и средствами для чистки посуды, либо как соблазнительница, заигрывающая и искушающая, а мужчина как сексуальный охотник. Наиболее ярко это прослеживается в рекламных роликах на ТВ.

Цель нашей работы – выявить влияние гендерных стереотипов на отношения мужчин и женщин в обществе и семье.

О женщинах любят говорить все, а вот об их правах и особенно существования на фоне мужского населения – немногие. Так, например, словосочетание «женщина и политика» вызывает у многих бурную отрицательную реакцию. Ведь во многих головах крепко укоренилась мысль, что место женщины на кухне. Однако стоит заметить, что роль женщины в современном обществе постепенно возрастает. Во всех странах мира неуклонно увеличивается их удельный вес в экономике, политике, культуре, общественной жизни.

Например, мужской и женский словарь в политике, как установлено исследованиями, сильно отличаются друг от друга. Мужчины чаще говорят о процентных ставках, акцизах, о НАТО, о технологиях и т. п. А женщины в своих выступлениях больше употребляют такие слова как, забота, уход, детский сад, дом. Словом, мужские вопросы – «тяжелые», женские – «мягкие». На наш взгляд, общество уже 2000 лет не может достигнуть своего идеала, по той причине, что мужчина и женщина не нашли должную гармонию и единение. Тенденция в развитии гендерных исследований в социологии должна быть такова – изучение и анализ понятий «мужчина», «женщина» как единого объекта, гармонично взаимодействующего, дополняющего, обогащающего и развивающего друг друга, т.е. в единстве, как две «половинки» единого целого.

Мужчина и женщина видят смысл своего существования в счастливой жизни. И хотя каждая культура, каждая историческая эпоха порождает

различные идеалы счастья и стереотипы представления о нем, но тем не менее наблюдается некая общность и единство – счастливая жизнь без любви, без своего избранника (избранницы) в одиночестве невозможна.

Несмотря на то, что 21 век – это век, в котором наиболее развернуты горизонты восприятия мира: вроде как больше потока информации благодаря научно-техническому прогрессу, расширение коммуникации благодаря Интернет-ресурсов, но при этом, люди все равно так разобщены и одиноки. И вот о чем действительно следует задуматься современному обществу – это о глобальности и масштабности проблемы отчуждения людей, мужчин и женщин.

Мужское и женское – два основных жизненных начала. Именно их соединение дает жизнь, а гармония между ними составляет счастье на Земле. Начала эти во многом противоположны, ничто не уничтожит психических различий мужчин и женщин, заложенных в генах. Сосуществует на Земле как бы две цивилизации, оставаясь каждая сама собой и плохо понимая природу друг друга. Последствия этого непонимания удручают. Половина семей распадается, а многие из «уцелевших» трудно назвать счастливыми. Разочарование, разбитые судьбы, безотцовщина при живых отцах, одиночество, сексуальная неудовлетворенность, неврозы. Винят другого, винят себя... Первопричина же большинства драм кроется в непонимании природы пола, представление о нем через существующие стереотипы. Счастье в одиночку невозможно. Но чтобы найти свою вторую «половинку», не стоит следовать стихийному «регулятору» межличностных отношений, воспринимаемого людьми как «опыт» предыдущих поколений.

Мы должны понять, что нет «плохих» людей: нет «плохих» женщин и нет «плохих» мужчин. Есть люди, которые очень и очень одиноки. Человеческая душа кричит от этого одиночества, оно истощает душевные силы, содействует чувству безысходности, ненужности, бесперспективности, бессмысленности, непонимания, неверия в себя.

Основными препятствиями на пути к счастью являются: стереотипы, страхи, отсутствие веры. Так, несмотря на то, что все истории любви отличаются разнообразием, неповторимостью, полны ярких индивидуальных нюансов и, казалось бы, не похожи друг на друга, во всех них прослеживается одна общая, но очень важная тенденция: счастье есть только при наличии взаимной любви, венцом которой является семья.

Интересно заметить, что эту же мысль подтверждают сами мужчины и женщины: так, счастливые в указанном выше смысле люди, ассоциируют себя с чем-то прекрасным, светлым, приятным и милым (благоухающим цветком; летним дождем; блестящим самородком). А одинокие, лишенные любви люди, ассоциируют себя с чем-то негативным, серым, несчастным и потребительским (колючим засохшим кактусом; изношенным пуфиком, диваном; дворовым голодным котом; «рахитичной», бездомной собакой).

Все мужчины и женщины стремятся к гармонии в своей жизни, хотят одного и того же – не быть «одиноким засохшим деревом», а быть «цветущим

деревцем в чьем-то любимом фруктовом саду», т.е. люди хотят ощущать свою нужность друг в друге, уважать себя и вызывать уважение противоположного пола, любить и быть любимыми, обрести полное счастье и гармонию в семье со своим единственным и неповторимым спутником жизни.

А что касается устаревших стереотипов гендера, то их необходимо искоренять, прежде всего в наших головах. Ведь любящему мужчине будет всё равно, что о нём говорят соседи, когда он гуляет с ребёнком в то время, когда его жена зарабатывает деньги. Может, мы заблуждаемся, когда думаем, что именно женщина есть хранительница домашнего очага, нет ничего страшного, если охранять домашний очаг будет сильный мужчина.

ПРИЧИНЫ УПАДКА МОРАЛИ У СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЁЖИ

*Пономарёва А.С. студ. 1 курс
Донецкий национальный университет*

В современном представлении мораль есть совокупность норм и принципов поведения людей по отношению друг к другу и в обществе. Мораль характеризует культуру и нравственность человеческих отношений.

Современная молодежь – самая образованная, самая талантливая, самая привилегированная, какую мы только знаем в истории. Но никогда еще не было в истории такого нравственного упадка, как теперь. И нигде так не чувствуется недостаток в определенных нормах и образцах поведения, как в области нравственного поведения.

Какие же причины нравственного упадка можно отметить?

Определённую роль в начавшейся деградации личности сыграла Техническая революция, произошедшая в последнее время. Ранее общество строго делилось на высший класс людей, который мог позволить себе всевозможные удовольствия, и на низший класс, который не знал ничего, кроме труда. С появлением же машин, упростивших ручной труд, появился ещё и средний класс, который всеми возможными путями хотел добиться тех же привилегий, какими обладал высший. С тех пор прошло очень много времени. Машины намного упростили нашу жизнь. У человека появилось больше свободного времени. Средний класс стал преобладающим в социальном плане. И тут-то свою роль сыграло развитие развлекательных направлений. Что делать в оставшееся нерабочее время, как не веселиться? А с появлением телевизора общества разных стран стали ближе друг к другу. Мир стал тесен. Удовольствий слишком много, а пищи для ума не прибавилось. В итоге о книгах забыли, ведь легче воспринимать комиксы, нежели труды классиков. Массовая культура, развившаяся из-за резкого увеличения населения стран, давала возможность всем без исключения считать себя грамотными. Телевидение забивало в головы совсем безобидные факты, которые, однако же, ценились массами. Медленно и постепенно происходил упадок духовного развития, который мы наблюдаем и сегодня. Именно

поэтому можно сказать, что научный прогресс неразлучно связан с духовной деградацией, особенно в капиталистическом обществе.

С изменением общественного строя, деньги стали решать все. Жизнь без них не представляется возможной, и поэтому многие готовы идти на все, ради денежных купюр. Коммерциализация мигом охватила всю культуру.

Одной из самых важных причин нравственного упадка молодежи, по моему мнению, является отсутствие цензуры на телевидении, радио и в Интернете. Размах доступной информации просто поражает! С малых лет дети просвещены обо всем: о наркотиках, сексе, выпивке и тому подобных вещах. В Соединенных Штатах Америки правительство уже давно заботится о том, чтобы дети не знали того, о чем им не положено знать: большинство телевизионных каналов имеют запрет доступа для несовершеннолетних.

Еще одна из причин – доступность алкогольной и табачной продукции, а так же наркотических веществ. Несмотря на законы, в практически любом уличном киоске подросток способен приобрести и алкоголь, и сигареты. И мало кто из реализаторов поинтересуется о возрасте ребенка. Что касается наркотиков, то здесь, при их добывании, особых трудностей тоже не наблюдается. Слабая пропаганда здорового образа жизни в совокупности с этими условиями ведет к росту подросткового алкоголизма и наркомании.

Чтобы не говорилось, жесткое классовое деление присуще нашей стране. Иногда молодежь просто не имеет возможности проявить свои таланты, реализовать себя. Здесь же можно отметить и слабое патриотическое воспитание, которое ведет к исчезновению национальной идеи.

В сознании молодёжи нужно воспитывать понимание того, что мораль есть главное качество, характеризующее человечность и порядочность людей; именно она является залогом процветания общества.

ГЛОБАЛИЗАЦИЯ И РАЗВИТИЕ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА

Романенко М.Е. преподаватель,

Донецкий институт железнодорожного транспорта

Многие столетия человечество мечтало о едином всемирном языке. Хотелось преодолеть языковые барьеры и свободно общаться “в мировом масштабе”. Однако общее развитие языковых ситуаций в мире в последние столетия шло в обратную сторону. Всё время увеличивается количество письменных, литературных, государственных языков.

Единого мирового языка не было никогда, но на определенном этапе развития человечества существовали единые языки для целых культурных ареалов: древнегреческий, латинский, церковнославянский, санскрит и др. Они имели международный и межгосударственный характер, противопоставляясь непрестижным и не имевшим официального статуса языкам бытового общения.

Постепенно количество национальных языков увеличивалось, и ни один язык не мог стать в мире господствующим. Данная система из Европы постепенно распространялась на другие континенты, охватив Америку в XIX веке, Азию и Африку в основном в XX веке.

Одновременно шло вытеснение многих малых языков, которые либо были обречены на вымирание, либо оттеснялись на периферию, либо в конечном итоге сумели после изменения государственных границ стать государственными языками (чешский, финский, латышский и т.д.).

В целом языковое разнообразие в культурных сферах в течение последних столетий в мире росло, достигнув максимума в XX веке. Одновременно языки вымирали и продолжают вымирать. Однако впервые наглядно проявился и обратный процесс, связанный с так называемой глобализацией.

Глобализация как всемирное явление возникла в начале XX века и стала стремительно распространяться во второй половине XX века. Она отличается многопараметрическим характером, охватывая все стороны человеческой деятельности: политику, экономику, культуру, производство, образование, науку, СМИ.

Наиболее ярким примером глобализации в языковой жизни является повышение роли английского языка, который претендует на роль первого в истории человечества всемирного языка. Очевидно, что этот процесс связан с господствующей ролью США в мире, окончательно установившейся после распада СССР.

Всё более мы сталкиваемся с ситуацией, когда современные информационные технологии базируются целиком на материале английского языка, на международных научных конференциях все доклады читаются и публикуются по-английски, а международные переговоры ведутся не через переводчика, а на английском языке с обеих сторон. В то же время международная роль таких языков, как русский, немецкий, в меньшей степени французский, падает.

Разумеется, до всемирного одноязычия на английском языке пока далеко. Английский язык в ходе глобализации распространяется, прежде всего, как всеобщий второй язык.

Процессы глобализации могут оказывать как положительное, так и отрицательное влияние на языковую ситуацию. Всеобщее распространение английского языка ведет к взаимопониманию, которого всегда не хватало человечеству, и это, безусловно, положительный момент, который будет положительным до тех пор, пока английский будет оставаться вторым языком. Но, как только он начнет вытеснять родной язык, его распространение затронет национальные чувства людей, нарушит естественную человеческую потребность – потребность идентичности, т.е. стремление во всех ситуациях пользоваться своим родным языком, освоенным в раннем детстве, что объективно будет способствовать росту национального самосознания малых народов и повышению национальной идентичности каждого конкретного

человека. По мере усиления глобализационных процессов возможно возникновение этноязыковых конфликтов, так как не всякий этнос во имя интеграции готов отказаться от своей собственной, исторически им занимаемой ниши в мировом культурном пространстве. Таким образом, глобализация воздействует на языковые ситуации в двух разновекторных направлениях.

Отношение к экспансии английского языка, конечно, различно. Кому-то кажется, очень престижным вписываться в глобализацию, кто-то видит в этом угрозу национальной культуре и традициям. Различия проявляются и в государственной политике, и в общественном мнении разных стран.

Украина не осталась в стороне от глобализационных процессов. Не секрет, что английский язык в нашей стране за последнее время приобрел большую популярность, особенно среди молодежи.

Процесс глобализации очевиден. Также очевидны и его плюсы, и его весьма явные минусы. Однако перспективы этого процесса вызывают споры. Одни считают, что господству США нет внешних препятствий, а это означает, что английский язык со временем станет “вторым родным языком”, если не для всего человечества, то для его наиболее культурной и социально активной части. Другие ставят реальность таких перспектив под сомнение. Осуществится ли таким образом мечта о всемирном языке, пока можно лишь гадать.

Литература:

1. Алпатов В.М. Глобализация и развитие языков. // Вопросы филологии №2 (17), 2004.
2. Беликов В.И., Крысин Л.П. Социоллингвистика. – М., 2001.
3. Пфетцер С.А. Нужна ли защита процессам глобализации в XXI веке? // Альманах современной науки и образования №7(7), часть 1. – Тамбов, 2007.

ГУМАНІСТИЧНО-НООСФЕРНА КОНЦЕПЦІЯ ТА СУЧАСНА ЕКОЛОГІЯ

*Рибальченко С.В. студ. II-го курсу відділ мистецтв,
Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка*

Сучасне екологічне мислення знаходить своє вираження у різних варіантах переорієнтації впливу людини на навколишнє середовище. Один з таких варіантів лежить в основі гуманістично-ноосферної концепції [див. напр.: 3, 147-148]. Чи не найважливішою з її засад є шляхи гармонізації відносин «людство – біосфера». В узагальненому вигляді можна виділити такі напрями. По-перше, йдеться про охорону ще існуючої природної компоненти навколишнього середовища шляхом обмеження і скорочення руйнівного впливу цивілізації на біосферу. По-друге, вкрай важливо здійснювати інтенсифікацію й регуляцію низки природних процесів, таких як природна рекультивация земель, розпад отруйних хімічних сполук тощо. По-третє, йдеться про безпосереднє внесення людиною змін у процеси, що відбуваються у навколишньому середовищі. Саму ж ноосферу можна

визначити як інтегровану сферу відповідальності людини за коеволюцію соціуму і середовища його існування.

Основою гуманістично-ноосферної концепції є вчення В.І. Вернадського про перехід біосфери у ноосферу: «Ноосфера – є нове геологічне явище на нашій планеті. У ній людина вперше стає найбільшою геологічною силою. Вона може і повинна перебудувати своєю працею і думкою сферу свого життя, перебудувати докорінно в порівнянні з тим, що було раніш. Ноосфера – останнє з багатьох етапів еволюції біосфери в геологічній історії...». Вчення про ноосферу намічає шляхи використання і розвитку природних сил в інтересах людини, росту продуктивності суспільного виробництва, раціонального природокористування, збереження і розвитку населення. Людина змінює поверхню планети навколоземний, космічний простір, кардинально змінює біосферу землі і цим бере на себе відповідальність за регулювання багатьох найважливіших біосферних процесів і їх наслідки. Діяльність людини створює нові токсичні джерела забруднення біосфери і т.д., що створює загрозу існуванню самої людини. Людству необхідно піклуватися про збереження навколишнього середовища. Для цього потрібні великі знання в галузі екології і широке застосування їх у всіх галузях своєї діяльності, розумне людство не повинно робити все, що йому забажається. Воно обмежене у своїх діях, вони закономірні і спрямовані, і не повинні працювати на самознищення [див. 1].

Гуманістично-ноосферна концепція передбачає, що наука здатна надати соціумові засоби, достатні для подолання сучасної кризи. Мегапроблема людства полягає в тому, щоб розробити стратегію застосування потенціалу науки в розв'язанні глобальних проблем. При цьому різко зростає роль ціннісного фактору в розв'язанні глобальних проблем. Актуальною залишається розробка норм взаємин у системі «людина – природа», котрі мають стати одним з основних елементів ноосферної свідомості, що формується.

Як основні історичні передумови формування гуманістично-ноосферної концепції можна виділити такі: перехід соціуму від традиційного суспільства до техногенного; науково-технічний прогрес і зростаючий вплив людини на природу; феномен глобальних проблем а) інтерсоціальних, б) у системі «соціум – природа», в) у системі «людина – соціум». Теоретико-методологічними основами формування гуманістично-ноосферної концепції послужили: а) осмислення проблеми ролі людини як фактора планетарної і космічної еволюції; б) розробка концепції біосфери; в) ідея про людство як геологічну силу і розуміння необхідності взяття людиною на себе відповідальності за подальшу долю біосфери Землі; г) усвідомлення однобічності суто технічного розвитку, негативних наслідків останнього; д) розуміння єдності і взаємопов'язаності природи і людини і, як логічний наслідок, розробка принципу коеволюції; е) трактування ноосфери (в контексті глобальних проблем, майбутнього людства) як центрального міждисциплінарного поняття. Цю концепцію визначимо як систему філософських поглядів про сутність і закономірності формування інтегрованої

сфери відповідальності людини за коеволюцію соціуму і середовища його існування з урахуванням загальнолюдських гуманістичних цінностей.

Однак гуманістично-ноосферна концепція не є позбавленою альтернатив. Філософське вчення про неможливість ноосферогенезу і неадекватність гуманістично-ноосферних ідей сучасним реаліям концептуально походить від А. Швейцера [див.: 4]. Безсумнівно, принципи, що творчо розвиваються в межах філософії біоцентризму, заслуговують на пильну увагу. З одного боку, зневажливе ставлення людини до решти біоти багато в чому послужило причиною сучасного кризового стану глобальної соціоприродної системи. Однак, з іншого боку, абсолютизація цих принципів здатна завдати прямої шкоди людству, поставити інтереси якого-небудь біологічного виду фактично вище інтересів самого виду *Homo sapiens*, адже для підтримки пристойного існування сучасному людству так чи так потрібно втручатися в природні процеси, між іншим споживати ресурси біоти.

Іншою альтернативою гуманістично-ноосферної концепції є технократизм і технологізм. Для цього філософського напрямку характерна абсолютизація ролі техніки і технології в житті суспільства, недооцінка природної регуляції й еволюції як важливого аспекту розвитку системи «соціум – середовище». Проте в межах цього світогляду і методології розробляються ідеї, що мають ноосферний потенціал. Дійсно, варто погодитись, що наукові і технологічні революції можуть зіграти важливу конструктивну роль [див. напр.: 2].

Отже гуманістично-ноосферна концепція, синтезуючи краще з конкурентних напрямів, постає як найбільш логічно обґрунтована альтернатива. У наукових колах принцип коеволюції суспільства і природи як умова становлення ноосфери набуває все ширшого визнання у порівнянні із дослідженими вище крайнощами біоцентризму та технократизму і технологізму. Необхідність узяття розумом коеволюційних процесів під свій контроль усе більше унаочнюється катастрофічними наслідками як для людини, так і для біосфери взаємодії суспільства і природи поза розумним корегуванням.

Література

1. Васюкова Г.Т. Екологія / Г.Т. Васюкова, О.І. Громова. – К.: Кондор, 2009. – С. 410-420.
2. Кайку М. Візії: як наука змінить XXI сторіччя / Мічіо Кайку; пер. з англ. А. Кам'янець. – Львів: Літопис, 2004. – 544 с.
3. Карпенко В.Є. Ноосферна екологічна культура / В.Є. Карпенко // Філософія науки: традиції та інновації: наук. журнал. – Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2009. – № 1. – С. 147-153.
4. Швейцер А. Благоговение перед жизнью как основа этики миро- и жизнеутверждения / Альберт Швейцер // Глобальные проблемы и общечеловеческие ценности. – М.: Прогресс, 1990. – С. 328-350.

МОЛОДЕЖНАЯ СУБКУЛЬТУРА - МЕТАЛЛИСТЫ

*Рубцова В.В. студ. I курса УФФ
Донецкий национальный университет*

Культура – это некая целостная система с присущей ей внутренней определенностью ценностно-иерархических взаимоотношений.

В любой культуре существует ценностная доминанта, или ядро культуры, а рядом с ним ряд субкультурных образований. Возникает закономерный вопрос – что же такое субкультура? Принято считать, что субкультура – это подсистема целостной системы культуры. Возникновение субкультур связано с определенным уровнем развития общества. Существует такая точка зрения, что субкультуры отсутствуют в примитивных формах общественного бытия. Иногда еще больше акцентируют этот момент, считая, что субкультура - современное порождение городского уклада жизни.

Какие характеристики присущи субкультуре вообще? Субкультура, как правило, частный случай культуры в целом, Она всегда отличается некоторой локальностью и замкнутостью, в той или иной степени лояльно к основным ценностным установкам господствующей культуры, хотя бывают и исключения. Субкультура – это не обязательно отрицательная характеристика, важным нюансом ее содержания является момент знаковости, непохожести, необщности в развитии ценностных предпочтений, а также определенная самостоятельность и даже автономность.

Металлисты. Металл – музыкальное направление, выросшее из рок-музыки в конце 1960-х – начале 1970-х гг. Для металла характерны агрессивные ритмы и сильно искажённый гитарный звук, достигаемый за счет использования особого гитарного эффекта под названием дисторшн (англ. distortion — «искривление», «искажение»), обязательно присутствие гитарного риффа. Металл имеет достаточно большое число подстилей, от сравнительно «мягких» (таких, как, например, классический хеви-метал) до весьма «тяжёлых» и неприемлемых для большинства неподготовленных слушателей (дэт-металл, блэк-металл и т. п.). Смысл и идейная направленность песен сильно различается от направления к направлению; так, для дэд-металла типичны темы жизни и смерти, для дум-металла – темы печали, меланхолии и отчаяния, для блэк-металла – оккультные темы, пауэр-металл отличается жизнеутверждающей тематикой лирики.

Поклонников металла называют металлистами или металлхэдами (англ. metalhead).

В отличие от других субкультур, таких как готы и панки, субкультура металлистов лишена ярко выраженной идеологии и сосредоточена только вокруг музыки. Тем не менее, есть некоторые черты, которые можно назвать типичными для значительной части металлистов.

Некоторые исследователи утверждают, что у слушателей тяжелого рока и металла выше тяга к агрессии и депрессии. Однако психологи сходятся на том, что это не следствие, а причина увлечения тяжелой

музикою. Більше того: респонденти, показували негативні тенденції, почували себе краще і впевненіше після прослуховування улюбленої музики. По їх словам, важка агресивна музика допомагає їм викинути негативні емоції, не копити їх в собі. Таким чином, деякі металісти неосвідомлено використовують метал як засіб психотерапії.

Відомо давня зв'язь культури металістів з культурою байкерів. Мотоцикли і швидкість взагалі воспеваються метал-групами як символ сили і незалежності, тому мотоциклетне хобі розповсюджене серед металістів. В свою чергу, серед байкерів хеві-метал є найбільш популярною музикою. Група Judas Priest одна з перших стала використовувати мотоцикл, як один з своїх символів.

Напрямки металу: Heavy metal, Power Metal, Progressive Metal, Glam Metal, Trash Metal, Grindcore, Grunge, Metalcore, Nu Metal, Goth Metal, Industrial Metal, Stoner Metal, Death Metal, Hard Alternative, Black-Metal, Shock Metal, Pagan Metal, Hardcore.

Висновок: Діючи загальне висновок, хочеться констатувати, що кожен з нас – неповторима індивідуальність, яка має повне право на самовираження. І якщо спосіб цього самовираження збігається у групи людей, це нормальне, закономірне явище. Причому закономірно не в сенсі узаконеного правопорядку, а в сенсі природного, пояснюваного і необхідного процесу. Людина по суті своєї творець, і у кожного творця результати створення унікальні і неповторимі.

РЕЛІГІЙНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ МОЛОДІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Савельєв В.П. д. соціол. н., професор, Бермес І.Б. студ. III курсу

Прикарпатський інститут ім. М. Грушевського

Міжнародної академії управління персоналом, м. Львів

Трансформація суспільства в умовах глобалізації формує нове соціальне замовлення – виховання людини з новими поглядами на життя, новими вимогами до нього; людини творчої, ініціативної, гуманної, культурної, інтелектуальної. Для подальшої розбудови незалежної української держави необхідна людина, яка була б передусім національно свідомою, тобто, яка б могла ідентифікувати себе з нацією, вірила в її духовні сили, її майбутнє, гордилась її минулим, традиціями, історією, звичаями, символами, видатними людьми, своєю приналежністю цієї нації, відчувала відповідальність за її долю, була готовою працювати для свого народу.

Нині соціально-політичні та економічні умови життя українського народу характеризуються як піднесенням національної свідомості та свідомості окремих людей, так і зміною системи цінностей на особистісному рівні, досить значним розширенням у суспільстві за рівнем матеріальних

можливостей, невизначеністю життєвих планів, інтересів. Ці чинники пов'язані з дестабілізацією виробництва і безробіттям, втратою духовного взаємозв'язку представників різних поколінь. Зміна системи цінностей і ціннісних, орієнтацій зумовлює той факт, що в молодіжному середовищі у країні відбувається девальвація духовних цінностей, знижується загальнокультурний рівень частини молоді, спостерігається переважання прагматичних орієнтацій, поширення правопорушень. Ці явища породжуються як недостатнім рівнем виховної роботи, так і нав'язуванням молоді норм поведінки західного зразка.

Глобальна автократія намагається побудувати „натовпно-елітарне світове місто”, в якому немає місця ані для народів, ані для національних культур. Народи витісняються „трайбалізованими масами”, а самотні культури нівелюються трансполітичним і транссексуальним маскультом. Маса доби постмодернізму сповідує натуралізм, що у соціальних і статевих питаннях безпосередньо кореспондується до первісних інстинктів. Знову під машкарою особистої конкурентної боротьби і спортивних змагань оживає призабуте гасло „panem et circenses!” („хліба і видовищ!”). Молодь привчають „жити тут і тепер”, що є запереченням принципу надії. Молоді люди почувають себе здебільшого катастрофічно і катастрофічно, солодкувато-гірко і відособлено, якщо вдається відвернути найгірше. Експорт секуляризованого гуманізму в моральному сенсі приводить до самотності, відчуження, самотовванства і врешті втрати сенсу життя. Його парадоксальна вимога і гасло: „Залиште мене в спокої і не кидайте мене одного”. Постмодерна генерація живе від одного дня до іншого, від канікул до канікул, від проблеми до проблеми, від оргазму до оргазму, в приватних потрясіннях і короткочасних історіях, поривчасто, відпружено. Пошуки виходу з цього стану відбуваються або через втечу від духовного спорожненого внутрішнього життя, внутрішньої порожнечі у життя зовнішнє, громадське шляхом обрання раціонально-зовнішнього, або через обрання ірраціонально-внутрішнього – алкоголю, наркотиків у поєднанні з різного роду сексуальними девіаціями та перверсіями. Інакше кажучи - одурманення як свідомий вибір несвідомого.

Людина повинна усвідомлювати свої чесноти і вади, здібності, думки, почуття, бажання належати до соціальної групи; відчувати себе частинкою людської спільноти, тобто пізнати власне матеріальне, духовно-моральне і соціальне "Я"; при цьому вміти дати собі самооцінку через позитивне ставлення до себе, усвідомлення своєї значущості для інших і для себе, суб'єктивно ставитися до зовнішніх впливів і відповідно адекватно реагувати своєю поведінкою на них.

Нині питання стоїть так: або християнські традиції і мораль відновлять і ствердять свої позиції як глобальна система загальнолюдських моральних цінностей, або ж на людство очікує всесвітній апокаліпсис. Важливу роль у становленні світогляду молоді завжди відіграла і нині відіграє християнська Церква. За даними соціологічних досліджень 67,1%

українців довіряють релігійним організаціям більше, ніж будь-якому іншому соціальному інституту суспільства чи держави.

В основу ідеалу виховання людини у християнській культурі покладено ідею християнської свободи, гуманності та добра. Ніхто не зможе змусити людину вірити чи заборонити пізнавати засади релігії, вона має право вивчати чи не вивчати її, але жити по-християнські повинен кожен. У душах молодих людей потрібно утверджувати вічні християнські істини – Добро, Любов, Справедливість, Милосердя, Відповідальність та ін. Головним предметом уваги у традиційно-християнському вихованні є розвиток сумління людини, що утримує її від творення зла, застерігає від гріха. Взірцем вихованості в цій стратегії є людина, яка в повсякденній діяльності прагне до збереження життя і добра. У вихованні сучасної молоді домінують такі функції віри: морально-регулююча, компенсаторна і наслідування традицій.

Сучасний світ сповнений надій, що у III тисячолітті людство житиме у стабільному і безпечному світі, що базується на принципах гуманізму, справедливості та справжньої свободи. Вирішення цієї проблеми залежатиме не так від політиків, як від рівня масової свідомості, насамперед, молодих громадян Землі.

ВЛИЯНИЕ СУБКУЛЬТУР НА МОЛОДЕЖЬ

Склярова А.Ю. студ.

Донецкий национальный университет

Современная цивилизация, взятая в ее простейшем понимании как всё совокупное многообразие стран и народов, переживает в настоящее время колоссальные, глобальные эволюционные и революционные изменения количественного и качественного характера. Одним из самых сложных, с точки зрения назревшей необходимости и возможности целостного осмысления, является круг проблем, напрямую связанных с феноменом молодежных субкультур, с его влиянием на формирование личности, социализацию человека. Вне всякого сомнения, на данный момент, начало XXI века, проблемы молодежной культуры и формирования личности должны стоять первостепенными в повестке дня стран и сообществ, так как от их разрешения во многом зависит бытие человека. И тому немало объяснений.

Во-первых, потому, что проблемы, связанные с молодёжной культурой, в условиях глобализации обострены до предела; их потенциал, доньше прорывавшийся в локальных разрядках, может уже в ближайшие годы привести к взрывообразной социальной катастрофе.

Во-вторых, важность «молодёжной проблематики» особенно возрастает для стран с так называемыми «пограничными культурами», к числу которых относится и Украина. Особенно в период кризисов. Сейчас, в начале XXI века, наша страна пребывает в глубочайшем кризисе (политического,

экономического, культурного, духовного, а если шире – то системного характера) и удержаться от социальной катастрофы – насущная задача.

Так на сегодняшний день, начало XXI века, в наших гуманитарных науках проблемы влияния молодежных субкультур на формирование личности проанализированы недостаточно. И если раньше это было связано, прежде всего, с эмпирической неизученностью этих проблем, то сегодня это обусловлено, в первую очередь, недостаточностью концептуальных разработок. В частности, социология молодежи и ее отдельные направления все еще находятся в поиске адекватных себе социально-философских концепций исторического развития и социального устройства современного мира. К тому же практически неучтенным фактором остаётся влияние процессов глобализации на развитие молодёжных субкультур, как в Украине, так и во всём мире. Так, при рассмотрении влияния молодёжных субкультур на молодёжь неучтенным остаётся влияние иных, не отечественных, субкультур, которые зачастую не только типологически близки, но и оказывают непосредственное воздействие на родственные им отечественные молодёжные образования. Зачастую подобное воздействие приобретает формы диалога, а если посмотреть на проблему шире, то «диалога культур». Поэтому «диалог культур» на уровне молодёжных субкультур – это фактор, без учёта которого невозможно адекватно оценить и осмыслить, как место, так и значение молодёжных субкультур. Для Украины это тем более необходимо, если принять во внимание её нынешнее переходное состояние.

Одной из самых сложных является проблема влияния на молодёжь с целью формирования её нравственно-эстетических идеалов. Любое государство, являющееся «ответственным», т.е. осознающим свою ответственность перед своим народом, историей, культурой и т.д., обязано заботиться о воспитании личности. Но период формирования человеческой личности – это огромное число конфликтов, конфликтных ситуаций, это и внутренний конфликт, и внешний, который в совокупности, а часто и в сочетании с нездоровой обстановкой человеческого общества создает огромную нагрузку на формирующуюся личность молодого человека, переходящего во взрослый мир и являющегося будущим для всех соотечественников.

Формирование личности человека в современных условиях представляет собой сложный и противоречивый процесс, включающий в себя ряд взаимосвязанных уровней. Можно выделить уровни биологического, психологического, социального и мировоззренческого становления человека. Каждый из них характеризуется своими чертами и особенностями. Однако все они неразрывно связаны друг с другом и образуют единое целое. В подростковом возрасте начинают доминировать социальные и мировоззренческие компоненты.

Конечно, некоторые из молодежных субкультур могут создавать платформу для развития негативных тенденций в молодежной среде (проблемы наркотизма, насилия и т. д.), другие скорее имеют позитивное общественное значение (экология и т. д.). Но во всех случаях важно, что

через субкультурные формы для определенной части молодежи лежит путь к освоению социальности.

ОСВІТА І САМООСВІТА ЯК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

*Соболевська О.В. аспірантка,
Українська академія друкарства, м. Львів*

Віртуальний комп'ютерний світ змінює не тільки реальність, але й світогляд та ментальність молоді особистості. Відбувається фетишизація техніки, в межах котрої механічні та електронні конструкції розглядаються як "квазісуб'єкт", технообраз, кіборг. На цій підставі формується догматичне техноязичництво. Виник новий тип культури, який у фахівців отримав назву "екранної культури". Екранна культура – це аудіовізуальна комунікація, що певним чином пов'язана з екранним носієм (екран кінотеатру, телевізора, відеопроєктора чи дисплей персонального комп'ютера). Зростання ролі і значення візуальної комунікації в сучасному соціумі та стрімке зростання кількості різного роду візуальної продукції породжує масовізацію та усереднення змісту свідомості молодих людей, яка починає ґрунтуватися на віртуальному рекламно-образному сприйнятті навколишньої дійсності. Як правило, раціональний зміст екранна культура підносить пасивному споживачу інформації саме у формі віртуально-образної гіперреальності. Гіперреальність (англ. hyper-reality) – термін, запроваджений французьким філософом Ж. Бодрійяром для опису умов, за яких імітація або екранно-візуальне відтворення реальності набувають більшої легітимності, цінності й сили, аніж самі оригінали [1, с. 35-36]. Як зазначає американський науковець Дж.Е. Вейз, екран телевізора і є репрезентантом реального світу постмодерністської культури. Ніщо не має смислу, поки не потрапить на телебачення. Тільки те, що показують по телевізору, проникає в суспільну свідомість: політичні події здаються вартими уваги, події раптом набувають важливості, інформація про новини моди та нову продукцію поширюється по всій країні, і навіть (парадоксально, проте факт) книги завдяки телебаченню стають бестселерами [2, с. 122].

Ця модель анонімно-масової комунікації сприяє злиттю в людському сприйнятті оточуючої дійсності раціонально-понятійного й художньо-образного, що приводить в кінцевому рахунку до втрати здатності розрізняти предмет (референт) і його знак, означуване і означник. Це, в свою чергу, зумовило появу так званої культури симулякрів (за Ж.Бодрійяром). Масове тиражування і поширення продукції екранної культури спричинили появу типового усередненого глядача-споживача. Такий глядач починає сприймати предмети та їх функції тільки через їх візуальність, а не через логічні поняття чи художні образи. В царині культури сформувалась специфічна сфера "посередньої культури" (middle-culture), яка посіла середнє місце між

традиційними "високою" і "низькою" культурами і орієнтується на виробництво стандартизованої продукції, що задовольняє усереднені естетичні смаки та відповідний розумовий рівень масового глядача-споживача.

Чим могутнішою стає інформаційна сфера, тим потужнішим є маніпулятивний вплив екранної культури на формування стійких стереотипів міжособистісних стосунків, соціокультурних цінностей та етично прийнятних життєвих смислів. Наслідком суцільної комерціалізації і ринкової орієнтації екранної культури стало виникнення "особистісного ринку", на якому стосунки між молодими людьми будуються за принципом "людина людині – товар".

Екранна культура, дотримуючись принципів постмодернізму вирізняється стилістичною та історичною еkleктичністю. Відкидання слова (зокрема і в процесі здобуття освіти) на користь віртуального образу, раціональних складових освіти на користь засвоєння інформації через емоційні імпульси, смислових парадигм на користь розважальності форми подання навчального матеріалу – все це характеризує екранну культуру викладання. Ніщо не постає реальним, допоки не з'являється на екрані, події не варті уваги, якщо їх не висвітлює телебачення, Навпаки, будь-яка пересічна, тривіальна подія набуває неабиякого значення в разі демонстрації її на телевізійних екранах.

Впровадженням інформаційних та телекомунікаційних технологій в учбовий процес, що істотно обмежило живе спілкування викладача і студента й, відповідно, простір для *анархії*, котра, за дотепним зауваженням вітчизняного філософа Густава Шпета, *"необхідна для розвитку духа"*. Все це, разом узяте, руйнує духовні засади гуманітарної складової європейського університету. До того ж в Україні дуже гостро стоїть питання про щодо зупинення процесу перетворення університету з "храму науки" на "фабрику дипломів".

Сьогодні на чільні позиції в освіті взагалі і у вищій школі зокрема виходить не так підготовка високоякісного фахівця-функціонера (як би це не було вигідно з точки зору виключно економічної ефективності), а духовне оновлення особистості на засадах споконвічних мудрих традицій людяності та сакральності життя в усіх його проявах [3, с.102]. Це завдання постає як надзвичайно важливе не лише в національному, а й у планетарному масштабі. Але, може, більш істотним є питання про те, чи здатна перебудова сучасної вищої школи на запропонованих керівниками загальноєвропейських структур шляхах у перспективі успішно вирішувати гостро актуальне завдання – *відвернути наближення всесвітнього апокаліпсису*.

Література:

1. Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція / Жан Бодріяр; [пер. з фр. В. Ховхун] – К.: Вид-во Соломії Павличко „Основи”, 2004. – 230 с.
2. Вейз Дж. Э. Времена постмодерна / Джин Эдвард Вейз; [пер. с англ. Е. Терехина]. – Минск: Фонд „Лютеранское наследие”, 2002 – 240 с.

3. Савельєв В.П. Вища освіта України і європейські стандарти: соціологічний аспект / Віктор Петрович Савельєв // Соціальна психологія. – 2009. – №6. – С.93-105.

СТРАХ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ МОЛОДІЖНОГО СВІТОГЛЯДУ

Славик Ю.Д., студ., ЗСЦІЗ «Ерудит»

Страх виконує у суспільстві багато функцій, які необхідно ретельно проаналізувати за для розкриття його соціального сенсу. Зокрема, страх здійснює надзвичайно потужний вплив на молодь, охоплюючи практично всі сфери суспільного життя. У наукових та науково-популярних виданнях медичного характеру страхи зазвичай постають як певні хворобливі стани, від яких людина прагне вилікуватись, позбавитись, тобто страх висвітлюється у своєму негативному функціональному значенні – як сила, що є шкідливою і руйнівною для особистості молодої людини. Молодь у суспільній свідомості завжди пов'язувалась зі сміливістю та відсутністю страху. Звичайно, неможливо заперечувати руйнівні наслідки страху, але також неможна невілювати його позитивні функції. Адже, наприклад, без відчуття остраху та небезпеки людина б постійно потрапляла у смертельно небезпечні ситуації (особливо схильні до цього молоді чоловіки). Також, слід визнати, що страх значною мірою стимулює особистісний розвиток – страх отримати поганий результат у навчанні, страх покарання і т.п. В цілому, при дослідженні функціонального аспекту страху слід уникати однобічності позицій та намагатися охопити якомога ширший спектр його функцій.

Метою нашої роботи є розкриття функціонального аспекту страху як фактору формування світогляду молодої особистості.

Функції страху є доцільним розподілити на дві групи: функції, які діють на рівні індивідуальної та суспільної свідомості. Звичайно, такий розподіл є у багатьох моментах умовним, оскільки індивідуальне почасти визначає суспільне, і навпаки. Проте, розподіл на індивідуальний та суспільний рівні дозволяє максимально чітко показати широту функціонального спектру феномену страху.

На індивідуальному рівні страх виконує наступні функції:

По-перше, страх має захисний характер, він є прямим наслідком інстинкту самозбереження. Захисна функція страху є життєво важливою для кожної людини. Треба лише уявити, що ви не маєте страху: сміливо дражните злого собаку, переходите вулицю на червоне світло перед самими автомобілями, стрибаєте у воду на глибині, не вмючи плавати тощо. Тож ми маємо засвідчити, що стан страху не шкодить здоров'ю, але тільки якщо він не виходить за межі і не стає нав'язливою хворобою.

По-друге, страх виконує потужну мотиваційну функцію. У даному контексті слід згадати про позитивну та негативну мотивацію поведінки. Дослідження з цієї тематики є дуже актуальними у сучасній психології та

філософській антропології. Загалом серед більшості дослідників переважає думка, що позитивна мотивація є більш ефективною, ніж негативна. Проте, не варто недооцінювати значення останньої. Так, страх поразки або існуючий негативний досвід та небажання його повторювати виступають потужними факторами досягнення успіху в усіх сферах. Ефективність цього типу мотивації безпосередньо залежить від моральних та духовних якостей особистості. Люди з недорозвиненим почуттям совісті та гідності зазвичай демонструють у суспільстві практичну відсутність страху (це явище поширене серед підлітків як показник внутрішньо-групового престижу або «крутизни»). Можна цілком погодитись з М. Бердяєвим, який написав у своїй роботі «Призначення людини», чим більше духовною є людина, тим більше вона підвладна страху».

По-друге, із захисною та мотиваційними функціями страху тісно пов'язана забороняюча. Ця функція є однією з фундаментальних основ суспільної моралі, адже мораль первісного племені носила саме «забороняючий характер» (система релігійних табу, наприклад, табу на інцест, на вбивство батька, на вимовляння імені тотема тощо).

По-третє, страх виконує пізнавально-комунікативну (гносеологічно-комунікативну) функцію. Страх є своєрідним шляхом пізнання навколишньої дійсності, що зумовлює більш вибіркове та критичне відношення до неї.

По-четверте, страх виконує світоглядну функцію. Страхі беруть активну участь у формуванні індивідуальної картини світу, яка неможлива без певних неприємних, або лячних аспектів. Вони сприяють розвитку символізації людської свідомості, в якій потім відбувається подолання різноманітних фобій. Наприклад, граючись або дивлячись фільми жахів, діти лякаються або «програють» лячну ситуацію для того, щоб надалі мати змогу контролювати свої страхи.

На суспільному рівні функції страху є такими:

По-перше, страх виконує важливу адаптивну функцію. Страх запускає дію комплексу психофізіологічних механізмів, без яких було б не можливо їх пристосування до навколишнього середовища.

По-друге, необхідно проаналізувати виховну функцію страху. Встановлюючи межі дозволеного, страх формує соціальну поведінку індивіда та стримує його антисоціальні прагнення.

По-третє, страх виконує також загальнокультурну функцію. Тобто він являє собою сильну емоцію, під впливом якої людина здатна відкривати в собі нові шляхи сприйняття творчості та мистецтва, творити під впливом цього сильного почуття.

Отже, функціональний вимір страху демонструє багатогранність цього явища і неоднозначність його впливу на молоду людину. Перефразувавши Р. Декарта, можна сказати: «Жахаюсь – значить існую».

ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Тугай Н.Д. студ. I-го курсу ОФФ, 0509А

Донецький національний університет

Актуальність. Вивчення ціннісних орієнтації молоді дає можливість виявити ступінь її адаптації до нових соціальних умов і її інноваційний потенціал. Від того, який ціннісний фундамент буде сформований, багато в чому залежить майбутній стан суспільства.

Метою роботи є виявлення цінностей сучасної молоді.

Процес становлення соціальної зрілості молоді, вибір нею життєвого шляху відбуваються у всіх основних сферах життєдіяльності особи, реалізуючись за допомогою навчання і виховання, засвоєння і перетворення досвіду старших поколінь. Основними соціально-психологічними регуляторами цього процесу і одночасно показниками статусу молоді в суспільстві, і в структурі історичного процесу розвитку виступають цінності, соціальні норми і установки. Вони визначають тип свідомості, характер діяльності, специфіку проблем, потреб, інтересів, очікувань молоді, типові зразки поведінки.

Процеси, що відбуваються сьогодні в ціннісній системі суспільства складні, глибинні, іноді за зовнішньою невидимістю вони торкаються важливих компонентів цивілізації: ментальності, норм, мотиваційної бази.

Важливою відзнакою сучасної молоді, є орієнтація на особистісні зміни і незначний акцент на суспільстві, як об'єкті особистих зусиль для вдосконалення. Вона більш реалістична, тобто характеризується вмінням дієво і результативно застосовувати теоретичні положення на практиці, тоді як традиційна свідомість відрізняється не реалістичністю.

Суттєве значення в системі цінностей молоді має освіта. Вона входить до десяти найбільш важливих для молоді цінностей.

Зазнав значних змін комплекс цінностей, пов'язаних з трудовою сферою. Збільшилася кількість молодих людей, які не вбачають працю важливою частиною свого життя. Більшість сприймає її як необхідне джерело засобів існування.

За роки реалізації ринкових реформ в Україні суттєво змінилися погляди молодих людей і на поняття престижності професій, різного роду занять. Молодь все більше прагне обирати професії, які приносять швидкий і порівняно високий прибуток. Оцінка значущості професій часто не співпадає не тільки з об'єктивними потребами, але і здібностями молодої людини.

В останні десятиліття виділилася активна частина молоді, яка виражає протест проти офіційної культури, формує свої цінності, норми і зразки життєдіяльності. Таке явище в молодіжній культурі отримало назву контркультури і знаходить вираження в неформальних самодіяльних рухах різної спрямованості.

Також зростає значущість релігійних цінностей.

Висновок. Таким чином, процес формування соціально-культурних цінностей молоді сьогодні характеризується певними протиріччями, що обумовлено, перш за все, трансформацією українського суспільства та системою його соціальних цінностей. В цілому у молодіжному середовищі девальвують такі високі загальнолюдські цінності, як честь, гуманізм, співчуття, добропорядність у ставленні до інших. Значна частина молодих людей надають перевагу не духовним, а матеріальним цінностям, цінностям приватного життя.

ВЛИЯНИЕ ТЕХНИЗАЦИИ ОБЩЕСТВА НА ОРГАНЫ ВОСПРИЯТИЯ ЧЕЛОВЕКА

*Тян В.А., ст. 1 курса 3-гр, Клевец Л.Н. ст. преподаватель
Донецкий национальный медицинский университет им. М.Горького*

С информации начинается все: материя, энергия, наше существование. Информационная революция оказала огромное влияние как на изобретение машин для мгновенной обработки информации, так и на открытие невероятных способностей её переработки биосистемами. В свою очередь, человек столкнулся с перенасыщением информацией. Это обуславливает актуальность выбранной темы.

Цель работы – характеристика внимания человека в современном мире и влияния технизации общества на органы восприятия человека.

Задачи:

- доказать негативное влияние информационно-шумовой нагрузки на внимание человека;
- выделить факторы, препятствующие нормальной работе психики, содействующие возникновению стрессов и депрессий.

С физической точки зрения, облик современного человека в целом соответствует принятым нормам. Достоверно можно сказать, что его умственные возможности находятся на достаточно высоком уровне, но что касается его сферы чувствительности, то она осталась практически такой же, как была у предыдущих поколений. Технизация общества не предполагает повышения собственных функциональных возможностей органов восприятия человека. Так, например, наше зрение: подсчитано, что 95 процентов всей информации о внешнем мире мы получаем благодаря зрению. Оно приняло на себя огромные перегрузки, на какие не было запрограммировано в ходе эволюции. Зрение человека с самого начала было приспособлено, прежде всего, для хорошего видения вдаль, за довольно небольшой эволюционный срок, с момента, когда люди начали читать и по сегодняшний день, у человека не смогли сформироваться биологически оправданные приспособительные механизмы.

Существует тревожный аспект развития психики человека, связанный с технизацией общества и с перенасыщением повседневной жизни информацией. Постоянное увеличение объема знаний и в связи с этим рост

потока информации вполне естественно заставляет задуматься: а не приведет ли все это к непредвиденным перегрузкам. Все сказанное говорит о том, что современный человек в условиях нарастающего воздействия информационного потока не может пренебрегать элементарными навыками психогигиены "восприятия информации". Бездумное отношение к этим вопросам приводит многих людей к тому, что у них появляется все более выраженная привычка постоянно что-то воспринимать. С утра и до поздней ночи – весь период бодрствования – зрение и слух человека находятся под постоянной информационной нагрузкой. Так, например, сотовый телефон в наше время стал обычным явлением. На улицах и в транспорте, за рулем автомобиля, повсюду можно встретить спешащих по своим делам людей, которые, одновременно, на ходу решают деловые вопросы, назначают встречи, объясняются в любви. Однако все это давит на психику, создавая благоприятные условия для развития стресса и депрессии. Особенно сильны перегрузки психики в наше время у жителей больших городов, особенно тех, кто в силу крайней занятости не имеет материальных возможностей отвлечься на лоне природы. На людей летит постоянный поток информации, они не имеют возможности уединиться, раздражаются они сами и окружающие их люди.

Бытовой шум также является проблемой. В современной жизни наши уши постоянно бомбардируются звуками, интенсивность которых превосходит допустимый для нашего слуха уровень. Это шум всевозможных машин и механизмов, производящих различные громкие звуки, рев самолетов, аппаратуры, оснащенной мощными звукоусилителями, непонятные взрывы – все это действует мало того, что на наши уши, но еще и расшатывают нервную систему, что непосредственно влияет на внимание человека. Привычка к непрерывной информационно-шумовой нагрузке лишает человека необходимого внутреннего покоя, он начинает опасаться того состояния, когда он один на один останется сам с собой и со своими мыслями. А ведь для нормального функционирования организма и психики, в том числе и сосредоточенности внимания, человеку необходимо периодически оставаться в тишине и полном одиночестве. Именно в такой обстановке создается тот внутренний покой и равновесие, необходимые для полноценной организации и переработки ранее полученной информации, для формирования и закрепления новых программ поведения и деятельности.

Можем сделать вывод, что перенасыщение информацией перегружает психику и тем самым негативно влияет на человека в целом и органы его восприятия. Таким образом, в данной работе мы доказали негативное влияние информационно-шумовой нагрузки на внимание человека и выделили факторы, препятствующие нормальному функционированию психики, содействующие возникновению стрессов и депрессий. Тема требует дальнейшего научного изучения и практических мер по решению рассмотренных проблем.

МОЛОДЕЖЬ КАК СОЦИАЛЬНАЯ ГРУППА. МОЛОДЕЖНЫЕ СУБКУЛЬТУРЫ. ХИППИ

*Хацановская Д.С. студ. I курса УФФ
Донецкий национальный университет*

Молодёжь – социально-демографическая группа, выделяемая на основе совокупности возрастных характеристик, особенностей социального положения и обусловленных тем и другим социально-психологических свойств, которые определяются общественным строем, культурой, закономерностями социализации, воспитания данного общества; современные возрастные границы от 14-16 до 25-30 лет. Понятие «молодёжь» прошло длительную эволюцию. В разные периоды истории в разных странах под ней понимались различные группы общества. Например, Пифагор делил жизнь человека по временам года: весна – от рождения до 20, лето 20-40 – это и есть молодёжь. Жан-Жак Руссо делил молодёжный возраст на 5 периодов: с рождения до года, с года до 12 лет, 12-15, 15-20, 20-25. Сейчас наблюдается тенденция увеличения молодёжного возраста. Связано это с тем, что сейчас продлился период обучения, и молодые люди позже вступают в самостоятельную жизнь. В традиционном обществе человек прямо из детства вступал в зрелый возраст, без каких бы то ни было промежуточных стадий. Существовали специальные обряды посвящения во взрослое состояние (инициация). В Киевской Руси 10-летний человек рассматривался как юридическое лицо и формально мог занимать определённые государственные посты, а 12-летние княжичи, к тому времени заканчивавшие обучение, подвергались обряду посвящения в воины с официальным присвоением статуса – «Воин-ратник Дружины». Молодёжь как особая социальная группа стала восприниматься только с переходом в индустриальную фазу развития. Почему?

1) Дальнейшее углубление разделения труда, вызванное промышленной революцией, отделило семью от процесса производства и управления общественными процессами. Это делало недостаточным семейное воспитание для овладения многими социальными ролями.

2) Усложнение техники, растущая специализация потребовали для овладения необходимыми знаниями и навыками удлинения периода общего образования.

3) Рост мобильности людей, усложнение общественной жизни, ускорение темпов социальных изменений вели к тому, что образ жизни старшего и молодого поколений стал существенно различаться; возникла молодёжная субкультура.

На пути взросления выделяют два этапа: подростковый период и юность. Однако возрастные рамки каждого из этапов довольно расплывчаты. Молодёжь как социальная группа охватывает людей в возрасте от 16 до 25 лет. Подростковым чаще всего считается возраст 11-15 лет, а ранним юношеским – 16-18 лет, однако в ряде случаев верхним пределом выступает 20-летний

возраст. Из западной психологии пришёл термин **тинейджер**, охватывающий молодых людей от 13 до 19 лет, т.е. в возрасте, обозначенным числительными, заканчивающимися на «teen». Завершение молодёжного возраста связано с: окончание обучения, вступление в брак, рождение детей, начало трудовой профессиональной деятельности, экономическая и социальная самостоятельность, приобретение политических прав, чёткое формирование системы ценностей. Отдельным общественным группам свойственны особые черты сознания, поведения, стиля жизни. Они создают собственную культурную нишу – субкультуру. **Субкультура** (подкультура, (*лат.* - sub под), + культура) – система норм и ценностей, отличающих группу от большинства общества. Молодежная субкультура – система ценностей и норм поведения, вкусов, форм общения, отличная от культуры взрослых и характеризующая жизнь подростков, молодежи примерно от 10 до 20 лет. Субкультура молодежи получила заметное развитие в XXв, в силу ряда причин: продление сроков обучения, вынужденная незанятость трудом, акселерация.

Хиппи. Движение хиппи зародилось в 60-х годах в США, и если более точно – в штате Калифорния, и очень быстро распространилось на весь мир. Хиппи в свое время эволюционировали из битников - субкультуры среднего класса, которые оказывают более длительное влияние на жизнь своих членов, более четко определяют свои ценности и формируют альтернативные стили жизни и институты (совместное воспитание детей, свободные школы, эксперименты в экологии, медицине и т.д.) Важнейшая особенность этих субкультур – это наличие выраженной в словах идеологии. Основные элементы стиля, или если угодно, мировоззрения хиппи, это: 1) Пацифизм (миролюбие и ненасилие) - один из главных аспектов идеологии хиппи, отсюда-то и их аполитичность, игнорирование власти, так как именно правители разжигают войны и заставляют людей воевать. 2) Для них очень важно саморазвитие, а индивидуализм – как реакция на обезличенность массового общества. 3) Им характерен отход от формальных социальных институтов, неудовлетворенность ими. 4) Поиск глубокого духовного удовлетворения (в творческой работе). При выборе работы, критерием является ее творческий характер, а не оплата. 5) Сознательное упрощение, т.е. сознательно переходят от обеспеченности к нищете. 6) И как большая часть молодежи с ее бунтарским характером, протестуют против упорядоченности, стандартизации жизни, а жить нужно только сегодняшним днем. Среди наиболее ярких особенностей субкультуры хиппи – употребление наркотиков, сексуальные эксперименты, коммуны, фестивали, путешествия (они обожают путешествовать как по стране, так и за рубежом, обычно автостопом). Число употребляемых наркотиков увеличивается вместе с частотой ситуаций употребления, чаще встречается полинаркомания. В сфере сексуальных отношений у хиппи – терпимость к добрачным и внебрачным связям, иногда полигамные (групповые) отношения, терпимость к гомо- и бисексуальности. Кстати, говорят, что именно хипповская идея «свободной любви» стала толчком к сексуальной революции в 60-70-х. Совместное проживание

(коммуны) – отличительная черта хиппи; в других субкультурах такая форма поведения не встречается. Коммунальная жизнь хиппи имеет множество вариантов, отличающихся характером сексуальных отношений, употреблением наркотиков, участием в общественном производстве и т.д.

Вывод. Тема неформальных движений и субкультур имеет очень сложную проблематику, так как крайне актуальна в наше время. Я считаю, что сначала следует рассмотреть более подробно отдельные группы и субкультуры, суть самой культуры, историю ее развития и образ жизни ее членов, а затем разобрать проблемы с ними связанные.

ЗНАЧЕНИЕ МОТИВОВ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МОЛОДЕЖИ

Хримли Е.А., Хрипун А.О., студенты,

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко

Важную роль в механизме деятельности молодого человека, в его внутренней структуре играют осознанные побуждения – мотивы. Они вторичны, производны по отношению к потребностям, интересам, аксиологическим ориентациям, целям и являются их выражением. Мотивы – это побуждения, всегда осознанные, оцененные личностью, принятые в качестве основания поведения. Особенно тесна их связь с целью, поскольку мотивы как бы уточняют цель, конкретизируют ее личностный смысл для определенного субъекта. Однако это нетождественные понятия и смешивать их было бы неверно, поскольку они не всегда совпадают.

Различия между мотивом и целью хорошо прослеживаются на примере уголовных правоотношений. Так, целью совершения такого преступления, как диверсия, является ослабление национальной безопасности украинского государства. Мотивами деяния могут выступать материальная заинтересованность субъекта, личные мотивы, ненависть к существующему конституционному строю. Иными словами, побуждать к достижению конкретной цели могут самые различные мотивы, иногда даже не связанные с конкретной целью.

Связь мотива с потребностями, интересами, целями носит сложный, противоречивый характер, поскольку первые зависят не только от внутренних источников активности, но и от конкретной ситуации. Мотив – не простое, механическое отражение и выражение внутренних источников активности личности, а важная часть индивидуальной структуры лица, активно воздействующая на другие звенья.

Побудительными пружинами поведения выступают принятые в обществе и разделяемые данной личностью формы коллективного сознания: мировоззрение, мораль, религиозные каноны, политико-правовые нормы. Подспудными корнями психических актов, помимо осознанных убеждений (или верований) личности, выступают также бессознательные реакции, скрытые инстинктивные импульсы, генотипы и архетипы .

Система мотивов определяется потребностями и интересами субъекта и имеет тенденцию изменения вслед за ними. Мотивы носят относительно самостоятельный характер, хотя сами могут влиять на иные побудители активности, вступать с ними в противоречия, способствовать выработке новых потребностей, интересов, ориентаций. Рождение новых высших мотивов приводит к формированию и соответствующих им новых человеческих потребностей.

Внутренние побудительные механизмы человеческой деятельности разноплановы, разнообразны, имеют различную ценность для общества. Представляется, что социальная жизнь в новом тысячелетии будет наполнена не столько мотивами удовлетворения все возрастающих материальных потребностей членов современного общества, сколько высокими духовными побуждениями.

Эффективность морального и правового регулирования зависит от того, на какие элементы внутренней структуры личности влияют нормы: на элементарные желания, мотивы, интересы или на более глубокий уровень личности – ее убеждения, ценностные ориентации, и каково состояние морального и правового сознания личности.

Мораль и право ориентируют современную молодежь на принятие, усвоение ценностей: правовых и моральных идей, идеалов, целей, норм, интересов. Они стимулируют молодую личность путем поощрения одного вида поведения и осуждения другого.

Таким образом, происходит выбор варианта поведения, соответствующего социальным аксиологическим ориентирам сегодняшнего украинского социума.

ПРОБЛЕМА ВЫРАБОТКИ ЦЕННОСТНОЙ ОРИЕНТАЦИИ МОЛОДЕЖИ

Хримли И.А., кандидат философских наук, доцент,

Национальный транспортный университет

Хрипун А.О., студент

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко

Формирование ценностной ориентации молодежи является важнейшим звеном механизма регуляции поведения личности в современном социуме. Становление молодого человека в обществе осуществляется под влиянием определенных социальных условий и конкретных жизненных ситуаций. Устойчивость аксиологической ориентации личности детерминирована ее характером и уровнем, которые выражают духовную зрелость и общественную активность субъектов общественных отношений.

На процесс усвоения ценностных ориентиров молодежью оказывает влияние роль индивида в обществе, воздействие внешней среды, как своеобразных критериев преломления социальных ценностей в

индивидуальном сознании. Очевидно, что сегодня молодежь выполняет важную роль в процессах экономического, социально-политического и духовно-культурного развития, является участником разнообразных общественных отношений. Эти моменты определенным образом влияют на аксиологическую ориентацию молодежи.

Очевидно, социальные ценности совершенно по-разному преломляются у различных профессиональных и возрастных групп. На любом этапе исторического развития общества важно, чтобы молодым человеком были правильно поняты, приняты и усвоены основные аксиологические начала, соответствующие определенному социуму.

В Украине законодательно установлены высшие социальные ценности современности, однако они не устраняют индивидуальности, многообразия и своеобразия устремлений отдельных лиц и групп.

Проблема выработки ценностной ориентации связана с процессом формирования и становления убеждений и привычек. Вместе они придают аксиологической ориентации более устойчивый характер, поскольку связаны с осознанием отношения к тем или иным процессам и явлениям.

Проблема выработки ценностной ориентации связана с процессом формирования и становления убеждений и привычек. Вместе они придают ценностной ориентации более устойчивый характер, поскольку связаны с осознанием отношения к тем или иным процессам и явлениям. Очевидно, привычку можно определить через понятие устойчивого продуманного и осознанного отношения к явлениям, которое воспроизводится при определенных обстоятельствах, не обременяя сознание в каждом случае поиском решения. Однако уровень и характер осознания при наличии привычки или убеждения различный. Последнее предполагает большую глубину и прочность восприятия сущности и значимости нормы и требует ее принятия в качестве внутренней ценности. Убеждение – это идея, проведенная через собственную натуру, прочувствованная и пережитая.

Привычка возникает в ходе определения целесообразности применения проверенного на опыте варианта поведения к конкретным ситуациям, соблюдения определенных норм, однако не требует их принятия личностью в виде внутренних аксиологических основ.

Очевидно, привычка не тождественна потребности, которая вырабатывается на основе индивидуальных убеждений и характеризуется внутренним принятием нормы субъектом. Привычки закрепляют существующую ориентацию, сложившиеся стереотипы поведения личности. Их ценность заключается в том, что они освобождают человека от размышления и излишнего анализа при совершении каждого конкретного поступка. Однако ей характерна и негативная сторона – консерватизм, стереотип поведения, лишаящий субъекта возможности выйти за пределы своего прошлого опыта.

ТРАНСФОРМАЦИЯ МИРОВОЗЗРЕНИЯ МОЛОДЕЖИ В ПЕРЕХОДНЫЙ ПЕРИОД

Хрипун А.О., студент

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко

Поведение молодого человека в социуме подвержено воздействию различных факторов. Это экономические и социально-политические условия его существования, уровень и особенности духовного развития общества, то есть внешние стороны жизнедеятельности личности.

Существует и вторая группа факторов, внутренних, которые характеризуют особенности самого субъекта, его различные качества: социальные, психологические, личный опыт индивида, биологические.

Названные свойства личности обусловлены особенностями ее трудовой деятельности, процесса обучения, местом в системе общественных связей и, прежде всего, выражаются в уровне и характере ее активности в социуме. Каждый этнос (нация, популяция, раса) отличается особыми чертами, которые проявляются в характере, поведении, темпераменте, отношении к жизни и смерти, в мифах и традициях.

Качественная характеристика личности, в связи с ее ролью и значимостью в социальном отношении, во многом определяется структурой и содержанием ее духовного бытия – сознанием, психикой. В языках разных народов и в мировой литературе существует множество альтернативных систем психологических терминов для обозначения явлений субъективной реальности. Европейская концепция личности пронизана элементами христианской морали и гуманистическими идеями эпохи Возрождения. Психологические качества лица связаны с особенностями протекания нервно-психических процессов в его организме. Личный опыт молодого человека характеризуют индивидуальные знания, привычки, опыт выполнения социальной роли. Биологические качества личности проявляются в таких индивидуальных особенностях как темперамент, инстинкты. Можно рассматривать названные свойства человека и более широко, относя к ним анатомические, расовые, психофизиологические, жизненные потребности, этологию (поведение), адаптацию в среде обитания.

Отмеченные свойства являются следствием процесса социализации, включения личности в общество, усвоения его аксиологических основ. Это объективный самоорганизующийся путь становления именно молодого человека, определения его социальных свойств, правового положения.

В переходный период истории усвоение и дальнейшее развитие индивидом социально-культурного опыта продолжается, наполняясь новыми правами и свободами, обязанностями и ответственностью, демонстрируя организационную, коэволюционную взаимосвязь права и человека. Личность воспринимается как средоточие общественных отношений, как общественное существо, наделенное достоинством, волей и сознанием.

Сегодня моральное и правовое регулирование социальных отношений приобретают особую значимость, решая задачу оптимизации соотношения личных, общих и общественных интересов, ориентирует молодежь на общественные интересы, требует их охраны и защиты и тем самым трансформирует их во внутренние ценности индивидов. Очевидно, что эффективность воздействия морали и права напрямую зависит от того, в какой мере общественные интересы нашли отклик у отдельного молодого человека, став его собственными, и как они соотносятся с интересами всех членов социума.

Если в государстве культивируется высокая моральная и правовая оценка активного поведения личности, связанная с отстаиванием общественных интересов и осуждается недостойное поведение лица, противоречащее культивируемым нормам в обществе, то это обстоятельство содействует принятию и усвоению универсальных интересов и вырабатывает определенный вектор поведения молодого человека в социуме.

ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ САМООПРЕДЕЛЕНИЕ ЛИЧНОСТИ СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЕЖИ

*Шконда В.В., к. т. н., профессор,
Донецкий институт МАУП (Украина), директор*

Профессиональное самоопределение личности является важным компонентом профессионально-личностного становления современной молодежи. Сущность правильного самостоятельного выбора профессии состоит в познании себя и изучении выбираемой профессии [1].

В современном представлении профессиональное самоопределение молодежи предполагает ее личное участие в выборе своей будущей профессии. Обоснованность такого выбора заключается не столько в следовании совету или традиции старших, сколько в принятии самостоятельного решения. Однако решение должно воплощаться в активном достижении цели. Поэтому целесообразный и своевременный выбор профессии предполагает выявление естественных психофизиологических качеств личности и познание специальных требований, предъявляемых профессией. «В результате углубленных профессиональных исследований выявлены достоверные связи между некоторыми личностными особенностями учащейся молодежи и предпочитаемыми ею профессиональными ценностями» [2].

В психологии развития профессиональное самоопределение обычно подразделяют на ряд этапов, продолжительность которых варьирует в зависимости от социальных условий и индивидуальных особенностей развития личности учащейся и студенческой молодежи.

Первый – детская игра, в ходе которой ребенок принимает на себя разные профессиональные роли и «проигрывает» отдельные элементы связанного с ними поведения.

Второй – подростковая фантазия, когда подросток видит себя в мечтах представителем той или иной привлекательной для него профессии.

Третий, охватывающий весь подростковый и большую часть юношеского возраста, – предварительный выбор профессии. Разные виды деятельности классифицируются и оцениваются с точки зрения интересов подростка, его способностей, системы ценностей.

Интересы, способности и ценности проявляются на любой стадии выбора. Но ценностные аспекты, как общественные (осознание социальной ценности той или иной профессии), так и личные (осознание того, чего индивид хочет для себя), являются более обобщенными и обычно формируются и осознаются позже, чем интересы и способности, дифференциация и консолидация которых происходит параллельно и взаимосвязанно. Интерес к предмету стимулирует больше заниматься им, что развивает способности; а выявленные способности, повышая успешность деятельности, в свою очередь, подкрепляют интерес.

Четвертый этап – практическое принятие решения, т.е. собственно выбор профессии, включает в себя два главных компонента:

- 1) определение уровня квалификации будущего труда, объема и длительности подготовки к нему;
- 2) выбор специальности.

Последовательность этих двух выборов может быть разной. Но фактически, судя по данным социологов, второй путь значительно преобладает, в частности, ориентация на поступление в вуз формируется значительно раньше, чем выбор конкретной специальности.

Уровень социальных притязаний школьника и выбор той или иной конкретной специальности в немалой степени зависит от объективных условий. Прежде всего, это социальное положение, материальное благосостояние семьи и, особенно, уровень образования родителей. Дети из более обеспеченных и образованных семей обычно склонны идти по пути родителей, во всяком случае хотят остаться в той же социально-профессиональной группе. Другие, напротив, стремятся повысить свой социально-профессиональный статус, получить более высокое образование и квалификацию, чем их родители, и последние сами подталкивают их в этом направлении. При этом образовательный уровень родителей важнее, нежели материальное благосостояние. Судя по многолетним социологическим данным, чем выше уровень образования родителей, тем больше вероятность, что их дети собираются продолжать учебу после школы и что их планы будут реализованы.

Многое зависит также от социальной престижности профессий. Престиж той или иной профессии в общественном мнении обычно находится в обратном отношении к ее массовости. Чем престижнее профессия, тем

больше в ней будет кандидатов на одно место и тем большему числу из них предстоит отсеяться и заняться чем-либо другим [3].

Одним из значимых факторов профессионального самоопределения личности являются возраст, в котором осуществляется выбор профессии, степень информированности молодого человека и уровень его притязаний.

Самостоятельный выбор профессии – сложный и длительный процесс. Проблема состоит не столько в его общей продолжительности, сколько в последовательности этапов.

Тесная связь существует также между выбором профессии и уверенностью личности в достижимости своих жизненных целей. Это вполне согласуется с теорией Эриксона о стадиях формирования эго-идентичности [4].

По мнению отечественных и зарубежных ученых, системы образования не успевают за изменяющейся мотивацией молодежи, наиболее обеспеченная часть которой отдает предпочтение интеллектуальным, творческим профессиям, другая стремится в сферу обслуживания, материального достатка, игнорируя физический труд. Проблемы приобщения молодежи к труду и профессиональной ориентации в настоящее время полностью не решены. Всем известно, чем является трудовое образование в современных школах, где и по сей день преобладают призывы к трудолюбию и испытывается терпение учащихся, выполняющих неинтересную, порой ненужную работу, лишенную материальной заинтересованности и содержательной привлекательности.

Исходя из вышеизложенного, профессиональное самоопределение личности следует рассматривать как важную и до конца нерешенную проблему более раннего вовлечения молодежи в самостоятельный выбор профессии, изменения учебных программ, включения в них новых дисциплин из области человекознания в соответствии с возрастной психологией развития личности.

Литература:

1. Профессиональная ориентация как детерминанта карьеры личности: Учебно-методическое пособие / Носков В.И., Кальянов А.В., Ефросинина О.В. и другие. – Донецк: ДИУ, Норд-Пресс, 2006. – 172 с.
2. Гаврилов В.Е. Изучение личностных особенностей формирования профессиональной направленности у старшеклассников // Проблемы профконсультирования молодежи. – Таллин, 1989. – С.21-22.
3. Швитау Г.Г. Профессии и знания населения. Опыт критико-методологического исследования в области экономической статистики. – М., 1999. – 178 с.
4. Головаха Е.И. Жизненная перспектива и социальное самоопределение молодежи. – Киев: Наук. думка, 1988. – С.124-125.

СЕКЦІЯ ІV
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОГО
ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ.
ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ СПІВТОВАРИСТВО

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ В
МЕЖАХ ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Алексєєнко І.Г. к. ю. н., доцент,

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Термін парламентська республіка є одним з хрестоматійних для політичних наук і однією з найбільш традиційних, класичних форм правління в політичній практиці. Відповідно вона є і достатньо дослідженою. Визначені основні риси парламентської республіки, її різновиди, сукупність її ознак, формуючих її інституцій. Детально досліджено досвід функціонування парламентських республік в окремих країнах. Щодо українських дослідників, то ними активно дискутуються можливості встановлення парламентської республіки в нашій країні, можливі переваги та вади цієї форми правління, які можуть бути наслідком її впровадження в Україні.

За парламентської системи правління верховна влада належить представницькому законодавчому органу (парламенту). Він володіє суверенітетом, який йому делегували виборці і спираючись на нього, формує уряд, що є відповідальний перед ним. При цьому виключається втручання парламентарів (якщо вони одночасно не є міністрами) в оперативно-розпорядчу діяльність уряду, однак цілком можливою є нормотворчість уряду в сфері виключних законодавчих повноважень парламенту.

За парламентської системи правління президент переважно обирається парламентом (Естонія, Латвія, Молдова, Італія, Ізраїль, Угорщина, Чехія, Греція та інші). Хоча існують парламентські республіки де президент обирається на загальних прямих виборах (Австрія, Ірландія, Португалія).

Особливою властивістю парламентських республік є те, що уряд, будучи залежним через процес свого формування і подальшого функціонування від законодавчого органу має широкі можливості зовнішнього впливу на парламент, враховуючи можливість його дострокового розпуску. Парламент контролює діяльність уряду найчастіше шляхом голосувань довіри або недовіри, голосувань під час затвердження на посаду міністрів, затвердження державного бюджету та урядової доповіді про загальні напрямки діяльності кабінету міністрів на певний період часу. В інших випадках уряд не потребує додаткової згоди законодавчого органу на свої рішення, крім окремих компетенцій, які чітко регламентуються національними конституціями. Тобто уряд має значний рівень автономії у своїй діяльності.

Підсумовуючи розгляд еволюції парламентської республіки можемо зазначити, що головними тенденціями в розвитку парламентської системи правління як парадигми взаємодії політичних інститутів є 1) посилення виконавчої влади за рахунок обмеження повноважень парламенту, яке отримало назву тенденції переходу «від парламентаризму до міністеріалізму» та 2) подальшого переходу до «раціоналізованого парламентаризму». Конституційне підтвердження першої тенденції тягне за собою порушення принципу поділу влади і простежується в конституціях Франції, Німеччини, Росії, деяких інших країн. Про конкретні прояви даної тенденції свідчать норми конституцій, які встановлюють делеговане законодавство, конструктивний вотум тощо.

«Раціоналізований парламентаризм» знаходить свій прояв в конституційних новаціях направлених на забезпечення стабільності уряду при збереженні основних рис парламентської системи.

В підсумку «раціоналізація» парламентаризму виявляється в трьох аспектах: 1) створення складнішої процедури вотуму недовір'я уряду для забезпечення його стабільності; 2) контроль уряду за «порядком денним» парламенту, тобто нав'язування законодавчій асамблеї урядових законопроектів; 3) введення обмежень на право окремих депутатів вносити свої законопроекти на розгляд парламенту [1; с. 448].

Зокрема, парламенти можуть ухвалювати рамкові закони і «вичерпні» закони не з усіх питань, а лише по перерахованих в конституції; по решті питань нормативні акти, що мають силу закону, приймають найвищі органи виконавчої влади [2; с. 141].

Помітним є те, що при аналізі політичної практики країн з парламентськими системами правління дослідники все частіше розглядають представницький орган не як самостійний вищий державний орган, а, по суті, як установу при уряді, як одне з агентств, що забезпечує можливість функціонування самого уряду. Водночас парламент проголошується ними дорадчим органом, головне завдання якого полягає лише в обговоренні дій виконавчої влади і насамперед уряду, а не в прийнятті політичних, державних рішень. На думку таких авторів, основною функцією парламенту у відповідних країнах є не законотворчість, а оцінювання й критика діяльності уряду. Характерним є й те, що традиційна формула «парламентське правління», яка нерідко використовується для позначення парламентарних форм правління, здебільшого поступається своїм місцем таким формулам, як «правління кабінету (уряду)», «правління прем'єр - міністра» тощо [3].

Література.

1. Siaroff A. Varieties of Parliamentarism in the Advanced Industrial Democracies / A. Siaroff // International Political Science Review. – 2003. – Vol. 24. – № 4. – P. 445-464.
2. Чиркин В.Е. Конституция: российская модель / В.Е. Чиркин. – М.: Юристъ, 2004. – 160 с. (Першотвір)

3. Павлова Л. Теоретико-методологічні засади дослідження інституту парламентаризму [Електроний ресурс] / Л. Павлова // Режим доступу до статті: <http://www.social-science.com.ua>

СПЕЦЕФІЧНІ ВИДИ КОМУНІКАЦІЇ У МІЖНАРОДНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТА КУЛЬТУРНИХ ВІДНОСИНАХ НА ПРИКЛАДІ НЕОФІЦІЙНОГО РЕМЕЙКУ"

*Єрьомін М.Б., студ. 1 курсу історичного факультету,
Донецький національний університет*

Однією з доволі важливих, але досі не достатньо досліджених складових міжнародних культурних та інформаційних процесів, споряджених з глобалізацією та культурним розвитком, є неофіційний ремейк – не лише форма плагіату, але й специфічний вид комунікації у міжнародних інформаційних та культурних відносинах. Свідченням глобалізаційних тенденцій є запозичення менш розвиненими соціально, економічно, політично, іноді культурно, країнами (Індія, Туреччина [1], Казахстан, Індонезія, Філіппіни, Бразилія [2] та інші, які стримано проявляють тенденції до глобалізації) сюжетів з фільмів (що відбувається, найчастіше, через більшу доступність для іншомовної людини саме цього виду культурного продукту), рідше книжок та коміксів у США, Франції, Японії, Італії тощо. Але й самі розвинені країни сучасним виглядом свого кінематографу зобов'язані неофіційним ремейкам інших країн.

Неофіційний ремейк є ще й носієм міжнародної інформації, певним інструментом впливу на інші країни, що підтверджується, наприклад, фактом ігнорування голлівудськими студіями неофіційних ремейків їх фільмів, що частково спричинено юридичними складнощами міжнародних культурних відносин, але насамперед вигідно Америці з точки зору культурної експансії, просунення своїх національних інтересів та ідеалів у іншомовні середовища. Зараз тенденції до такого просунення своєї країни існують на території пострадянського простору, наприклад, у Росії, але в Україні таких тенденцій до цього часу не було помітно, хоча можливість до запозичення сюжетів відкриває досить широкі перспективи для українського кінематографу у сфері збільшення аудиторій а також просунення національної культури та національних інтересів крізь призму культури іноземної. Цей спосіб вже зарекомендував себе як досить вагомий рушій культурного розвитку та поглиблення відносин між країнами.

Головна перевага неофіційного ремейку як жанру у кінематографі є у тому, що взяти з оригінального фільму можна лише найкраще і, додавши національні культурні традиції, створити радикально новий культурний продукт, який можна було б просувати як на місцевому ринку, так і у інших країнах світу. Основна проблема чому, поки що, національний український

кінематограф не може такого зробити – певний бар’єр, що виник у результаті майже 80-річної культурної автаркії з боку влади.

За відсутності радянської ідеології замінити ідеологію вже нічим і у результаті ми маємо кіно, що існує практично без сенсу, у той час як інші країни піднімають свою кіноіндустрію злегка використовуючи сюжети, які вже зазнали успіху у більш розвинених державах. Більш того, багато успішних радянських фільмів теж були зобов’язані своїм успіхом сюжету не досить чистого походження.

Незнання як спеціалістів, так і широкого загалу про таку ротацію сюжетів відгороджує Україну, а часто й інші країни пострадянського простору, від міжнародних культурних та інформаційних процесів, що у сучасному світі, де вічний завіт Ротшильда «Хто володіє інформацією той володіє світом» та збереження національних культурних цінностей досить швидко стають пріоритетними напрямками міжнародних відносин.

Неофіційний ремейк та такі його прояви як remakesploitation та парафраз є специфічним видом комунікації у міжнародних культурних та інформаційних відносинах, який, спираючись на культурні та інформаційні взаємозв’язки з іншими державами, тим не менш, направлений переважно на збереження власних культурних цінностей без ускладнень для інших сфер життя, що є безумовно цінною можливістю для розвитку України та поглиблення її зв’язків із світовим співтовариством.

Література:

1. Welsh S. Movie Rip-Offs: A User’s Guide – Turkish Remakesploitation [Електронний ресурс] / Sean Welch // Режим доступу: <http://physicalimpossibility.wordpress.com/2011/02/01/movie-rip-offs-a-users-guide-turkish-remakesploitation/>
2. Remake [Електронний ресурс] / Wikipedia, the free encyclopedia // Режим доступу: <http://en.wikipedia.org/wiki/Remake>
3. Ремейк [Електронний ресурс] / Википедия, свободная энциклопедия // Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Ремейк>
4. Vndeo Brinquedo [Електронний ресурс] / Wikipedia, the free encyclopedia // Режим доступу: <http://en.wikipedia.org/wiki/Vndeo%20Brinquedo>

УКРАИНА И ЕВРОПЕЙСКИЙ СОЮЗ: ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ВЗАИМООТНОШЕНИЙ В ОБЛАСТИ ОБРАЗОВАНИЯ

Колесник К. 1 курс, группа 0509А, УФФ

Донецкий национальный университет,

История отношений Украины и ЕС с момента провозглашения независимости Украина до сегодняшних дней достаточно сложна и противоречива, Украина является для ЕС вторым важным партнером из стран СНГ. Это связано с географическими, экономическими, военными и стратегическими отношениями между Россией и Европейским Союзом.

Официальные отношения между ЕС и Украиной начались 2 декабря 1991. Польские ученые разделяют отношения Украины и ЕС на два периода: до Оранжевой революции и после нее. Учитывая периоды сотрудничества, можно предположить, что активизация отношений между Украиной и ЕС наступил после 1994 года. Следующим важным шагом в углублении сотрудничества было принятие первого Плана Действия в декабре 1996 года, охватывающий период до 2002 года.

Углубление отношений между ЕС и Украины приносит взаимную пользу как в политических, так и в экономических отношениях для обеих сторон. Почти с самого начала своей независимости украинское правительство декларирует, что одной из наиболее важных целей внешней политики страны являются вступление в ЕС. Однако состояние общественного и экономического развития Украины, а также требования относительно членства в ЕС делают эту перспективу более отдаленной.

Одна из самых широких возможностей сотрудничества Украины с ЕС содержится в сфере образования. ЕС может оказать помощь как в осуществлении реформы украинской системы высшего образования, так и в предоставлении образования тысячам украинских студентов.

Более тесная интеграция Украины с ЕС в отрасли образования будет способствовать общему улучшению качества украинского образования. Это также увеличит доступ украинцев к образовательным программам и стипендиям ЕС и будет способствовать признанию украинских дипломов государствами – членами ЕС. Как следствие, украинская рабочая сила станет более конкурентоспособной как в ЕС, так и на мировом рынке.

На сегодняшний день Украина имеет около 2 миллионов студентов, приблизительно 27 000 из которых учатся за границей. Подсчеты свидетельствуют о том, что только около 2 000 из них получают стипендии от правительств государств – членов ЕС или Европейской Комиссии.

К сожалению, образовательная система Украины остается по большей части в нереструктурированном состоянии, унаследованном с советских времен, и поэтому неспособна обеспечить украинских студентов знаниями и навыками, которые требуются на все более прихотливом рынке труда.

Украина присоединилась к европейскому Болонского процессу гармонизации высшего образования. Евросоюз и сотрудничество с высшими учебными заведениями в государствах – членах ЕС предлагают идеальные возможности реформирования украинской системы высшего образования. Первым шагом должно стать признание европейских степеней высшего образования украинской государственной системой и преподавание на иностранных языках.

Учеба за границей способствует расширению мировоззрения студентов. Европейский Союз разработал масштабную программу для получения высшего образования за границей под названием "Эразмус". Украинское правительство должно просить ЕС открыть программу "Эразмус" для студентов Украины, которые получают степень бакалавра и увеличить

количество стипендий, которые выделяются Еврокомиссией и государствами – членами ЕС украинским студентам, которые получают степень магистра или степень доктора наук (PhD). Украина также должна работать над созданием Стипендиального фонда для стран Восточного партнерства.

Европейская интеграция является важным инструментом для усовершенствования системы образования в Украине. Если Украина приобретет членство в программе "Эразмус" для бакалавров, она сможет предложить тысячам украинских студентов возможность учиться в высших учебных заведениях ЕС. Украина присоединилась к Болонскому процессу по стандартизации европейского образования, но не сделала значительных шагов в этом направлении. Украина должна полностью включиться в этот процесс для улучшения национальной системы высшего образования.

ФОРМИРОВАНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ ГОСУДАРСТВЕННОЙ МОЛОДЕЖНОЙ ПОЛИТИКИ В УСЛОВИЯХ НЕЗАВИСИМОЙ УКРАИНЫ

*Кузнецова Е.В., к. полит. н., доцент,
Донецкий институт железнодорожного транспорта*

Дальнейшее развитие независимого украинского государства в значительной степени зависит от реализации молодежной политики в нашей стране. Задачей государства в этом направлении должно стать создание условий социализации молодого поколения с целью его привлечения и активного участия в общественно-экономических и политических преобразованиях.

За годы независимости в Украине была создана достаточно обширная законодательная база (около 2000 законов и подзаконных актов, в той или иной мере направленные на решение молодежных проблем). Основные принципы и направления молодежной политики были закреплены в ряде нормативно-правовых документов, например, в Декларации «Об общих основах государственной молодежной политики в Украине» от 15.12.1992г. Эта Декларация стала основой для дальнейшего развития государственной молодежной политики, ее правовой базы, практической деятельности органов государственной власти и управления, которые должны оказывать содействие полноценному развитию молодых граждан Украины.

Главными задачами государственной молодежной политики Украины на современном этапе являются:

- повышение качества образования современной молодежи;
- усиление работы относительно трудоустройства и занятости молодежи, усовершенствование механизмов гарантированного обеспечения первым рабочим местом путем предоставления работодателям преференций при создании дополнительных рабочих мест для молодежи;

- создание благоприятных условий для облегчения выхода на рынок субъектам предпринимательства, прежде всего доступа к кредитным ресурсам;
- развитие льготного досрочного государственного кредитования молодежи и молодых семей, обеспечение их жильем;
- формирование здорового образа жизни и национально-патриотическое воспитание молодого поколения, направленное, прежде всего, на преодоление взаимной отчужденности молодежи разных регионов Украины;
- поддержка инициативы и активности молодежи относительно ее участия во всех сферах в общественной жизни страны и др.

Государственная молодежная политика распространяется на граждан Украины возрастом от 14 до 35 лет независимо от происхождения, социального и имущественного состояния, расовой и национальной принадлежности, пола, образования, языка, отношения к религии, рода и характера занятий и осуществляется через органы государственной исполнительной власти, учреждения, социальные институты и объединения молодых граждан.

На сегодняшний день, по данным Министерства семьи, молодежи и спорта, в Украине зарегистрировано более 200 молодежных общественных объединений (и их союзов) [1]. Их статус определяется Законами Украины «О молодежных и детских общественных организациях» (01.12.1998г.) и «Об объединениях граждан» (16.06.1992г.). Но большинство молодых людей не знает о них, т.к. не видит активной и эффективной деятельности молодежных объединений, прежде всего на местном уровне.

При проведении анализа осуществления государственной молодежной политики (изучение нормативно-правовых документов, выполнения программ и проектов, проведения различных конкурсов) отметим, что сделано немало. Однако, как показывает практика, большинство молодых людей не задействовано в ее реализации.

Имеющиеся трудности эффективного функционирования молодежных организаций объясняются непрочной связью между молодежью и властью, пассивностью большинства молодых людей, недостаточным финансированием молодежных программ, отсутствием единого молодежного ресурсного центра, низкой информированностью молодежи о работе молодежных организаций. Но если не преодолевать эти и другие трудности, то безвозвратно утратятся и положительные наработки. На сегодняшний день в Украине далеко не в полную силу используются имеющиеся дворцы культуры, стадионы, библиотеки, музеи, которые можно было бы эффективно использовать при работе с молодежью. Недостаточное внимание к проблемам молодежи приводит к тому, что постепенно снижается интеллектуальный и культурный уровень молодежи.

Сегодняшнее независимое украинское государство не должно недооценивать значение молодежи. Ведь именно от того, насколько активно и конструктивно молодое поколение будет участвовать в решении неотложных общественных задач, в значительной мере будут зависеть перспективы развития нашего государства.

Литература:

1. Сайт Министерства Украины по делам семьи, молодежи и спорта //www.kmu.gov.ua

ІДЕЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

*Листонад О.В., кандидат педагогічних наук, доцент,
Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка,*

Стабільний розвиток усвідомлюється сьогодні як головний вектор, що визначає усі аспекти еволюції освіти. Такий підхід окреслено головним орієнтиром у Стратегії стабільного розвитку Європи (2001), програмному документі Організації Об'єднаних Націй “Десятиліття освіти для сталого розвитку” (United Nations Decade of Education for Sustainable Development (2005-2014)), матеріалах і рішеннях конференції ЮНЕСКО “Освіта для сталого розвитку” (UNESCO world conference on Education for Sustainable Development) (2009), у програмному документі розвитку європейської освіти і професійної підготовки (European cooperation in education and training (‘ET 2020’)), Європейській стратегії зайнятості й розвитку (The Europe 2020 Strategy for jobs and growth). У перспективних програмах економічного зростання, суспільного прогресу в контексті захисту й збереження оточуючого середовища ключову роль відведено освіті, яка спроможна сформувати ключові громадянські компетенції молоді в контексті ідеї сталого розвитку, а з тим – забезпечити світоглядні зміни людства. Насамперед, у Європейській Декларації розвитку освіти визнано необхідність розробки нових підходів в освіті, інвестування освіти для сталого розвитку як інвестування майбутнього Європи.

Необхідність розробки нових підходів в освіті пояснюється такими чинниками:

- потреба у подоланні економічних й соціальних наслідків глобальної фінансової кризи, кліматичних змін, зниження якості водних й енергетичних ресурсів, продовольства, що становлять небезпеку здоров'ю людства;
- потреба у формуванні у громадян Європи системи знань, умінь і навичок існування у мінливому суспільстві, що забезпечить екологічну, соціальну, культурну, економічну рівновагу, сприятиме вихованню глобальної відповідальності;

- потреба у розвитку економіки стабільності за рахунок якісних змін системи професійної підготовки;
- потреба у розробці і практичному використанні в межах формальної і неформальної освіти концепції “Освіта для стабільного розвитку” як головної умови розбудови стабільного суспільства.

Концепція “Освіта для стабільного розвитку” відіграє важливу роль в реалізації завдань “Стратегії стабільного розвитку Європи” й нової стратегії “Європа 2020”; у формуванні громадянської свідомості стабільності на національному, локальному, персональному рівнях; в оновленні освіти і розробці нових педагогічних підходів; у підвищенні якості освіти і професійної підготовки.

Головні завдання освіти для стабільного розвитку полягають у розбудові стабільного суспільства у Європі через формування здатності у громадян вирішувати непередбачені суспільні проблеми й приймати відповідні адекватні рішення у різних життєвих ситуаціях; розробці збалансованого методу стабільного розвитку економіки, суспільства, оточуючого середовища; проникненні ідеї освіти для стабільного розвитку у сфери оточуючого середовища, здоров’я, прав людини, споживачів, фінансів, освіти і трансформації цих підходів в активну життєву позицію; популяризації ідеї стабільного розвитку й освіти для стабільного розвитку.

Освіта для стабільного розвитку розуміється як ціннісно-орієнтоване й інтердисциплінарне навчання і виховання, спрямоване на розвиток критичного мислення і формування відповідальності перед наступними поколіннями. В певній мірі її можна розглядати як нову освітню парадигму, головними принципами якої є толерантність, справедливість, правомірність, рівновага, екологічність, відповідальність. Інновації є основним засобом запровадження освіти для сталого розвитку. Так, в контексті її еволюції велику роль відіграють розробки і запровадження кардинально нових підходів до розвитку здібностей учнів через набуття персонального досвіду, активну пізнавальну й експериментальну діяльність, використання так званого включеного навчання (*inclusive learning*), що у сукупності оптимізують процес формування трансверсальної компетенції.

За рішеннями Ради Європи, освіта для сталого розвитку має бути запровадженою на усіх освітніх рівнях. Так, в межах початкової освіти мають бути засвоєні базові знання в контексті ідеї сталості, на основі яких в ході подальшої освіти будуть сформовані специфічні здібності й компетенції (наприклад, відповідальність у прийнятті рішень на особистому й громадському рівнях, корпоративна відповідальність тощо). Новий підхід потребує й суттєвого оновлення професійної підготовки вчителя.

Застосування підходу “цілісної школи” (“*whole-school*”) дозволяє створювати нову організаційну модель школи, пріоритетними принципами діяльності в якій є принципи енергоекономії, “сталого” споживача, локальної активності і громадської підтримки (активна участь у навчально-виховному процесі адміністрації, педагогічного персоналу, учнів та їхніх батьків,

шкільних рад, громадських й бізнесових структур, діяльність яких групується навколо ідеї сталості).

Отже, головною умовою оптимізації запровадження ідеї сталого розвитку в освіту є

- популяризація ідеї освіти для сталого розвитку й введення її до стратегічних освітніх пріоритетів Європи, розробка нових ідей і технологій освіти для сталого розвитку (особливо у сфері вищої освіти), заохочення освітніх установ до запровадження ідеї сталого розвитку, національне й зарубіжне співробітництво шкіл, співробітництво шкіл, бізнесових структур, наукових центрів, підтримка ідеї освіти для сталого розвитку засобами ІКТ (програмне забезпечення);

- сприяння Європейської Комісії, ЮНЕСКО та інших міжнародних організацій у підтримці ідеї освіти для сталого розвитку;

- створення політичної, інституційної регуляторної системи запровадження ідеї освіти для сталого розвитку (національні стратегії неперервної освіти в контексті ідеї сталості, введення ідеї сталості до змісту освіти, використання інтердисциплінарних підходів і кроскурікулуму на всіх рівнях освіти, застосування "whole-school"-підходу);

- спрямованість професійної підготовки на формування трансверсальної компетенції педагога (здатність використовувати принципи нової освітньої парадигми в практичній педагогічній діяльності), методичне забезпечення педагогічної діяльності в контексті ідеї сталого розвитку, популяризація нової парадигми засобами педагогічного співробітництва, розробка освітніх інновацій на базі ідей сталого розвитку, співпраця з батьками учнів і громадськістю в межах локального оточення.

Інтеграційні процеси, екологічна і соціально-політична криза в сучасній Україні потребують якісних змін у формуванні світоглядних орієнтирів молоді, а з тим – активного використання ідеї освіти для сталого розвитку. Такий підхід передбачає вивчення європейського досвіду і вироблення національної стратегії розвитку освіти на основі ідеї сталого розвитку.

ВЛАДЕНИЕ УКРАИНЦАМИ ИНОСТРАННЫМИ ЯЗЫКАМИ КАК АСПЕКТ ИНТЕГРАЦИИ В МИРОВОЕ СООБЩЕСТВО

Мармуров В.В. преподаватель,

Донецкий государственный техникум экономики и химических технологий

Владение гражданами Украины иностранными языками является важным аспектом вопроса интеграции нашей страны в мировое сообщество. Современный мир всё больше и больше подвергается процессам глобализации, украинцы всё чаще сталкиваются с необходимостью находить общий язык с представителями других культур в разных сферах

жизнедеятельности. Владение одним или несколькими иностранными языками становится всё более необходимым.

Проанализируем языковую ситуацию в Украине.

Большинство украинцев являются билингвами, то есть носителями двух языков – русского и украинского. Владение русским языком является большим преимуществом, так как русский язык является одним из международных языков, поскольку на нём говорит не только Россия, занимающая территориально огромную часть земного пространства, но и многие жители республик бывшего советского союза и соцлагеря.

Минусом современной языковой ситуации на Украине является то, что очень мало украинцев владеют на достойном уровне другими международными языками, в первую очередь английским. Это обусловлено, прежде всего, культурной «оторванностью» Украины от западной цивилизации. Хотя Украина и стремится к единению с Европой, корнем её сущности всегда была славянская культура и языки славянской группы. Ни английский, ни испанский, ни немецкий, ни какой другой международный язык не является родным для коренных украинцев, и мы не сталкиваемся с этими языками в бытовой жизни. Украинцам приходится изучать международные языки как иностранные, затрачивать годы и большие усилия на этот процесс.

Изучение иностранного языка при условии нахождения вне среды постоянного использования этого языка в быту является очень сложным. Далеко не каждый украинец может позволить себе изучать иностранный язык в стране, где на нём говорят. Изучение иностранного языка на Украине успешно удаётся очень малому количеству людей – лишь тем, кто заинтересованы, целеустремленны, осознают, что это необходимо. Однако основная масса населения очень далека от владения иностранными языками.

Несмотря на это, ситуация с иностранными языками на Украине постоянно изменяется, есть много положительных тенденций.

Первая тенденция изменений появилась после исчезновения «железного занавеса». В советские времена соприкосновение с западной цивилизацией было ещё меньше, чем сейчас, поэтому иностранным языком на высоком уровне владели только дипломаты, переводчики, преподаватели и учёные. Большое внимание уделялось теории, чтению, которое было необходимо для ознакомления с научными трудами иностранных учёных. Недостаточное внимание уделялось тому, чтобы научить человека разговаривать, не было аутентики в учебных материалах – все учебники создавались отечественными авторами, которые не были носителями иностранных языков и не могли донести до учащихся живой разговорный язык. После того как западная цивилизация начала проникать в страны соцлагеря ситуация изменилась. Украинцы стали выезжать за границу, иностранцы стали приезжать в Украину. Появился доступ к западным средствам массовой информации, появились возможности учиться и работать за границей. Соответственно изменилось отношение к изучению иностранного языка, сменились акценты в этом процессе. На первое место вышла необходимость научиться разговаривать, работать по аутентичным материалам.

В течение следующих 10-12 лет Украина находилась в процессе адаптации к новым потребностям в изучении иностранного языка. Открывались частные языковые школы, разрабатывались новые учебники отечественными авторами, появлялась аутентичная литература. Минусом этого периода являлись некачественные школьные учебники отечественных авторов, которые абсолютно проигрывали аутентичным. Не могли похвастаться высоким качеством работы и частные школы, специалистам требовалось время, чтобы начать работать по-другому, овладеть новыми технологиями.

В течение последнего десятилетия наметились сдвиги и положительные тенденции:

1. Получили большое распространение частные языковые школы.
2. Улучшилось качество работы частных языковых школ (работа с аутентичной литературой, проведение занятий иностранными преподавателями, обучающие поездки в страны изучаемого языка).
3. Появились качественные школьные отечественные учебники, среди которых можно отметить пособия А. Несвит.
4. В продажу поступило огромное количество аутентичных учебных материалов (литературы, аудио, видео).
5. В процесс обучения стали активно внедряться информационно-компьютерные технологии. Преподаватели стали использовать готовые высококачественные учебные материалы на специальных обучающих сайтах.
6. Увеличены требования к владению иностранными языками при поступлении в ВУЗ (разработано ВНО на высоком уровне сложности), при устройстве на работу.

ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНА СКЛАДОВА СУЧАСНОГО ТА МАЙБУТНЬОГО У РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

*Новікова В.М. викладач історії,
Донецька загальноосвітня школа (ЗОШ) № 57*

Складно, важко, але безупинно український народ йде шляхом розбудови своєї демократичної держави. В демократичному суспільстві влада все більше орієнтована на участь громадянина в політичному житті країни. Адже демократія – це влада народу, яка змінюється народом і діє в інтересах лише народу. Проте в Україні поки що не сформована сучасна нація, відсутня повноцінна політична еліта, яка спрямована взяти відповідальність за суверенізацію та самостійний сталий розвиток української держави.

Вивчаючи історію України, можна побачити багато проблем розвитку українського суспільства. Одна з них – це відсутність в українців на протязі тривалого часу власної держави.

Державотворчій процес в сучасній Україні потрібно розглядати, опираючись на історичне минуле української нації. Перш за все – це територія, на якій формувалася українська нація. Територія України постійно

перебувала під впливом то однієї, то іншої держави, або навіть входила до складу різних держав. Тим самим, український народ часто знаходився по різні боки кордону. І не було єдності, не було цілісності української нації. Що і зараз, вже в сучасній Україні, продовжує відігравати роль, коли населення різних територій фактично розділене в своїх національних уподобаннях, політичних переконаннях та економічних інтересах.

Новий етап творення державності України розпочався саме з проголошення Акту Незалежності 24 серпня 1991 року, та підкріплення її на Всенародному референдумі в грудні 1991 року, коли також було обрано і першого Президента в історії сучасної України, яким став Л.М. Кравчук.

Україна, здобувши незалежність, отримала історичний шанс – побудувати свою новітню, сучасну державу та інтегруватися до постіндустріальної цивілізації, що наразі починає формуватися у провідних країнах світу. На жаль, доводиться констатувати, що Україна, успадкувавши від минулого комуністичного режиму архаїчно-індустріальну суспільну свідомість, неефективну ресурсномістку, енергоємну економіку та вкрай занедбане довкілля, за роки незалежності не змогла подолати негативні тенденції свого попереднього розвитку. Навпаки, посилюється невідповідність між інтересами країни та її економікою, яка дедалі менше працює на суспільство, орієнтуючись переважно на виробництво сировинних продуктів, а її ресурсоемність, затратність і екологічна шкідливість навіть зростають. Водночас, країна скотилася в глибоку й затяжну економічну кризу, що супроводжується виникненням нових небезпечних соціальних проблем, таких як величезне соціальне розшарування суспільства та масова бідність населення.

Такий розвиток нашої країни абсолютно несумісний із сучасними тенденціями в розвинених країнах світу та ще більше відкидає Україну на узбіччя світових процесів.

Економічні показники України виглядають дуже невтішно та свідчать, що їй наразі не вдалося скористатися перевагами глобалізації, і вона поки що залишається поза сферою її позитивів.

Молодь в Україні, навіть отримавши вищу освіту, не завжди може знайти роботу за фахом. Перепоною у працевлаштуванні молоді часто-густо є занадто високі вимоги до молодих спеціалістів.

Також в Україні гостро стоїть проблема розвитку малого та середнього бізнесу, без якого неможливий подальший економічний розвиток країни.

Сучасне державне будівництво не можливе без усвідомлення того, що відбувається в світі, без розуміння всіх тенденцій світового розвитку, без зрушення в світоглядних та ціннісних орієнтирах. А недостатній рівень поінформованості всіх верств населення про характер існуючих проблем та архаїчно-індустріальна суспільна свідомість не сприяє формуванню соціального замовлення на якісно нову стратегію розвитку, спрямовану в майбутнє.

В решті решт, має бути визначена національна стратегія розвитку суспільства, що базується на збалансованості економічних, соціальних та екологічних чинників.

Водночас, адаптація до української специфіки, запровадження новітніх технологій в виробництві, державне управління на демократичних засадах, вироблення адекватної стратегії розвитку країни в XXI столітті дасть надійні дороговкази в майбутнє. Практичне ж впровадження цієї стратегії дозволить не лише об'єднати наявні в суспільстві та державі ресурси для подолання існуючої економічної та політичної кризи, а й надасть процесу реформ в Україні та модернізації її економіки осмисленого і перспективного характеру.

Таким чином, саме перехід до стратегії сталого розвитку дозволив би Україні вписатися в сучасний світовий і цивілізаційний процес та визначив би її місце в майбутньому світі в когорті його провідних націй.

ДО ПИТАННЯ ПРО ІНТЕГРАЦІЮ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ СПІВТОВАРИСТВО

Новікова М.В. студ. I курсу ОФФ, гр. 0509А

Донецький національний університет

Актуальність. Детальне вивчення двовекторної політики України дасть змогу визначитися з чітким курсом її подальшого розвитку та інтеграції у світове співтовариство. Це допоможе у подоланні світової кризи та вирішенні економічних проблем, які сьогодні постають перед нашою країною.

Мета роботи полягає в обговоренні подальших перспектив та проблем розвитку України в ері нових політичних та економічних союзів, розгляд України, як нового загальноєвропейського чинника, який приміряє між собою «європейську інтеграцію» та «стратегічне партнерство з Росією».

Сьогодні Україна відіграє ключову роль у відносинах між Європейським Союзом і Російською Федерацією. На її території «європейське сусідство», в сенсі «Європейської політики сусідства» (ЄПС), накладається на російське «близьке зарубіжжя», як Москва називає колишні радянські республіки. Це може активно посприяти розширенню мережі міжлюдських зв'язків, через яку буде відбуватися «сплетіння» Росії з Європейським Союзом. «Європейська функція» Україна має нормативний компонент, а саме «транзит» демократичних принципів з Заходу на Схід, проникнення «європейських» політико-культурних концепцій у Росію. Європейська інтеграція України, успішно здійснює модель європейського розвитку шляхом глибоких і широких реформ – при дотриманні партнерських відносин з Росією. Це формула примирення проєвропейських і проросійських симпатій в Україні.

Однак інтеграція України можлива лише за умов виконання так званого «домашнього завдання», яке поставив перед нею ЄС. У цьому напрямку ми вже робимо успіхи: прийняття давно очікуваного закону про функціонування внутрішнього ринку газу, вступ до Європейської енергетичної спільноти, поява закону про здійснення державних закупівель, прийняття нового Податкового кодексу, проведення очікуваної ратифікації Конвенції про захист людини у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних. Також була

проголошена програма економічних реформ на 2010-2014 роки, створено професійний комітет при президенті, який буде відповідати за реалізацію цих реформ, розпочата адміністративна реформа, радикальнєскорочення бюрократичного апарату. У планах на майбутнє – пенсійна, судова, територіально-адміністративна реформи, прийняття пакету законів про боротьбу з корупцією тощо.

Перспективи європейської інтеграції – створення єдиного європейського простору, реалізація проектів у рамках загальноєвропейської системи безпеки, перспектива безвізового режиму з ЄС для громадян України, не обмежування своїх відносин лише вільною торгівлею з «сусідньою країною».

Висновок. Для того, щоб Україна змогла здійснити свою «європейську функцію», тобто стати «загальноєвропейським чинником», потрібно виконати дві передумови: провести, орієнтуючись на європейські стандарти, провести суспільні реформи, щоб відносно підвищення добробуту українського населення та дбати про основні «європейські цінності». Повинно бути демократично встановлено верховенство права, а не верховенство «влади», монополізованої в руках президента за допомогою маніпулювання правом.

ОСОБЕННОСТИ ПРОЯВЛЕНИЯ КРИЗИСА В УКРАИНЕ

*Сладкова М., студ. гр. IV – ЗС, Поцулко Е.А. к. и. н., доцент,
Донецкий институт железнодорожного транспорта*

Украина признана одной из стран, в которой последствия мирового финансового кризиса выражены наиболее сильно. Более того, необходимо признать, что в нашей стране кризис приобрел особо острую форму, поскольку наложился на громадные социальные дефициты, структурные и воспроизводственные проблемы докризисного периода. Рассмотрим некоторые из этих проблем:

1. Полное отсутствие какой-либо стратегии развития страны. Отсутствие реально определенных приоритетных отраслей, их реальных долгосрочных планов развития и преемственности по их исполнению при столь частой смене правительств.

2. Тотальное казнокрадство при всех режимах политической власти, полной безнаказанности расхитителей, рейдеров и откровенных воров и захватчиков.

3. Исключительно высокая коррупция, при которой даже важнейшие решения государства иногда принимаются, насколько можно судить, на основе преимущественно коррупционной мотивации, и монополизм, носящий всеохватный характер.

4. Борьбы за распределение и перераспределение всех видов имущества, захват производств и целых отраслей идет, в основном, не для их

развития и повышения конкурентоспособности, а для выкачки из них средств путем изнашивания основных фондов, использования для них дополнительных преференций и льгот, установления монопольных цен или особых режимов экспорта-импорта, присвоения земельных участков и недвижимости для продажи.

5. Полная коррумпированность судебной системы и отсутствие защиты собственности, инвестиций, имущественных прав и достоинства людей.

6. Бесконтрольный ввоз импортных потребительских товаров за счет средств, заимствованных в западных банках, создал громаднейший дефицит платежного баланса, сравнимый с золотовалютным запасом страны.

7. Практическое отсутствие иностранных инвестиций и вывоз за рубеж достаточно большого капитала олигархическими кланами.

8. Отсутствие финансовых резервов, включая и незначительность золотовалютных резервов НБУ, отсутствие желания реструктуризации экономики для создания новых и модернизации существующих производств.

Каковы же основные постулаты выхода Украины из кризиса?

Во-первых, все политики должны задуматься, наконец, об Украине, а не только о своих интересах.

Во-вторых, пресечь расхищение бюджета, казнокрадство и коррупцию.

В-третьих, развитие внутреннего рынка.

В-четвертых, стабилизировать национальную валюту.

В-пятых, реальная поддержка развития малого и среднего бизнеса, особенно, в сельскохозяйственном направлении.

В-шестых, гарантировать прожиточный минимум каждому гражданину, как экономическое выражение права на жизнь с его региональной дифференциацией и соответствующей переориентацией межбюджетной политики.

Здесь стоит отметить, что без надежных капиталовложений, гарантированных, прежде всего доходами от обновленных и вновь созданных производств, то есть от тех же воспроизводственных процессов, невозможно обеспечить создание и внедрение новейших технологий, систем современной организации управления бизнесом. Это фундаментальные основы для обеспечения конкурентоспособности национального производства. Эти сложные воспроизводственные процессы проходят исключительно на базе инвестирования.

Как показывает опыт сам по себе рыночный механизм не в состоянии автоматически сосредоточить инвестирование на обеспечении государственных интересов. И здесь на первый план должно выходить государство и, наконец, не на словах, а на деле разработать и внедрить инновационную и инвестиционную политику, направленную на внедрение новейших технологий, создание конкурентоспособных производств, развитие научно-технологических комплексов и фундаментальной науки.

Если этого не сделать Украина окажется на обочине мировой цивилизации с протянутой рукой и у разбитого корыта. Будем надеяться, что

2011 год станет переломным и наша страна, наконец, выйдет на путь стабильного экономического роста.

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ВХОЖДЕНИЯ УКРАИНЫ В ЕС

*Серета Э.С. гр. 0509А, УФФ,
Донецкий Национальный Университет*

Роль и место любой страны в мировом хозяйстве и международном разделении труда зависит от многих факторов. К числу основных относятся: динамика развития национальной экономики, степень ее открытости и вовлеченности в международное разделение труда, ее умение адаптироваться к условиям международной хозяйственной жизни. Украина как суверенное государство пока оказывает крайне незначительное воздействие на интеграционные процессы, происходящие в мировой экономике, оставаясь в течение длительного времени в стороне от главных мирохозяйственных процессов. Находясь в центре Европы, рядом с государствами, активно преобразующими свои экономики, Украина заметно отстала и не успевает за процессами, которые происходят в соседних государствах.

Президент Украины Виктор Янукович встретился с руководителями Евросоюза, чтобы обсудить первоначальные шаги на пути вступления в этот региональный блок. Украина также ведет переговоры с ЕС по вопросу заключения соглашения о свободной торговле.

"Президент Европейской комиссии Жозе Мануэль Баррозу и Президент Украины Виктор Янукович договорились о том, что подписание возможно в 2011 году, если будет прогресс в отношении подготовки Соглашения", – подчеркнула Филоте.

«Украина неуклонно движется по пути евроинтеграции», – подчеркнул Виктор Янукович. Президент отметил, что евроинтеграция является важным средством модернизации страны и приближения ее к современным европейским стандартам. По его словам, это этап, который Украина должна пройти как можно скорее.

Президент Европейского Совета Герман ван Ромпей подчеркнул важность соблюдения Украиной базовых демократических ценностей. Он отметил, что основными ценностями является демократия, верховенство права и уважение прав человека.

Президент ЕС отметил, что за последние годы Украина достигла значительных успехов в построении демократии и должна и дальше развиваться в этом направлении, а также подчеркнул важность обеспечения равенства участия всех политических сил в предстоящих местных выборах в Украине.

Что касается проблем вступления Украины в ЕС, известно, что Украина – страна преимущественно аграрная, если сравнивать ее с Европой. А значит, ничто, за исключением металлургической промышленности, неконкурентоспособно на европейском рынке. В целом основным

потенциальным продуктом экспорта в ЕС будет сельскохозяйственная продукция. В этом отношении Украина имеет большие преимущества. Но сможет ли она реализовать их в ЕС? Известно, насколько велика сегодня конкуренция на продовольственном рынке, особенно в Европе. Все восточно-европейские страны, недавно вступившие в ЕС, имеют серьезные проблемы со сбытом своей продукции в Западной Европе и буквально завалены продуктами из Германии и других стран с сильным агропромышленным комплексом.

Другая важнейшая конфликтная линия – приведение украинского законодательства в соответствие с европейскими стандартами. Позиция Европы заключается в том, что сам по себе возможный экономический рост Украины не может быть аргументом для интеграции, если в Украине не будут утверждаться основы демократии и гарантии прав человека. В заключительном документе геттеборгского саммита в перечне шагов по направлению к общеевропейскому дому, которые необходимо сделать Украине, сначала указаны демократическое развитие, соблюдение прав человека, верховенство закона и только потом – рыночно ориентированные экономические реформы. Вместе с тем список требований Запада к экономическим реформам так же внушительен. Запад требует либерализации деловой активности, создания стабильной и прогнозируемой правовой среды, улучшения корпоративного и государственного управления, преодоления коррупции.

В частности он отметил, что "необходимо создать более привлекательным бизнес-климат в Украине, необходимо придерживаться прав собственности, необходимо осуществить реформы в судебной системе, в госуправлении и администрировании, решить вопросы борьбы с коррупцией".

Таким образом, Украина декларирует своей целью присоединение к ЕС в качестве государства-кандидата в 2004 г. и полноправного члена в 2011 г., однако сейчас Украина не входит ни в "первостепенную", ни во "второстепенную" группу будущих членов Евросоюза. Несмотря на то, что тема выполнения обязательств Украины перед ЕС постоянно присутствует в качестве информационного фона политического ньюсмейкинга, существует ряд объективных проблем, не позволяющих говорить о европейской интеграции Украины в категориях ближайших перспектив.

Существует ряд претензий, которые традиционно предъявляются к постсоветским республикам, государствам переходного периода. Это, в первую очередь, требования демократизации, развития рыночной экономики, усиление контрольных механизмов, гражданского контроля над Вооруженными силами. Эта совокупность вопросов возникает как в контексте вступления Украины в НАТО, так и в рамках дискуссий о вхождении Украины в ЕС. Украина еще пока очень далека от выполнения этих требований.

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ СПІВТОВАРИСТВО: ЗОВНІШНІ ТА ВНУТРІШНІ ЧИННИКИ

*Шишкін Д.С. студ. гр. 2-АТ, Сушинська І.М. к.філог. н., доцент,
Донецький інститут залізничного транспорту*

Науковці схильні виділяти дві основні складові тривалого процесу державотворення в часі. Перший великий етап формування держави і права України: від часу формування перших державних утворень на території України у Північному Причорномор'ї і Приазов'ї (до нової ери) і закінчується часом, який передував Лютневій демократичній революції.

Ідея розбудови української національної державності розвивалася одночасно із формуванням української народності. Етнічному згуртуванню східних слов'ян в єдину народність сприяли й однакові традиції, звичаї, звичаєве право, закон, суд, військовий устрій, спільна боротьба проти зовнішніх ворогів. Мабуть, уже в цей час виникають певні елементи національної свідомості, почуття патріотизму. Вже Данила Галицького сучасники не без підстав називали "українським королем". У боротьбі з підступними намірами Литви та Польщі, зазіханнями кримського хана формувалася й міцніла козацька держава – Запорізька Січ. Вона й до сьогоднішніх днів зберігається у пам'яті народній як символ української державності, яскравий взірець української державної ідеї, зразок самореалізації народної волі.

Важливою віхою на цьому шляху стало проголошення Української Народної Республіки у листопаді 1917 р. Але процес розбудови незалежної демократичної держави був припинений тоталітарним радянським режимом. Сім десятиріч Україна входила до складу колишнього Союзу РСР. Її державність в цей період мала переважно формальний характер. Лише у 1991 р. Україна остаточно стала незалежною державою. На політичній мапі світу з'явилася нова незалежна країна європейського рівня, визнана майже 140 державами. Україна має право не тільки на рівноправне існування поміж інших держав, але й визнання рівня та якості державного ладу та розвитку.

Поряд з об'єктивною необхідністю інтеграції України у світове господарство та розвитку її зовнішньоекономічних відносин існують і об'єктивні можливості для таких процесів. До них насамперед належить економічний потенціал нашої країни, що дає підставу для належної участі у міжнародному поділі праці.

Об'єктивною можливістю для інтеграції у світове господарство є вироблення механізму зовнішньоекономічних зв'язків, по-перше, на макрорівні – загальнодержавному; по-друге, на мікрорівні підприємств; по-третє, на глобальному та регіональному макрорівнях через участь у спеціалізованих і багатоцільових економічних міжнародних організаціях ООН і регіональних економічних об'єднаннях на зразок Чорноморської зони співробітництва. Відомо, що енергетичне самозабезпечення є однією з головних умов незалежності. Досягти його Україна може, якщо візьме курс на модернізацію наявних і спорудження нових сучасних екологічно чистих вугільних та

газотурбінних електростанцій, на розвиток власного енергетичного машино- та казанобудування, скористується вітчизняними науковими та виробничими здобутками й досягненнями високорозвинутих країн. Без розвитку відповідних форм зовнішньоекономічних відносин зробити це практично неможливо.

Ще однією передумовою є загальне пожвавлення ділової активності в країні. У нашій пресі вже цитувалися дані опитування більш як сотні великих іноземних інвесторів. Позитивні оцінки щодо поліпшення інвестиційного клімату втричі перевищують негативні. 75% інвесторів мають намір збільшити свої інвестиції, 40% компаній, що працюють на нашому ринку, практично весь прибуток реінвестують в економіку України.

Сприяє активізації інтеграційного процесу й зовнішній чинник. Розширення Євросоюзу на тлі уповільнення економічного зростання в Західній Європі, сприятлива кон'юнктура на зовнішніх ринках обов'язково повернуть інвесторів на український напрям. Головне – бути готовим до такого розвитку подій.

Інноваційний шлях розвитку за своїм змістом має бути новітнім проектом не лише економіки, а й громадянського суспільства загалом. Тільки він призведе до якісних змін, у результаті яких економіку можна буде вважати остаточно ринковою, а суспільство – демократичним, тобто таким, яке живе за нормами і правилами розвинутого цивілізованого світу.

Цілком виправданим у зв'язку з цим вбачається направлення за кордон на навчання громадян України і запрошення з інших країн спеціалістів з маркетингу, валютно-фінансових операцій, міжнародного права.

Отже, розвиток зовнішньоекономічних відносин є не самоціллю, а одним з перевірених досвідом багатьох розвинутих країн способів подолання кризового стану економіки, виведення виробничого потенціалу на сучасний технічний і технологічний рівні, підвищення добробуту народу України.

Література:

- 1.Бойко О.Д. Історія України: Навчальний посібник – К.: Академвидав, 2010. – 686 с.
- 2.Башнянин Г.І. Політична економія. – К., 2000. – 528 с.
- 3.Кравченко В.В. Правознавство: Навчальний посібник. – К.:Атіка, 2005. – 560 с.

СЕКЦІЯ V ІСТОРИЧНО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО- ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ РОЗБУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

ПЕСПЕКТИВЫ НАЛОГОВОЙ СИСТЕМЫ УКРАИНЫ В ПРЕОДОЛЕНИИ ЭКОНОМИЧЕСКОГО КРИЗИСА

*Ананьева А.В., студ. 1 курса С.Ф., 4 гр. Коржова Д.А. преподаватель
Донецкий национальный медицинский университет им. М.Горького*

Экономические трансформации в стране и ее экономическое оздоровление невозможны без формирования дееспособной налоговой системы, от которой во многом зависят возможности экономического развития государства, экономическая и инвестиционная активность плательщиков. Одним из главных регуляторов производственно-хозяйственных процессов является налог на прибыль предприятий. Актуальность регулирующей функции налога на прибыль связана с тем, что в период становления нового типа экономики в Украине регулирование экономических процессов со стороны государства является не просто важным, но и необходимым аспектом ее эффективного развития и выхода из "кризиса перехода", причем методы регулирования должны быть экономическими, а не административными. Это обуславливает актуальность выбранной нами темы.

Цель данной работы – рассмотрение налоговой системы Украины в условиях экономического кризиса. Задачи: 1) Обосновать необходимость проведения антикризисных мер в налоговой системе; 2) Перечислить антикризисные меры, принятые в налоговой системе в Украине.

Необходимость проведения антикризисных мер была очевидна уже в 2008 году, некоторые из них были реализованы в ходе реформирования налогового законодательства и были направлены на облегчение положения налогоплательщиков. Одновременно нельзя не отметить, что кризис уже негативно сказался на налоговых поступлениях в государственную казну.

Начиная с 2009 года установлено освобождение от налогообложения физических лиц профессионального образования и профессиональной подготовки, физических лиц и сумм выплачиваемых организациями своим работникам на возмещение затрат по уплате кредитов на приобретение и строительство жилого помещения. В кризисных условиях в целях активизации рынка жилья был увеличен размер имущественного налогового вычета на новое строительство либо приобретение жилого дома, квартиры или комнаты.

Можно сделать вывод, что в условиях рыночной экономики важным вопросом, связанным с эффективностью производства и общим

экономическим развитием страны, является именно правильное построение и организация налоговых отношений хозяйствующих субъектов с государством, которые необходимо строить на базе приоритета регуливающей и стимулирующей функции налогов. Только при этом условии Украина может утвердиться как экономически развитое государство, имеющее эффективную и дееспособную налоговую систему.

СОВРЕМЕННАЯ КОНКУРЕНТНАЯ СТРАТЕГИЯ В УКРАИНЕ

*Ананьева А.В., студ., 1 курса С.Ф., 4 гр., Коржова Д.А. преподаватель,
Донецкий национальный медицинский университет им. М.Горького*

В связи с переходом от плановой экономики к рыночным отношениям, на украинских предприятиях возникла острая необходимость в исследовании конкуренции и разработке четких конкурентных стратегий, адаптированных к украинским условиям. Многие украинские предприятия недостаточно подготовлены к открытой конкуренции с зарубежными компаниями, их конкурентные преимущества основываются на дешевых ресурсах, что не гарантирует защиты от конкурентов. Это обуславливает актуальность выбранной нами темы.

Цель данной работы – рассмотрение современной конкурентной стратегии в Украине. Задачи:

- 1) Исследовать конкуренцию и разработку конкурентных стратегий;
- 2) Предложить новые идеи и решения по данной проблеме.

В настоящее время центральным моментом для украинских предприятий является не столько переход из отстающей позиции к догоняющей, сколько из отстающей позиции к лидирующей, что может потребовать кардинальных изменений в деятельности предприятий. Этот шаг можно осуществить при создании на предприятии ключевой компетенции, которая позволит предприятию не только стать лидером надолго в своей отрасли, но и создать совершенно новую отрасль.

Конкуренция часто происходит внутри и между коалициями компаний, а не только между отдельными предприятиями. Для получения преимуществ от предвидения и завоевания лидерства в ключевых компетенциях компания, в конечном счете, должна завладеть важными глобальными рынками раньше конкурентов. Необходимые компетенции исходят из интеллектуального лидерства, что требует эффективной подготовки будущих специалистов, то есть инвестиций в человеческий капитал. Установление тесной связи с образовательными учреждениями и работа с молодым поколением создаст поток новых идей и решений. Большое внимание при этом должно уделяться культуре организации. В ней должен присутствовать дух лидерства и единства. При этом конкурентная стратегия организации должна быть доведена до каждого сотрудника, и он должен чувствовать собственную значимость при ее реализации.

Можем сделать вывод, что для достижения будущего успеха на рынке необходимо создавать в компаниях ключевые компетенции, дающие им безусловное конкурентное преимущество, а также интеллектуальное лидерство. Таким образом, в данной работе мы исследовали конкуренцию и разработку конкурентных стратегий, предложили новые идеи и решения по данной проблеме. Тема требует дальнейшей научной разработки и практических мер по улучшению ситуации.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ УКРАЇНИ

*Басацька Я.Р., ст. 1 курсу, 10 гр., Смерічевський Е.Ф. к.філос. н., доцент,
Донецький національний медичний університет імені М.Горького*

Для України питання становлення та розвитку державності є вкрай актуальним та важливим, адже країна, що у історичному масштабі нещодавно отримала статус самостійної, потребує зміцнення економіки, зовнішніх зв'язків та вирішення багатьох внутрішніх проблем. Це можливо лише за умови існування розумного та повністю сформованого уряду, тобто влади, що спроможна належним чином продовжити процеси державотворення.

Крім того, це – питання збереження суверенітету та його належного захисту у майбутньому, бо це теж залежить від ступеня сформованості державності.

Державотворення (англ. *State Building*, нім. *Staatsbildung, Staatsaufbau*) – комплексний довготривалий процес, спрямований на утворення держави, який включає культурні, політичні, міфологічні, релігійні та ін. чинники. Україна за своє довге існування зазнала ефективних моделей державної організації. На державотворчий процес вплинули територія, природа краю, політика мирної колонізації, перебування під владою багатьох інших країн.

Актуальні проблеми державотворення України перелічені далі:

1. Політична проблема.

В Україні поки що не сформована сучасна нація, відсутня повноцінна політична еліта, яка спрямована взяти відповідальність за суверенізацію та самостійний сталий розвиток української держави.

Натомість формується олігархічно-кланова, напівкримінальна система влади, яка впливає із тісної співпраці між представниками державної влади та власниками найбільших, найпотужніших підприємств, заводів, фабрик.

В Україні капітал творить найвищу владу, процвітає корупція, продовжуються зловживання своїм службовим положенням чиновниками всіх рівнів. Законодавча, виконавча та судова влади знаходяться в повній залежності від статків великих олігархів.

Політичні лідери розшаровують та ладнають політичну структуру за власним бажанням, руйнуючі важливий елемент державотворення. Немає стабільності правових законів, адже вони не виконуються в належному обсязі. Захист прав українців мінімальний, і вони вимушені звертатись до

Європейського суду з прав людини частіше, ніж представники будь-якої іншої країни з членів Ради Європи.

2. Економічна проблема.

Україна досі дотримується радянської економічної системи, що в наш час є вірним шляхом до регресу: ресурсомістка, енергоємна економіка та вкрай занедбане довкілля; технологічне відставання більшості галузей; залежність економіки від кон'юнктури світових ринків. Сформувалася яскраво виражена сировинна спрямованість, причому насамперед саме в найбільш прибутковій і одночасно найбільш енергозатратній галузі чорної металургії. Як результат – за період 1991-2010 рр. значно скоротився реальний ВВП, різко виріс зовнішній борг України, з'явилася залежність економіки від зовнішніх чинників.

Малий обсяг інвестицій, непопулярність української продукції, неспроможність скористатися перевагами глобалізації, слабкий розвиток малого та середнього бізнесу призвели до глибокої структурної деформації, величезних цінових диспропорцій та технологічного відставання більшості галузей. Зараз Україна скотилася в велику економічну кризу, що потребує багатьох ресурсів та негайної допомоги для порятунку її громадян.

3. Соціальна проблема.

Політична та економічна кризи вкупі призвели до появи соціальної проблеми в Україні.

Збільшується соціальне розшарування серед населення: більшість людей живуть за межею бідності, отримуючи заробітну плату менше прожиткового мінімуму, який є водночас й найменшим у Європі. Система державного субсидування не в змозі задовольнити потреби українців, адже на близько 460 тисяч субсидованих сімей доводиться 1 мільйон 600 тисяч сімей, що ще його не отримали. Інваліди, ветерани війни, чорнобильці та інші категорії населення мають право на пільги, але близько 70% їх не одержує. Разом з тим ростуть тарифи на комунальні послуги та медичне обслуговування.

Соціальна проблема є одною з найважчих проблем державотворення та досі не вирішена.

В результаті виконання роботи визначені три основні проблеми державотворення України на сучасному етапі – соціальна, економічна і політична. Пошук шляхів вирішення цих проблем потребує додаткового детального наукового доопрацювання.

ОСОБЛИВОСТІ НАЦІЄТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ

Бердій Т.С. канд. філос. н., доцент,

Державний економіко-технологічний університет транспорту

Особливістю трансформаційних суспільств є те, що вони не мають стратегій самозахисту, тобто перебувають у умовах повернення до трайбалістського суспільства. Частина вітчизняних і зарубіжних дослідників

пов'язує такий стан з паліативністю перебудови та руху за незалежність на початку 1990-х, намаганнями української суспільної еліти радянської доби зберегти власні важелі впливу і місце у суспільстві вже незалежної України. Найяскравішим прикладом є дискусії з мовного питання. Під час передвиборчих змагань у перші двадцять років незалежності їм зажди відводиться значне місце в політичних баталіях. Подоланню відторгненості перехідних культур від світових тенденцій у формуванні національної політики сприяє співробітництво з міжнародними інституціями та впровадження в правову систему країни міжнародних норм, які регулюють положення про національних меншини. Для України такими міжнародними інституціями є ООН, ОБСЄ, Рада Європи та розглянуті і схвалені ними нормативно-правові акти: Декларація про права особи, що належать до національних або етнічних, релігійних і лінгвістичних меншин; Загальна декларація про права корінного населення; Декларація про Права національних меншин, Рамкова конвенція про права національних меншин. Вони можуть запобігати етнічним конфліктам та сприяти їх вирішенню політичними засобами. На Україні основні нормативно-правові акти, якими регулюється місце і роль національних меншин та корінних народів сформовано або за добу радянського володарювання, або в якості компромісу між національно зорієнтованою та пострадянською складовими правлячої еліти. Україна не зазнала етнічних конфліктів на зразок балканських країн, але роль і місце національних меншин залишається у сфері невизначеності, що становить постійну загрозу консолідації нації в разі загострення протистояння.

В нинішньому українському суспільстві використовується стратегія українського національного популізму, який свідомо використовує етнічні стереотипи та автостереотипи як засоби протистояння владі технократичних та адміністративних еліт. Вони є прямим продовженням радянської номенклатури, основною ознакою якої була нездатність виробити чітку модель бюрократії, тобто раціонального типу володарювання. Отже, український національний простір слід розглядати як протистояння популістсько-харизматичного та традиційно-ідеологічного типів панування. Це підтверджується незбалансованістю системи стримування і противаг інститутів державної влади, відсутністю стабільного державного апарату управління та національно свідомого політичного класу.

Етнічне стає засобом протиставлення іншим ідентифікаціям (релігійній, культурній тощо). Титульний етнос в Україні сприймається як субнаціональна одиниця, тому термін «український» позначає домінуючу більшість народу і сприймається в етнічному плані. На сучасній геополітичній мапі світу Україна тяжіє до південного постколоніального простору. Міфи про степову Елладу та слов'янську Італію створюють її культурну ідентичність, породжуючи автостереотипи прабатьківщини та осереддя Європи, яка зникає у хвилях великого переселення постколоніальних народів.

Помилкою є змішування титульної нації і етнічної групи, яка була домінуючою в процесі державотворення. Наприклад, назва американці передусім була назвою географічною, а вже внаслідок боротьби за незалежність отримала політичний зміст, відносно якого Декларація незалежності є лише контекстом, а сутнісні риси пов'язані із тривалим процесом виформовування національної ідентичності. Теж саме можна казати про британців, бо вони не є нащадками бритів, французів, які не є нащадками Хлодвіга, короля франків, а Декларації прав людини і громадянина. Отже, необхідно зазначити, що існують певні конститутивні елементи, які призводять до виникнення нації. Для української політичної спільноти такі конститутивними елементами є оголошення незалежної України 24 серпня 1991 року, прийняття Конституції України 28 липня 1996 року. Однак говорити, що на сучасному етапі державотворення з'ясувався загальний контекст, який має своїм змістом вибудовану політичну історію української нації передчасно.

Територія сучасної України складається із регіонів з неоднаковим етнічним складом населення, для яких саме українці виступають інтеграційним чинником суспільного життя. Однак це не означає, що український чинник по відношенню до регіонів повинен наслідувати традиції імперського, або ж радянського засобів володарювання. Україна є українською державою не в наслідок Божого промислу і не тому, що українці розбудують «український рай», вона існує внаслідок запровадження норм демократичної організації суспільного простору, ствердження демократичних інституцій і поширення демократичних цінностей. Майбутнє має лише демократична українська держава, лише вона залишатиметься суверенною, цілісною і незалежною.

Специфічним є невиворотованість політичного, культурного, економічного обличчя сучасного українського суспільства. Тому в соціально-філософській рефлексії необхідно усвідомити невичерпність альтернатив розбудови української спільноти та довгострокової перспективи їх оптимізації.

БЫТ И ПРАВЫ НАРОДА УКРАИНЫ

Бондарева В.С., студ. 1 курса, 3-гр., Клевец Л.Н. ст. преподаватель

Донецкий национальный медицинский университет им. М.Горького

В современном обществе идёт переосмысление общечеловеческих ценностей, в том числе народных, семейных традиций и обычаев, быта и нрава наших предков. Само понятие «традиции», употребляемое в контексте с «обычаями», «обрядностью», «ритуалом», включает в себя всё духовное наследие из поколения в поколение. Критерием общественной значимости любой традиции, в том числе воспитательной, должно быть соответствие целям и задачам воспитания нравственного воспитания подрастающего поколения. Поэтому, на мой взгляд, тема быта и нрава, традиций и обрядов

как многовекового опыта украинского народа является актуальной на данном этапе развития нашего общества.

Цель – осмысление в необходимости изучения культурного и бытового наследия украинского народа с древнейших времен до зарождения капитализма. Задачи:

- проследить ход становления, развития и особенностей народного быта, традиций и обычаев в разные исторические периоды;
- раскрыть механизм передачи передовых традиций, обычаев, а также устного народного творчества из поколения в поколение.

Рассматривая быт и нравы народа Украины, можно отметить, что в первом тысячелетии нашей эры основу хозяйственной жизни всех восточных славян составляло земледелие. Они возделывали пшеницу, ячмень, рожь и т.д., а также выращивали огородные культуры. Другими важными занятиями были скотоводство, охота, рыболовство, бортничество, ремесло. Выделялись специалисты: кузнецы, литейщики, мастера золотых и серебряных дел, позднее гончары. Древнейшей религией восточных славян являлось язычество. На ранней ступени своего развития они верили в добрых и злых духов. Впоследствии сложился довольно развитый пантеон славянских богов (Род, Дажьбог, Стрибог, Сварог и др.) У каждого племени существовали общие святилища, куда сходились все члены племени на особо торжественные праздники и для решения важнейших дел.

Сближению родов способствовали браки. При многоженстве существовала низшая форма брака – умыкание, после которого отношения восстанавливались венцом (выкупом). Выкуп перерос в продажу невесты. Существовала и другая форма – привод невесты к жениху (отсюда брать замуж, выдавать замуж).

О культуре славянских племен известно мало. Меняясь с течением времени, народные сказки, песни, загадки сохранили значительный пласт древних верований. Устное народное творчество отражает разнообразные представления восточных славян о природе и жизни людей.

В средневековой Украине народное искусство гораздо глубже вошло в уклад крестьянской жизни. Оно очень прочно начало переплетаться с трудовыми, бытовыми религиозными явлениями. Условно народный обычай также вполне можно назвать миниатюрной драмой. За драматическим образным действием у славян, связанным с тем или иным обрядом, закрепился термин "игрище". Наиболее характерным типом святочного игрища являлось вождение козы, которое сопровождалось хоровым пением и коллективным действием с участием ряда персонажей. Характерны были также хороводные игры на тему сватовства: "Просо", "Мосты", "Бояре" и др. Исполнялись также производственные игры, изображавшие различные земледельческие и ткацкие работы.

Во время народных праздников имели место различные драматические игры, генетически не связанные с обрядом. Их сюжеты черпались из общественной и семейной жизни человека, воспроизводились отношения

между мужчиной и женщиной, сатирически изображалось поведение помещиков, купцов и т.д.

Культурное развитие украинского народа в XVIII веке продвинулось далеко вперед. Возникли новые жанры, развивались элементы реализма. Старая церковная литература перестала играть главную роль. Фольклор получил наиболее полное выражение в исторических и лирических песнях, их авторы в большинстве своем неизвестны. В песнях широко отражались различные стороны крестьянской жизни, социальные противоречия, т.к. главным творцом их были представители трудового народа. Также создавались многочисленные легенды о своих любимых героях. Большим успехом пользовался вертеп, на высоком уровне развития была музыкальная культура, народная живопись.

На первую половину XIX века приходится становление украинской литературы, развивавшейся в тесной связи с национально-освободительным движением. С появлением таких писателей, как Т.Г. Шевченко, Н.В. Гоголь, И.П. Котляревский, П.П. Гулак-Артемовский, Г.Ф. Квитка-Основьяненко, украинская литература вышла на мировую арену. Наряду с этим продолжало развиваться устное народное творчество. Народ создавал песни, сказки, пословицы, направленные против крепостной неволи. Также в народе продолжали жить думы и песни, созданные в минувшие столетия. Кобзари и лирники несли их в массы народа, передавая слова и мелодии из уст в уста.

Вывод: В данной работе проследили ход становления, развития и особенностей народного быта, традиций и обычаев народа Украины в разные исторические периоды, раскрыли механизм их передачи из поколения в поколение. Быт и нравы украинского народа дошли до нас благодаря устному творчеству и произведениям литературы, в которых ярко отражался уклад жизни народа, его творчество и обряды.

ГОСУДАРСТВЕННАЯ МОЛОДЕЖНАЯ ПОЛИТИКА В УКРАИНЕ

*Ворхлик В.Р., студ., УФФ,
Донецкий национальный университет*

Перспективы развития общества, успешность любых общественно-экономических и политических преобразований в стране зависят от условий социализации и развития молодого поколения. В Украинском обществе молодежь является самой активной частью населения и ее численность – не просто одна из характеристик возрастного состава населения государства. Во-первых, молодежь определяет уровень рождаемости, то есть демографические перспективы государства. Во-вторых, благодаря увеличению численности молодого населения в последние годы молодежь стала значительно активнее принимать участие в общественно-политической жизни страны.

Государственная молодежная политика в Украине является приоритетным и специфическим направлением деятельности государства, которая осуществляется в интересах молодых людей, общества и государства в целом, исходя из возможностей Украины, ее экономического, социального, исторического и культурного развития, а также мирового опыта государственной поддержки молодежи.

Главными направлениями государственной молодежной политики в Украина являются:

1. Развитие и защита интеллектуального потенциала молодежи, улучшение условий и создание гарантий для получения молодежью образования, специальной профессиональной подготовки и переподготовки.
2. Обеспечение занятости молодежи, ее правовой защиты с учетом экономических интересов, профессиональных и социальных возможностей общества.
3. Создание условий для овладения духовными и культурными ценностями украинского народа и для непосредственного участия молодых людей в их возрождении и развитии, в охране и воссоздания окружающей среды.
4. Формирование у молодежи чувства национальной гордости, патриотизма, готовности защищать суверенитет Украины.
5. Охрана здоровья молодежи, формирование у нее глубокой потребности в духовном и физическом развитии, других средств, которые обеспечивали бы здоровый генофонд народа Украины.

Государственная молодежная политика в Украине относительно образования, социально-политической, экономической отраслей, развития духовного, культурного, физического потенциала молодежи и функционирования молодежных организаций определяется законодательством Украины.

Принципы государственной молодежной политики в Украине:

- уважение к убеждениям и взглядам молодежи;
- предоставление права и привлечение молодежи к непосредственному участию в формировании и реализации политики и программ, которые касаются общества вообще и молодёжи в частности;
- правовая и социальная защита молодых граждан, прежде всего лиц, которые не достигли 18 лет, с целью создания необходимых стартовых возможностей для их полноценного социального становления и развития;
- содействие инициативе и активности молодежи во всех сферах
- жизнедеятельности общества.

В Украине, в целом, сформирован механизм координации молодежной политики, который на уровне центральных органов государственной власти включает Национальный совет по вопросам молодежной политики при Президенте Украины, Комитет Верховной Рады Украины по вопросам молодежной политики, физической культуры, спорта и туризма, Министерство Украины по делам семьи, молодежи и спорта,

Государственную социальную службу для семьи, детей и молодёжи, Государственный фонд содействия молодежному жилищному строительству при Кабинете Министров Украины и Государственный институт развития семьи и молодёжи. На сегодня центральным органом исполнительной власти в сфере молодежной политики является Министерство Украины по делам семьи, молодежи и спорта.

Сегодня в Украине насчитывается 132 всеукраинских молодежных и 12 детских общественных организаций. Все они имеют свои ячейки в регионах Украины. Эти организации ежегодно реализовывают свои программы и получают финансовую поддержку от Министерства Украины по делам семьи, молодежи и спорта. Общая сумма таких средств составляет более 12 млн. грн. Ежегодно проводится конкурс программ молодежных и детских общественных организаций, и именно программы-победители получают финансовую поддержку от Министерства.

Украина осуществляет реальные шаги по адаптации критериев национального развития к стандартам Европейского Союза. В этом процессе нельзя недооценивать значение молодежи. Ведь от того, насколько молодое поколение будет готово взять на себя ответственность за развитие государства, как активно и конструктивно присоединится к общественным процессам, насколько инициативно будет принимать участие в решении неотложных задач, в значительной мере будет зависеть судьба страны, завтрашний день которой принадлежит именно молодёжи.

Можно констатировать и то, что именно привлечение молодежи к реализации молодежной политики, сотрудничество органов государственной власти с общественными организациями является неотъемлемым атрибутом современного демократического государства в вопросах регулирования социальных отношений.

ПРОБЛЕМА ЕДИНСТВА В СОВРЕМЕННОЙ УКРАИНЕ

*Гаценюк А.Ю., ст. 1 курса 8 гр.мед-проф, Кречетова В.А., преподаватель
Донецкий национальный медицинский университет им. М.Горького*

Одной из актуальных проблем современной Украины является недостаток единства и сплоченности. Цель данной работы – рассмотрение проблемы единства в современной Украине. Задача: сравнить степень единства в современной Украине с ситуацией в Киевской Руси в период феодальной раздробленности.

Примером того, как государство может страдать от внутренних распрей, служит Киевская Русь на позднем этапе своего существования. Это перспективное государство, обладающее всеми необходимыми природными ресурсами, пало под натиском татаро-монгольских орд. Основной причиной поражения княжеств, на которые к тому времени успела распасться страна, было отсутствие единства между удельными правителями. Не было единого

командного центра, не было лидера, который, объединив княжества, направил бы все силы против агрессора. Региональные князья сначала разрушили страну, а после, проиграв войну внешнему врагу, вместо организованного сопротивления продолжали вести междоусобные войны.

Нынешние представители властных верхов Украины не проявляют сплоченности и единства, как во внутригосударственных вопросах, так и, до недавнего времени, во внешнеполитических приоритетах. Но самой опасной является пропасть между населением разных регионов страны. Поэтому обязательной задачей является поиск путей к объединению народных масс разных частей государства, формирование общей идеи, к которой должно стремиться всё украинское общество. Важно не поддаваться на провокации политических сил, которые, жертвуя стабильностью страны, пытаются добиться повышения своих рейтингов. Важно помнить уроки прошлого, ведь, несмотря на то, что прошло уже много веков, ничего не изменилось, методы и цели у политических деятелей остались те же: любым путем добиться власти, а после использовать её в своих интересах.

Таким образом, в данной работе мы сравнили степень единства в Украине с ситуацией в Киевской Руси в период феодальной раздробленности. Данная тема требует дальнейшего научного исследования и принятия срочных мер по ее решению.

ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА

*Гущак О.С. студ. 1 курсу, УФФ,
Донецкий национальный университет*

В настоящее время сформировалась отечественная глобалистика, то есть научное направление, изучающее глобальные проблемы современного человечества. Важнейшим теоретическим источником отечественной глобалистики стали идеи, В.И. Вернадского о ноосфере. Сегодня человеческое общество столкнулось с целым комплексом проблем: проблема сохранения мира на Земле, проблема экологии, продовольственная проблема, народонаселения, преодоления бедности и многие другие. Безусловно, этот перечень проблем состоит только из тех аспектов, которые беспокоят нас наиболее, но я считаю, что основной проблемой является – проблема экологии. Так как эта проблема влечет за собой проблему сохранения жизни и здоровья человека.

Учитывая высокую энерго - и ресурсоемкость промышленного производства в Украине, низкий уровень культуры производства и пренебрежение экологическим законодательством, необходимо трансформировать всю социальную и политическую организацию управления и разработать новую экологическую доктрину, концепцию, в интересах выживания будущих поколений украинцев. Необходимость

разработки новой экологической концепции Украины – ноосферного пути развития – диктуется следующими причинами:

- до последнего времени в Украине вообще отсутствовала какая-либо государственная политика в области экологии. Такое положение вещей становится недопустимым в период перехода к рыночным отношениям, когда экологические и экономические интересы вступают в особо острые противоречия;

- условия выживания человека диктуют переход его на ноосферный путь развития. Переход к ноосферному развитию – единственный путь спасения современной цивилизации от гибели;

- основные положения новой экологической концепции Украины должны стать основой для конструктивного взаимодействия органов государственной власти и органов местного самоуправления, предпринимателей и общественных объединений по обеспечению комплексного решения проблем сбалансированного развития экономики и улучшения состояния окружающей среды. Взаимоотношения между человеком и природой представляют собой глобальную проблему, следовательно, и экологический кризис приобретает глобальный характер.

Таким образом, можно сделать вывод, что человечество в XXI веке выживет, только следуя критериям самоограничения и самодисциплины.

Следующей, не менее важной проблемой является демографическая проблема. По-моему мнению, в основе этой проблемы лежит неправильное распределение молодёжью приоритетов по поводу ценностей. Вот, например, в отношении семейных ценностей молодёжь превыше всего ставит независимость и карьеру, достижение высокого статуса. Семью же планируют в далекой перспективе, после создания успешной, на их взгляд, карьеры. В такой ситуации статистика говорит, что не все женщины, после достижения своих целей в отношении карьеры, в состоянии создать нормальную семью и родить ребенка. Среди причин демографического кризиса эксперты выделяют экономические проблемы, нестабильность, пьянство и разочарование населения в политике руководства страны. Преодолеть демографический кризис не помогают даже государственные выплаты молодым родителям. Так же на эту проблему влияет еще много аспектов: численность населения с каждым годом уменьшается, в Украине аборт делается больше, чем рождается детей, смертность превышает рождаемость из-за плохого уровня здравоохранения.

Проблемы бедности – это очень актуальная тема современности. К бедным слоям общества относятся те, кто не по собственной воле лишен необходимого: нормального жилья, еды, одежды, здоровья, возможности получить образование.

Украинская бедность имеет целый ряд специфических особенностей:

- 1) низкий уровень жизни населения в целом;
- 2) психологическое неприятие экономического неравенства;
- 3) крайне высокий удельный вес людей, считающих себя бедными;

4) распространенность бедности среди работающего населения.

Для устранения бедности необходимо добиваться снижения экономического неравенства путем внедрения гибкой налоговой политики, рациональных социальных трансфертов, стимулирования малого и среднего бизнеса, защиты прав мелких акционеров.

Проблемы современного общества – задача не одного дня. Настоятельно необходимой представляется координация разноплановых усилий, определение приоритетов на кратко-, средне- и долгосрочную перспективу.

Улучшение экологии, повышения уровня рождаемости, устранение бедности – это все факторы, влияющие на устойчивое развитие Украины, высокое качество жизни и здоровья ее населения, которые могут быть обеспечены только при условии изменения приоритетов на государственном и региональном уровне. Многие понимают проблемы Украины. Но решения часто упираются в деньги, становится нормой перетягивания финансового одеяла. К тому же надежда только на государство порождает иждивенчество. Считаю необходимым изменить подход в области идеологии целей и приоритетов. Известна одна философская мудрость: если государство не может дать человеку необходимое – оно должно дать ему возможность самостоятельно решить свои вопросы.

ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ РОЗБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ І ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Звягіна Ю.С. студ.,

*Донецький національний університет економіки і торгівлі
ім. М.І. Туган-Барановського*

Визначною характеристикою Конституції України є те, що вона сприяє розбудові правової держави. Правова держава – це така суверенна, політико-територіальна організація влади, яка існує і функціонує в громадянському демократичному суспільстві на підставі соціально справедливого права і в якій на його основі реально забезпечується здійснення прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина, окремих груп людей і громадянського суспільства в цілому, де держава і людина несуть відповідальність згідно з правовим законодавством.

До класичних сутнісних ознак правової держави відносять: верховенство права; поділ влади; обмеженість державної влади законом; правову рівність між громадянином і державою; гарантованість прав, свобод, обов'язків людини і громадянина та ін. Оскільки це так, то і розбудову правової держави необхідно здійснювати, реалізуючи ці ознаки. Механізм розбудови правової держави має двоєдину сутність. З одного боку, це – систематизація та впорядкування правового поля держави, а з другого –

зростання правової культури населення. Необхідно зауважити, що зазначені складові перебувають у діалектичній взаємозалежності.

Правова культура припускає відповідні знання людьми певних положень чинного законодавства, порядку його реалізації, уміння користуватися даними знаннями при застосуванні норм права, при їх виконанні.

Аналіз сучасної наукової літератури, присвяченої найбільш важливим проблемам правової системи України, дає змогу зробити висновок про те, що інтерес науковців в цьому напрямі не згасає, а навпаки, спостерігається – тенденція активізації системи. При цьому найбільший інтерес виявляється щодо її нормативного блока, що цілком зрозуміло.

Останнім часом навколо поняття «громадянське суспільство» розгорнулися активні дискусії та суперечки. Пов'язані вони з розвитком нашої країни як молодої і незалежної держави, що прагне в своєму становленні реалізувати демократичні принципи, а тому відчуває потребу вступити на шлях формування громадянського суспільства.

За сучасними енциклопедичними виданнями, присвяченими правовим питанням, громадянське суспільство – суспільство з розвиненим економічним, політичним, духовним та іншими відносинами і зв'язками, яке взаємодіє з державою і функціонує на засадах демократії і права. Побудова громадянського суспільства є метою суспільного розвитку, засобом всебічного забезпечення інтересів, прав та свобод людини і громадянина.

Становлення і розвиток громадянського суспільства є особливим періодом у розвитку відносин між суспільством і державою. Громадянське суспільство виникло у процесі і внаслідок відокремлення держави від соціальних структур, відділення його як відносно самостійної сфери суспільного життя і одночасно роздержавлення низки суспільних відносин. Його характерними ознаками є: демократичність; соціальна спрямованість; урегульованість соціально справедливим правом. Навіть загального погляду на сучасну соціально – економічну ситуацію в Україні достатньо, щоб переконатися у відсутності у ній цих ознак громадянського суспільства. Навпаки, в сучасній Україні відсутня послідовна державна програма соціального розвитку, соціальної політики. Напевно саме тому за період незалежності відбувається постійне скорочення кількості населення, зростання безробіття, «старіння нації» та збільшення кількості осіб пенсійного віку тощо.

У цей час українською філософською думкою розробляється нова теорія суспільного устрою на основі посилення практичної функції філософії, зокрема, створені теорії формування громадянського суспільства в Україні. Вибір стратегії формування громадянського суспільства як нового типу суспільної формації, в основі якої лежить принцип згоди основних соціальних сил суспільства, що забезпечує єдність суспільства як цілого. Принципи досягнення такого стану засновані на цінностях волі,

справедливості й солідарності й вимагають розробки стратегії участі всіх соціальних сил.

Для становлення громадянського суспільства в Україні необхідною є трансформація українського суспільства. До тенденцій трансформації можна зарахувати фактичну відсутність середнього класу й значного поступу в його формуванні, люмпенізацію численних верств населення, появу нових власників, поляризацію багатства і бідності, збереження старою номенклатурою своїх позицій.

Тобто на сучасному етапі існування України проблем на шляху до розбудови правової держави і громадянського суспільства дуже багато, але головна з них – небажання керівників вищих державних органів їх розбудовувати і нерозуміння у середовищі українського суспільства їх необхідності, а звідси – його байдужість, інертність та безпринципність у вирішенні цього питання.

Література:

1. Костюк Т. Розбудова правової держави і громадянського суспільства в Україні // Персонал, – 2010. – № 2. – с. 64 - 69.
2. Лаврінченко О. В. Розбудова правової системи України: проблеми питання сьогодення // Економіка. Фінанси. Право, – 2009. – №9. – с. 36 -3 9.
3. Колодій А. Громадянське суспільство та правова держава: проблеми і шляхи розбудови // Право України, – 2010. – № 7. – с. 12 – 17.
4. Голосніченко І. Правосвідомість і правова культура у розбудові Української держави // Право України, – 2005. – № 4. – с. 24 – 25.
5. Василенко О.М. Роль громадянських організацій у процесі розбудови громадянського суспільства в Україні // Інвестиції: практика та досвід, – 2010. – № 7. – с. 67 – 70.
6. Биковець В.І. Групи інтересів в процесі взаємодії громадянського суспільства і держави // Вісник КНУ. Філософія. Політологія, – 2007. – № 84 – 86. – с. 45 - 48
7. Супругова С.Г. Громадянське суспільство і спільноти: їх взаємодія та взаємозв'язок // Вісник КНУ. Філософія. Політологія, – 2004. – № 68 – 69. – с. 87 - 93

ПРОЦЕС ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ В СВІТЛІ ІДЕЙ Т. КУНА

Іванов Є.В., к. і. н., доцент,

Одеська національна академія харчових технологій

Управління як вид людської діяльності виникло тоді, коли з'явилася необхідність організувати суспільну діяльність людей. Один з корифеїв теорії управління Г. Саймон висловився з цього приводу так: «Коли дві людини спільними зусиллями пересувають камінь, який поодиноці не зрушити, то тут вже виникають зачатки управління. Проста дія набуває двох важливих якостей,

перетворюючись в те, що називається управлінням. Ці якості – *мета* (зрушити камінь) і *спільні дії* (декілька людей об'єднують свої зусилля для виконання завдання, що не може бути виконано без такого об'єднання). Управління в широкому розумінні цього слова може бути визначене як *діяльність груп людей, що об'єднують свої зусилля для досягнення спільних цілей*» [1, 21].

Якщо взяти за точку відліку найпростішу модель управління, запропоновану Г. Саймоном, то необхідно зазначити, що соціальне управління в наш час є найбільш складним видом управлінської діяльності, оскільки для його здійснення необхідно поставити не одну *мету*, а розробити систему цілей або завдань, організувати *спільні дії* десятків тисяч, а то й мільйонів людей, *об'єднати зусилля* багатьох соціальних груп (курсив автора). Новий цикл управління починається з планування, саме тому цей процес такий важливий, від нього багато в чому залежить успіх організації. Функція планування для соціального управління є базовою і означає вироблення та прийняття певних установок і очікувань, що стосуються майбутнього, ставлять перед суб'єктом і об'єктом управління певні завдання. Планування – це спосіб забезпечення єдності дій всіх членів організації в досягненні її загальних цілей, тобто суб'єкт повинен вирішити наступні завдання: 1) визначити який стан об'єкта необхідно досягти; 2) які інструменти і методи необхідно для цього застосувати, на які ресурси можна розраховувати; 3) які перешкоди можуть постати при реалізації вибраних мір і як їх оминати. Ці завдання співзвучні з запитаннями, які в свій час задав собі І. Кант: «Що я можу знати? Що я повинен робити?».

Суб'єкт управління спирається в процесі планування в першу чергу на загальноприйнятту в суспільстві парадигму соціального розвитку. Термін «парадигма» є ключовим у розумінні технології отримання нових знань в процесі планування. Ідею парадигмального розвитку науки запропонував в 1962 р. Т. Кун в своїй ґрунтовній праці «Структура наукових революцій». Т. Кун використав в якості концептуального модуля приросту знання сукупність теорій, які складають деяку метатеоретичну єдність, тобто парадигму, яка базується на особливих онтологічних і гносеологічних ідеалізаціях і установках, розповсюджених в певному суспільстві [2].

Прийняття певної парадигми соціального управління являє собою прийняття певних результатів роботи інших суб'єктів. Однак ці результати приймаються не механічно, а переосмислюються по новому ґрунті і адаптуються для специфічних ситуацій. Суб'єкт соціального управління може по-різному розуміти свою роль в суб'єктно-об'єктних відносинах, які складаються між ним та соціумом. Історія дає нам численні приклади тиранів, що намагались виступати для своїх народів месіями, вести їх до примарної мети драматичним, сповненим тернів шляхом. Керівники такого роду намагались узурпувати владу, знищити інакомислячих і відчували себе справжніми повелителями. Як свідчить практика таке однобічне розуміння своєї ролі суб'єктом соціального управління нерідко призводить до національної катастрофи, а от ті суб'єкти, які намагаються вирішити проблеми соціуму, в тій чи іншій формі відповісти на виклики часу, висувають такі ідеї суспільного

розвитку, що рухають суспільство вперед, підвищують самосвідомість нації і кожного її окремо взятого елемента.

В рамках динамічної парадигми соціального управління, що розвивається, відбувається подальше накопичення знань, вдосконалення мислення суб'єкта управління, його перевірка на практиці. Недарма в «Тезисах про Фейербаха» К. Маркс стверджував: «На практиці людина повинна довести істинність, тобто дієвість, могутність, поцюсторонність свого мислення. Суперечка про дієвість, або недієвість мислення, ізольованого від практики, це абсолютно схоластичне питання» [3, 380].

На жаль досвід розбудови незалежної України доводить, що влада активно користується двома парадигмами соціального управління, які на сьогоднішній день застаріли. Першу з них називають «командно-адміністративною», а другу – «ринковою». Хаотичне, безсистемне поєднання елементів обох парадигм при відсутності стратегічного плану розбудови держави призводить до постійних помилок, які болуче відбиваються на соціально-економічному положенні пересічних українців. На думку автора, найбільш перспективним є застосування іншої моделі – «сингапурської». Вона характеризується швидкою лібералізацією економічного життя, впровадженням високих інформаційних технологій, застосуванням західного досвіду соціального управління при одночасному врахуванні місцевої специфіки та традицій. Саме цей шлях може допомогти Україні зайняти гідне місце в європейській сім'ї народів.

Література:

1. Саймон Г., Смитбург Д., Томпсон В. Менеджмент в организациях / Герберт Саймон, Дональд Смитбург, Виктор Томпсон; [сокр. пер. с англ. Л.В. Калинкина]. – М.: Экономика, 1995. – 337 с.
2. Кун Т. Структура научных революций / Томас Кун. – М.: ООО «Издательство АСТ». – 2002. – Всего. 605 с.
3. Маркс К. Тезисы о Фейербахе // Карл Маркс. Избранные произведения. – Т. I. – Л. : Госполитиздат. – 1941. – С. 380. – всего 437.

ГРОМАДЯНСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК ОБ'ЄДНАВЧИЙ ЧИННИК УКРАЇНИ

*Кречетова В.А., аспірант 4-го року навчання кафедри соціології
Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»*

Жодна держава не зможе протистояти зовнішнім та внутрішнім загрозам, якщо суспільство розділене на групи, які знаходяться у стані соціального антагонізму [2], саме тому залишаються актуальними проблеми формування об'єднаної української нації, винайдення національної ідеї, визначення наявності чи відсутності національної, громадянської чи національно-громадянської ідентичності в Україні.

Метою цієї статті є аналіз об'єднавчого потенціалу громадянської ідентичності за результатами соціологічних досліджень, в тому числі й одного, проведеного за особистої участі автора.

Відомо, що в Україні досі не існує загальноприйнятних та зрозумілих у світі символів – як, наприклад, одна з фігур пустелі Наска для Перу, які після свого визначення шляхом загальнонаціонального обговорення [4] ставали додатковим об'єднуючим чинником для тих, хто бажає підкреслити свою національну ідентичність, а запропоновані нещодавно МЗС для представлення за кордоном символи України викликали нищівну критику фахівців з реклами [5] та мас-медіа [6], а також значне обурення громадськості і вкрай негативні відгуки українських і навіть російських діячів культури як такі, що є «образливими для національної гідності українців, як чоловіків, так і жінок», «експлуатують типово колоніальні стереотипи», «ігнорують низку важливих національних ознак» і «мають яскраво виражені ознаки розумової відсталості» [7]. Головною причиною такого негативного сприйняття символів є, очевидно, їх впровадження без проведення соціологічних (маркетингових) досліджень, які широко використовуються перш ніж впроваджувати комерційну рекламу. За допомогою соціологів, очевидно, розробники могли б дізнатись хоча б про те, що імена персонажів Спритко і Гарнюня дуже схожі як за вимовою, та і за написанням на «Спритко» і «Гарнюня», що в цілому, на жаль, відповідає сумній європейській традиції BBC і Der Spiegel оголошувати, що ризик алкоголізму в Україні є найвищим в Європі, хоча насправді за результатами досліджень рівня споживання алкоголю вона займає п'яте місце, на першому – Молдова [8]. Ще одним варіантом інтерпретації символів є «Гопуня» і «Повійка», анімаційний серіал про яких планує випустити до Євро-2012 шоумен Антон Мухарський. Це теж відповідає уявленням європейців про сучасну Україну [9].

Як відомо, В. Франкл визначив, що людиною керує бажання знайти сенс свого життя [9]. Український політолог О. Кривдик у своїй роботі [3] вважає, що українці хочуть в еміграцію саме через те, що «там» уже встановлені сенси, і люди приїжджають на готове, а наскрізного українського сенсу бракує. Згідно теорії Франкла, люди часто закінчують життя самогубством, не знайшовши сенсу у своєму подальшому існуванні, і зараз, на думку О. Кривдика, український народ близький до колективного самогубства – саморозчинення, самозречення, самоліквідації.

На жаль, у цьому з ним можна погодитись – українці, центральною цінністю щоденного буття яких є виживання, постійно емігрують до інших країн. Згідно з результатами дослідження у березні-квітні 2011 року, проведеного Інститутом соціальної і політичної психології НАПН України, відділом мас і спільнот під керівництвом д.псх.н. Васютинського В.О. за участі автора як інтерв'юера, тільки 70% опитаних донеччан вважають, що їх майбутнє пов'язане з Україною, 9,5% не згодні з цим і 20,5% не змогли відповісти на це питання. На жаль, на даний момент у автора відсутні дані

по іншим, менш благополучним містам, і залишається лише уявляти, якою є ситуація в цілому по Україні.

Отже, на нашу думку, основним об'єднуючим чинником може бути наявність громадянства України, якого за бажання дуже легко позбутися на користь однієї з сусідніх (або не зовсім) держав, які активно ведуть таку політику, тому що інколи для цього навіть не потрібно особисто відвідувати консульську установу іншої держави [1, с. 12].

Це, зокрема, підтверджує і М. Розумний: «національна приналежність громадян України має бути сформована, насамперед, на засадах спільного громадянства» [1, с. 5]. Метою подальших досліджень у цьому напрямку мають бути в тому числі і шляхи вироблення механізмів посилення громадянської ідентичності.

Література:

1. Розумний М. Наукова доповідь, представлена на засіданні круглого столу "Концептуальні засади безпекової політики держави у сфері ідентичності та міжетнічних відносин", 30 вересня 2010 року [Електронний ресурс] / М. Розумний // Режим доступу: [http://old.niss.gov.ua /Table/30092010 /0930_dop.pdf](http://old.niss.gov.ua/Table/30092010/0930_dop.pdf)
2. Омнібусне дослідження Інституту соціології НАН України "Громадська думка в Україні", травень 2009 року.
3. Кривдик О. Вийти з тюрми.[Електронний ресурс]/ О. Кривдик //Режим доступу: www.pravda.com.ua/columns/2011/03/14/6011693/
4. Serhiy Pishkovtsiy. Розпилювання коштів під назвою "Бренд України".[Електронний ресурс]/ S. Pishkovtsiy//Режим доступу: <http://serhiy.pishkovtsiy.com/post/4085569436>
5. Біденко А. Фейсліфтинг України. [Електронний ресурс]/ А.Біденко//Режим доступу: http://blogs.pravda.com.ua/rus/authors/sumar/4d9cbd070c218/pagecommentslist627190_2/
6. Сюмар В. Як батьки "Спритка і Гарнїоні" реальних питань уникали[Електронний ресурс]/ В. Сюмар //Режим доступу: <http://blogs.pravda.com.ua/ukr/authors/sumar>
7. Українська громадськість: Символи Спритко і Гарнїоня є образливими для українців [Електронний ресурс] //Режим доступу: [http://gazeta.ua /articles/culture/377582](http://gazeta.ua/articles/culture/377582)
8. В Україні алкоголізм найвищий в Європі [Електронний ресурс]: //Режим доступу: http://www.bbc.co.uk/ukrainian/news/2011/03/110304_ukraine_alcoholism_az.shtml
9. Франкл В. Психіатрія та пошук смислу. [Електронний ресурс]/ В.Франкл // Режим доступу: <http://www.management.com.ua/vision/vis004.html>
10. Антін Мухарський підготував свій варіант символів Євро 2012 – Гопуня та Повійка [Електронний ресурс] // Режим доступу: [http:// /gazeta.ua/articles/culture/379357/comm](http://gazeta.ua/articles/culture/379357/comm)

РОЗВИТОК МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ХАРТІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Мітєв І.П., студ.,

Одеської національної академії харчових технологій

Здобуття Україною незалежності обумовило необхідність розбудови незалежної системи місцевого самоврядування. Розвиток місцевого самоврядування проголошено одним із пріоритетних напрямів державної політики України. 15 липня 1997 року Верховна Рада України без застережень ратифікувала Хартію місцевого самоврядування. Це означає, що Україна як держава-член Ради Європи взяла на себе зобов'язання дотримуватися положень Європейської Хартії місцевого самоврядування в повному обсязі.

Стаття 3 даного документа визначає місцеве самоврядування як «право і спроможність місцевих влад, в межах закону, здійснювати регулювання і управління суттєвою частиною державних справ, під їх власну відповідальність та в інтересах місцевого населення» [1, 72].

Розвиток національного законодавства з питань реформування місцевого самоврядування, оптимізація системи адміністративно-територіального устрою України та розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування та органами державної влади має здійснюватись відповідно до принципів Європейської Хартії місцевого самоврядування:

- поступове реформування системи міжбюджетних відносин та посилення фінансової автономії органів місцевого самоврядування;
- реалізація реформи житлово-комунального господарства та розвиток міжмуніципального співробітництва з метою удосконалення менеджменту та надання більш якісних послуг населенню;
- підвищення поінформованості представників органів державної влади та органів місцевого самоврядування, широкого кола громадян України про основні завдання та етапи реалізації реформи місцевого самоврядування.

За існуючою практикою, Рада Європи постійно відслідковує стан дотримання країнами-членами взятих на себе зобов'язань. Так, 5-ою сесією Конгресу місцевих та регіональних влад Європи у травні 1998 року було розглянуто та ухвалено Рекомендацію №48 (1998) та Резолюцію № 68 (1998) щодо місцевої та регіональної демократії в Україні [2].

У цих досить критичних за змістом документах, зокрема, було відзначено наявність законодавчого дефіциту у сфері місцевого самоврядування; наголошувалося на необхідності дотримання Україною положень Європейської Хартії місцевого самоврядування; було оцінено негативно практику розділу повноважень між органами державної влади та місцевого самоврядування.

Україною заплановано ратифікація двох протоколів Ради Європи в сфері місцевої і регіональної демократії (Додатковий протокол до Європейської хартії місцевого самоврядування щодо Об'єднань євро регіонального співробітництва (ЕТС 207), Протокол № 3 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями стосовно об'єднань євро регіонального співробітництва (ОЕС) (ЕТС 206)), схвалених Комітетом міністрів Ради Європи в 2009 році.

Разом з Декларацією 16-ї сесії Конференції міністрів держав – членів Ради Європи, відповідальних за місцеве і регіональне управління, "Належне місцеве і регіональне управління у турбулентні часи: завдання щодо змін" (Утрехтська декларація), ці протоколи визначають пріоритети розвитку місцевого самоврядування на 2010 – 2013 роки [2].

Отже, можна стверджувати, що для розвитку місцевого самоврядування створено добру правову базу, яка ґрунтується на європейських нормах, існують і перспективи її покращення, хоча все ж розширення повноважень місцевої влади відбувається досить повільно.

Література:

1. Європейська хартія місцевого самоврядування та розвиток місцевої і регіональної демократії в Україні / Фонд сприяння місцевому самоврядуванню України. – К.: Крамар, 2003. – 396 с. – (Науково-практичний посібник).
2. Рекомендація 102 (2001) Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи щодо стану місцевої та регіональної демократії в Україні / Офіційний веб-портал Київської міської влади // Режим доступу до ресурсу: <http://www.km.v.gov.ua/divinfo.asp?Id=202283>.
3. Європейські пріоритети розвитку місцевої і регіональної демократії на 2010-2013 роки / Аналітичний ресурс місцевого та регіонального розвитку // Режим доступу до ресурсу: <http://www.municipal.gov.ua/news/1430>

**ІСТОРИЧНО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ
ПРОБЛЕМИ РОЗБУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ**
*Подкозьіна К.В. студ. гр. II – ОПУТб, Поцулко О.А. к. і. н., доцент,
Донецький інститут залізничного транспорту*

Сьогоднішній стан українського суспільного життя і свідомості кричуще потребує життєстверджувальної переможної ідеї. Національна свобода не дала нам бажаного результату. Все чому? Немає ідеї чи ми просто не хочемо боротися і нас влаштовує існуюча ситуація? Якщо простежити історично-правові особливості розбудови української держави, то можна побачити, що наш народ перебував постійно під владою інших держав, починаючи після занепаду Київської Русі та міжусобних війн князів.

То монголо-татарська Орда, то Велике князівство Литовське, а далі – Річ Посполита; частина України була під Кримським Ханством. Далі розділилася

на Правобережну, яка була автономією Московського князівства, та Лівобережну, що знаходилась у Річчі Посполитої. І ось... ковток повітря – Гетьманщина. Але ми знов втрачаємо бажану свободу. Брат йде на брата, хтось думає, що краще бути із Москвою, хтось – із Польщею. Та немає вже такого лідера як Богдан Хмельницький, і ми знов-таки попадаємо під залежність інших держав. Народ хоче визволитися з рабства, кріпосного права, несправедливості. Потім війни. Нова влада, де знов брат йде на брата... Червоні, білі... І ось... Ось вже розпад СРСР. Ми отримали те, до чого так прагнули. Але що покращилось?..

Отримавши свою незалежність, Україна мала найкращі стартові можливості з усіх республік колишнього СРСР для розбудови своєї державності, яка б могла забезпечити економічне процвітання країни та достаток своїм громадянам. Це викликало хвилю ейфорії, яка зараз змінилася апатією та песимізмом. У зв'язку з цим Україна втрачає не тільки своїх громадян, а й науковий потенціал через гру політиків, які, розваливши економіку, гублять науку, освіту. Все йде як по замкненому колу, як тоді, ще в Київській Русі.

В чому ж справа? Чому кожен сам за себе? Чому ми не можемо все змінити на краще? Кожен думає: «Моя хата скраю...», мені і так непогано живеться. Ось і виступають інші проблеми розбудови державності. Ці проблеми соціально-філософські.

Чи не найголовнішим для утвердження нашої державності, приборкання кризи та зростаючої анархії є праця по упорядкуванню індивідуальної і колективної свідомості.

Сьогодні стає дедалі очевидним, що свідомість поверхова, матеріалістична неспроможна побачити за зовнішніми проявами соціальної анархії, окрім низки випадкових, часто абсурдних дій тих чи інших політичних чи суспільних сил. Надзвичайно тяжка недуга сушить тіло й душу народу. Недуга привнесена ззовні і небезпечна. Ім'я їй – духовний нігілізм, або матеріалізм. Хвороба ця приходить не одразу, а поволі, по-зрадницьки, під улесливі запевнення про велич людського «єго» лукавих або просто дурних псевдоповодирів. У часи суспільних катаклізмів нігілізм цей – навіть не дурман, а вже справжня отрута для людей, котрі, повіривши, що разом зі смертю тіла все кінчається, вважають, що «все дозволено», ніяких заборон, обов'язків, ніякої відповідальності, окрім земної, яку при певній спритності – і практика це засвідчує – надто багатьом вдається уникати. Відтак нічим не стримувані пристрасті заволодівають масами і перетворюють їх на звичайну юрбу, яка здатна сприймати лише два керуючих сигнали – батога і пряника.

І от народ, значна частина якого заражена подібною німеччю, народ, який щойно і лише почасти визволився з-під чужоземного гніту, отже, як наслідок, зберігає певні ознаки рабської психології, народ цей стоїть перед реальною небезпекою занепасти не тільки дарований збігом обставин напівдемократичний устрій і його блага, але й себе самого разом з ним. Бо він хворий. І міра його нездоров'я прямо пропорційна мірі духовного нігілізму у

свідомому житті індивіда і суспільства. Чим же ще, окрім потурання гордині, полонить матеріалізм людину? Тим, що він є легким шляхом униз. З яким захопленням людина дізнається, що походить від мавпи, що вона лише матерія, що любов – то лише сексуальність тощо. Очевидно, всяке «лише матерія», «лише тварина» приносить глибоке полегшення, тоді як «не лише матерія», «не лише тварина» – тривожить, спонукає до зусиль. Однак, насправді, вільна наука, не скута ні догмою, ні марксистською програмою, сама доходить до висновку, що матерії в її примітивному і вульгарному розумінні просто не існує. Матерія є лише одна з форм виявлення енергії, а ущільнена енергія і являє собою наш фізичний світ, що розвивається за глибинними законами до просвітлення і досконалості. Так само іде еволюція, тобто саморозкриття, енергії не щільної, або духовної. Цілком імовірно, що обидві ці форми у своїй органічній єдності і творять цілісний Божий світ. Схоже на те, енергія нещільна, або духовна, здатна до саморозкриття лише при втіленні в фізичні об'єкти, а останні, на своїх вищих, тобто людських ступенях розвитку, коли позбавлені «оплодотворювального» духу, в самозасліпленні здатні на акти індивідуального і навіть колективного самознищення. Глобальні історичні катаклізми свідчать про це. Звідси висновок: ніякого протиріччя між вільною наукою і релігією не існує.

Таким чином, перед нами і зараз стоїть питання самовдосконалення духу народу. А починається все з кожної окремої людини, тобто з кожного українця. Не можна все робити аби зробити. Не потрібно переходити дорогу на червоне гасло світлофора, навіть якщо немає машин. Ми повинні привчити себе до відповідальності. Не тільки за самого себе, а за всіх. За всю Україну. І от коли нам буде не байдуже, ми почнемо діяти. Ніхто не зможе нам допомогти, крім нас самих. А це нам вкрай необхідно.

ЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ В МОЛОДІЖНІЙ РЕГІОНАЛЬНІЙ ПОЛІТИЦІ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

Рева Л.Г. к. фіолол. н., науковий співробітник

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського

Український народ має давню і самобутню історію. У час всеохоплюючих глобалістичних процесів особливого значення набувають ті чинники, які сприяють збереженню та розвитку самобутності українського народу, його духовності.

Духовність нації – це чи не єдина у світі категорія, яку ніщо й ніколи не замінить. І уособлює в собі вона все найкраще й найсвятіше, що виробилося в людства взагалі. Перш за все – любов, здатність віддавати себе людям. Духовність – самоповага. Духовність – традиції. Духовність – місток поміж нашими предками та нащадками. Духовність – проблема, яка вічна, і в своєму визначенні й тлумаченні – актуальна завжди.

Ідеал українця – це гармонійно і всебічно розвинена людина з багатогранними знаннями, глибокою національною свідомістю, високими інтелектуально-творчими, духовно-моральними і естетичними якостями.

Українці свою духовну культуру почали творити задовго до прийняття християнства в Україні. Візантія ж додала ще й християнську культуру. Протягом багатьох століть український народ мав змістовну християнську культуру, що відповідала менталітетові, суспільним і духовним потребам українців. Релігійність є однією із складових сакральньо-світоглядної характеристики особистості; вона відіграє важливу роль у формуванні морального світу людини. Переживання, емоції, світосприйняття і світобачення українців, їх мораль, етика, розуміння ідеалу окреслює генокод нашого народу, його високу духовність, що протистоїть сучасній духовно-культурній бідності та морально-психологічній деградації окремої частини сучасного суспільства. І саме висока духовність покликана врятувати світ від руйнації.

Зараз важко уявити наше суспільство без тієї ролі, яку відіграє в житті кожної людини Святе письмо з його заповідями, настановами, врешті, догмами. І вкрай важко подолати трагічні наслідки бездуховності, ницості, хтивості, коли Біблія була офіційно забороненою книгою, а ті християни, які відвідували церкву, суворо каралися бодай погрозами поспіль 73 років тоталітарного режиму. Навіть не помилимося, коли скажемо, що вбивства, наркотики, пияцтво, крадіжки й тотальна брехня – ось ті наслідки, які долучилися до заборони однієї книги – Біблії, яка протягом тисячоліть була дороговказом кожному добропорядному християнину.

Особливе значення у формуванні духовності має красне письменство. Література – це художній літопис, духовна скарбниця нації. Історія українського народу не буде повною без вивчення її стародруків. Богослужбові тексти, а потім література підручна чи світська, писана кирилицею, завжди доповнювалася цікавими передмовами чи післямовами, в яких автори чи укладачі давали свою оцінку тим чи іншим явищам, процесам, навіть історії видрукування самої книги. І тому те, що ці фоліанти є не просто цінними витворами мистецтва (як, наприклад, книги друкарень Балабанів чи Києво-Печерської лаври), в них зберігається генетичний код нашого народу.

Наша країна є здобуток тисячолітнього розвитку українського народу. Тут все пройнято українською культурою, а все, що витворено, є плодом розуму і рук українського генія. Подальший розвиток держави неможливий без опертя на молоді національні кадри з високою духовністю, що продовжували б традиції попередніх поколінь.

Необхідність пізнання нації, народу можливе лише через його культуру, літературу, усну народну творчість, що відзначаються багатовіковою спадкоємністю та цілісністю, а їх першоджерело – світовим рівнем... Коли порівняти нашу стародавню словесність з сучасним їй станом словесності у західних народів, то, звичайно, жоден із них не матиме переваги перед нами; принаймні нам нічого не відомо в XI і XII ст. такого

західноєвропейськими мовами, що переважало б літописання Нестора, “Слова” Кирила Туровського і “Пісню о полку Ігоревім” (1).

Останні десятиліття минулого віку позначені інтересом до пам’яток давньої української літератури, що є закономірним явищем, оскільки без пізнання цієї неоціненної спадщини ми не зможемо збагнути своєї духовності, її суперечності та величі. А відомий книгознавець, мистецтвознавець, академік НАН України Я. Запаско стверджує: “Має глибокий зміст думка про те, що давні витвори мистецтва, писемності є не просто об’єктами досліджень або замилювання, в них зберігається генетичний код народу, вони продовжують брати участь у його житті і впливають на нього” (2). Це твердження тим більше слушне – адже ж не постала нова українська література сама по собі, а зберегла свою самобутність саме завдяки тим таємничим і незвіданим процесам, які несуть у собі пам’ятки – незалежно від того: рукописні чи друковані, і це дає ключ для розуміння розвитку і пізнання вже пізнішої літератури. Духовні джерела народу – невичерпні.

Самостійне оволодіння знаннями, залучення до культури в усіх її формах у наші дні вимагає належної інформації студентів про самобутні види словесної діяльності людини. Без цього неможливе, зокрема, й зберігання нашої культурної спадщини, введення її в контекст сучасної культури. В цьому плані особливого значення набуває ознайомлення молоді з раритетами давньої писемності. У вихованні молоді велике значення мають поруч зі стародруками твори представників античної культури, зокрема – Есхіла, Софокла, Еврипіда, Аристофана, Гомера, Платона, Арістотеля, Горація, Вергілія, Шекспіра, Мольєра, Гете, Шіллера, Байрона, Гюго, Ніцше (він у першій мірі – мистець), а в українській літературі – Шевченка, Франка, Лесі Українки, О. Кобилянської, Коцюбинського, Стефаніка, Олеся, в російській літературі – О. Пушкіна, М. Лермонтова, Ф. Достоевського, Л. Толстого... “Ніщо так не поширюється серед народу і ніщо так не формує людське думання... як красне письменство ...” (3).

Великій справі зміцнення підупалого нині в значної частини людей духу покликані служити і художні розповіді про многотрудні, як правило, життєві шляхи видатних особистостей. Як і понад сто років тому, в “хворі”, за характеристикою А. Чехова, часи, “подвижники потрібні, як сонце”. І так само потрібні яскраві історико-біографічні твори про них, які являють собою цінний виховний матеріал (4).

Одним із вирішальних факторів національної самобутності українського народу є мова, яка є феноменом духовної культури нації. Через мову пізнається людина, виявляється її моральне обличчя, суспільні та естетичні ідеали. Культурологічний потенціал мови пояснюється тим, що вона відбиває важливі суспільні явища, соціальні відносини, звичаї, морально-етичні та естетичні норми національного світогляду. Як явище національної культури, вона репрезентує надбання інтелектуальної, філософської й естетичної думки, є адекватною формою суспільної й

індивідуальної моральної свідомості. Мова є невичерпним джерелом дослідження духовного потенціалу українського народу.

Українська мова – одна з найстаріших мов; загальноновизнаний її вплив на інші мови. І, як свідчать дослідники, за лексичним багатством вона не поступається жодній з європейських мов, а за ритмомелодикою з нашою мовою може зрівнятися хіба що італійська. І. Огієнко писав: "Мова – душа кожної національності, її святощі, її найцінніший скарб... звичайно, не сама по собі мова, а мова як певний орган культури, традиції. В мові – наша стара й нова культура, ознака нашого національного визнання... І поки живе мова – житиме й народ як національність. Не стане мови – не стане й національності: вона геть розпорошиться поміж дужчим народом... От чому мова має таку велику вагу в національному рухові. Тому й вороги наші завжди так старанно пильнували, аби заборонити насамперед нашу мову, аби звести та знищити її дощенту. Бо німого, мовляв, попхаєш, куди забажаєш..." (5).

В Україні, як і в усьому світі, все гостріше відчувається активізація уваги до проблем духовності. Це пояснюється великим інтересом громадськості до минулого і сучасного буття українського народу, а також у зв'язку з дегуманізаційними процесами, що відбувалися в умовах за словами Л. Костенко "заблокованої культури".

Історія України – це історія народу, який жив на її землі в усі часи та періоди. Необхідність пізнання нації можлива лише через його духовну культуру. Українська духовна культура вбирала багатовікові традиції розвитку свого народу, збагаченого досвідом народів сусідніх регіонів, засвоюючи художні досягнення європейського Заходу. Зараз Україна переосмислює свою ідентичність, що постійно перебуває на межі між Сходом і Заходом Європи, намагаючись не втратити віддавна притаманного її культурі «європоцентричного» характеру (6).

Античні мудреці говорили: "Заговори – і я тебе побачу!" Яким побачить світ українця – залежить лише від наших сучасників. Не можна зупинятися на історичних досягненнях. Потрібно намагатися рухатися вперед. У цьому вирішальна роль належить українській еліті, новому поколінню з високими інтелектуально-творчими, духовно-моральними ідеалами, гармонійно, всебічно розвинутих, з багатогранними знаннями, глибокою національною свідомістю, почуттям гідності, патріотизму, з фантастичною енергією, творчим потенціалом, геніальністю, величезним талантом, конкурентноздатними помислами та ідеями (7), (8).

Література:

1. Максимович М. История древней русской словесности. – К., 1839. – Кн.1. – С. 95.
2. Запаско Я.П. Пам'ятки книжкового мистецтва. Українська рукописна книга. – Львів, 1995. – С. 9.
3. Білецький Л. Історія української літератури: Т. 1: Народня поезія. – Авсбург, 1947. – С. 19 – 20.

4. Мельничук Б. Випробування істиною: Проблема історичної та художньої правди в українській історико-біографічній літературі: Від початків до сьогодення. – К.: ВЦ «Академія», 1996. – С. 6.
5. Огієнко І. [Передне слово] // Огієнко І. Історія української літературної мови. – Вінніпег, 1949. – С. [2].
6. Пахльовська О. Повернення Сізіфа: переосмислення минулого як побудова майбутнього // Слово і час. – 2003. – № 10. – С. 23.
7. Рева Л. До питання про мовний код українського народу // Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. праць / Відп.ред. О.Г. Хомчук / Мелітопол. держ. пед. ун-т імені Богдана Хмельницького; Сєверодвінська філія ГОУ ВПО «Поморський держ. ун-т імені М.В. Ломоносова» (Росія). – Вип.1. – Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2011. – [С.304–309]. – 316 с.
8. Рева Л. Літературна українська мова доби Ренесансу та Бароко (за фондами Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського НАН України) / Л.Г. Рева // Актуальні проблеми іноземної філології : Лінгвістика і літературознавство : міжвуз. зб. наук. ст. / відп. ред. В.А. Зарва. – Бердянськ : БДПУ, 2011. – Випуск VI. – Ч. 2. – С. 39–47.

ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ПРОБЛЕМ У ШКІЛЬНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ

*Толмачов А.С. студ. 1 курсу мед ф-та №1, 5 гр Глухова О.Г. викладач,
Донецький національний медичний університет ім. М. Горького*

Однією з актуальних проблем сучасної України є криза системи освіти, зокрема неефективність шкільної освіти обумовлює низку проблем, із якими стикаються українські випускники. Це обумовлює актуальність обраної нами теми. Мета цієї роботи – характеристика проблем сучасної української молоді як результат проблем у шкільній системі освіти. Задачі: 1) перелічити деякі проблеми випускників; 2) виокремити освітні чинники проблем молоді.

В сучасній Україні випускники мають дуже багато проблем, зокрема:

1. Молоді необхідна соціалізація, кар'єрне зростання, можливість працевлаштування, спадкоємність;

2. Молодь фактично не бере участь у соціальному житті (суботники, громадські роботи, соціальна допомога, культурна освіта тощо);

3. Працевлаштування молоді необхідно не стільки їм, скільки державі в цілому, тому що професійні кадри потрібні в тих районах, які вимагають розвитку, необхідно запобігти витоку кадрів (багатство району не в бюджеті, а в професійних кадрах);

4. Необхідно забезпечити взаємозв'язок між: батьками – вчителями – учнями – соціумом, тому що соціалізація – це не тільки проблема дітей, а й дорослих, які зацікавлені в спадкоємності, в передачі культури і свого досвіду молоді;

Шкільна форма навчання – класно-урочна - виникла за часів розвитку фабрик і мануфактури, коли в суспільстві потрібно було швидке навчання фахівців у величезній кількості. Після закінчення школи ці фахівці відразу працевлаштувалися на фабрики і заводи. Вражає, що класно-урочній системи навчання 450 років. Така система навчання була актуальна, коли було потрібно швидко навчити багато учнів, тобто масове навчання. Америка, Європа і Захід будують своє навчання на індивідуальному підході, а ми, як і раніше, масове. Отже, перша проблема в освіті, яка обумовлює проблеми випускників – масовий підхід у навчанні.

Друга проблема – проблеми соціалізації, як результат масового навчання. Частіше молодь обирає професію виходячи з того, буде вона фінансово забезпечувати чи ні, при цьому молода людина рідше замислюється, яку користь вона приносить суспільству. Так, приватне життя у більшості з нас стоїть на першому місці, тому багато соціальних проблем не вирішуються. Більшість керується власною вигодою, а не суспільним інтересом. І якщо за часів комунізму держава супроводжувала людину все життя, роблячи її соціально корисною, то зараз держава кинула власного громадянина напризволяще, у вільне плавання.

Наступна проблема в системі освіти – відсутність соціалізації молоді веде до витоку професійних кадрів. Адже спочатку освіта була призначена для підготовки до професійної діяльності: учні зі школи відразу відправлялися на виробництво. Система освіти села, селища випускає школярів, які навчаються у великих містах, там працюють і залишаються там же жити. За часів комунізму, проблема працевлаштування та зайнятості вирішувалася по партійній лінії. Тоді як в нинішній час, закінчивши ВНЗ, молодь змушена шукати собі роботу, сама працевлаштовуватись, і через це відчуває себе покинутою, нікому не потрібною, відірваною від соціального життя та його проблем проблем. Тоді як в ідеальному випадку, професійні кадри повинні повертатися в села і селища і займатися їхнім розвитком. У свою чергу, відсутність професійних кадрів веде до руйнування благоустрою району, його економічного процвітання та організації дозвілля, а через це села і селища не є привабливим для молоді. Але для професіоналів наявність проблем має сприйматись як сприятливі умови для їх самореалізації та становлення як професіоналів. Вирішуючи проблеми в районі, вони могли б створити собі таке життя, в якому би самі хотіли жити.

Інша проблема - проблема соціальної мобільності завдяки освітній системі. Щоб відстежити особистий ріст дитини в процесі навчання потрібні критерії оцінювання. Але перехід з класу в клас навряд чи можна вважати таким критерієм. Ми знаємо, що в сучасній Україні дитина перейде з одного класу до іншого незалежно від того, як вона навчалася, на відміну від Радянського Союзу, де дітей залишали навчатися до тих пір, поки вони не отримають достатній рівень знань. Необхідна нова схема соціальної мобільності дитини. Деякі з таких схем використовувались раніше: підмайстер – учень – майстер; піонер – комсомолец. У цих схемах можна

побачити професійне зростання, особисте зростання, просування по соціальних сходах (соціалну мобільність). Ми не стверджуємо, що необхідно знову повернути ці схеми, лише наголошуємо, що вони були, а отже можна створити нові або удосконалити старі.

Таким чином, у нашій роботі ми перелічили деякі проблеми випускників та виокремили освітні чинники проблем молоді. Тема потребує подальшої наукової розробки.

СМЕРТНАЯ КАЗНЬ: ЗА И ПРОТИВ

*Черненко А.Л., студ. I курс., Волошинская Л.В. преподаватель,
Донецкий национальный медицинский университет им. М. Горького*

Одной из глобальных проблем в современном обществе, волнующих все цивилизованное общество, вызывающей множество дискуссий, была и остается проблема смертной казни. В настоящее время ее актуальность связана также и с тем, что сейчас многие государства идут на смягчение законодательства, при этом отменяя и смертную казнь. В связи с этим возникает вопрос о правомерности и допустимости применения смертной казни, а также о ее необходимости и целесообразности.

Целью данной работы является изучение смертной казни в ходе ее исторического развития, необходимости и эффективности ее применения в современном правовом государстве. Задачи исследования: изучить историю возникновения, типы, виды и причины смертной казни; выяснить роль государства в применении смертной казни.

Как законный вид наказания смертная казнь появилась при переходе общества к правовым отношениям. В ходе исторического развития выделяют несколько основных типов и видов смертной казни: устаревшие (распятие, утопление); экзотические, направленные на усиление мучений казнимого, посажение на кол, четвертование и т.д.) и современные способы смертной казни (повешение, расстрел). Причины смертной казни в разных странах определяются законами, традициями, нравами, и потому в каждой стране индивидуальны. Одна из несомненных и основных функций государства состоит в обеспечении мирной, безопасной жизни граждан, поэтому практика смертной казни зависит от законодательных актов отдельно взятой страны. Но, все же глобальные мировые тенденции направлены на отмену смертной казни. К концу 1995 г. смертная казнь полностью отменена в 72 государствах, в 30 – не применяется, а в 90 – сохранена. Для написания работы изучен знаменитый труд профессора А. Кистяковского: «Исследование смертной казни», сопоставлены доводы сторонников и противников этой меры наказания (за: А. Кулешов, В. Реклесс, Я. Барзун; против: А.В. Клигман, О.Ф. Шишов и др.).

Ответив на вопросы, поставленные в начале работы, можно сделать заключение, что смертная казнь не в состоянии сдерживать рост

преступности, она является лишь мерой устрашения и порождает жестокость, хотя в ряде случаев является необходимостью. Преступные же намерения человека порождены обществом или спровоцированы неблагоприятной наследственной предрасположенностью. Нельзя не согласиться с мнением профессора А. Кистяковского, который еще в 1867 году писал: «Почти все приверженцы смертной казни защищают ее не в принципе, а ради временной ее необходимости и полезности, ради того, что общество еще не доросло до ее отмены».

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ В ПЕРИОД НЭПА

*Черненко А.Л. студ. 1 курс, Волошинская Л.В. преподаватель,
Донецкий национальный медицинский университет им. М. Горького*

В ходе развития рыночных отношений в современной Украине начался процесс становления института частной собственности и формирования слоя предпринимателей, который поставил перед обществом ряд проблем. Важнейшими среди них являются исследование путей развития частного бизнеса, выбор методов государственного регулирования предпринимательства, определение его места и роли в экономике страны. Современный подход к анализу экономических процессов периода НЭПа определяет актуальность данной темы.

Целью данной работы является исследование исторического опыта рыночных преобразований советского правительства в годы НЭПа, изучение позитивного опыта НЭПа в борьбе с экономическим и финансовым кризисом. Этим определяются и задачи исследования: изучить причины и механизм перехода к новой экономической политике, рассмотреть процессы возрождения предпринимательства в годы НЭПа.

Среди основных причин перехода к НЭПу можно выделить: упадок промышленности и сельского хозяйства, угроза голода и эпидемий, многомиллионные людские потери, утрата золотого запаса, угроза экономического развала страны с неизбежными социальными потрясениями. Механизмом перехода к новой экономической политике послужило допущение в экономическую сферу частника, иностранного капитала на правах концессии, значительное расширение регулирующей роли товарного рынка. В нэповской экономике появилось два регулятора: рынок и политическая власть. Среди основных методов государственного регулирования можно отметить: создание комфортного налогового и инвестиционного климата, дотаций и регулирования цен, стабилизация денежного обращения, постепенное восстановление банковской системы. В связи с тем, что Новая экономическая политика формировалась в условиях многоукладной экономики, она отличается многообразием точек зрения на изучаемые общественные явления. В основу работы положена теория "рыночного социализма", смешанной экономики и товарно-денежных

отношений, концепцию которой отстаивали экономисты: В.А. Базаров, А.В. Чаянов, Н.Д. Кондратьев.

Ответив на вопросы, поставленные в начале работы и приняв во внимание мнения ведущих ученых-экономистов можно сделать заключение, что для любой, успешно функционирующей рыночной системы, необходима абсолютная политическая стабильность(при этом политика не должна преобладать над экономикой), гарантии собственности и инвестиций. Для этого необходимо провести ряд экономических реформ, которые бы позволили стимулировать развитие частного бизнеса, что позволило бы создавать новые рабочие места и развивать социальную сферу.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I ВАЛЕОЛОГІЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО ОБРАЗУ ЖИТТЯ

<i>Бадалян Т.В., Клевец Л.Н.</i> ПРОБЛЕМА КУРЕНИЯ В УКРАИНЕ	3
<i>Гончарова Е.А.</i> ВАЛЕОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ	5
<i>Инина В.И., Давидов П.Г.</i> ВАЛЕОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ: ИСТОРИКО-КУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ	7
<i>Калашникова И.А., Давидов П.Г.</i> СУЩНОСТНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА «КУЛЬТУРЫ ЗДОРОВЬЯ ЛИЧНОСТИ»	8
<i>Коваленко Н.С., Белоусова В.Ю.</i> МЕДИКО-СОЦИАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННЫХ ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ (НА ПРИМЕРЕ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ)	10
<i>Коваленко Н.С., Глухова О.Г.</i> К РАССМОТРЕНИЮ ПРОБЛЕМЫ ЗАБОЛЕВАЕМОСТИ ДЕТЕЙ В СОВРЕМЕННОЙ УКРАИНЕ	11
<i>Кошкин К.Д., Рыженко И.В.</i> К РАССМОТРЕНИЮ ПРОБЛЕМЫ НАРКОМАНИИ СРЕДИ МОЛОДЁЖИ	12
<i>Кутукова И.Е., Давидов П.Г.</i> СОЦИОЛОГИЯ ДОСУГА КАК ВАЛЕОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ	13
<i>Луньов Є.Г., Сушинська І.М.</i> ФІЗИЧНЕ І ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ЯК СКЛАДНИКИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ	15
<i>Поцулко О.А.</i> ЧИ БУДЕ У МАЙБУТНЬОМУ МАТЕРІАЛ ДОСЛІДЖЕНЬ ДЛЯ ГЕРОНТОЛОГІЇ?	17
<i>Potsulko Y.O.</i> SLOW MOVEMENT AS A CHALLENGE TO THE TRANSIENCE OF MODERN LIVE	19

СЕКЦІЯ II ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ СВІТОВОЇ КРИЗИ

<i>Діденко С.В., Сушинська І.М.</i> ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ СУСПІЛЬСТВО: КРИЗОВІ ЯВИЩА ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	21
<i>Жовнир Т.Ю.</i> РАЗВИТИЕ ВНЕШНЕТОРГОВЫХ СВЯЗЕЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ	23
<i>Кисиленко А.І.</i> ПРОБЛЕМИ ПОДОЛАННЯ КРИЗИ І ВІДБУДОВИ ЕКОНОМІКИ	24
<i>Костиця І.В., Давидов П.Г.</i> ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ВАЖЕЛІ РОЗБУДОВИ НАШОЇ ДЕРЖАВИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	26
<i>Костиця І.В., Поцулко О.А.</i> МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ	28

<i>Пискунова Е.С.</i> ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ УКРАИНСКОГО ОБЩЕСТВА В УСЛОВИЯХ МИРОВОГО КРИЗИСА	30
<i>Письменная А.А.</i> ГОСУДАРСТВЕННАЯ МОЛОДЕЖНАЯ ПОЛИТИКА В УКРАИНЕ	32
<i>Попов С.М.</i> ФОРМУВАННЯ ПАРАДИГМИ СУБ'ЄКТ-СУБ'ЄКТНОГО УПРАВЛІННЯ У КОНТЕКСТІ ЗВОРОТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ	34
<i>Сбруєв М.Г.</i> УПРАВЛІННЯ НАУКОВОЮ РОБОТОЮ ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В КОНТЕКСТІ НОВОЇ СВІТОГЛЯДНОЇ ПАРАДИГМИ	36
<i>Чиканчи Є.А.</i> ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УКРАЇНІ	38

СЕКЦІЯ ІІІ

ТРАНСФОРМАЦІЯ СВІТОГЛЯДНИХ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ОРІЄНТИРІВ МОЛОДІ ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

<i>Авакумова К.В., Поцулко О.А.</i> ОРІЄНТИРИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	40
<i>Андрієнко О.В.</i> ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНИХ ЗАСАД МОЛОДІ У КОНТЕКСТІ РОЗБУДОВИ ДЕМОКРАТІЇ	42
<i>Артамонов А.А.</i> ЧЕЛОВЕК И МАШИНА В ЭПОХУ ПОСТИНДУСТРИАЛИЗМА	43
<i>Байло А.Е., Александровская В.Н.</i> ВЛИЯНИЕ ИНТЕРНЕТА НА ПОЛИТИЧЕСКУЮ АКТИВНОСТЬ МОЛОДЕЖИ	45
<i>Бакай О.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ СВІТОГЛЯДНИХ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ОРІЄНТИРІВ МОЛОДІ У СОЦІАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	48
<i>Бычкова М.М., Огородник И.С.</i> ТОШНОТА КАК ФИЗИОЛОГИЧЕСКАЯ РЕАКЦИЯ НА СОЦИАЛЬНЫЕ ОТНОШЕНИЯ (РОМАН «ТОШНОТА» Ж.-П. САРТРА)	50
<i>Васильева А.В.</i> СПЕЦИФИКА МОЛОДЕЖНОЙ СУБКУЛЬТУРЫ	52
<i>Вдовиченко А.В.</i> ВЛИЯНИЕ РЕКЛАМЫ НА ЦЕННОСТИ И СТИЛЬ ЖИЗНИ МОЛОДЕЖИ УКРАИНЫ	53
<i>Воронкова В.Г.</i> ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЯК ЕКОНОМІЧНА, ПОЛІТИЧНА І КУЛЬТУРНА РЕАЛЬНІСТЬ	55
<i>Воропаєва Т.С.</i> ВПЛИВ КУЛЬТУРИ НА СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	57
<i>Голубкова Н.Л.</i> НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ СЛУЖІННЯ ГРОМАДІ В КОНТЕКСТІ ПАРТНЕРСТВА АМЕРИКАНСЬКОЇ ШКОЛИ ТА ГРОМАДИ	59
<i>Довженко С.В.</i> ОСОБЕННОСТИ ВЫРАЖЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНО – КУЛЬТУРНЫХ КОМПОНЕНТОВ SOEUR – СЕРДЦЕ, ВМЕ – ДУША (НА МАТЕРИАЛЕ ФРАНЦУЗСКОГО, УКРАИНСКОГО, РУССКОГО, ЯЗЫКОВ)	61
<i>Доценко Н.П., Смеричевский Э.Ф.</i> ПОНИМАНИЕ СМЫСЛА ЖИЗНИ СОВРЕМЕННОЙ УКРАИНСКОЙ МОЛОДЕЖЬЮ	63

<i>Жукова О.С.</i> СТРЕМЛЕНИЯ, ЦЕЛИ И ДОСТИЖЕНИЯ СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЕЖИ	64
<i>Картавенко П.А.</i> ВПЛИВ ІНТЕРНЕТ – ЕТИКЕТУ НА ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ОРІЄНТИРІВ МОЛОДІ (НА ПРИКЛАДІ ІНТЕРНЕТ – СПІВТОВАРИСТВ)	65
<i>Качмар Л.В., Поцулко О.А.</i> МОЛОДІЖНА СУБКУЛЬТУРА ЕМО В УКРАЇНІ	67
<i>Клименко Т.В., Губенко Г.В.</i> ЖІНОЧА ЗЛОЧИННІСТЬ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТА БІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	69
<i>Кобзарь Ю.Д.</i> ЦЕННОСТНЫЕ ОРИЕНТАЦИИ МОЛОДЕЖИ В ПРОЦЕССЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО САМООПРЕДЕЛЕНИЯ	71
<i>Кульбака Е.Н.</i> МЫСЛИ О ДУШЕ ФИЛОСОФОВ И УЧЕНЫХ	73
<i>Кундрюкова И.С.</i> ВЛИЯНИЕ СРЕДСТВ МАССОВОЙ ИНФОРМАЦИИ НА ВОСПИТАНИЕ ПОДРАСТАЮЩЕГО ПОКОЛЕНИЯ	74
<i>Кюрджиев А.С.</i> ФУТБОЛЬНЫЕ ХУЛИГАНЫ	76
<i>Москвінова В.В.</i> ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ РЕЛІГІЙНОГО ФАНАТИЗМУ	77
<i>Мулявко Д.И., Давидов П.Г.</i> ФИЛОСОФСКИЕ АСПЕКТЫ ДУХОВНОЙ КУЛЬТУРЫ ОБЩЕСТВА	81
<i>Окрибелашвили К.А., Рыженко И.В.</i> ВОЗДЕЙСТВИЕ РЕКЛАМЫ НА ПОВЕДЕНИЕ ЧЕЛОВЕКА	82
<i>Папин А.В.</i> ФУТБОЛЬНЫЕ ФАНАТЫ – ОДНА ИЗ РАЗНОВИДНОСТЕЙ СУБКУЛЬТУРЫ	84
<i>Придуха Ю.А., Губенко А.В.</i> ЯЗЫК ВЗАИМООТНОШЕНИЙ: ВОЗДЕЙСТВИЕ МЕНЯЮЩЕГОСЯ МИРА	85
<i>Пономарёва А.С.</i> ПРИЧИНЫ УПАДКА МОРАЛИ У СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЕЖИ	87
<i>Романенко М.Е.</i> ГЛОБАЛИЗАЦИЯ И РАЗВИТИЕ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА	88
<i>Рибальченко С.В.</i> ГУМАНІСТИЧНО-НООСФЕРНА КОНЦЕПЦІЯ ТА СУЧАСНА ЕКОЛОГІЯ	90
<i>Рубцова В.В.</i> МОЛОДЕЖНАЯ СУБКУЛЬТУРА – МЕТАЛЛИСТЫ	93
<i>Савельєв В.П., Бермес І.Б.</i> РЕЛІГІЙНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ МОЛОДІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ	94
<i>Склярова А.Ю.</i> ВЛИЯНИЕ СУБКУЛЬТУР НА МОЛОДЕЖЬ	96
<i>Соболевська О.В.</i> ОСВІТА І САМООСВІТА ЯК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	98
<i>Спавік Ю.Д.</i> СТРАХ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ МОЛОДІЖНОГО СВІТОГЛЯДУ	100
<i>Тугай Н.Д.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	102
<i>Тян В.А., Клевец Л.Н.</i> ВЛИЯНИЕ ТЕХНИЗАЦИИ ОБЩЕСТВА НА ОРГАНЫ ВОСПРИЯТИЯ ЧЕЛОВЕКА	103
<i>Хацановская Д.С.</i> МОЛОДЕЖЬ КАК СОЦИАЛЬНАЯ ГРУППА. МОЛОДЕЖНЫЕ СУБКУЛЬТУРЫ. ХИППИ	105

<i>Хримли Е.А., Хрипун А.О.</i> ЗНАЧЕНИЕ МОТИВОВ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МОЛОДЕЖИ	107
<i>Хримли И.А., Хрипун А.О.</i> ПРОБЛЕМА ВЫРАБОТКИ ЦЕННОСТНОЙ ОРИЕНТАЦИИ МОЛОДЕЖИ	108
<i>Хрипун А.О.</i> ТРАНСФОРМАЦИЯ МИРОВОЗЗРЕНИЯ МОЛОДЕЖИ В ПЕРЕХОДНЫЙ ПЕРИОД	110
<i>Шконда В.В.</i> ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ САМООПРЕДЕЛЕНИЕ ЛИЧНОСТИ СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЕЖИ	111

СЕКЦІЯ ІV

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ. ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ СПІВТОВАРИСТВО

<i>Алексєєнко І.Г.</i> СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ В МЕЖАХ ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ	114
<i>Єрємін М.Б.</i> СПЕЦЕФІЧНІ ВИДИ КОМУНІКАЦІЇ У МІЖНАРОДНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТА КУЛЬТУРНИХ ВІДНОСИНАХ НА ПРИКЛАДІ НЕОФІЦІЙНОГО РЕМЕЙКУ"	116
<i>Колесник К.</i> УКРАИНА И ЕВРОПЕЙСКИЙ СОЮЗ: ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ВЗАИМООТНОШЕНИЙ В ОБЛАСТИ ОБРАЗОВАНИЯ	117
<i>Кузнецова Е.В.</i> ФОРМИРОВАНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ ГОСУДАРСТВЕННОЙ МОЛОДЕЖНОЙ ПОЛИТИКИ В УСЛОВИЯХ НЕЗАВИСИМОЙ УКРАИНЫ	119
<i>Листопад О.В.</i> ІДЕЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД	121
<i>Мармуров В.В.</i> ВЛАДЕНИЕ УКРАИНЦАМИ ИНОСТРАННЫМИ ЯЗЫКАМИ КАК АСПЕКТ ИНТЕГРАЦИИ В МИРОВОЕ СООБЩЕСТВО	123
<i>Новікова В.М.</i> ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНА СКЛАДОВА СУЧАСНОГО ТА МАЙБУТНЬОГО У РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	125
<i>Новікова М.В.</i> ДО ПИТАННЯ ПРО ІНТЕГРАЦІЮ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ СПІВТОВАРИСТВО	127
<i>Сладкова М., Поцулко Е.А.</i> ОСОБЕННОСТИ ПРОЯВЛЕНИЯ КРИЗИСА В УКРАИНЕ	128
<i>Середа Э.С.</i> ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ВХОЖДЕНИЯ УКРАИНЫ В ЕС	130
<i>Шишкін Д.С., Сушинська І.М.</i> ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ СПІВТОВАРИСТВО: ЗОВНІШНІ ТА ВНУТРІШНІ ЧИННИКИ	132

СЕКЦІЯ V

ІСТОРИЧНО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ РОЗБУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

<i>Ананьева А.В., Коржова Д.А.</i> ПЕСПЕКТИВЫ НАЛОГОВОЙ СИСТЕМЫ УКРАИНЫ В ПРЕОДОЛЕНИИ ЭКОНОМИЧЕСКОГО КРИЗИСА	134
--	-----

<i>Ананьева А.В., Коржова Д.А.</i> СОВРЕМЕННАЯ КОНКУРЕНТНАЯ СТРАТЕГИЯ В УКРАИНЕ	135
<i>Басацька Я.Р., Смерічевський Е.Ф.</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ УКРАЇНИ	136
<i>Бердій Т.С.</i> ОСОБЛИВОСТІ НАЦІЄТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ	137
<i>Бондарева В.С., Клевец Л.Н.</i> БЫТ И ПРАВЫ НАРОДА УКРАИНЫ	139
<i>Ворхлик В.Р.</i> ГОСУДАРСТВЕННАЯ МОЛОДЕЖНАЯ ПОЛИТИКА В УКРАИНЕ	141
<i>Гаценюк А.Ю., Кречетова В.А.</i> ПРОБЛЕМА ЕДИНСТВА СОВРЕМЕННОЙ УКРАИНЕ	143
<i>Гущак О.С</i> ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА	144
<i>Звягіна Ю.С.</i> ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ РОЗБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ І ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ	146
<i>Іванов Є.В.</i> ПРОЦЕС ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ В СВІТЛІ ІДЕЙ Т. КУНА	148
<i>Кречетова В.А.</i> ГРОМАДЯНСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК ОБ'ЄДНАВЧИЙ ЧИННИК УКРАЇНИ	150
<i>Мітєв І.П.</i> РОЗВИТОК МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ХАРТІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	153
<i>Подкользіна К.В., Поцулко О.А.</i> ІСТОРИЧНО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ РОЗБУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ	154
<i>Рева Л.Г.</i> ЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ В МОЛОДІЖНІЙ РЕГІОНАЛЬНІЙ ПОЛІТИЦІ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ	156
<i>Толмачов А.С., Глухова О.Г.</i> ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ПРОБЛЕМ У ШКІЛЬНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ	160
<i>Черненко А.Л. Волошинская Л.В.</i> СМЕРТНАЯ КАЗНЬ: ЗА И ПРОТИВ	162
<i>Черненко А.Л. Волошинская Л.В.</i> ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ В ПЕРИОД НЭПА	163

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ:

1.	<i>Авакумова К.В.</i>	<i>студ. гр. II – ОПУТб, Донецький інститут залізничного транспорту</i>	40
2.	<i>Александровська В.М.</i>	<i>доктор філософських наук, професор, Донецький національний медичний університет ім. М. Горького</i>	45
3.	<i>Алексєєнко І.Г.</i>	<i>кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільного, трудового та господарського права Юридичний факультет, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара</i>	114
4.	<i>Ананьєва А.В.</i>	<i>студ. I курсу С.Ф., 4 гр. Донецький національний медичний університет імені М. Горького</i>	134, 135
5.	<i>Андрієнко О.В.</i>	<i>кандидат філософських наук, доцент, Донецький національний університет</i>	42
6.	<i>Артамонов А.А.</i>	<i>студ. 2 курсу соціально-гуманитарного факультета, Бердянський державний педагогічний університет</i>	43
7.	<i>Бадалян Т.В.</i>	<i>студ. I курсу мед, I гр, Донецький національний медичний університет імені М. Горького</i>	3
8.	<i>Байло А.Є.</i>	<i>студ. I курсу, 2 -гр., Донецький національний медичний університет ім. М. Горького</i>	45
9.	<i>Бакай О.</i>	<i>студ. 4 курсу гр. 411-уї Інститут української філології, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова м. Київ</i>	48
10.	<i>Басацька Я.Р.</i>	<i>ст. I курсу, 10 гр., Донецький національний медичний університет імені М. Горького</i>	136
11.	<i>Бердій Т.С.</i>	<i>кандидат філософських наук, доцент, Державний економіко-технологічний університет транспорту</i>	137
12.	<i>Белоусова В.Ю.</i>	<i>викладач, Донецький національний медичний університет ім. М. Горького</i>	10
13.	<i>Бермес І.Б.</i>	<i>студ. III курсу, Прикарпатський інститут ім. М. Грушевського МАУП, м. Львів</i>	94
14.	<i>Бичкова М.М.</i>	<i>студ. 6 гр. 2 мед. факультета 2 курсу, Донецький національний медичний університет ім. М. Горького</i>	50
15.	<i>Бондарєва В.С.</i>	<i>ст. I курсу, 3-гр., Донецький національний медичний університет ім. М. Горького</i>	139

16.	Васильова Г.В.	студ. 1-го курсу, ОФФ, Донецький національний університет	52
17.	Вдовиченко А.В.	студ. 1-го курсу, ОФФ, Донецький національний університет	53
18.	Волошинська Л.В.	викладач, Донецький національний медичний університет ім. М. Горького	162, 163
19.	Воронкова В.Г.	доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри менеджменту організації Запорізька державна інженерна академія, м. Запоріжжя, Україна	55
20.	Воропаєва Т.С.	кандидат психологічних наук, доцент, Центр українознавства, Київський національний університет імені Тараса Шевченка	57
21.	Ворхлик В.Р.	студ. УФФ, Донецький національний університет	141
22.	Гаценюк А.Ю.	студ. 1 курсу 8 гр.мед-проф, Донецький національний медичний університет ім. М.Горького	143
23.	Глухова О.Г.	викладач, Донецький національний медичний університет ім. М. Горького	11, 160
24.	Гончарова Е.А.	студ. 1-го курсу гр. 0509А, Донецький національний університет	5
25.	Голубкова Н.Л.	старший викладач кафедри практики англійської мови, заступник директора Інституту філології з наукової та виховної роботи, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка	59
26.	Губенко А.В.	кандидат філософських наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка	69, 85
27.	Гуцак О.С.	студ. 1 курсу, УФФ, Донецький національний університет	144
28.	Давидов П.Г.	кандидат філософських наук, доцент, Донецький інститут залізничного транспорту	7, 8, 13, 26 81
29.	Діденко С.В.	студ. гр. 2-3С, Донецький інститут залізничного транспорту	21
30.	Довженко С.В.	старший викладач, Донецький інститут залізничного транспорту	61
31.	Доценко Н.П.	студ. 1 курс, 9 мед-проф. Донецький національний медичний університет ім. М. Горького	63

32.	<i>Єрємін М.Б.</i>	<i>студ. 1 курсу історичного факультету, Донецький національний університет</i>	116
33.	<i>Жовнир Т.Ю.</i>	<i>студ. 1 курсу, Донецький національний університет</i>	23
34.	<i>Жукова О.С.</i>	<i>студ. 1 курсу, 0501А гр. УФФ, Донецький національний університет</i>	64
35.	<i>Звягіна Ю.С.</i>	<i>студ. Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. М.І. Туган-Барановського</i>	146
36.	<i>Іванов Є.В.</i>	<i>кандидат історичних наук, доцент, Одеська національна академія харчових технологій</i>	148
37.	<i>Ініна В.І.</i>	<i>студ. гр. II - ЗС, Донецький інститут залізничного транспорту</i>	7
38.	<i>Калашикова І.А.</i>	<i>студ. гр. II-ЗС, Донецький інститут залізничного транспорту</i>	8
39.	<i>Картавенко П.А.</i>	<i>старший викладач, Донецький інститут залізничного транспорту</i>	65
40.	<i>Качмар Л.В.</i>	<i>студ. гр. II – Т., Донецький інститут залізничного транспорту</i>	67
41.	<i>Кисиленко А.І.</i>	<i>студ. гр. II-ЗС, Донецький інститут залізничного транспорту</i>	24
42.	<i>Клевец Л.Н.</i>	<i>старший викладач, Донецький національний медичний університет ім. М. Горького</i>	3, 103, 139
43.	<i>Клименко Т.В.</i>	<i>студ. історичного факультету, 031 група Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка</i>	69
44.	<i>Кобзарь Ю.Д.</i>	<i>студ. 1 курс. ОФФ, Донецький національний університет</i>	71
45.	<i>Коваленко Н.С.</i>	<i>студ. 1 курс 6 гр. м/п, Донецький національний медичний університет ім. М. Горького</i>	10, 11
46.	<i>Колесник К.</i>	<i>студ. 1 курс, гр. 0509А, ОФФ, Донецький національний університет</i>	117
47.	<i>Коржова Д.А.</i>	<i>викладач, Донецький національний медичний університет ім. М. Горького</i>	134, 135
48.	<i>Костиця І.В.</i>	<i>студ. гр. II – ОПУТб, Донецький інститут залізничного транспорту</i>	26, 28
49.	<i>Кошкин К.Д.,</i>	<i>студ. 1 курс СФ 5 гр., Донецький національний медичний університет ім. М. Горького</i>	12

50.	Кречетова В.А.,	аспірант 4-го року навчання кафедри соціології Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»	143,150
51.	Кузнецова О.В.	кандидат політичних наук, доцент, Донецький інститут залізничного транспорту	119
52.	Кульбака О.М.,	студ. 5 гр. 2 курс, Донецький національний медичний університет ім. М. Горького	73
53.	Кундрюкова І.С.	студ. 1-го курсу, УФФ Донецький національний університет	74
54.	Кутукова І.Е.	студ. гр. II - ЗС, Донецький інститут залізничного транспорту	13
55.	Кюрджиев А С.	студ. 1-го курсу ОФФ, Донецький національний університет	76
56.	Листопад О.В.	кандидат педагогічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка	121
57.	Луньов Є.Г.	студ. групи II-ЗС., Донецький інститут залізничного транспорту	15
58.	Мармуров В.В.	викладач, Донецький державний технікум економіки та хімічних технологій	123
59.	Мітєв І.П.	студ. ф-ту технологічного обладнання та технічних систем Одеської національної академії харчових технологій	153
60.	Москвінова В.В.	студ. 1 курс, гр. ЕПР-10. Красноармійський індустріальний інститут Державного вищого навчального закладу «Донецький державний технічний університет»	77
61.	Мулявко Д.І.	студ. гр. II - ОПУТ, Донецький інститут залізничного транспорту	81
62.	Новікова В.М.	викладач історії, Донецька загальноосвітня школа (ЗОШ) № 57	125
63.	Новікова М.В.	студ. 1 курсу ОФФ, гр. 0509А, Донецький національний університет	127
64.	Огородник І.С.	кандидат філософських наук, доцент, Донецький національний медичний університет ім. М. Горького	50
65.	Окрібелашвили К.А.	студ. 1 курсу, 6 гр. пед. Донецький національний медичний університет ім. М. Горького	82
66.	Папин А.В.	студ 1-го курсу ДонНУ, УФФ, Донецький національний університет	84
67.	Піскунова О.С.	студ. Донецький національний університет	30

68.	<i>Письменная А.А.</i>	<i>студ. гр. 0501-А ФФ, Донецький національний університет</i>	32
69.	<i>Подкользіна К.В.</i>	<i>студ. гр. II – ОПУТб, Донецький інститут залізничного транспорту</i>	154
70.	<i>Пономарйова А.С.</i>	<i>студ. I курс Донецький національний університет</i>	87
71.	<i>Попов С.М.</i>	<i>кандидат технічних наук, доцент, доктор філософії, професор, старший науковий співробітник Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя, Україна</i>	34
72.	<i>Поцулко О.А.</i>	<i>кандидат історичних наук, доцент, Донецький інститут залізничного транспорту</i>	17, 28, 40, 67, 128, 154
73.	<i>Potsulko Y.O. Поцулко Я.О.</i>	<i>учень 8 класу Донецька загальноосвітня школа (ЗОШ) № 57</i>	19
74.	<i>Придуха Ю.А.</i>	<i>студ. гр. 034, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка</i>	85
75.	<i>Рева Л.Г.</i>	<i>кандидат фіолологічних наук, науковий співробітник Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського</i>	156
76.	<i>Романенко М.Е.</i>	<i>викладач, Донецький інститут залізничного транспорт</i>	88
77.	<i>Рубцова В.В.</i>	<i>студ. I курсу ОФФ, Донецький національний університет</i>	93
78.	<i>Рибальченко С.В.</i>	<i>студ. II-го курсу відділ мистецтв Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка</i>	90
79.	<i>Рыженко І.В.</i>	<i>викладач,Донецький національний медичний університет ім. М. Горького</i>	12, 82
80.	<i>Савельєв В.П.</i>	<i>доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри фундаментальної підготовки Прикарпатський інститут ім. М. Грушевського МАУП м. Львів</i>	94
81.	<i>Сбруєв М.Г.</i>	<i>завідуючий відділом інтелектуальної власності, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка</i>	36
82.	<i>Середа Е.С</i>	<i>студ I курсу гр. 0509А, УФФ, Донецький Національний Університет</i>	130
83.	<i>Склярова А.Ю.</i>	<i>студ. Донецький національний університет</i>	96

84.	Смерічевський Е.Ф.	кандидат філософських наук, доцент, Донецький національний медичний університет імені М. Горького	63, 136
85.	Сладкова М.	студ. гр. IV – ЗС, Донецький інститут железнодорожного транспорту	128
86.	Соболевська О.В.	аспірантка кафедри суспільно- гуманітарних наук Української академії друкарства, м. Львів	98
87.	Спавік Ю.Д.	студентка, загальноосвітній спеціалізований санаторно-інтернатний заклад для обдарованих дисциплін «Ерудит» ЗССТЗ	100
88.	Сушинська І.М.	кандидат філологічних наук, доцент, Донецький інститут залізничного транспорту	15, 21, 132
89.	Толмачов А.С.	студ. I курсу мед ф-та №1, 5 гр Донецький національний медичний університет ім. М. Горького	160
90.	Тугай Н.Д.	студ. I-го курсу ОФФ, 0509А, Донецький національний університет	102
91.	Тян В.А.	ст. I курсу 3-гр, Донецький національний медичний університет ім. М.Горького	103
92.	Хацановська Д.С.	студ. I курсу ОФФ, Донецький національний університет	105
93.	Хримли І.О.	кандидат філософських наук, доцент, Національний транспортний університет	107
94.	Хримлі К.О.	студ. V-го курсу Київський національний університет імені Тараса Шевченка, секретар Київського окружного адміністративного суду	108
95.	Хрипун А.О.	студ. III-курсу Київський національний університет імені Тараса Шевченка	107,108, 110
96.	Черненко А.Л.	студ. I курс, Донецький національний медичний університет ім. М. Горького	162, 163
97.	Чиканчи Є.А.	студ. ф-ту технологічного обладнання та технічних систем Одеської національної академії харчових технологій	38
98.	Шишкін Д.С.	студ. гр. 2-АТ, Донецький інститут залізничного транспорту	132
99.	Шконда В.В.	кандидат технічних наук, професор, Донецький інститут МАУП (Україна), директор	111

УЧАСНИКИ КОНФЕРЕНЦІЇ

ВИЩІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ:

УНІВЕРСИТЕТИ, АКАДЕМІЇ:

Бердянський державний педагогічний університет
Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара
Донецький національний університет
Донецький національний університет економіки і торгівлі
ім. М.І. Туган-Барановського
Донецький національний медичний університет
ім. М. Горького
Донецький національний технічний університет
Запорізька державна інженерна академія
Запорізький національний технічний університет
Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова (м. Київ)
Національний транспортний університет (м. Київ)
Одеська національна академія харчових технологій
Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка
Українська академія друкарства, (м. Львів)
Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»

ІНСТИТУТИ:

Донецький інститут залізничного транспорту
Красноармійський індустріальний інститут ВДНЗ ДонНТУ
Прикарпатський інститут ім. М. Грушевського
Міжрегіональної академії управління персоналом (ПриКІМАУП), м. Львів

КОЛЕДЖИ ТА ТЕХНІКУМИ:

Донецький державний технікум економіки і хімічних технологій

ЗАГАЛЬНООСВІТНІ ЗАКЛАДИ

Донецька загальноосвітня школа (ЗОШ) № 57
Загальноосвітній спеціалізований санаторно-інтернатний заклад для
обдарованих дисциплін «Ерудит»

Четверта всеукраїнська науково-практична конференція:

**« АНТИКРИЗОВА СТРАТЕГІЯ
РЕГІОНАЛЬНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ»**

**РЕГІОНАЛЬНА МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА
ЯК ШЛЯХ РОЗБУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ
ДЕРЖАВНОСТІ»**

**З НАГОДИ ХХ-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ
УКРАЇНИ**

травень 2011 року

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Матеріали конференції

Редактор та відповідальний секретар: к.філос.н., доцент Давидов П.Г.

Підп. до друку 23.05.2011 р.
Друк ризографія

Формат 60x84 ¹/₁₆.
Ум.-друк. арк. _____
Замовлення №

Папір офсетний
Наклад 200 прим.
